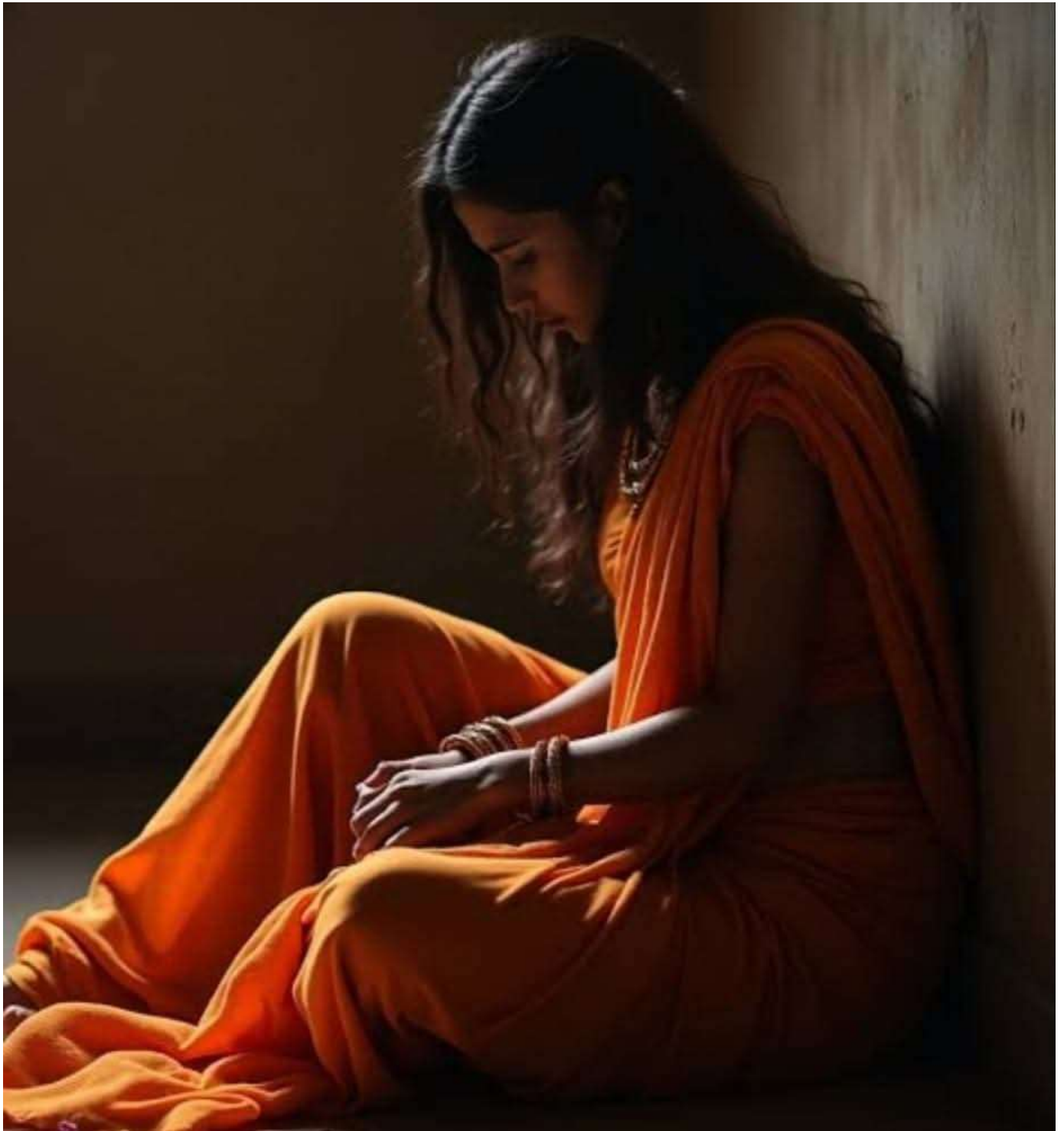

କାବ୍ୟ କୁସୁମାଞ୍ଜଳି

(୧)

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଶ୍ରୀରାମଭକ୍ତି ସୁବ

ରାମଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣପୂର୍ବଜଂ ରଘୁବରଂ ସୀତାପତିଂ ସୁନ୍ଦରଂ
ନୀତିଜ୍ଞଂ କରୁଣାକରଂ ଗୁଣନିଧିଂ ବିପ୍ରପ୍ରିୟଂ ଧାର୍ମିକମ୍ ।
ରାଜେନ୍ଦ୍ରଂ ସୁପଥସ୍ଥିତଂ ସୁପୁରୁଷଂ ସନ୍ନାର୍ଗସତ୍ୟପ୍ରିୟଂ
ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୁରୁଷଂ କୁବୁଦ୍ଧିହରଣଂ ଲଙ୍କେଶଜୀବାନୁକମ୍ ॥1

ଅଜ୍ଞାତଙ୍କ କରେ ସଭକ୍ତି ରଚିତା ଏ ଭକ୍ତି-ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପଦେ ସମର୍ପଣ ମନେ ଯାହାର ଥାଏ ପଦେ ।
ଏହା ପାଠକଲେ ହୁଏ ସହଜରେ ଆତ୍ମୀୟତା ସର୍ଜନା
ଆନନ୍ଦେ କର ପାଠ ଛନ୍ଦ ସକଳେ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍ ॥2

ରଚୟିତା: ଅଜ୍ଞାତଶ୍ରୀ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦୁମେ ଚିତ୍ରକାର

ଆଜିଲ ଯେଉଁ ଛବି
ଚାନ୍ଦ୍ରାକ୍ଷ ଖରି କବି
ଚକିତ ହୁଏ ବାରଂବାର;
ହାତରେ ତୁଳୀ ନାହିଁ
କାଗଜ କାଳି ନାହିଁ,
ଇଏ କି କଲ ଚିତ୍ରକାର ॥1॥

ତ୍ରିବିଧ ପରିସରେ
ଅସୁରସୁରନରେ
ଇତରେ ପ୍ରାଣ ଦେଲ ଖଞ୍ଜି
ଇନ୍ଦ୍ରିୟମନୋବୁଦ୍ଧି
ସଙ୍ଗେ ଦେହରେ ବନ୍ଦୀ
ଜୀବକୁ ରଖୁଅଛ ରଞ୍ଜି ॥2॥

ବସୁଧାଜଳବାୟୁ-
କୁତପସୁଖେ ଆୟୁ
ରଖ କି ଭାବେ ସଙ୍ଗୋପନେ
ତୁମର କେତେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ
ସର୍ବତ୍ର ମହାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ରଚିଲ ବିଚିତ୍ର ଚିନ୍ତନେ ॥3॥

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି 20230824

ପରିସର= dimension; କୁତପ=
fire; ସୁଖ= sky;

କଥା ଦେଲି

ତୋର -- କମ୍ପ ମଧୁର ବାଣୀ ଝଙ୍କାର

ପୁଣି -- ତସ୍ତୁ ରୁଧିର ଅକ୍ଷର ଝର

ନୃତ୍ୟେ କୋଟିଶ ଯଉବନ ବନେ ଶିହରେ ଉଦ୍ଭାଦନା,
ବକ୍ର ଦମ୍ଭେ ଗଗନ ତୁମ୍ଭେ ପତିତପାବନ ବାନା;

ଗିରି -- ଗୁହରେ ସଂଦୀପନା

ସାଥେ -- ରକ୍ଷିର ସଂବେଦନା ||-୧

ମୁଁ ଯେ -- ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କୋଳେ ଜନ୍ମି ପଡ଼ିଛି

ଅନୁ -- ରୁକ୍ତି ମୋ, ନାହିଁ ସମ୍ପାତ କିଛି;

ଉଞ୍ଜି ଭୁଲରେ ଭକ୍ତକବିର ସକ୍ର ସାଧକ ମୁହିଁ;

ମାତୃଭୂମିରେ ମାତୃଭାଷାର ଗଉରବ ଗାଇ ଗାଇ

ବାଜି -- ଜୀବନଟା ଦେବି କାଟି

କଥା -- ଦେଲି ମା ଜନ୍ମମାଟି || -୨

ଲଲିତେନ୍ଦୁ କବି

୨୮-୦୯-୨୦୧୭

ଅନାବନା କାଳିଗାର

ତୋଷିବା ସକାଶେ ନାହିଁ ମୋର ପାଶେ
ମଣିରହୁ ଉପହାର
ଅଛି ଅନାବନା ଅବୁଝା ଭାବନା
ଚିରା ଖାତା କାଳିଗାର ।
ଦୂରସ୍ଥ ସ୍ୱଜନ ବିପୁଷ୍ପ କାନନ
ଶୂନ୍ୟ ମୋର ଅର୍ଥଶାଳା
ପ୍ରସନ୍ନ ମନରେ ନେଇ ଯା ଧନ ରେ
ଅସଂଯତ ପଦମାଳା ॥ -1-

ସରି ଗଲେ ଦେଖା ଥିବ ମୋର ଲେଖା
ଗହନ ହୃଦୟବ୍ୟଥା
ମନ ହେଲେ ଉଣା ପଢ଼ିବୁ ଲଳନା
ଅକୁହା ଅଶୁଣା କଥା ।
ପଚାରିଲେ କେହି କି ମନେ ପକାଇ
ଝରାଉଛୁ ଅଶ୍ରୁଧାର
କହିବୁ କେବଳ, ଲାଗିପାରେ ଭଲ,
ତୁମେ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ି ପାର ॥ -2-

LK 202604201000

ଆଶା

ହଜିଲା ଅତୀତକୁ
ଖୋଜିଲେ ମନ ମାରି;
ଖାଉଲେ ଶହେ ଆଠ,
ଭଜିଲେ ବୁକୁ ଚିରି,
ଲୋତକ ଧାର ଧାର
ବୋହିବା ଖାଲି ସାର,
ହଜିଲା ଦିନ ଆଉ
ଆସିବ ନାହିଁ ଫେରି,
କାନ୍ଦିଲେ ବୁକୁ ଚିରି ||-୧||

ଶୁଖିଲା ଫୁଲ ଯଥା
ବୁଡ଼କୁ ଧରି ଧରି
ଝଡ଼ି ନ ପଡ଼ି ଘଡ଼ି
ଦି' ଘଡ଼ି ରହେ ଜଡ଼ି,
ମଣିଷ ବଞ୍ଚି ରହେ
ସଂସାରେ ସେହି ପରି,
ଆଶାର ଅସରାକୁ
ଇଷତ ଆଶ୍ରା କରି,
ମରମେ କୋହ ଭରି ||-୨||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

16-08-2015

ଛୋଟିଆ ବ୍ୟଥା

ତୁମେ ଯେବେ ଆସ ଭୁଲି ମୋ ବୟସ
ମୁଁ ବି ଛୋଟ ହେଇ ଯାଏ,
ହୁଏ ନାହିଁ ଜାଣି କିଏ ବେଶି ପୁଣି
କିଏ ଉଣା ଭଲ ପାଏ । ୧
ଶରଧାରେ ତୋଳି ହାତେ ଦେଲା ଭଳି
ମୋ ଜୀବନେ କିଛି ନାହିଁ;
ଖୁସି ହେବ କାଳେ ଗୀତଟେ ଲେଖିଲେ
ଦେଉଛି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ । ୨
ନୁହେଁ ସେହି ଗୀତ ରକ୍ତ ପାରିଜାତ,
ସେ ତ ତୁଚ୍ଛା ଘାସ ଫୁଲ,
ସେଇଥିରେ ଅଛି ଶରଧାରୁ କିଛି,
ସେହି ଏକା ତାର ମୂଲ୍ୟ । ୩
ସେ ଫୁଲ ମାଲିକା ବାଲିକ ବାଲିକା
ନିଅ କେତେ ନେବ କିଏ,
ଜାଣିଛ ତୁମେ ବି କି ଆଉ ମୁଁ ଦେବି,
ଛୋଟିଆ ମଣିଷଟିଏ । ୪
ଛୋଟ ମୋ ସଂସାର, ଛୋଟ ପଥଧାର,
ଛୋଟିଆ ଆଶାର କଥା:
ଅଳପ ଶୟନ, ଛୋଟ ମୋ ସପନ,
ଛୋଟିଆ ଛୋଟିଆ ବ୍ୟଥା । ୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୩୩୦୧୨୪୭

ଅସୁୟାନଗରୀରେ ପ୍ରେମଦୀପ

ଅସୁୟା ନଗରେ ଛୋଟିଆ ଡଗରେ
 ପ୍ରେମର କୁଟୀର ତୋଳି
ମାଘୁଆ ଶୀତରେ କିଏ ତା ଭିତରେ
 ପ୍ରେମଦୀପ ଦେଲା ଜାଳି ।
 ଅଳପ ସେଥିରେ ଘିଅ,
ଲିଭି ଯିବ କାଳେ ଆସ ହେ ସକଳେ
 ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଦିଅ ।

L. Kabi

202212222222

କଳଶ ମୋ ଯାଉ ଭରି

କାହିଁ ଗଙ୍ଗାବାରୀ ନର୍ମଦାକାବେରୀ
ଦୂରେ ପୁଣ୍ୟଗୋଦାବରୀ
ତୋ ଆଖିର ପାଣି ଦେଇ ଦେ ତରୁଣୀ
କଳଶ ମୋ ଯାଉ ଭରି ।
ଆହା କି ଦୁଃସହ ଏ କାନ୍ଦଣା କୋହ
ହୃଦୟର ଭଙ୍ଗା ରୁଜା
ତପ୍ତ ନେତ୍ରଜଳ ମୋତେ ଦେ ସହଳ
ସେ ଜଳେ କରିବି ପୂଜା ॥

by L Kabi 202603050914

ଗୁରୁ

ଯେ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ ଆଦର୍ଶ
ନାନାଗ୍ରନ୍ଥେ ପ୍ରବୀଣ ସେ ।
କିଛି ତା ମଧ୍ୟରେ ମେଣ୍ଟା
ସିଲ୍ଲୀବସ୍ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିତି ॥

341

अभिलाष

भिक्षान्न लब्ध दिनमे कभि एकवार
शय्या मही परिजन स्वशरीर मात्र ।
वस्त्रार्थ जीर्ण शतखण्ड मलीन कन्था
हाहा तथापि अभिलाष न छोड़ जाता ॥

छन्दः वसन्ततिलका (सूत्रः तभजा जगौ गः)

गण तगण भगण जगण जगण गागा

वर्ण SSI SII ISI ISI SS by ललाटेन्दु कवि

ଅଣଲେଉଟା ଦିନ

ଦୋଷା ଆସିଲା ନଇଁ
ଦୃଶା ମେଲିଲା କଇଁ
ଚପଳ ସମୀରେ ଅଚଳ ଶିଖରେ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଝରେ ଝଟକ ଛଇ;
 ଆସେ କଟକେ ବହି,
 ଦୂର ବାରତା କହି ॥ - ୧

ଘୋର ଘୋଟିବ ଘୋରା;
ନିଶି ନାଶିବ ସାରା;
ଅନ୍ଧ ନିଷଦ୍ବରେ ଅଧୀର ଅଧରେ
 ପ୍ରକମ୍ପିତ ଗୀରେ ଛୁଟି ଅକ୍ଷରା
 ତାନେ ପୁରିବ ଧରା
 ବିଷପୀୟୂଷ ଝରା ॥ - ୨

ଚାନ୍ଦ ଆସିବ ଉଇଁ
ସିନ୍ଧୁ ଅମୁଦ ଛୁଇଁ
ଗ୍ରହ ତାରାରାଶି ଉଠିଲେ ତରାସି
 ଅସ୍ତଯିବ ଅସ୍ତ-ଅଚଳ ଡେଇଁ
 ସ୍ମୃତି ଉଠିବ ଚେଇଁ
 ନାନା ଭାବନା ନେଇ ॥ - ୩

ଶଇ- ଶବ ସପନ
ଆଶା ମିଶା ଯୌବନ
ପୌଂସ୍ୟ କ୍ଳେଶ ଗତେ ଅନ୍ତିମ ବୃତ୍ତାନ୍ତେ
 ମନ ଲୋଡ଼େ ମାତୃ-କ୍ରୋଡ଼େ ଶୟନ
 ଦକା ଶଙ୍କା ବିହୀନ
 ଅଣଲେଉଟା ଦିନ ॥ - ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୧୧-୨୦୩୫

ଉତ୍ତର:-

ନମୋଽସ୍ତୁତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନନ୍ଦିଶୃଳେ
ଅନାଦିକନ୍ୟେ ନରଜନ୍ମପାଳିକେ ।
ସ୍ଥିରା ତୁନନ୍ୟା ଚିରପୁତ୍ରବଞ୍ଚକେ
ବିଚିତ୍ରବେଶା ପ୍ରଧୂତା ସହସ୍ରଧା ॥

୩:-

ନମୋଃସ୍ତୁତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନନ୍ଦିଶୃଳେ
ଅନାଦିକନ୍ୟେ ନରଜନ୍ମପାଳିକେ ।
ସ୍ଥିରା ସ୍ତ୍ରୀର୍ନୌ ଚିରପୁତ୍ରବଞ୍ଚକେ
ବଚିତ୍ରବେଶା ପ୍ରଥୂତା ସହସ୍ରଧା ॥

ନିଶ୍ଚଳା = ଧାରଣକର୍ତ୍ତ୍ରୀ, ପୃଥ୍ବୀ; **ପ୍ରଥ୍ବତ** = ବିସ୍ମୃତ;

ଛନ୍ଦ: ବଂଶସ୍ତୁ (ନାମାନ୍ତରେ ବଂଶସ୍ତୁବିଳ୍) **ସୂତ୍ର:** ଜତୌ ତୁ ବଂଶସ୍ତୁମୁଦୀରିତଂ ଜରୌ ।
ଜଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ରଗଣ

ISI SSI ISI SIS

by **L. Kabi** 202605070822

ଅନେକ କଥା

ବୀରତ୍ବର ଏତେ ଭାଷା ସତ ହେଇ ଥିଲେ
ଦେଶରୁ ବିପଦ ଯେତେ ଟଳି ଯିବା କଥା ।

ବିଶାଳ ରହର ସୁପ ଜନ ପାଶେ ଥିଲେ
ବିନା ଶସ୍ୟଦାନେ ଲୋକେ ଟଳି ଯିବା କଥା ।

ଅଧା ପକ୍ଷେ ଢଳୁ ଘର ବୁଲୁତୋଜାର ତଳେ
ତା ଦେଖୁ ହୃଦୟ ପୂରା ଢଳି ଯିବା କଥା ।

ହିନ୍ଦୁ ମାର ମିଆଁ ମାର, ମନୁଷ୍ୟତା ମରେ,
ରକ୍ତ ଦେଖୁ ହୃଦୟ ତରଳି ଯିବା କଥା ।

ତୁମ ଘରେ ଲାଗୁ ଅବା ଲାଗୁ ମୋର ଘରେ
ଏ ନିଆଁରେ ନଗରଟା ଜଳି ଯିବା କଥା ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409080708

ଅନେକ ଶିକ୍ଷା

ଅନେକ ଶିକ୍ଷା ଅତି ଛୋଟ ଗୀତରେ
ପ୍ରଦତ୍ତ ବଂଶସ୍ଥର ନିମ୍ନ ଛନ୍ଦରେ ।
ତଳେ ଲଘୁ ଜାପିତ ଏକ ଚିହ୍ନରେ
ଗୁରୁର ସଙ୍କେତ ହିଁ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍କରେ ।

ଏକ ଚିହ୍ନ = 1; ଅନ୍ୟ ଅଙ୍କ = 2;

ଅନେକ ଲୋକେ ବୃଷ ମାରିବା ବୃଥା
ଅନେକ ଆଦେଶରୁ କାର୍ଯ୍ୟଶୂନ୍ୟତା ।
ଯଥେଚ୍ଛ ନିଷ୍ପାଦିତ ଲେମ୍ବୁ ଚିକ୍ରକ
ଯଥେଚ୍ଛ ଦୁଃଶାସିତ ଦାର ଦାୟିକ ॥1॥

ବୃଷ = ମୂଷା; ଦାର = ଭାର୍ଯ୍ୟା; ଯଥେଚ୍ଛ =
ମନ-ଇଚ୍ଛା; ନିଷ୍ପାଦନ = ଚିପୁଡିବା;

ଶରୀର ଆଗେ ସବୁ ଧର୍ମ ତା ପରେ
ସ୍ୱଭାବ ଆଗେ ହିତବାକ୍ୟ ତା ପରେ ।
ସ୍ୱପୁତ୍ର ଆଗେ ପର ପୁତ୍ର ତା ପରେ
ସ୍ୱଦେଶ ସମ୍ଭାଳି ତୁ ଯାଅ ଗସ୍ତରେ ॥2॥

ଛନ୍ଦ: **ବଂଶସ୍ଥ** ଜତୌ ଜରୌ

121/221/121/212

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409230923

ଅଧିରାଟ୍ - ୨୩

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ନୂତନ ଅଧିରାଟ୍
ମିତ୍ରତା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖି

କଣ୍ଠି ଦେଲା ଲମ୍ଫ,
ଅର୍ଜୁନର ଏହା ଦେଖି
ବଢ଼ିଲା ହୃଦୟ ॥ ୧

ଭଗବାନ ଭାସିଗଲେ
ଚାନ୍ଦୁଚା ପ୍ରୀତିରେ,
କଣ୍ଠିମଥା କଟାଇଲେ
ଅନ୍ୟାୟ ରୀତିରେ ॥ ୨

ନିରୁତ୍ତର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର !
ଶୁଣ ମିଛ ଖବର,
ଯେଣୁ ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧଭୂମି
ହାରି ଯାଇଅଛ ॥ ୩

ପ୍ରବଞ୍ଚନେ ଭଗ୍ନଜାନୁ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହତ,
କହିବେ ଯା ଅଧିରାଟ୍
ମିଛ ମଧ୍ୟ ସତ ॥ ୪

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୯୨୭୧୫୧୫

-ଅନୁବୃତ୍ତି: କବିତା-

ଯେତେ ବଡ଼ ଜ୍ଞାନୀ ହୁଅ, ଯେତେ ଦୁମେ
ପଢ଼ିଥାଅ ପାଠ,
କଳା ମାତ୍ର କବିତା ଲିଖନ, ପାଠ କମ୍,
ବେଶି ଲାଗେ ଶାଠ ॥ ୧ ॥

କବିତା ଏମନ୍ତ କଳା କେହି ଯାହା
ପାରେ ନା ଶିଖାଇ,
ସବୁଥିରେ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଥାଏ ସିନା,
କବିତାରେ ନାହିଁ ॥ ୨ ॥

କବିତା ଲେଖିବା ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ
ବେଶି ଅଭିଜ୍ଞତା,
ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇବ ସବୁ, ସେତେ ଆତ୍ମ
ଦେଇ ନାହିଁ କର୍ତ୍ତା ॥ ୩ ॥

କବି ଦୁମେ ହେବ ଯଦି ଜ୍ଞାନ ଛାଡ଼ି
ଭାବରାଜ୍ୟେ ଥାଅ,
ଆସିଗଲେ ପୁଣ୍ୟହୀନ ଭାବ, ତାକୁ
ଫୋପାଡ଼ି ପକାଅ ॥ ୪ ॥

ବାଛି ବାଛି ଲେଖୁ ଯାଅ ହିତକର
ଯେତେକ ଭାବନା,
ମିଳି ଯାଉ କବିପଦ, ମାନଧନ,
ନ ରଖ କାମନା ॥ ୫ ॥

ଲଲାଟେମୁ କବି

ଅନୁର୍ବ୍ୟଥା

ତୁମେ ଭାରୁଅଛ ଶବ୍ଦ ଆଗପଛ
 କି ଲେଖୁବ କବିତାରେ
ଦେଖୁବ କେ ଝିଅ କେତେ ହେଲେ ଘିଅ
 ତୁମ ଜ୍ଞାନା-ସଳିତାରେ ।
ମୋ ମନୋଭାବନା - କେତେ ସମ୍ଭାବନା
 ଥିବ କେତେ ପ୍ରେମକଥା
ଯହେ କେତେ ଅଛି କେତେ ହଜିଅଛି
 କାହା ଲେଖା ଅନୁର୍ବ୍ୟଥା ॥

LKabi 20251204

ଅକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ବୃତି

342

ଅକ୍ଷଙ୍କ ଜନ୍ମ ଇଟାଲୀକୁ ଦେବାକୁ ଝଟ୍କା
ଆହାରଶୂନ୍ୟଶରୀରେ ପୁଟା ହେବ ଫୋଟ୍କା ।
ଶିକ୍ଷା ଉପାର୍ଜନ କି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଚିନ୍ତା
ଅକ୍ଷଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରୁ ନିଷ୍କାସିଲା ତାଙ୍କ ଭର୍ତ୍ତା ॥

ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ **SSI SII SSI SSI SS**

ଛନ୍ଦ: **15/2357**

by **LKabi** **202511010648**

ମିଛ ତୁହି ଦଧିମନ୍ଥନାନୁବନ୍ଧେ
 ଦୋଳେ ତବ ଆଭୂଷ ବେଶୁଣାଇ ।
 ଲାଗେ ମନ ମଗ୍ନ ସେହି କୁଞ୍ଜେ
 ଯେ ସ୍ଥାନର ସଙ୍ଗୀତ କର୍ଣ୍ଣ ରଞ୍ଜେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଔପଚ୍ଛନ୍ଦସିକ (ଅର୍ଦ୍ଧସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ)

ବିଷମେ ଶ×3+ରୟ, ସମେ ଶ×4+ରୟ ।

ସମେ ସର୍ବଲଘୁସର୍ବଗୁରୁ ଟଗଣ ନିଷିଦ୍ଧ ।

by LKabi 202511231346

ମିଛ ତୁହି ଦଧି- ମନ୍ଥନାନୁବନ୍ଧେ 6+ରୟ
 ଦୋଳେ ତବ ଆ- ଭୂଷ ବେଶୁଣାଇ । 8+ରୟ
 ଲାଗେ ମନ ମଗ୍ନ ସେହି କୁଞ୍ଜେ 6+ରୟ
 ଯେ ସ୍ଥାନର ସ- ଙ୍ଗୀତ କର୍ଣ୍ଣ ରଞ୍ଜେ ॥ 8+ରୟ

ଅବୁଝା ନର

ଅତି ଆଦର
ଲଭିବା ପର
ଅବୁଝା ନର
ରହିଲା ପର ॥1॥

ବଢ଼ି ରୋଦନ
ବନ-ଅଙ୍ଗନ
କରି କଞ୍ଚନ
ଛୁଟିଲା ସ୍ଥନ ॥2॥

କରି ଚିନ୍ତନ
ବୁଝିଲା ଝିଅ ।
ମିଛ ଅର୍ପଣ
ସଳିତା ଘିଅ ॥3॥

ଛନ୍ଦ: ନାୟକ
(ନାମାନ୍ତର: ଜହ୍ନ)
ଗଣ: ସଗଣ + ଲଲ;
ବର୍ଣ୍ଣ: 112+11

ଲଲଟେନ୍ଦୁ କବି
202410272027

ଅବୁଝା ମନର ଚିଠି

(“ତୁକୁରା କାଗଜ: ଭାଗ-୨”ରୁ)

ଅବୁଝା ମନଟା ମୋର	ବଡ଼ ଅମାନିଆ;	
କରିବ କି ମୋ ସାଥରେ	ମନ ଦିଆ ନିଆ ॥	-୧୪
ଜାଲି ନାହିଁ ଯେଉଁ ବୀପ	ମୁଁ ତାର ସଳିତା;	
ତୁମ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ	ମୁଁ ଅଭିମାନ କରିବା ॥	-୧୫
ନିଦୁଆ ଆଖିରେ ତୁମ	ଖୋଜିଲା ପ୍ରେମିକା;	
ଶୋଇ ଗଲେ ମୁଁ ତୁମର	ସପନ ନାହିଁକା ॥	-୧୬
କରିବ କି ମୋତେ ତୁମ	ବଗିଚାରେ ଫୁଲ ?	
ମୋତେ ନେଇ ସଜାଇବ	ତୁମ ପୂଜା ଥାଳ ?	-୧୭
ପ୍ରେମ କଲେ ଯୁଗେଯୁଗେ	ସଜିବ ବଇଁଶ;	
ଠିକଣା ଟା ମନେ ରଖୁ	ଚିଠି ଦେବ ଚିରି ॥	-୧୮
କ୍ରମଶଃ ଲଲାଟେ ଯୁକ୍ତି		

୨୦୧୬୧୨୨୮-୧୩୧୦

ଅଭ୍ୟର୍ଚନ

ରକତରେ ଆଙ୍କିଥିଲ
ସେ ପତ୍ରପ୍ରତିମାମୂଳ

ଯେ ପତ୍ର ପ୍ରତିମାଟିଏ ।
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ କଳିବ କିଏ ॥ 1

ପ୍ରହରେ ଭାଳିଛ ଲୁହ
ସମସ୍ତ ପ୍ରହରେ କୋହ

ପ୍ରହରେ ଲେଖୁଛ ଗୀତି ।
ଏ ଭାବେ କାଟିଛ ରାତି ॥ 2

ରାତିକୁ ମାଗିନ ରତି
ଫୁଲକୁ ମାଗିନ ପ୍ରୀତି

ରତୁକୁ ମାଗିନ ଫୁଲ ।
ଯା ଲାଗି ନେତ୍ର ଉଛଳ ॥ 3

ନିଶୀଥ ନିଃଶ୍ୱାସ ତୁମ
ମଧାହ୍ନ ମହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ହୋମ

ପ୍ରଭାତ ପ୍ରଶ୍ୱାସଟିଏ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା କି ଶୋକ ହିଁ ଦିଏ ॥ 4

ଯେ ପକ୍ଷୀ ଯାଇଛି ଭତି
ଆସୁଛି ପକ୍ଷ ତା' ଝାଡି

ପ୍ରତୀକ ପତ୍ରକୁ ନେଇ ।
ସୁସମ୍ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ॥ 5

ରଚୟିତା: ପ୍ରେମାନନ୍ଦ
୪-୧୧-୨୦୧୭,

ଶ୍ରୀ ଆର୍ଯ୍ୟବ୍ରତ ଦାସ
୧୧ ଘଟିକା

=====

09 -vp/76

ଛନ୍ଦ: ଅଭୀଷ୍ଟା

ଗଣ: ଯୁଗଣ ଯୁଗଣ ଯୁଗଣ

ବର୍ଣ୍ଣ: 112/122/122

=====

ଅଭିମାନିନୀ

ପ୍ରିୟଲେଖନୀପତ୍ର ପାଠେ
ନିରବେ ଅମାରାତି କାଟେ ।
ଅଧରେ ଦୃଶାନୀର ଢାଳି
ଅଭିମାନିନୀ କେହି ବାଳୀ ॥1॥

ବିତିଲେ ନିଶା ଖୋଲି ନେତ୍ର
ପୁଣି ଦେଖୁ ସେ ପ୍ରେମପତ୍ର ।
ଗଗନେ ନିରେଖେ ଉଦାସେ
ମନଟା ଅଧା ପ୍ରେମ ପାଶେ ॥2॥

ପୁଣି ସେ ମନେ ଭାଲୁ ଥାଏ
ସହଜେ କି ଏ ପ୍ରାଣ ଯାଏ ।
ବଢିଚାଲୁ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଘୋର
ସଢି ଚାଲୁ ଏ ପ୍ରେମ ମୋର ॥3॥

କି ମନେ ପ୍ରିୟା ସାଜି କାର
କଲି ଜୀବ ମୋ ଛାରଖାର ।
ପର ଜନ୍ମରେ ଯା କଲେ ବି
ମୁଁ ଜମା ଅଭୀଷ୍ଟା ନ ହେବି ॥4॥

L. Kabi 202410131224

ଅଯୋଗବାହ ପ୍ରବଳ ସୁମାର୍ଗେ
ଶତୋଦ୍ୟମେ ବ୍ୟଞ୍ଜନରେ ନ ଲାଗେ ।
ଥୁଲେ ସ୍ଵର ବ୍ୟଞ୍ଜନଶୀର୍ଷଭାଗେ
ମିଶେ ସିଧା ସେ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ॥

ପ୍ରବଳ ସୁମାର୍ଗେ= ନିଜ ନୀତିରେ ଅଟଳ; ଶୀର୍ଷ= ସମ୍ବନ୍ଧ;

ଛନ୍ଦ: ଉପେନ୍ଦ୍ରବନ୍ତା ISI SSI ISI SS

ସୂତ୍ର: ଉପେନ୍ଦ୍ରବନ୍ତା ଜତଜା ଗୟଗ୍ଲମ୍

ଗଣ: ଜଗଣ ଡଗଣ ଜଗଣ ଗୁଗୁ

by L. Kabi 202605180036

ଅବଦାନ

ଆଲୋକ ଭାସ୍କର ଦିଏ ସୁମ ଶୈତ୍ୟଧାରା
ପର୍ଜନ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧଳ ଦିଏ ଧରଣୀକୁ ସାରା ।

ସର୍ବତ୍ର ବୃକ୍ଷ ବିତରେ ଫଳ ତେଜି କୁଣ୍ଡା
ପ୍ରାଣୀ ଦିଏ ମରଣ ଯାବତ ଖାଲି ବିଷ୍ଣୁ ।

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409150951

ଅସୁମାରୀ ସ୍ବପ୍ନ

ଦିବସ ଚି ଯାଏ ବିତି,
ସରେନା ଶର୍ବରୀ
ଲୁଚି ଲୁଚି ଆସେ ସ୍ମୃତି
କେତେ ଆଶା ଧରି ||
ଦେଖେ ସ୍ବପ୍ନ ଅସୁମାରୀ
ଝାରିତ ଦୃଶାରେ;
ତୃଷ୍ଣିତ ଯୌବନ ଭରି
ଗହନ ନିଶାରେ ||
ଖୁନ୍ ଭିନ୍ନ ସ୍ମୃତି ଜାଳେ
ଜଳେ ତନ୍ମୁ ମନ;
ଅଶ୍ରୁ ଚଳେ ଓଠ ତଳେ;
ସମାପ୍ତ ସ୍ବପନ ||
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଅସୂୟାନଗରରେ ପ୍ରେମବୀପ

ଅସୂୟା ନଗରେ ଛୋଟିଆ ଡଗରେ
 ପ୍ରେମର କୁଟୀର ତୋଳି
ମାଗୁଆ ଶୀତରେ କିଏ ତା ଭିତରେ
 ପ୍ରେମବୀପ ଦେଲା ଜାଳି ।
 ଅଳପ ସେଥିରେ ଘିଅ,
ଲିଭି ଯିବ କାଳେ ଆସ ହେ ସକଳେ
 ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଦିଅ ।

L. Kabi

202212222222

ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହସ୍ତାକ୍ଷର

ଜରିତ ଟୁକୁରା କାଗଜେ ଖୁକୁରା
 କୋତରା କବିତା ଗାର,
କିବା ସେ କବିତା, ଜୀବନ ସଂହିତା,
 ମୁଁ ତା କ୍ଳାନ୍ତ ଲିପିକାର ॥ ୧॥

ଜୀବନ ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ଭରି ନାହିଁ ଦିନେ
 କଣ୍ଠକେ କଣିକେ କାଳି;
ପଶ୍ଚିମ ସାୟାହ୍ନେ ପ୍ରଶୀର୍ଣ୍ଣ ସଦନେ
 କି ହେବ ପ୍ରଦୀପ ଜାଳି ॥ ୨॥

ଚିତ୍ତ ଉଦ୍‌ବେଳିତ ଲେଖିବି ଉଦିତ
 ଭାବନା ସ୍ତରକୁ ସ୍ତର;
ପ୍ରୀତିଗୀତିଝରା ସ୍ମୃତିବୀଥୀଭରା
 ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହସ୍ତାକ୍ଷର ॥ ୩॥

ଯିବି ଯେବେ ଦୂରେ ନିୟତ ମୋ ପୁରେ
 ତୋଳି ଦେବି ଉପହାର;
ଭାଗ୍ୟେ ଥିଲେ କା'ର ହେବ ଗଳାହାର,
 କ୍ଳାନ୍ତି ଶ୍ରାନ୍ତି ଉପଚାର ॥ ୪॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୦୨୦୧୭୪୮

ଜରିତ= torn, କଣ୍ଠକା= pen; କଣିକା= drop; ପଶ୍ଚିମ ସାୟାହ୍ନେ= late evening; ପ୍ରଶୀର୍ଣ୍ଣ ସଦନ= broken house; ବୀଥୀ= gallery; ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ= confused; chaotic, disordered;

ଅହିଂସା

ଛନ୍ଦ: **ବଂଶସ୍ତୁ** ଜତୌ ଜରୌ

କିଏ କହେ ଧର୍ମ ନିମିତ୍ତ ମାରି ଯା
କିଏ କହେ ଦେଶ ନିମିତ୍ତ ମାରୁ ଥା ।
କିଏ କହେ ଜାତି ନିମିତ୍ତ ହାଣୁ ଥା
ମୁଁ ଜାଣିବାରେ ଅତି ହେୟ ହିଂସ୍ରତା ॥ 1 ॥

ସମସ୍ତ ଧର୍ମେ ଭରିତା ସୁଭାବନା
ଦୟା ତଥା ପ୍ରେମର ରାଜ୍ୟକଳ୍ପନା ।
ଅମାତ୍ୟ ଧୌର୍ଜ୍ୟେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବେ
ସଦା ଅହିଂସାରୁ ସୁଦୂର ଚେତନା ॥ 2 ॥
ପ୍ରଶସ୍ତୁ= ପ୍ରଶଂସିତ; **ଧୌର୍ଜ୍ୟ**= ଧୂର୍ତ୍ତପଣ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202710032203

ଅହିଂସାର ପୂଜା

ମିଳେ ସାଧୁତା ସାଧୁତାଯଜ୍ଞକର୍ତ୍ତା
ଯଥା ଧର୍ମ ମାତ୍ରା ବଢେ ଦାନଧର୍ମେ ।
ଯଥା ପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟା କଲେ ତାର ଚର୍ଚ୍ଚା
ଅହିଂସା ମିଳେ ସାଧୁଲେ ତାର ଅର୍ଚ୍ଚା ॥ ୧ ॥

ଅର୍ଚ୍ଚା= ପୂଜା;

ଛନ୍ଦ: ଭୂଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତନ୍ 122×4

L. Kabi 202410041124

ଆ ବିପ୍ଳବୀ

085

ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକେ ରଖଛନ୍ତି ଆଶା
କେ ବିପ୍ଳବୀ ଜନ୍ମିବ ଏହି ଦେଶେ ।
ତା ଜନ୍ମଟା ମୋ କୁଳରେ ନ ହେଉ
ସେ ଜନ୍ମ ପାଶେ ପଡ଼ିଣା ନିବାସେ ॥

ଛନ୍ଦ; ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା (ତୌ ଜଗୌ ଗଃ)

221/221/121+22

by LKabi 202502031731

ଆଜି ନେରୋ ଥିଲେ

ଛନ୍ଦ: ବିମୋହା (ନାମାନ୍ତରେ ବଲ୍ଲରୀ)

ରାଜ୍ୟସାରା ଜଳେ
ଆଜି ନେରୋ ଥିଲେ
ଏ ଅଦାନୀ କିଏ
ଭୁପ ମାନେ କଥା

ରାଜବଂଶୀ ଚଳେ
ସେ ମିଳନ୍ତା ଗଳେ ॥1॥
ଯେ କି ଆଜ୍ଞା ଦିଏ
ନମ୍ର ଥାଏ ମଥା ॥2॥

ଦେଶ ଦେଶ ଭ୍ରମେ
ରାଜିନାମା କରେ
ବସ୍ତୁଭୁଷପ୍ତିୟ
ଶୂନ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣେ

ଶାସନାନୁକ୍ରମେ
ଭାରି ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ॥3॥
ସେ ବିଳାସପ୍ତିୟ
ପୁତ୍ର ଉଦ୍‌ବାହନେ ॥4॥

ଦୀନଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜା
ଏହି ପୃଥ୍ବୀ ଦିନେ
ଦିବ୍ୟ ଆଭୁଷଣେ
ଜ୍ଞାନ ସମ୍ଭାଷିବ

ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ ରଜା
ହେବ ତା ଶାସନେ ॥5॥
ଥାଇ ସିଂହାସନେ
ବିଶ୍ୱ ଉଭାସିବ ॥6॥

ଦାସ ଦାସୀ ଠିଆ
ତା ପ୍ରଜା ଏ ଭବେଥାନୁ
ରାଜ୍ୟସାରା ନିଆଁ
ଦେଖୁ ନେରୋ ଥିଲେ

ଦେଖୁବେ ତା କ୍ରିୟା
ହାହାରବେ ॥7॥
ଭୁପତିଙ୍କ କ୍ରିୟା
ଲାଗି ଯାନ୍ତା ଗଳେ ॥8॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202410060506

ସ୍ୱାର୍ଥ ଆତ୍ମା

ଅଧ୍ୟାୟ- ୧୭: ଆତ୍ମା ଓ ଭାଷାଜାତ୍ୟାଦି ଭେଦ ?

ଆତ୍ମାଟିକୁ ଏତେ ସ୍ୱାର୍ଥ କିଏ କରି ଥିଲା,
ଯେଉଁ ଗର୍ଭେ ମନ କଲା ସେ ଗର୍ଭେ ପଶିଲା । କ
ଜାତି ଭାଷା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିଛି ଭେଦ ନାହିଁ,
ହିନ୍ଦୁ ଗର୍ଭେ ପଠାଶାତ୍ରା ପଶୁ ଖେଦ ନାହିଁ । ଖ
ପରେ ଟ୍ରେନିଂ ହେବ - ଇଏ ହିନ୍ଦୁ ସେ ପଠାଶ,
ଦ୍ୱିଜ କ୍ଷାତ୍ର ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ତମ ହାତି ପାଶ । ଗ
ଏ ଭାବେ କରନ୍ତି ଥୋକେ ଗଧ ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧି
ସାତଜନ୍ମ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନେ ନ ହେବ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି । ଘ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୨୦-୦୭-୧୨-୧୯-୫୧

ଆମ ସାହିବ

ଆମର ସାହିବ

ସବୁରୁ ଅଥର୍ବ

ଶାପୋଭବ ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ

କିନ୍ତୁ ଏ ନିର୍ବିଦ୍ୟ

ଚରାଚରେ ନିନ୍ଦ୍ୟ

ଏ ସତ୍ୟ ମାନିବ ନାହିଁ ।

କାମ କ୍ରୋଧ ଲୋଭ

ମୋହ ମଦ ସର୍ବ-

ମାୟାର୍ଯ୍ୟରେ ମୂର୍ଖମନୁ

କିନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡ ଭୟେ

ପଦବୀରୁ ଛାଏଁ

ଯିବ ନାହିଁ ଗୁଣବନ୍ତୁ ॥

LK

2025010042324

ଆର୍ଯ୍ୟନନ୍ଦିନୀ 204

ବଣ୍ୟନିର୍ଝରୀ ପାର୍ଶ୍ବ ମଞ୍ଜରୀ
ସୁଶି ସୁନ୍ଦରୀ ଭାରି ହର୍ଷିତା ॥ 1

ପଲ୍ଲିବାଳିକା ମଲ୍ଲିମାଳିକା
ପିନ୍ଧି ବର୍ତ୍ତକା ଜାଳି ପୁଲ୍ଲିତା ॥ 2

ଶାସ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷିତା ଶସ୍ତ୍ରଦୀକ୍ଷିତା
ଭଦ୍ରତାମୁତା ଶାଶ୍ବତୀଜିତା ॥ 3

ଆର୍ଯ୍ୟନନ୍ଦିନୀ ସତ୍ୟଭାଷିଣୀ
ଧୈର୍ଯ୍ୟଧାରିଣୀ ସାରିଣୀସୁତା ॥ 4

ବାସୁରାଗମେ ଧର୍ମସଙ୍ଗମେ
ଚିତ୍ତସଂଯମେ ଗାତନିବୃତ୍ତା ॥ 5

ଶାଶ୍ବତୀ= ପୃଥ୍ବୀ; ସାରିଣୀ= ପାର୍ବତ୍ୟନନ୍ଦୀ;
ବାସୁରା+ ଆଗମେ= ରାତି ଆସିବାରେ;

ଛନ୍ଦ: ବୈନସମ୍ ସୂତ୍ର: ଲୌଗୁ ବୈନସମ୍
5/11 ରଗଣ+ଲଗୁ 212+12
by LKabi 202504050954

ରକତରେ ଆଙ୍କିଥିଲ
ସେ ପତ୍ର ପ୍ରତିମା ମୂଲ
ପ୍ରହରେ ଭାଳିଛ ଲୁହ
ସମସ୍ତ ପ୍ରହରେ କୋହ:

ଯେ ପତ୍ର ପ୍ରତିମାଟିଏ
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ କଳିବ କିଏ !
ପ୍ରହରେ ଲେଖୁଛ ଗୀତି;
ଏ ଭାବେ କାଟିଛି ରାତି !

ରାତିକୁ ମାଗିନ ରତି,
ଫୁଲକୁ ମାଗିନ ରୀତି
ନିଶି ତ ନିଃଶ୍ୱାସ ତୁମ,
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ମହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ହୋମ
ଯେ ପକ୍ଷୀ ଯାଇଛି ଉଡ଼ି
ଆସୁଛି ପକ୍ଷ ତା' ଝାଡ଼ି

ଋତୁକୁ ମାଗିନ ଫୁଲ,
ଯାହା ପାଇଁ ଲୁହ ଢାଳି ।
ପ୍ରଭାତ ପ୍ରଶ୍ନାସଟିଏ
ସନ୍ଧ୍ୟା କି କୋହ ହିଁ ଦିଏ ?
ପ୍ରତୀକ ପତ୍ରକୁ ନେଇ
ସୁସମ୍ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ।

ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ଆର୍ଯ୍ୟବ୍ରତ ଦାସ
୪-୧୧-୨୦୧୭, ୧୧ ଘଟିକା

ଆଳସ୍ୟ

ବିନା ଶ୍ରମେ ମିଳୁଥିଲେ

ଗିଳୁଥିବା ପାଇଁ

ଆଳସ୍ୟରୁ ସୁଖହାସ୍ୟ

ଧରାତଳେ ନାହିଁ ॥୧

ବେଳେ ବେଳେ ଦୂର ହେଲେ

ସେହି ସମ୍ଭାବନା,

ଅଳସୁଆ ଭାଗ୍ୟେ ଥୁଆ

ବୁଭୁକ୍ଷା ଯନ୍ତ୍ରଣା ॥୨

ସେଥି ପାଇଁ ଯିଏ ଭାଇ

ଅଳସୁଆ ହେବ,

କିଏ ଆସି ମୁଖେ ରୁସି

ଦେବ, ଭାବି ନେବ ॥୩

ଥିଲେ ପାଖେ ତଣ୍ଡୁ ଯାକେ

ଖୁନ୍ଦିବା ଜିନିଷ;

ଘୁଙ୍ଗୁଡିଟେ ଛାଡି ଗତି

ପଡିବୁ ମଣିଷ ॥୪

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୯୦୭୧୫୨୦

ଯା ନା ସୁନ୍ଦର ହେବ ନାହିଁ ପୁଣି ଯା
 ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣତା
 ଆ ଏଠି ପ୍ରଭୁତା ଚଳା ରୁଚିମତେ
 ଲାଗେ ଉଦାସୀନତା ।
 ସେବା ତୁମ୍ଭର କି ପ୍ରକାର କରିବା -
 ଉଦ୍ଘୋଷରୂପୀଟିଏ
 ଶ୍ରଦ୍ଧା କିନ୍ତୁ କହେ ପ୍ରଭୁତ ଚଳୁ ଏ
 ସଂବାଦ ପୁଣ୍ୟୋଦୟେ ॥

(ଅର୍ଥ: ଯାଅ ନାହିଁ କହିବା ସୁନ୍ଦର/ମିଠା ନୁହେଁ, ଯାଅ
 କହିଲେ ଅଶ୍ରଦ୍ଧା, ରହି ଯା କହିଲେ ଆଦେଶ, ଯାହା ଉଚିତ
 ଭାବୁଛ କର କହିଲେ ଉଦାସୀନତା, କଣ ଆଉ ସେବା କରି
 ପାରେ କହିଲେ ଉଦ୍ଘୋଷର ବା formality ହେବ; କିନ୍ତୁ
 ଭିତରର ଶ୍ରଦ୍ଧା କହୁଛି କି ପୁଣ୍ୟଯୋଗରେ ଆମର ଏପରି
 ଅନେକ ଆଳାପ ହେଉଥାଉ ।)

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୂତ୍ର:
 ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେତସଜସ୍ତୁତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
 SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S
 ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202604222240

ଆନ୍ନ

ଅଁଳା ଗୋଟେ ଚାଟ ନ ଲେଖୁ ସେ ପାଠ
 ଲେଖୁ କରି ଦେଲା ଖାତା
 ସୁଦୟା କରିବ, ନମ୍ବର ଭରିବ,
 ଗରିବ ମୋ ପିତା ମାତା ।
 ଖାତା ଦେଖୁ ସାରି ଅନେକ ବିଚାରି
 ଶିକ୍ଷକ ଲେଖିଲେ ପଦେ,
 କି ହେବ ନମ୍ବର? ଆଜ୍ଞୁଟିଏ ଧର,
 ଖାଇଦବ ମହାନନ୍ଦେ ॥

20210415

. *ଆଳୁଦୋଷ*

ଆଳୁ ଦୋଷ ଏ ଦେଶର ଗୌରବର ଚିହ୍ନ,
ସେ ଦୋଷ ହଟିଲେ ଦେଶ ହେବ ଖୁନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ହଜି ଯିବ ଆମ ପରିଚୟ,
ହସିବେ ଆମକୁ ଗଧ ଘୁଷୁରି ନିଚୟ ॥ ଉପକ୍ରମ ॥
ଘୁଷୁରିର ଆଦର୍ଶରେ ଆମ ଅଭ୍ୟୁଦୟ,
ଏଣୁ ଆମ ରାସ୍ତାଘାଟ ମଳମୃତ୍ତମୟ । ୧॥
ପାଇଖାନା ଖୋଜି ଖୋଜି ଥକିବା କି ପାଇଁ?
ପିତୁ ରାସ୍ତା ପରେ ଚାଲ ହଗି ଦେବା ଭାଇ ! ୨॥
ତେଣିକି କହିବା ଆମ ଦୋଷ କିଛି ନାହିଁ,
ସରକାର ସଫା କରୁ ମିଲେତ୍ରୀ ଲଗାଇ ! ୩॥
ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କରିଥିଲେ ଲୋକେ ଯା ହୀନସ୍ତା,
ଆମି ଦେଇ ମୋଦୀ ପାଇଁ ଫେରିଛି ଅବସ୍ଥା ! ୪॥
ହଗି ଦେବା ଏଣେ ତେଣେ ପଡୁଥିବ ନାମ,
ସୈନ୍ୟ ଦଳ କରୁଥିବେ ମେହେନ୍ଦ୍ରର କାମ । ୫॥
ଆମିର କାମ ଏ ସବୁ, ନିତି କରୁଥାଉ,
ସୀମା ଲଙ୍ଘି ଶତ୍ରୁ ପଛେ କିଛି ନେଇ ଯାଉ । ୬॥
ଏଇ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତା, ସୁନାଗରିକତା,
ଭିକାରୀ ଏ ଦେଶ ତେଣୁ କି ଆନ ହୁଅନ୍ତୁ ! ୭॥
ପତ୍ରାଚାରେ ଡରବରେ ଲେଖିଲି ଏତିକି,
ମୁଖଗ୍ରନ୍ଥେ ଛାପି ତାକୁ ଦେବି ବାଗେଇକି ! ୮॥
ପଢି ଖୁସି ହେଲ ସିନା ଏଇ ଆଠ ପଦ,
ତୁଟି ରହି ଗଲେ ଲୋକେ କହିବେ ମୁଁ ଗଧ ! ୯॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୫୦୦୩୧୯୨୨

ଆସିବ ସାଥୀ

ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷର ଯୋଡ଼ି

କବିତା ବିତାନ ଗଢ଼ି

ବସିଛି ଆସିବ ସାଥୀ,

କେବେ ହେବ ଆର ଘଡ଼ି || ୧||

ଗତି ଗତି ଯିବ ଖରା

ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯିବ ଛାଇ,

ମରି ମରି ଯିବ ଧରା,

ବସିଥିବି ବାଟ ଚାହିଁ || ୨||

ଆସି ମୋର ପରଦେଶୀ

ନେବ ମୋର କର ଧରି,

ହେଲାଣି ମୋ ପ୍ରତିବେଶୀ,

ରଖିବ ଘରଣୀ କରି || ୩||

ତାଙ୍କିବ ଜୀବନସାଥୀ

ମରମରେ ପ୍ରେମ ଭରି,

ଶୁଣୁଥିବି ମଥା ପାତି,

ସରମରେ ଯିବି ସରି || ୪||

ପିତା ଦେବେ ତାକୁ ତୋଳି

ବଖରେ ଛପର ଘର,

ଆମ ସାହି ପଛ ଗଳି,

ଦିଶୁଥିବ ବାପଘର || ୫||

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୭୨୨୧୮୫୦

ଆସିବେ ବନ୍ଧୁ 354

ତୁମ ଘର ପଛ ଥୁଣ୍ଡା ବୃକ୍ଷରେ କାକପକ୍ଷୀ
କହି ତ ଥୁବ ସକାଳେ ଆସିବେ ଆଜି ବନ୍ଧୁ ।
କିଣି ରଖୁ ଦିଅ ବେଗେ ଶାଗ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ପୁଷ୍ପ
ପରଶିବ କୁବପତ୍ରେ ଆଦରେ ସୁପମଧୁ୍ୟ ॥ 1

କରିବ ବିବିଧ ଗଳ୍ପେ ଚିତ୍ତନୈମେୟ ସଞ୍ଜେ
ସ୍ମରିବ ବହୁତ ଆଗେ ଯା ଥିଲା ରାଗରୋଷ ।
ମୁହଁ ଫୁଲି ଥୁବ କେବେ ଅଳ୍ପକେ ଗ୍ରାମକୁଞ୍ଜେ
ଲୁହ ଝରି ଥୁବ କେବେ କାନ୍ଦି ତିନୁଇ ଆସ୍ୟ ॥ 2

କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ= ବୋଇତାଳୁ; କୁବ= ପତ୍ର; ସୁପ= pan, କତା;
ନୈମେୟ= ବିନିମୟ; ,କୁଞ୍ଜ= ଡୋଙ୍ଗା; ଆସ୍ୟ= ମୁହଁ;

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ III SS•S ISS ISS

ସୂତ୍ର: ନନମୂୟୟୟୁତେୟଂ ମାଳିନୀ ଭୋଗିଲୋକୈଃ

by L Kabi 202511091301

କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସମ

ନିଜକୁ ଦେବି ଜାଲି

ବ୍ୟର୍ଥ କାହିଁ କା ସହିତ

ତୁଳନ ହେବି କାଲି ।

ଲକ୍ଷ କୋଟି ଦୀପ ସହ

କି ଅଛି ମୋର କାମ

ଆମ୍ଭଦାହଲବ୍ଧ ଫଳ

ଟିକକ ମୋର ଧର୍ମ ॥

ଛନ୍ଦ: 15/22507 ରଜନସଜ

212/121/11••1/112/121

by LKabi 2025032358

ଇପ୍ସିତ ମିଳନ

ନିର୍ଦ୍ଦିମେଷ ଚକ୍ଷୁ	ରକ୍ତାଭ ପଟଳେ,	
ସ୍ୱପ୍ନ ମାଳ ମାଳ	ସ୍ମୃତି ଅନୁରାଳେ	1
ତନ୍ମାଳସ ରାତ୍ରୀ,	ଉତ୍ସାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା;	
ତିତିକ୍ଷାପୁରିତ	ପ୍ରୀତିର ପରୀକ୍ଷା	2
ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ବର୍ଷ	ସମୟ ବିପାକେ	
ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ୟ ଅତୀତ	ମାନସ ଫଳକେ	3
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବର୍ଷା ଶୀତ	ଦିବସ ଶର୍ବରୀ	
ଚିତ୍ତ-ଗ୍ରନ୍ଥେ ଦୀପ୍ତ	କୁନ୍ତଳ କବରୀ	4
ଲଲାଟକ ଟୀକା,	ଲୋଚନ କଞ୍ଚୁଳ;	
ଚିତ୍ରକ ରକ୍ତିମା	ଓଷ୍ଠକ ପାଟଳ	5
ଗଳେ ପ୍ରଲମ୍ବିତ	ଗୁଚିକା ମାଳିକା;	
ଆନନେ ବିମଳ	ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଜାଳିକା	6
ଆତପେ ପୁଲ୍ଲିତ	ରଞ୍ଜିତ ନାସିକା;	
ଶଙ୍କିତ-ଅମ୍ବରା,	ସଂକ୍ଷିପ୍ତ-ଭାଷିକା	7
ହ୍ୟସ୍ତନ ବିଭାତ	ସମ ଦୃଶ୍ୟମାନ;	
ଅଗମ୍ୟ ଦୂରତା;	କୁର ବ୍ୟବଧାନ	8
ଜାଣେ ଅସମ୍ଭବ	ଇପ୍ସିତ ମିଳନ;	
ଉଦିତ କିନ୍ତୁ ଏ	ହୃଦ-ଉଦ୍‌ବେଳନ	9

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୦୯୧୨୩୨

ପଟଳ= ପର୍ଦା; ଉତ୍ସାର= ଅନୁହୀନ; ବିପାକ= ଫିକା ପଡିବା;
ଲଲାଟ(କ)= କପାଳ; କୁନ୍ତଳ= କେଶ; ଜାଳିକା= ଓଢଣି;
ଆଶପ= ଶରା; ଶଙ୍କିତ-ଅମ୍ବରା= ହାଲୁକା ବସ୍ତ୍ରରେ ଥିବା;
ହ୍ୟସ୍ତନ= ହ୍ୟଃ (ଗତକାଳି) ତନ (ବାଲା); ଇପ୍ସିତ= ଚାହୁଁଥିବି,
ଖୋଜୁଥିବା;

ଈଶ୍ଵର-ସେବା

କି ଲାଗି କରିବ ତୁମେ	ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ସେବା,	
ହାତ ଗୋଡ଼ ତାହାଙ୍କର	ଭାଙ୍ଗିଅଛି କି ବା?	୧
ରୁଗ୍ମବାହ ଯାନେ ନେବ	ଆରୋଗ୍ୟ-ଆଳୟ,	
କାଳୁପତା ସେକର ବା	କରିଛ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ?	୨
ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି କିଛି	ଦୀନ ସେବା କର,	
ତୁମ ସେବା ବିନା ମରି	ଯିବେ କି ଈଶ୍ଵର ?	୩
ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ସେବା ଏକ	ଦ୍ରାହି ଦିଆ କଥା,	
ଭଲ ବୁଦ୍ଧି ଥିଲେ ତହିଁ	ପୂରାଅନା ମଥା ।	୪
ପୂଜା ଭକ୍ତି ଉପାସନା	କର ଅନୁକ୍ଷଣ,	
ଦୟା କ୍ଷମା ମୈତ୍ରୀ ପ୍ରୀତି	କର ଆଚରଣ ।	୫
ପଇସା ଖାଇବ ନାହିଁ	ଖୁଆଇବ ନାହିଁ,	
ଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟା ବଳେ ପେଟ	ପୋଷୁଥିବ ଭାଇ ।	୬
ଦେଶର ନିୟମ ଦେବ	ନାହିଁ ଭାଙ୍ଗି ରୁଜି,	
ନେବ ନାହିଁ ନିୟମକୁ	ହାତେ ଆଖି ବୁଜି ।	୭
ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ସେବା ଫେବା	ବାହାପିଆ କଥା,	
ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ପାଶେ ସଦା	ଥାଉ କୃତଜ୍ଞତା ।	୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୧୪୦୦୫୪

ଗ୍ରାମୀଣା ଲଳନାର ନେତ୍ର ପୁରତଃ
ସୋପାନ-ଉତ୍କର୍ଷିକା
ଆଶୃର୍ଯ୍ୟାମୁକ ପାଦଚାଳନ ବିନା
ରୋହନ୍ତି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵସ୍ଥଳେ ।
କେତେ ଉଚ୍ଚ ତଳେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଭିତରେ
ଆରୋହି ପଶ୍ୟାଞ୍ଜଳେ
ଭାଷେ - ପ୍ରାଣସଖା କି ଭାଗ୍ୟ
ନିକଟେ ଯାହାର ଅଙ୍ଗାଳିକା ॥

ସୋପାନ= ପାହାଚ; ଉତ୍କର୍ଷିକା= ଉପରକୁ ଥିବା escalator ବା
ଠିଆସିତି; ରୋହଣ= ଚଢ଼ିବା; ତଳ= ମହଲା; ପଶ୍ୟାଞ୍ଜଳ= ବଜାର
ଜାଗା, market area; ଅଙ୍ଗାଳିକା= ନଭୋଲେହ, ଉଚ୍ଚଘର;

ଛନ୍ଦ: ଶାନ୍ତୁଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୂତ୍ର:
ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେର୍ଯ୍ୟସଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାନ୍ତୁଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S
by L. Kabi 202604301235

ଭକ୍ତଳ ଗୌରବ ଜନ୍ମ

ଭକ୍ତଳଗୌରବ ହେ ମଧୁସୂଦନ
କେଉଁଠି ଯାଇଛ ଚାଲି
ଏହି କଳିଙ୍ଗ କି ଆକୂଳ ଦେଖୁବ
ଆସ ତ ଆଜି କି କାଲି ।
ରାଜ୍ୟ ସିନା କଲ ଭିନ୍ନ ତୁମେ ଲଢ଼ି
ଏକ ନୁହେଁ ସବୁ ଭାଷା
ଏକ ନୁହେଁ ମନ, ଚଞ୍ଚଳ ସଜ୍ଜନ
ଆସି ସୁଧାରିବ ଆଶା ।

L. Kabi 4-2-24

ଉତ୍କଳେ ବ୍ୟାଘ୍ରସନ୍ତାନ
(ପଥ୍ୟାବଳୀ ଶ୍ଳୋକଛନ୍ଦେ)

ଉତ୍କଳେ ବ୍ୟାଘ୍ରସନ୍ତାନ
ବିଜୁ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ତୁମ୍ଭ କୃତ୍ୟ ବଳେ ବିଶ୍ୱେ
ଆମ ଉତ୍କଳ ବିଶୁଦ୍ଧ ॥ 1

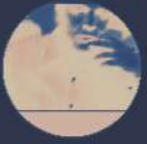
ଲୋକନାୟକର କ୍ରାନ୍ତି
ସଙ୍ଗର୍ଷେ ଅଗ୍ରଦୂତକ ।
ମିତ୍ରଦେଶର ସଂଗ୍ରାମେ
ମୁକ୍ତିମାର୍ଗର ସୈନିକ ॥ 2

ତୁମ୍ଭ ଯୋଗେ କଳା ଶିଳ୍ପ
ବାଉଁଳା ଯନ୍ତ୍ରକୌଶଳ
ଜଳମାର୍ଗେ ନଭୋମାର୍ଗେ
ଉତ୍କଳ ସ୍ଥାନ ଉନ୍ନତ ॥ 3

ଜନେ ସ୍ମରନ୍ତି ତୁମ୍ଭକୁ
ଆସ ହେ ଫେରି ଉତ୍କଳେ ।
ରାଜ୍ୟେ ତୁମ୍ଭେ ମଲା ବେଳେ
ହେଲେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଲଣ୍ଡିତ ॥ 4

ବାଣୀପୁତ୍ର 20230422

Lalatendu Kabi VP

7 Jan 2023 · 🌐

30. ଉଠ ଉଠ ସୁନା ପୁଅ

ପୁରୁଷ ଆକାଶେ	ସୁରୁଜ ଆଭାସେ,
ଉଠ ଉଠ ସୁନା ପୁଅ,	
ପରବତ ତଳେ	ଖର ଝର ଜଳେ
ମରକତ ଝରା ସୁଅ । ୧	

ଗହୀର ବିଲରେ	ସମୀର ଲହରେ
ସୁନା ଗଛ ଯାଏ ନଇଁ,	
ସୁଜଳ ଫୁଟିଲା	ଦୃଗ୍ଧଳ ଛୁଟିଲା,
କାନ୍ଦି ଶୋଇ ଗଲା କଇଁ । ୨	

ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ	ଚଳିଲେ ଗଗନ
ଯିବେ ବୋଲି ଦୂରେ ଦୂରେ,	
ଏକଇରବଳା	କଟିର ମେଖଳା
ରହିଲୁ ସପନ ପୁରେ ।	୩

ଆଜି ନିଶୀଥରେ	ଗାଇବି ଗୀତରେ
ଉଠି ପଡ଼ ଅମାନିଆଁ;	
ମରମ କୁହରେ	ଗରମ ଲୁହରେ
ଲିଭିବ ନାହିଁ ରେ ନିଆଁ । ୪	

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୨୦୧୭୧୦

ଉଦଂଶଙ୍କ ପରାକ୍ରମେ 378

ରେ ଉଦଂଶ ଜଟାୟୁବିକ୍ରମ ! ମୁଁ ତୋ
ଲଙ୍କେଶ ଆଦୌ ନୁହେଁ ।
କିମ୍ପା ତୋ ରଣତୃୟା ମୋ ଶ୍ରବଣରେ
କମ୍ପାଉ ନିଦ୍ରାସ୍ଥଳେ ॥
ଓଙ୍କାରଧ୍ବନି ବା ଶୁଣାଉ ଗରୁଡ଼-
ପ୍ରେମେ ତୁ ତା ବେଶରେ
ପଙ୍କା ମସ୍ତ ପରେ ସୁଦର୍ଶନ ଯଥା
ଜାଣନ୍ତୁ ପୁରାଇଲେ ॥

ଉଦଂଶ= ମଶା; ମସ୍ତ= ମଥା; ସୁଦର୍ଶନ= ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର;

ଛନ୍ଦ: ଶାଘୁଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

(ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନିର୍ଗମଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S

ଆର୍ଥାତ୍: 222/1121/121/112••221/221+2

by L Kabi 202512191155

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱହସ୍ତା

375

ଶୈଳୁଷୀ ନୃତ୍ୟ ଅନ୍ତେ କି ପିହିତ ମନନେ
 କୌଶଳେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱହସ୍ତା
ଈଚ୍ଛା ଏତେ ହୁଏ ବା ଧରିବ ଭିତି କରେ
 ସ୍ୱର୍ଗୁ ଆକାଶଗଙ୍ଗା ।
କିଂ ବା ନକ୍ଷତ୍ରମାଳା ଧରି କରିବ ଗଳେ
 ମାଳିକା, ସେ କି ମୁକ୍ତା;
ଈଚ୍ଛା କି ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରେ ଧରି ରଖି କରକେ
 ଚାଲିବ ପ୍ରାଣ-ନୌକା ॥

ଶୈଳୁଷୀ= ନର୍ତ୍ତକୀ; କରକ= କର, ହାତ;

ଛନ୍ଦ: ସ୍ତମ୍ଭରା

ସୂତ୍ର:

ମୁଦ୍ରେୟାଣାଂ ତ୍ରୟେଣ ତ୍ରିମୁନିୟତିୟୁତା ସ୍ତମ୍ଭରା କୀର୍ତ୍ତିତେୟମ୍

ଅର୍ଥ: ମ ର ଭ ନ ଓ ଯୁଗଣତ୍ରୟରେ ତିନିସପ୍ତକରେ ଯତି

 ଥିଲେ ସ୍ତମ୍ଭରା ହୁଏ ।

 SSS SIS S..|| III IS..S ISS ISS

 222/212/2•11/111/12•2/122/122

by LKabi 202512100156

ଏକା ମାଘେ

ଏକା ମାଘେ ଶୀତ କେବେ ନ ଯାଏ

ଏକା ବର୍ଷା ଶେଷରେ ତାପ ଥାଏ ।

ଏକା ଯୁଦ୍ଧେ ଶାନ୍ତି ବିଶ୍ୱେ ହୁଏ ନା

ଏକା ଷୋଭେ ଦୁଷ୍ଟରାଜା ନୁହଁ ନା ॥

ଛନ୍ଦ: **ଶାଳିନୀ** 222/221/221+22

20240920

ଏକାଠି କରିବା ବାସ

ଯାଇଥିଲୁ କହି -- ଆସିଥିବୁ ସହି
 ଛାଇ ଲେଉଟାଣି ବେଳେ
 ହାତ ଧରି ତୋର ନେଇଯିବି ଘର
 ଚନ୍ଦର ଉଦିଆ ହେଲେ ॥ -୧
 ଛାଇ ଗଲା ଗତି ସଞ୍ଜ ଗଲା ମାତି
 ଜହ୍ନ ଉଇଁ ବୁଡି ଗଲା,
 ରେଖାଯାନ ଗାଡି କେତେ ଗଲା ଗଡି,
 ତୁମେ କାହିଁ ଗଲ ଭଲ ! -୨
 କହି ଯାଇଥିଲୁ ରାତ୍ରି-ଗନ୍ଧା ପୁଲ
 ଗଭାରେ ମୋ ଦେବ ବାନ୍ଧି;
 ସାଜି ବିରହିଣୀ ଆଜି ଏକାକିନୀ
 ଝୁରି ମୁଁ ମରୁଛି କାନ୍ଦି ॥ -୩

ଅଗଣା ଭିତରେ ତୁମରି ହାତରେ
 ଲଗାଇ ଯେ ଥିଲୁ ମଲ୍ଲୀ,
 ପୁଲ ପୁଟି ଝରେ ତୋଳି ମୁଁ ନ ପାରେ
 ତୁମେ ନାହିଁ ପାଶେ ବୋଲି ॥ -୪
 କୁକୁମ ଅଳତା ଅଛି ମୋ ସାଇତା,
 ଦେଇଥିଲୁ ହାତେ ମୋର,
 ଲଗେଇବା ପାଇଁ ଦେଲେ ତାକୁ ଚାହିଁ
 ଲୁହ ଝରେ ଝରେ ଝରେ ॥ -୫
 ପୁଲି ଯାଏ ଆଖି, ଗଲା ଯାଏ ଶୁଖି,
 ଭିଜି ଯାଏ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ
 ତୁମ କଥା ଭାଳି ରାତ୍ରିଦୀପ ଜାଳି
 ନୟନୁ ଭାଳିଲେ ଜଳ ॥ -୬
 ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ନାହିଁ ଯେଣୁ ଲେଖା
 ବିଧୁରିତା ମୁଁ ବନିତା;
 ହାରିବି ଜୀବନ କରି କରି ଗାନ
 ଦରଦୀ ତୁମ କବିତା ॥ -୭
 ଆଖିରେ ଆଖି ଲୁହ ମୋର ଆଏ,
 ଛାତିରେ ଛାତିଏ କୋହ;
 ତାନପୁରା ତାନେ ଆରୋହ ମୁଁ ଟାଣେ,
 ଭୁଲି ଯାଏ ଅବରୋହ ॥ -୮
 ରଖୁଥିବ ବଳ ଆଉ ତ କେବଳ
 ଅଳପ ଦିନ କି ମାସ,
 ଝୁରି ଝୁରି ଦିନ ଯିବି ଶମଶାନ,
 ଏକାଠି କରିବା ବାସ ॥ -୯

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୮୨୪-୨୩୧୭

ଏକ୍ଷ୍ଟ୍ରା-ଅର୍ତ୍ତନାରୀ ହେବ ଜୀବନସଙ୍ଗିନୀ

ଖୁସି ମନେ ଯିବି ଦିନେ ଛାନ୍ତୁ ମନ ଶାନ୍ତ ହେବ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଏତେ ଦୂରୁ ଯାଇ ନାହିଁ ଏଠୁ କେହି	ସ୍ବପ୍ନ-ଶୂନ୍ୟାକାଶେ ପାରିଜାତ ପାଶେ । ପାଏ ନାହିଁ ଆଶୁ ସେହି ପାଖା ପାଶୁ ॥	1
--	--	---

ସେଇଠୁ ଆଣିବି ଖୋଜି ଲାସିକା ଶିଳ୍ପିନୀ କି ବା ବରିବି ସଙ୍ଗିନୀ ସୌର- ନୀଳପରୀ ସହଚରୀ	ସୁରମ୍ୟା ନାୟିକା ଲେଖିକା ଗାୟିକା । ମଣ୍ଡଳ ସେ ପାରି ଏକ୍ଷ୍ଟ୍ରା-ଅର୍ତ୍ତନାରୀ ॥	2
---	--	---

ସ୍ଵାର ନେତ୍ର କେଶ ତାର ଧୀର ଚାଲି ପାଦ ନାଲି ତାହାକୁ ମୁଁ ବାହା ହେବି ସକଳେ କହିବେ କାର	ସୁଦୀର୍ଘ ବହଳ ଅଳସ ଚପଳ । ବାଜୁ ଥିବ ଭେରୀ ଉଠିଲା ଲଟେରୀ ॥	3
--	--	---

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202512171826

ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ ଅବତରେ ରଜନୀ

ଦେଖ - ଫୁଲେ ଫୁଲେ ଖେଳି ବୁଲେ ଅବନୀ

ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ ଅବତରେ ରଜନୀ || ୧||

ସଞ୍ଜ - ଖଞ୍ଜଣୀର ସାଜେ ହେବ ଭଜନ ;

ପକ୍ଷୀ - ଶାଖୀ ଶାଖେ ସାଜି ଦେବେ କୁଜନ || ୨||

ଘରେ - ସଞ୍ଜବତୀ ଜଳାଇବେ ଘରଣୀ;

ଘଣ୍ଟ - ଶଙ୍ଖ ବାଜି ପୁରି ଯିବ ଧରଣୀ || ୩||

ଏବେ - ରହି ରହି ବିହାର୍ଯ୍ୟ ସ ବିହରେ;

ମିତ - ଶୀତ ପାତେ ତନ୍ମୁ ମନ ଶିହରେ || ୪||

ଜଳେ - କୁବଳୟ ଖୋଲୁଥିବ ଆନନ;

ଦେଖୁ - ଚାନ୍ଦ ରାତି ଥିବ ପ୍ରୀତି- ମଗନ || ୫||

ଥିବ - ଅର୍ଦ୍ଧ ରାତେ ମୌନ ବ୍ରତେ ମେଦିନୀ,

ଦେଖୁ - ହରଷରେ ବରଷିବ ଚାନ୍ଦିନୀ || ୬||

ଯେବେ - ଭଷା ଆସି ପରଷିବ ଅସିର;

ବାସ - ମହୀରୁହେ ଆହରିବ ସମୀର || ୭||

ଲାଗେନ୍ନୁ କବି ୨୦୧୭୧୨୧୫୧୮୦୦

ଏହି ଆମ ରଜା

ସାମାଜିକ ସୁସମ୍ପର୍କେ
ଭୟାତୁର ରଜା ମନେ ।

ଦୃଶାପ୍ରସାର ତା ଶସ୍ତ୍ର
ନିର୍ବାଚନ ରଣାଙ୍ଗନେ ॥ ୧

ଯେତେ ମୋଦୀ* ରଜା ବିଶ୍ୱେ
ନିକମ୍ପା ଗାଦିରେ ଛଳେ ।

ସଭିଙ୍କର ସମାବସ୍ଥା
ଏ ସାରା ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳେ ॥ ୨

ମୋଦୀ= ମଉଜୀ;

ହିଟ୍ଲାରଠାରୁ ରଜା କଂସ
ତଥା ରାକ୍ଷସ ରାବଣ
ଜରାସନ୍ଧ ନୁହେଁ ଭିନ୍ନ,
ସର୍ବାଗ୍ରେ ଆମ ରାଜନ ॥ ୩

L. Kabi ୨୦୨୨୧୦୧୩

***ଏହି ନିଆଁ ଜଳିବାର କଥା* - ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ତୁମାର
(Lose Translation: *L.Kabi*)**

ବୟସ ହେଲାଣି ମେରୁ, କିଛି ମଧୁ ଝରିଯିବା କଥା,
ଏ ହିମାଦ୍ରୁ ମସ୍ତକରୁ ଗଙ୍ଗାଟିଏ ନିଃସରିବା କଥା ।

ଆଜି ଏ ପଥର କାନ୍ଥ ପର୍ଦା ପରି ଚାଲିଛି ଦୋହଲି
ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ସ୍ଥାଣୁକାରୀ ପରମ୍ପରା ଦୋହଲିବା କଥା ।

ନଗର ଡଗର ଗ୍ରାମ ଜନପଦ କାନନ କେଦାରେ
ହାତ ଦୋହଲାଇ ଶବ ଗୋଟିଗୋଟି ଚାଲୁଥିବା କଥା ।

ହଠାତ୍ କରାଯିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନାହିଁ ମୋର ସିନା,
ଉଦ୍ୟମ - ଯାହା ବି ହେଉ ଏ ସ୍ୱରୂପ ବଦଳିବା କଥା ।

ମୋ ଛାତିରେ ଥାଉ ଅବା ଲାଗିଥାଉ ତୁମର ଛାତିରେ
ଯେ ନିଆଁ ଲିଗିଛି ତାହା ଭଲ କରି ଜଳୁଥିବା କଥା ।

2023-01-21/17:11

କଇଁଛ-ଠେକୁଆ

ଥୁଲା ସାଥୀ ପୁତଗତି
ସହ ଚତୁର୍ଗତି,
ଲୋମକର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷିପ୍ର ଅତି,
କୂର୍ମ ଧୀରମତି । ୧
କଛପକୁ ଡାକି ଥରେ
କହିଲା ଶଶକ
ବଂଶକୁଞ୍ଜେ ଧାଇଁ ବେଗ
କରିବା ପରଖ । ୨
ଗତି ତୋର ଅତି ଧୀର
ଖେଳିବୁ ଏ ଖେଳ?
ମୋ ଲାଗି ଘଡ଼ିଏ, ତୋର
ବୁଡ଼ି ଯିବ ବେଳ । ୩
ତୁଳି କହେ ଶୂଳୀ ଭାଇ
କର ନା ଗରବ,
ବଳ ଈଶ୍ଵରୀୟ କୃପା,
ସେହି ମୋ ଗୌରବ । ୪
ଜାଣିଛି ତୋ ଗତି ଦ୍ରୁତ,
ମୋର ପରାଜୟ,
ଧୈର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ତଥାପି ମୁଁ
ଖେଳିବି ନିଶ୍ଚୟ । ୫
ଆରମ୍ଭିଲେ ଦୌଡ଼ ଦୁହେଁ
ବଜାଇ ଶୀଘ୍ରାର,
ପୃଷ୍ଠତଃ କଶ୍ୟପ, ମୃଦୁ-
ରୋମ ଆଗୁସାର । ୬
ଅର୍ଦ୍ଧପଥେ ଶଶକର୍ଣ୍ଣ
ଦେଖିଲା ପଛକୁ
ଧୀର ଦ୍ରୁ କି ଛୁଇଁବ
ବାଉଁଶ ଗଛକୁ ? ୭
ମୃଦୁରୋମକ ଭାବିଲା
ଭୂଥ ଯିବ ଥକି,
ଟିକିଏ ମୁଁ ଗତି ପଡ଼େ,
କିସଟା ହେବ କି ? ୮

ଏ ଭାବି ଶୂଳିକ ବୁଜି
ଦେଲା ଦୁଇ ଆଖି,
ଦିପହରେ ବୃତ୍ତ ହେଲା
ସେହି ପାଖା ପାଖି; ୯
ନୀରବେ ହସିଲା ଦେଖି
ସାଥୀର ପହୁଡ଼,
ଭାବିଲା ଏ ଅତି ଦର୍ପେ
ହାରିବ ଦଉଡ଼ । ୧୦
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଧୀର ପାଦ
ନିରତ ସଞ୍ଚାଳି,
ବଂଶକୁଞ୍ଜ ଛୁଇଁ ମାରି
ଦେଲା ଶୁଶୁକାଳୀ । ୧୧
ଶୀଘ୍ରାର ଶବଦେ ନିଦ୍ରା
ଭାଙ୍ଗନ୍ତେ ବନାଖୁ
ବିକଳେ ଧାଇଁଲା ଦୂର
ବାଉଁଶ ବୁଦାକୁ । ୧୨
ତାକୁ ଦେଖି କୂର୍ମ କହେ
ମାରି କରତାଳି,
ଆଳସ୍ୟେ ହାରିଲୁ ଏବେ
କି ପାଇବୁ ଭାଳି ? ୧୩
ପୂର୍ବସର୍ଗ ମତେ ଶଶ
ଖୁଆଇ ପିଆଇ ।
ପୃଷ୍ଠ ପରେ ହର୍ମୁଟକୁ
ଆଣିଲା ବସାଇ । ୧୪

ପୁତଗତି, ଶଶକ, ଶୂଳୀ, ମୃଦୁରୋମ, ଶଶକର୍ଣ୍ଣ,
ମୃଦୁରୋମକ, ଶୂଳିକ, ବନାଖୁ, ଶଶ=
ଠେକୁଆ, ଚତୁର୍ଗତି, କଛପ, ତୁଳି, କଶ୍ୟପ,
ଦ୍ରୁ, ଭୂଥ, ବୃତ୍ତ, କୂର୍ମ, ହର୍ମୁଟ= କଇଁଛ,
ଶୀଘ୍ରାର, ଶୁଶୁକାଳୀ= ହୁଇସିଲ,

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୧୧୦୨୧୫୪୩

କଥା ମାନ ବୁଦ୍ଧିମତି !! (ତି-ଅନ୍ତ୍ୟାନୁପ୍ରାସରେ)

ପତିପଦେ ରଖ ନତି
ପାପମୁକ୍ତି ସହ ଭକ୍ତି

ଲଭିବୁ ପରମଗତି ।
ଲଭି ହେବୁ ବଡ଼ସତୀ ॥ 1

ପାଇଲେ ତୁ ଫୋଟସ୍ଥିତି
ଲେଖାଯିବ ତୋର ସ୍ମୃତି

ବହି ହେବ ତୋରଗୀତି ।
ହେବୁ ତୁ ପଥର ମୂର୍ତ୍ତି ॥ 2

କରି ଶହେ ହାତ ପ୍ରାପ୍ତି
କେମିତି କଣକୁଳସାଥୀ

ଲଭ ବହୁଭୁଜଖ୍ୟାତି ।
ପୂଜୁଥାନ୍ତୁ ଦିନରାତି ॥ 33

ପତିର ଚରଣ କତି
ପୁତ୍ର ହେଉ ପଞ୍ଜି ପଞ୍ଜି

ଥୁବୁ ନ ଘଟିବ କ୍ଷତି ।
ଯାଉ ତୋର ବଢ଼ି ଶକ୍ତି ॥ 4

ବର୍ଷା ଶୀତ ଖରା ତାତି
ତୁ ବି ସହ ମଥା ପାତି

ସହେ ନାରୀହୀରା ଜାତି ।
ମଲେ ହେବ ଆତ୍ମାଶାନ୍ତି ॥ 5

ବୁଦ୍ଧି ଦେଲି ଭାବି ଚିନ୍ତି
ଚଢ଼ିବ ମେଢ଼ି ଛତି

ରଖ ନା ଟିକେ ବି ଭୀତି ।
କଥା ମାନ ବୁଦ୍ଧିମତି !! 6

by L. Kabi

202604251802

କନ୍ୟା ବିଦା ପରେ 6

(ମାତାଙ୍କ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ବାହା ହେଉଥିବା/
ହେଉଥିବା କନ୍ୟାମାନେ ଏହାକୁ ନ ପଢ଼ିଲେ ଭଲ)

ସୁନାଝିଅଟିକି ଶାଶୁଘରଠିକି
ବିଦା ଯେ କରୁଛ ପିତା,
ଜନନୀର ଆଖି ବର ଦେଖିଲା କି,
ବୋହୂ ବେଶର ଦୁହିତା ? ୧||
ଚୁଡ଼ି ଶଙ୍ଖା ଶାଢ଼ୀ ରଖନ୍ତା ସଜାଡ଼ି
ଦେଖନ୍ତା ତା ଶାଶୁଘର;
ଯେତେ ଦୂରେ ଥିଲେ ଯେ ଭାବେ ରହିଲେ
ମାତା ତ ହୁଏ ନ ପର ||୨||
ସାତ ଅହିଅରେ ମୁଖିଆ, ହାତରେ
ଧରନ୍ତା ଝିଅର କାନି,
ହୁଳହୁଳି ଦେଇ ଦିଅନ୍ତା ଗାଧେଇ
ଭାଳି ସେ ହଳଦୀ ପାଣି ||୩||
ଦେଖନ୍ତା ଆଶାର ସୁନାର ସଂସାର,
ଦୁହିତା କୁଳ ନନ୍ଦନ;
କେବେ ପରବରେ ଡାକି ବାପ ଘରେ
ଦିଅନ୍ତା ପରଶା ଅନ୍ନ ||୪||

ଦେଖୁ ସେ ବିଜନେ ବିହର୍ଷ ବଦନେ
ବାହା ବେଦୀ କୋଳାହଳ,
ଶୁଣି କନ୍ୟାଦାନ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଗାନ,
ନନ୍ଦନ ଥିବ ଉଜ୍ଜଳ ||୫||
ବିବାହ ଦିବସେ ଜନନୀ ବିବଶେ
ଭାଲୁଥିବ ଆଖି ଲୁହ;
ଏ କଥା କି ଥରେ କେବେ ଏକାନ୍ତରେ
ଭାବିଥିଲ, ସତ କୁହ ||୬||
କନ୍ୟା ବିଦା ପରେ ଶୂନ୍ୟ ଏହି ଘରେ
କି କରିବ ଏକା ଏକା ?
ହେଉ ଦୂରଗତା ସଙ୍ଗିନୀର କଥା,
ସପନେ ପାଇବ ଦେଖା ||୭||
ହେଉ ଦିନ ରାତି ଆସୁଥିବ ସାଥୀ
ଶୁଭାଶୁଭ ବୁଝିବାକୁ;
ଝିଅ ମୁହଁ ତାହି ଥିଲ ଭୁଲି ଯାଇ,
ଏବେ ତ ଭଜିବ ତାକୁ ||୮||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୧୦୦୧୧୦

Lalatendu Kabi VP

...

Apr 17 at 12:35 • 🌐

କବି ସମ୍ମିଳନୀ

ଲେଖୁଥିଲି କିଛି ଏକ କାଗଜର ପୃଷ୍ଠେ
ଜାଣେ ନା ସେ କାଗଜଟା ଗଲା କେଉଁବାଟେ ।

-୧

ଖୋଜି ଖୋଜି ତାକୁ ମୋର ପ୍ରାଣ ଗଲା ଚାଲି
ତଥାପି ସରିଲା ନାହିଁ ଘରଣୀଙ୍କ ଗାଳି ।

-୨

ଲେଖୁ ରଖୁଥିଲି ଯାହା ନ ଭୁଲିବା କଥା
"ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଛୁଣି ଆଉ ଗୋଟେ ଗୁଲିସୂତା,

-୩

ସାତଟା ବୋତାମ ସବୁ ଏକା ସାଇଜର
ତିନିଖଣ୍ଡି ଖୁଲିପାନ, ଜର୍ଦ୍ଦା ଗୋପାଳର ।"

-୪

କାଗଜ ପଡ଼ିଲା କବିସମ୍ମିଳନୀ ହାତେ
ମୋ ସକାଶେ କବିମାନେ କାନ୍ଦିଲେ ସମସ୍ତେ ।

-୫

ପଢ଼ି ତାହା ପରସଂଖା କରିଗଲେ ମୋତେ -

"ଆହା କି ମହାନ କବି ମରିଗଲେ ସତେ ।

-୬

ଭାବିଲେ ଆସୁଛି କୋହ, ଗଳା ଶୁଖିଯାଏ ।"

କହିଲି ଯମଙ୍କୁ, ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ଲେଖୁଥାଏ -

-୭

"ଦେଖ ଯମରାଜା ମୋତେ ଦେଲ ସିନା ମାରି,

ବଜାରରୁ ଆଣିବାକୁ କହିଥିଲେ ପ୍ରିୟା -

-୮

ମରିବା ଅଗରୁ ତାର କରିଥିଲି ଚିଠା

କବିସମ୍ମିଳନୀ ତାକୁ କହୁଛି କବିତା ।

-୯

ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଯମଦୂତଙ୍କୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ପଠାଅ

ବିଳମ୍ବ ନ କରି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଦିଅ ।"

-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୦୫ ଜୁନ ୨୦୧୪

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ଛନ୍ଦ: ଅର୍ଦ୍ଧକଳା ଘଗଣତ୍ରୟ IIS IIS IIS
by LKabi 202510161149

କରିବ ରଣ

କବିତା ବୀତ ନୁହେଁ, ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ:
କହେ ସଜ୍ଜନେ ଜିନ ଜନ ବଖାଣି ||
ସନ୍ଥ ସର୍ବଗ ଶାପ କରି ବରଣ
ପାଖଣ୍ଡୀ ପାକିସ୍ଥାନ କରିବ ରଣ ||
ମତି ବିରୂପ ହେଲା ବିନାଶ କାଳେ
ନିଶିକେ ନାଶ ଯିବ ବିନା ସକାଳେ ||
ଭୂମି ତନୟ ନାହିଁ ଭଦ୍ରକ ପାଟେ;
ଭୂମିତ ନୟ ନୁହେଁ ଭଦ୍ର କପାଟେ ||
ଅଶୁପ୍ରସ୍ତୋତ ପାଶେ ନାରାଟ ରଣ
ଅନୁପ୍ରସନ୍ନ ସେ ତ ନର ଚରଣ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ବୀତ= ଇଚ୍ଛା[କରି]; ଜିନ= ଅତି ବୟସ୍କ; ସର୍ବଗ= ଇଶ୍ବର[ଯେ
ସର୍ବତ୍ର ଗମନ କରି ପାରନ୍ତି]; ଭୂମି ତନୟ= [ଏହି] ଭୂମିର ପୁତ୍ର;
ଭଦ୍ରକ= ଅନ୍ତଃପୁର; ପାଟ= ବସ୍ତ୍ରବିଶେଷ; ନୟ= ସିଦ୍ଧାନ୍ତ; ଭଦ୍ର=
ଶାନ୍ତ; କପାଟ= ଦ୍ବାର; [ଭୂମିତ (ପାକିସ୍ଥାନ)ର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭଦ୍ର
ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ବାର (ବାଟେ ଯିବା ଆସିବା)ରେ ନାହିଁ] ନାରାଟ= ଶର;
ଅନୁପ୍ରସନ୍ନ= ବିଶେଷ ଆସନ୍ନ;

କରୁ ମୋ ସାଥରେ ଦେଖା

କେହି ତ ଅଜଣା
ଜଳେତର ଲାଗି

କାଲି ହେବ ଜଣା ଶୁଣା,
କରିଥିବ ଜାଲ ବୁଣା || ୧ ||

କିଏ ସେ କୈବର୍ତ୍ତ
କେବେ କାହାଲାଗି

କେଉଁ କୂଳେ ଥାଏ ଲୁଚି;
କି ଦେଖି କରେ ସେ ରୁଚି || ୨ ||

କହି କେ ପାରିବ
କା ଲାଗି କୁଜିତ

କେଉଁଠା ସେ ଜାଦୁଗର;
କେଉଁ କରତାଳ ସ୍ଵର || ୩ ||

କେତେ କାରୁକୃତି
କେବେ କରିନେଲା

କେତେ କୁଳବୃତ୍ତି କରି;
କେତେ କିଛି କାରିଗରୀ || ୪ ||

କେତେ ସେ କାହାଣୀ,
କି କହି କାହାକୁ

କବିତାର କାବ୍ୟକାର;
କିଣିନିଏ କଳାକାର || ୫ ||

କାନନେ କାସାରେ
କାହା କାନେ କେବେ

କଟକେ କୁଟୀରେ କାହିଁ,
କି କହେ କେ ଜାଣେ ନାହିଁ || ୬ ||

କେବେ କାଳେ କାହିଁ
କହି କୁଟାଇବି

କଲେ ମୋ ସାଥରେ ଦେଖା,
କପାଳେ କୈବଲ୍ୟ ରେଖା || ୭ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୮୦୩୧୮୦୫୩୮

କରୁଥିବି ଧରାବତରଣ

ଆକାଶ ତ ନୀଳ ନୁହେଁ
ନୀଳ ଖାଲି ଦେଖେ ସବୁ
ଅନନ୍ତ ସେ ବ୍ୟୋମ କୋଳେ
ଏ ଜନ୍ମ କର୍ମାବସାନେ
ଅଥବା ସାଗର ଗର୍ଭେ
ତୁମ ଦୃଷ୍ଟି ଅନ୍ତରାଳେ
ଭୁଲି ମୋତେ ଯିବ ତୁମେ
ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆସିବି ଫେରି
ମିଥ୍ୟା-ନୀଳ ଜଳଧରେ,
ନିତ୍ୟ ବଲ୍ଲୀ-ତରୁଣରେ,
ସବୁଜିମା ଅନ୍ତରାଳେ
ପ୍ରତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖେଳେ.
ସ୍ୱପ୍ନଭରା ଏ ନୟନେ
କରୁଥିବି ଏ ଭୁବନେ

ସାଗର ବି ନୀଳ ନୁହେଁ ଜମା,
ଏ ଆଖିର ଅନନ୍ତ ନୀଳିମା । ୧ ॥
ଅତିକାୟ ଅଗ୍ନିପିଣ୍ଡ ପରି,
ଚଳିବି ମୁଁ ଅଦୃଶ୍ୟ ସନ୍ତରି । ୨ ॥
ନଷ୍ଟତନୁ ତରୀ ଭାଗ୍ୟ ଧରି
ହଜି ଯିବି ଚନ୍ଦ୍ରଚାନ୍ଦିକ୍ ପରି । ୩ ॥
ଅବିରାମ ସମୟ ସ୍ରୋତରେ,
ନବୋଲ୍ଲାସେ ନବକଳେବରେ । ୪ ॥
ମିଥ୍ୟା ନୀଳ-ଆକାଶେ ରଞ୍ଜିମା
ଗିରି ଝର-ତୀରେ ସବୁଜିମା । ୫ ॥
ନୃତ୍ୟରତ ଜୀବନ୍ତ ଯୌବନ,
ନବପ୍ରାଣେ ନବୀନ କମଳ । ୬ ॥
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଭଗ୍ନ ଆକର୍ଷଣ,
ବାରମ୍ବାର ଧରାବତରଣ । ୭ ॥

[ଏଥିରେ ପ୍ରଥମ ପଦଟି: ଅସିତ କବି]

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୧୮୦୭୨୨୧୩୨୧

କଳିରେ ଶିବାବସ୍ଥାନ

ନେଇ ଯାଅ ଗୁଣନିଧି ଧୂପ ଦୀପ ଫୁଲ,
ସ୍ୱାର୍ଥ ଲାଗି ଉତ୍ତୋଚର କି ବା ଅଛି ମୂଲ । ୧

ସବୁ ନେଇ ଆନ ଜନ ଦୁଃଖ ଯେ ହରିବ,
ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଅନେକ ତାକୁ ବର ଦେବେ ଶିବ । ୨

ଆଗ ପରି ଶିବ ଆଉ ନଦିଅନ୍ତୁ ବର,
ଭକ୍ତି ଆତ୍ମଆଳେ ଦେଖୁ ତୁଚ୍ଛା ଟାଉଟର । ୩

ଷଣ୍ଢମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ୱପ୍ରତୀକ ତେଜି ଦେବାଳୟେ
ଷଣ୍ଢ ସହ ହରଗୌରୀ ଏବେ ହିମାଳୟେ । ୪

ମାନସପୁଷ୍ପରେ ଯାଇ କରନ୍ତି ବିହାର,
ସେଠି ଯାଇ ତିଷ୍ଠାର୍ କଲେ ଥୋଇବେ ପ୍ରହାର । ୫

ରଗାଇବ ନାହିଁ ତାଙ୍କ ବୀରପଣ ଜାଣି
ଅଧିକ ନାଗିଲେ ତୁମ ମଥା ଦେବେ ହାଣି । ୬

କବି ଓ କବିତା

ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଅନେକ:
ସେଥିରୁ କେତେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ? -୧

କରନ୍ତି ଯେତେ ବିସମ୍ବାଦ
ସର୍ବେ କି ତତ୍ତ୍ୱ-ବିସ୍ତାରଦ ? -୨

ଦୈନିକ ଯୋଗ ଅଭ୍ୟାସନ୍ତି
ସଭିଏଁ ଯୋଗୀ ତ ନୁହନ୍ତି । -୩

ଉଭବ ଅବା ଆବିଷ୍କାର
କଲେ ମାନ୍ୟତା ବିଜ୍ଞାନୀର । -୪

ପାରିଲେ ଆପଣାକୁ ଚିହ୍ନି
ବୋଲାଉବ ସେ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ । -୫

ସମତୁଳ୍ୟାରେ ଯୋଗଯୁକ୍ତ,
ସେ ଏକା ଯୋଗୀରେ ସ୍ୱୀକୃତ । -୬

ପ୍ରତ୍ୟହ ଲେଖି ପଢ଼ାଇଲେ
ତହିଁ କି କବିତ୍ୱ ଉଛୁଳେ ? -୭

କାହାକୁ କହିବା କବିତା,
ଗଦ୍ୟରୁ ତା'ର କି ଭିନ୍ନତା, -୮

ଏତିକି କହି ନ ପାରନ୍ତି,
କବିପରିଚୟ ଦିଅନ୍ତି । -୯

ଯେ ଭାବେ ମୁହିଁ ସର୍ବ ଜ୍ଞାତା
ସେ କାହିଁ ଏ ସବୁ ଶିଖନ୍ତା । -୧୦

ମନରେ ଥିବ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବ
ତେବେ ତ କବିତା ଲେଖିବ । -୧୧

ଭାବସଂଗତ ଶୁଦ୍ଧଭାଷା
ନ ଥିଲେ କବିତା ନୀରସା । -୧୨

ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦସୂତ୍ର
ଥିଲେ ହିଁ କବିତା ପବିତ୍ର । -୧୩

ନିରୁକ୍ତଜ୍ଞାନହୀନ ହେଲେ
ଯଥାର୍ଥ ଶବ୍ଦ କାହିଁ ମିଳେ ? -୧୪

ସୁବାକ୍ୟ ଛନ୍ଦ ବ୍ୟାକରଣ
କବିତାଦେବୀଙ୍କ ଭୂଷଣ । -୧୫

ସୁନ୍ଦରୀ ହେଲେ ହେଁ ଦୁହିତା
ସେ ଯେବେ ପ୍ରସାଧନଯୁକ୍ତା -୧୬

ସଭିଙ୍କ ମନ ପାରେ କିଶି;
ତତୁଲ୍ୟା ଏ କବିତାରାଣୀ । -୧୭

ଯେତେ ପିନ୍ଧିବ ଅଳଙ୍କାର
ସେତେ ଦିଶିବ ସେ ସୁନ୍ଦର । -୧୮

ଧ୍ୱନିସଂଗତ ଯତିମାନ
ମିଷ୍ଟ କରନ୍ତି ଉଚ୍ଚାରଣ । -୧୯

ଶୁଦ୍ଧ ସନ୍ଦେଶ ଦିବ୍ୟଭାଷା
ସୁରମ୍ୟ ଅଳଙ୍କାରଭୂଷା- -୨୦

ମଣ୍ଡନେ ପ୍ରୀତା କାବ୍ୟରାଣୀ
ପ୍ରଭାବେ ଜିଣନ୍ତି ଧରଣୀ । -୨୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି **ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍**
୧୨ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୬

କବି ସମ୍ମିଳନୀ

ଲେଖୁଥିଲି କିଛି ଏକ କାଗଜର ପୃଷ୍ଠେ
ଜାଣେ ନା ସେ କାଗଜଟା ଗଲା କେଉଁବାଟେ ।

-୧

ଖୋଜି ଖୋଜି ତାକୁ ମୋର ପ୍ରାଣ ଗଲା ଚାଲି
ତଥାପି ସରିଲା ନାହିଁ ଘରଣୀଙ୍କ ଗାଳି ।

-୨

ଲେଖୁ ରଖୁଥିଲି ଯାହା ନ ଭୁଲିବା କଥା
"ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଛୁଣ୍ଡି ଆଉ ଗୋଟେ ଗୁଲିସୂତା,

-୩

ସାତଟା ବୋତାମ ସବୁ ଏକା ସାଜକିର
ତିନିଖଣ୍ଡି ଖୁଲିପାନ, ଜର୍ଦ୍ଦା ଗୋପାଳର ।"

-୪

କାଗଜ ପଡିଲା କବିସମ୍ମିଳନୀ ହାତେ
ମୋ ସକାଶେ କବିମାନେ କାନ୍ଦିଲେ ସମସ୍ତେ ।

-୫

ପଢି ତାହା ପରସଂଖା କରିଗଲେ ମୋତେ -
"ଆହା କି ମହାନ କବି ମରିଗଲେ ସତେ !

-୬

ଭାବିଲେ ଆସୁଛି କୋହ, ଗଲା ଶୁଖୁଯାଏ ।"
କହିଲି ଯମଙ୍କୁ, ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ଲେଖୁଥାଏ -

-୭

"ଦେଖ ଯମରାଜା ମୋତେ ଦେଲ ସିନା ମାରି,
ବଜାରରୁ ଆଣିବାକୁ କହିଥିଲେ ଶ୍ରୀ -

-୮

ମରିବା ଅଗରୁ ତାର କରିଥିଲି ଚିଠା
କବିସମ୍ମିଳନୀ ତାକୁ କହୁଛି କବିତା ।

-୯

ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଯମଦୂତଙ୍କୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ପଠାଅ
ବିଳମ୍ବ ନ କରି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଦିଅ ।"

-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୦୫ ଜୁନ ୨୦୧୪

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

କବି ହୃଦ ଉଦ୍ଘୋଳନ

ରବି ତଳେ କବି	ତୁମେ ଅନୁଭବୀ;
ଛବି ଆଜି ଯିବ ବୋଲି	
ଭାବ ପଡୁଆର	ହେବାକୁ ଜୁଆର
ଦୁଆର ରଖୁଛ ଖୋଲି	୧
ପ୍ରହର ପ୍ରହର	ପିଉଛ ଜହର
ସହର ସହର ବୁଲି;	
ବୁଲି ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ	ନାମ, ଧାମ, କାମ
କାହାର ଯାଇନ ଭୁଲି	୨
ପତରଝଡ଼ାରେ	କଳି ଝଗଡ଼ାରେ
ବାଲି ଘର ଗଢ଼ା ବେଳ;	
ପୁଷ୍କରିଣୀ ବେଢ଼ା	ଉର୍ବୀରୁହ ଚଢ଼ା
ବାଲି ଗରଡ଼ାରେ ଖେଳ	୩
ବୟସ ଯାକର	ପରଶ-କାତର
ଘଡ଼ି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି	
କବିତାର ତରୁ	କବିର ଅନ୍ତରୁ
କାବ୍ୟ ରୂପେ ପଡ଼େ ଝରି	୪
ସ୍ମରି ଅନୁକ୍ଷଣ	ପୀଡ଼ନ କଷଣ
କର୍ତ୍ତୃକା କର ଚାଳନ;	
କିଏ ଅଛି କାହିଁ	ଲେଖିବାର ପାଇଁ
ତୁମ ହୃଦ ଉଦ୍ଘୋଳନ ?	୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୧୭୨୨୩୭

ଉର୍ବୀରୁହ= tree; କର୍ତ୍ତୃକା= pen;

ତୁମେ କି ରାଣୀ ଥିଲ କେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ
 ତୁମେ କି ବାଣୀ ଥିଲ କେଉଁ କାବ୍ୟରେ ।
 ତୁମେ କି ବିଦ୍ୟା କବିତାର ଚାତୁରୀ
 ତୁମେ କି ଦିବ୍ୟା ବନିତାର ମାଧୁରୀ ॥ 1 (ବଂଶସ୍ତ୍ରୀ)

ତୁମେ କି ପୂଜାପୁଲ ବର୍ଯ୍ୟବନ୍ଦନେ
 ତୁମେ କି ଉର୍ଜାମୃତ ଗନ୍ଧଚନ୍ଦନେ ।
 ତୁମେ କି ଧୀରା ଅତିଦୂରଧାବିନୀ
 ତୁମେ କି ନିଦ୍ରାପରିପୂର୍ଣ୍ଣଯାମିନୀ ॥ 2 (ବଂଶସ୍ତ୍ରୀ)

ବର୍ଯ୍ୟ= ପ୍ରେମର ଅଧୀଶ୍ୱର; ଧୀରା= ଧୈର୍ଯ୍ୟବତୀ;
 ଧାବିନୀ= ନଦୀ;

ତୁମେ କି ବଂଶସ୍ତ୍ରୀର ପତ୍ରମର୍ମରା
 ବା ଇନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ ପଦ ରସ୍ୟଶର୍କରା ।
 ରୁଚାଦି ସଙ୍ଗେ ଉପଜାତି ସର୍ଜନା
 ରୁଚ୍ୟା କି ସର୍ବେ ତୁମ ଜାତି ନନ୍ଦନା ॥ 3
 (ଉପଜାତି, ଏଠାରେ ବଂଶସ୍ତ୍ରୀ+ ଇନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ)

ବଂଶସ୍ତ୍ରୀ (ବା ବଂଶସ୍ତ୍ରବିଳଂ)= ଛନ୍ଦୋବିଶେଷ; ଇନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ=
 ବଂଶସ୍ତ୍ରୀର ଆଦ୍ୟରେ ଲଘୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସେ
 ଛନ୍ଦ ଇନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ; ରସ୍ୟଶର୍କରା= ରସାଳ ମିଠାସ୍ୱାଦ; ରୁଚା=
 ଚାକ୍ଷୁଷ; ଉପଜାତି= ଦୁଇଟି ଛନ୍ଦର କେବଳ ଆଦ୍ୟାକ୍ଷରେ
 ଲଘୁଗୁରୁ ଭେଦ ଥିଲେ ସେ ଦୁଇ ଛନ୍ଦର ମିଶ୍ରଣରେ ଉତ୍ପନ୍ନ
 ଛନ୍ଦ - ଯେପରି ଏହି ଶେଷ ପଦରେ; ରୁଚା=କବିତାର ପଦ;
 ରୁଚ୍ୟା= ସୁନ୍ଦରୀ; ନନ୍ଦନା= କନ୍ୟା;

by LKabi 202510040818

(ପଦ ୩ର ପାଦ ୧-୨ରେ ଆଂଶିକ ,ତଥା ଅନ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ପାଦଯୁଗ୍ମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରାନୁପ୍ରାସିତ ।)

ଓଡ଼ିଆ କବିତାରେ ସଂସ୍କୃତୋଦ୍ଭୂତ ଶବ୍ଦ

ଓଡ଼ିଆ କବିତାରେ "ସଂସ୍କୃତଶବ୍ଦ" ପ୍ରତି ଅରୁଚି କାହିଁକି? ଓଡ଼ିଆ ଆସିଛି ତ ସଂସ୍କୃତ ଗର୍ଭରୁ, ସବୁ ସଂସ୍କୃତଶବ୍ଦକୁ ମୂଳ ଅଥବା ସ୍ଥଳିତ ରୂପରେ ନିଜର ଉପଜୀବ୍ୟ କରି, ପାଥେୟ କରି ।

ତୁମେ କଣ ଏତେ କୁଶଳ ଯେ ୭୦%ରୁ ଊଣା ସଂସ୍କୃତ ବା ସଂସ୍କୃତୋଦ୍ଭୂତ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଓଡ଼ିଆ କବିତାଟେ ଲେଖି ଦେବ?

ସମସ୍ତେ ମନେ ରଖ ସଂସ୍କୃତଜ ଶବ୍ଦକୁ ବିରୋଧ କରି ତୁମେ ନିଜ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସମୃଦ୍ଧିପଥକୁ ହିଁ ଅବରୁଦ୍ଧ କରୁଛ । କ୍ଷାନ୍ତ ହୁଅ ଏ ଅପୋଦ୍ୟମରୁ ।

ତୁମେ କି ତୁମ ନିଜର ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କବିମହାକବିଙ୍କର ସଂସ୍କୃତଜଶବ୍ଦମୟ ହେଇ ନ ଥିବା କବିତାଟିଏ ଦେଖେଇ ପାରିବ ଏଇ ଜନ୍ମରେ?

ସଭିଙ୍କୁ ନବବର୍ଷର ଶୁଭକାମନା ।

ବିନୀତ - ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 2025/12/30

=====

କବିତା: କବିସଭା ଛନ୍ଦ: ମେଘସମୁଦ୍ରା

id: 17/28540

ବର୍ଣ୍ଣ: 212/121/21•2/121 + 22 (14)

ଗଣ: ର ଜ ର ଜ + ଗୁରୁ ଯତି: 10, 7

=====

ହିମମାସର	ରବିବାସର	
	କବି-ଆସର-	କଣ୍ଠେ
ନିଶିକାନ୍ତର	ବସୁଧାପର	
	ମଧୁନିର୍ଭର	ବନ୍ଧେ
ହସିଲା ଝଳି	କବିତାକଳି	
	ମୃଦୁକାକଳି	ମାଳା
ଛୁଟିଲା ମଧୁ	କବିତା-ପଦୁ	
	ଭରିତା ମଧୁ-	ଶାଳା ॥1॥

ଜଣକା ପର	ଜଣ ଆବର	
	ପଢିଲେ ନିଜ	ଲେଖା
ସରିଲା ଜନ	ଧରି ବାହନ	
	କମିଲା କବି	ସଂଖ୍ୟା ।
ପଛରେ ବସି	ରହିଲେ କିଛି	
	କବିତା ଧରି	ହାତେ
ଶୁଣିବା ଜନ	ବିନ୍ଦୁ ସାଧନ	
	ରହିଲା ଲୁଚି	ଗାତେ ॥2॥

ନ ଥିଲେ ଜଣେ	ମୁଖୁଆପଣେ	
	ଘର କନ୍ଦର	ଲାଗେ
ସଭିଏଁ ଯହିଁ	ବଳୁଆ ତହିଁ	
	କବିତାସୁଖ	ଭାଙ୍ଗେ ।
ନିଜ ନାମଟି	ପଛରେ ଯଦି	
	ପଡି ଯାଇଛି	ତେବେ
ବହୁକାଳ ବି	ବସିବେ କବି,	
	ସରିଲେ ନିଜ	ମାର୍ଗେ ॥3॥

L. Kabi 20220908

କାଠକବି

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୀନ ଘର ପାଖର ଥାଇ ଭୋକେ
ଶୋକେ ମଲେ ବି ନ ଝରେ ମଷି ଏକ ବିନ୍ଦୁ ।
ଲେଖନ୍ତି କାଠକବି ଭୂପର ପୁତ୍ରଦୁଃଖ
ସିନ୍ଧୁ ପ୍ରମାଣ ନୟନେ ଭରି ଅଶ୍ରୁଧାରା ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409152246

କାଠଗାଡ଼ିର ପେସେଞ୍ଜାର୍-ଉତ୍ସାଦନ

ବହୁତ ଲେଖିଲୁ ନିତି ବଖାଣିଲୁ -
 ଶେଷକୁ ଛ ଖଣ୍ଡି କାଠ,
ତେବେ କିମ୍ପାଇଁ ଧନ କରି ଉତ୍ସାଦନ
 ସୃଜିଲୁ ସଂସାର ହାଟ ।
କି ଲାଗି ଉତ୍ସନ୍ନ କରିଛୁ ସନ୍ତାନ:
 ପେସେଞ୍ଜାର୍ ଛ ଖଣ୍ଡି କାଠେ
ମଲେ ତୋର ପିଠି ଫଟାଇବ ପିଠି
 ଯମ ତା ତେନ୍ତୁଳିଛାଟେ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202511190946

କବିତା: **କାମନା**

ଛନ୍ଦ: **ବଂଶସ୍ତୁ**

ଗଣ: ଜଗଣ ଡଗଣ ଜଗଣ ରଗଣ

ଭର୍ତ୍ତୁ: 121/221/121/212

ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ଅସରନ୍ତି ସାଧନା
ଅହର୍ନିଶ ପ୍ରେମର ମନ୍ଦ ମୂର୍ଚ୍ଛନା ।
ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱେ ଅପରାଜ୍ୟଭାବନା
ଅଦୀର୍ଘ ଆୟୁ ପ୍ରତିବଦ୍ଧକାମନା ॥ ॥

ଅପରାଜ୍ୟ= ଅପରିମିତ;

ପ୍ରତିବଦ୍ଧ= ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ, ଆହତ:

20241003

କାବ୍ୟ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ

ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ମଧୁ ସଞ୍ଜି ପୁଷ୍ପ ମଧୁ୍ୟ
 ମଧୁକରଞ୍ଚିତ୍ର ପୂରେ
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ମାର୍ଗ ଅଗ୍ରସରି
 ପିପୀଳକ ଚଳେ ଦୂରେ ।
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ପାଣି ରଖୁ ଶୈବଳିନୀ
 ପରିପୂର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଧାବିନୀ
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଗୀତି ଲେଖୁ ବୁଦ୍ଧିମତୀ
 ହୁଅ କାବ୍ୟ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ॥ 01

ମଧୁକରଞ୍ଚିତ୍ର = ସହମାଛିବସା; ପିପୀଳକ = ପିମ୍ପୁଡ଼ି;
ଶୈବଳିନୀ = ନଦୀ; ପ୍ରଧାବିନୀ = ଧାବମତୀ;

ସେ ଅଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟ ବିତରୁ ଲାଳିତ୍ୟ
 ନିଗୁଢାର୍ଥ ସଭାବନା
ସେ ଅଳ୍ପ କାବ୍ୟରେ ଜାଗି ଉଠୁ ଅରେ
 ସର୍ବଶୁଭ ସମ୍ଭାବନା ।
ସେହି ଭାବଧାରା ବ୍ୟାପୁ ବିଶ୍ୱସାରା
 ମୁଗ୍ଧ ହେଉ ଧରାତଳ
ସେହି କାବ୍ୟାମୃତ ଆସ୍ତାଦି ଭାରତ
 କହୁ ଧନ୍ୟ ନବୋଜ୍ଜଳ ॥ 02

LKabi

202510151044

କାବ୍ୟାଞ୍ଜଳି ସଂରଚନା

ସେହି ଶବ୍ଦ ସେହି ଭାବ
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଆଗପଛ
ସେଇଥିରେ ନୂଆ ନୂଆ
ଲୋଡ଼ାନାହିଁ ପାରିଜାତ
ମାଳୀ ପାଶେ ଥିଲେ ଏହି
ନୂଆ ଫୁଲ ପାଇଁ କିଆଁ
ସେହିପରି ଯୋଡ଼ି ଯାଡ଼ି
କବିତାରେ ଦିଅ ନୂଆ
କବି କେହି ନାହିଁ କାହିଁ
ସବୁ କାହା ବୁକୁଫଟା
କଷଣଦର୍ଶନେ ମତି
ଅନୁରବେଦନାବାଣୀ
କବିତା କରେନା ଯାବୁଞ୍ଜା,
ଶ୍ରଦ୍ଧାବଶେ ବୋଲାଏ ସେ
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୦୧୦୧୭

ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବନା,
ଶବ୍ଦ ସଂସ୍ଥାପନା ॥୧
ଲାଗିବ ସେ ହାର,
ପ୍ରସ୍ତୁତର ଭାର ॥୨
ତିଳେ ଚତୁରତା,
ବୃଥା ଆତୁରତା ॥୩
ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷର,
ରୁଚିତା ସ୍ୱାକ୍ଷର ॥୪
ନାହିଁ କଳାକାର,
ଆକୁଳ ଚୀକାର ॥୫
ହେଲେ ଜର୍ଜରିତା
ବୋଲାଏ କବିତା ॥୬
ଅଳି ଅରଦଳି;
କାବ୍ୟ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ॥୭

ବନବୀଥୀ ଗୀତିମାଳା-୨୦

କାହା ପାଇଁ ହେଲି ବୈଭାବର

କାହାକୁ କହିବି
ଚାହେଁ ମିଛଟାରେ

କହି କି ପାଇବି
ଝରକା ସେ ପାରେ,

କି ଲାଗି ବସିଛି ଚାହିଁ;
ଆସିବାର କେହି ନାହିଁ ||୧||

ତୁ ତ ଦେଲୁ କହି
ମୁଁ ଏକା ଜାଣିଛି

ସୁନା ପିଲା ହୋଇ
କି ଲାଗି କି ଅଛି

ସହଜ ସରଳ କଥା;
କେଉଁଠାରେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ||୨||

ଶୋଇ ଯା ରେ ଧନ,
ଅଳପ ବୟସ,

ମୋ ଗଣ୍ଡିରତନ
ମୁଖେ ଥାଉ ହସ,

ତୋ ମନ କରନା ଭାରି;
ମୋ ଲାଗି ହୁଅନା ଘାରି ||୩||

କି କରିବୁ ଧନ ?
ସରିଲା ଜୀବନ,

ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଲିଖନ
ବାକି କେତେ ଦିନ ?

ଯାହା ଅଛି ତାହା ଥାଉ;
ଏଇ ଭାବେ କଟି ଯାଉ ||୪||

ତୁ କି ଜାଣୁ ମୋର
ଯାଏ ନାହିଁ ଦୂରେ

ଏ ଘର ଦୁଆର
ଅକାଳେ ଏ ପୁରେ

ଅହରହ ରଖେ ଖୋଲି;
କାଳେ କେ ଆସିବ ବୋଲି ||୫||

କେହି ଆସେ ନାହିଁ
ମିଛେ ଦେଖେ ବସି

କେହି ଯାଏ ନାହିଁ
କିଏସେ ପ୍ରେୟସୀ

ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଦିନ ଯାଏ;
ଫିକା ହସି ତାକୁ ଥାଏ ||୬||

ଦେଖେ ପାଶେ ବୋଲି
ଜାଣି ପାରେ ନାହିଁ

ଆଖି ଦେଲେ ଖୋଲି
ମିଛେ କାହା ପାଇଁ

ଦିଶେ ଘନ ନିଷଦ୍‌ବର;
ହେଲି ମୁହିଁ ବୈଭାବର ||୭||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୦୩୦୯୦୨୦୮
ନିଷଦ୍‌ବର= night; ବୈଭାବର= nocturnal

ବନ୍ଧେ ସଦା ତେ ରସନାଗ୍ରଭାଗେ
ମୌନୋଽସ୍ଥ୍ୟହଂ ତେ ପରିବାଦପାତ୍ରମ୍ ।
ଛନ୍ଦୋ ମୟା ବ୍ୟାକରଣଂ ନିରୁକ୍ତଂ
ବୁଦ୍ଧି ତ୍ୱୟା କିଂ କୃତମୁକ୍ତକାର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ —

1. ବନ୍ଧେ (ଉତ୍କଳଜନନି) ନିଶଦ ସଦା ତୁମ ଜିହ୍ୱାଗ୍ରେ ରହିଛି
2. ମୁଁ ନୀରବ ବୋଲି ତୁମ ଅପବାଦର ପାତ୍ର (ମୋତେ ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାରେ ମମତା... ଇତ୍ୟାଦି ବୋଲିବାଣୀ କରୁଛ) ।
3. ମୁଁ ଛନ୍ଦ ବ୍ୟାକରଣ ନିରୁକ୍ତାଦି ସାଧନା କରୁଅଛି
4. କୁହ ତୁମେ ଉତ୍କଳ ପାଇଁ କଣ ସବୁ କରିଛ ॥

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

221/221/121+22

by LKabi 202504181618

କିଏ ଖଞ୍ଜିଲ ଏ ମିଠା ଫଳ

ଏ ଗଛତାଳରେ କିଏ ଖଞ୍ଜିଲ ରେ
ଏତେ ମିଠାମିଠା ଫଳ ?
ତହିଁ ମିଞ୍ଜିମିଞ୍ଜି ଗୋଟିଗୋଟି ମଞ୍ଜି,
ଫଳ ମଧ୍ୟେ ମଧୁଜଳ ॥ ୧
ଫୁଟା ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଅତି ଗୋପନରେ
କି ଭାବେ ଏ ଫଳ ଥିଲା ?
କେହି ଦେଖିଲେନି କେହି ଜାଣିଲେନି
କେମିତିକା ବାହାରିଲା ॥ ୨
କେହି ଦେଖୁ ନାହିଁ ସଜାଇ ସଜାଇ
ପାଖୁଡ଼ା ଗୋଟିକି ଗୋଟି
ପତର ଶେଯରେ ଫୁଲମୁରୁଜରେ
କିଏ ସେ ପାରିଲା ଝୋଟି ! ୩
ଗଛ ପାଖେ ଯାଇ ପଚାର ମନାଇ
ଲୁଚି କିଏ ଆସିଥିଲା;
ଛିଡ଼ାଇବ ନାହିଁ ଫୁଲପତ୍ର ଭାଇ
ତା କୋଳର ଛୁଆପିଲା ॥ ୪
ଫଳ କେ ଖାଇବ, ଫୁଲ ଅରପିବ
ଏଠୁ ନେଇ ଦେବତାକୁ ?
ଗଛ ପାଖେ ଆଗ ହାତ ଯୋଡ଼ି ମାଗ,
ବୁଝାଇ ଶୁଝାଇ ତାକୁ ॥ ୫
ତେଜି ଟଣାଭିତା ତାଳ ଭଙ୍ଗାମୋଡ଼ା,
ସରାଗରେ ତୋଳି ନିଅ;
ତୋଳି ନେବା ପରେ କୁହାରଟେ ଥରେ
କରିବ ରେ ଫୁଆଡ଼ିଆ ॥ ୬
ଫଳ ଥିଲା ଫୁଲେ, ମଞ୍ଜି ଥିଲା ଫଳେ,
ତା ଭିତରେ ଏହି ଗଛ;
ଆଜି ସିଏ ବଢ଼ି ଫୁଲ ପତ୍ର କଢ଼ି
ସଜାଡ଼ିଛି, ଦେଖୁଅଛ ॥ ୭
ଶୁଖୁ ଶୁଖୁ ମାଟି ଛାଡ଼ି ଯାଏ ଫାଟି
ସେ ମାଟିରେ କି ବା ଜଳ;
ତାକୁ ଦିବା ନିଶି କେମିତିକା ଶୋଷି
ଫୁଟାଏ ସେ ଫୁଲ ଫଳ ? ୮

ପୃଥ୍ବୀ ବିଶାଳ ଆକର୍ଷଣ ବଳ
ରଖୁଥାଏ ଗର୍ଭେ ଧରି;
ଗଛ କେଉଁପରି ଫୁଲେ ଫଳେ ଭରି
ରସ ତା'ର ନିଏ ହରି ॥ ୯
କେତେ ବସୁନ୍ଧରା, ତା' ସାଥେ ବିଚରା
ଗଛର ଝଗଡ଼ା କିଆଁ ?
ଫୁଲ ତାଳ ପତ୍ର ଫୁଆ ଝିଆ ତାର,
ସେହି ତ ମାତୃ ପଣିଆଁ ॥ ୧୦
ଏ ଗଛ ଭିତରେ ପତରେ ପତରେ
ଅତସ କେମିତି ଯାଏ ?
ମୂଳବାଟେ ଆଣି ବୁନ୍ଦେ ବୁନ୍ଦେ ପାଣି
ରୋଷେଇ କେ କରିଥାଏ ? ୧୧
ନାହିଁ ତାର ତୁଲୀ ବାସନ; କିଭଳି
ରାନ୍ଧେ ଭଳିଭଳି ଚିକ ?
କିଏ ଖାଏ ତାର ଚେର କି ପତର,
କିଏ ଫୁଲ ଫଳ ବୀଜ ॥ ୧୨
ସେଭଳି ବିଚିତ୍ର ଦେହଟି ତୁମର
ତୁମେ ବି ଅତି ମହାନ;
ସେ କଥା ଭାଳିଲେ ନିଜେ କେବେହେଲେ
ଲାଗିବନି ଆଉ ସାନ ॥ ୧୩
ଭାତ ତାଳି ତୁଣି ଲେମ୍ବୁ ଲଙ୍କା ଲୁଣ
ପେଟରେ ଦେଉଛ ଭରି;
ଅସ୍ଥି ମଜ୍ଜା ରାଜି କେ ତହୁଁ ସରଜି
ବାକି କିଏ ରକ୍ତ କରି ? ୧୪
ଯନ୍ତ୍ରଟିଏ ଗଢ଼ି ଦିଅ ତହିଁ ଛାଡ଼ି
ଅନୁପାତେ କଞ୍ଚାମାଲ;
ସେଠୁ ହେବ ନାହିଁ ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜା ଭାଇ,
ନ ଫୁଟିବ ଗୋଟେ ଫୁଲ ॥ ୧୫
ସେ ପରମ ପିତା ସେହି ଆଦି ମାତା
ପ୍ରକୃତିର ଗରଭରୁ
ଆଣି ପଞ୍ଚଭୂତ ଗଢ଼ିଛି ଏମନ୍ତ
ନର ଜନ୍ମ କୀଟ ତରୁ ॥ ୧୬
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮-୦୧-୧୭-୧୫-୫୨

କୀଳା ଓ ରକ୍ତଚାପ

ନ ଆଆନ୍ତା ଲେଖିବାର	ଯଦି ସିଲିସିଲା,
ଭାବ ଆସି ବାର ବାର	ନ ମାରନ୍ତା କୀଳା । ୧
ଭାବ ବୋଲି ଜିନିଷଟା	କେଉଁଠାରେ ଥିବ,
ଉଠାଇ ଏ ଜୀବନଟା	ପକାଇ ମାରିବ । ୨
ଆସିଲୁ ତ ଆସ ବାପ	ରୂପ ଟିକେ ରହ,
କରିବ ବଢାଇ ଚାପ	ପ୍ରାଣ ଦୁର୍ବିଘହ । ୩
ନ ଆଉ କାଗଜ ଖାତା	କଲମରେ ଝର,
ଡେରି କଲେ ଦେଖିବ ତା	ରାଗ ଫରଫର । ୪
ଲେଖି ନ ରଖିଲେ କାହିଁ	ଚାଲି ଯିବ ଖସି,
ସବୁ ଛାଡି ଲେଖା ଭାଇ	ଗଲ ଏବେ ଫସି । ୫
ତା ସାଥୀକି ଅଛି ଗୋଟେ	ଚାମୁଚା ତାହାର,
ଦେଖା ଦବ ନାହିଁ ମୋଟେ	ସେ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର । ୬
ଗୋଟାକୁ ବସାଇ ଯିବ,	ଖୋଜିବ ଆନକୁ,
ଭାବ ଖସି ଯିବ ଶବ୍ଦ	ପାଇଲା ବେଳକୁ । ୭
ଭାବକୁ ରୋକି ଆ ପୁଅ,	ଶବ୍ଦ ନବୁ ବାଛି,
ଭାବଟା ନଇର ସୁଅ	ଶବ୍ଦ ମହୁମାଛି, ୮
କିଏ ବୋଲ ମାନି ଯିବ	କାମୁଡିବ କିଏ,
ସାବଧାନେ ଧରୁ ଥିବ	ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ । ୯
ସହଜେ ଆସିବେ ନାହିଁ	ଦିବସ ଜଞ୍ଜାଳେ,
ନିଃଶବ୍ଦେ ଆସିବେ ଭାଇ	ଅକାଳେ ବିକାଳେ । ୧୦
ପାଖେପାଖେ ଥିଲେ ଯୋଡା	ଗୋଡାଇକି ଧର,
ସେଥି ପାଇଁ କବିଗୁଡା	ବୋଧେ ନିଶାଚର । ୧୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୧୦୦୮୦୧୫୦

କୁକୁର ଚାଷ

=====

ଶିକ୍ଷିତ ସୁଛାତ୍ର ମୋର,
କୁକୁର ପାଳନ କର
ମନକଥା କହିଛନ୍ତି
ଦେଶ ସାରା କର କୁଡ଼ା
ଜାଲ ଫିଙ୍ଗି ମାଂସ ଟାଙ୍ଗି
ମାଳ ମାଳ କୁଡ଼ା ପାଳ,

ନ ବସି ବିମର୍ଷେ
ରାଜ ପରାମର୍ଶେ ॥ ୧
ଆମ ମାନବେନ୍ଦ୍ର,
ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର ॥ ୨
କୁକୁର ମୁଖରେ,
ଚଳିବ ସୁଖରେ ॥ ୩

ଦିନରେ ଚରାଇ ତାକୁ
ପଘା ବାନ୍ଧି ଗଲେ ତାର
ପ୍ରଭାତରୁ ପାତ୍ର ଧରି
କାମୁଡ଼ାକାମୁଡ଼ି କଲେ
ଚଷ୍ଟ ହେଉ, ରାଜାଦେଶ
ସେ ଦୁଷ୍ଟ ପେଇଲେ ରାଜା
କୁଡ଼ା ଉପାଦେନେ ତୁମେ
କହିବେ ପଠାଣ କିମ୍ବା
ହସ ପଛେ ମାଡ଼ୁ କେହି
ହସିଲେ କହିବେ, ତୁହି

ଗିରି ଆଡୁଆଲେ;
ରଖିବ ଗୁହାଲେ ॥ ୪
କରିବ ଦୋହନ,
କରିବ ସହନ ॥ ୫
କରିବ ପାଳନ,
ରହିବେ ପ୍ରସନ୍ନ ॥ ୬
କଲେ ବେଇମାନି,
ଅଟ ପାକିସ୍ଥାନୀ ॥ ୭
ନ ହସିବ ବେଶି,
ପୋଖର କଂଗ୍ରେସୀ ॥ ୮

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୯୦୭୧୨୦୩

କୁଞ୍ଜୋଦରେ ମାଳିକା 365

ହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୁମେ ହଜାଇଅଛ ଯେ

କୁଞ୍ଜୋଦରେ ମାଳିକା
ଗୋପୀମସ୍ତକ କୁନ୍ତଳେ ମିଶି ଥିଲା

ସେ ପ୍ରାପ୍ତ ମୋ ହସ୍ତରେ ।
ଯଦେ ସାଇତ ବୋଲି ବାଳ କହିଲା,

ଲଜ୍ଜା କଲେ ରାଧିକା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ୍ରପିତାସ୍ୟ ନମ୍ର ନୟନେ

ଦେଖନ୍ତି ପୃଥ୍ବୀ ପରେ ॥

କୁଞ୍ଜ+ଉଦରେ= କୁଞ୍ଜବନ ଭିତରେ; ଗୋପୀମସ୍ତକକୁନ୍ତଳ=
କୌଣସି ଗୋପୀମଥାର କେଶ; ବାଳ= ଛୁଆଟିଏ; ତ୍ରପିତ+
ଆସ୍ୟ= ଲଜ୍ଜିତବଦନ; ପୃଥ୍ବୀ ପରେ= ତଳକୁ

;

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

SSS IIS ISI IIS SSI SSI S

ସୂତ୍ର: ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ଚୈର୍ମସଜାସ୍ତତା: ସଗୁରବ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

by L. Kabi 202511251358

କୁଙ୍ଗାଣ ଦେଶାନୁରେ 379

ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶସ୍ୱତେ ଲଗାଇଅଛ ଯେ

ପାଲା ସ୍ୱଦେଶେ ତୁମେ

ତା ଯୋଗେ ଲଭୁଛନ୍ତି ହିନ୍ଦୁତନୟେ

କୁଙ୍ଗାଣ ଦେଶାନୁରେ ।

କିମ୍ପା ମାତିଲ ତାଣ୍ଡବେ କହ ତୁମେ

ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନୁଙ୍କ ପର୍ବସ୍ଥଳେ

କେବେ ନେଲ ଠିକା କି ଶାସିବ ତୁମେ

ସର୍ବତ୍ର ଭୁମଣ୍ଡଳେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍

(ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେତସଜସ୍ତୁତାଃ ସଗୁରବଃ)

SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S ie.,

222/1121/121/112••221/221+2

by L Kabi 202512280408

କୁହ ମା ଲେଖିବି, ବାକି କି ରହିଲା ଆଉ

- ଭାବିଲି ଭାମିନୀ ହରା ବିରହୀ ଜୀବନେ;
କି ଭଳି ଭାବନା ଆସୁଥିବ ଯଶେ ଯଶେ || -୧
- ଲେଖିଗଲି ଯା ଦିଶିଲା କଳ୍ପନା ନୟନେ;
ଥୋଇଦେଲି ସବୁ ଏହି ଶବଦ-ବିତାନେ || -୨
- ସେ ଶବ୍ଦଗୁଚ୍ଛର ମାଳା ଦେଲି ଯେ ଅରପି;
କେ କହିଲା କବିତା, କେ କହେ ଆତ୍ମଲିପି || -୩
- ଲେଖୁଥିଲି ବହୁ ଆଗେ ପତିହରା ଗୀତି --
ଅପତି ଅବଳା ବାଳା ନିଷିଷ୍ଟ ପୀରତି || -୪
- ନ ଥାଇ ଶବ୍ଦ ସମ୍ଭାର ପୂରିତ ଭଣ୍ଡାର;
ଜାଣେ ନା କି ଭାବେ ହୃଦ ଛୁଇଁଲା କାହାର || -୫
- ଲେଖୁଥିଲି ଅପଗତ ବିହଗ ସନ୍ତାନ
ସନ୍ନିକଟେ ନରଶିଶୁ ହୃଦ-ଉଦ୍‌ବେଳନ || -୬
- ମହ୍ୟକନ୍ୟା ପ୍ରୀତି କଥା ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସୀ ସାଥେ;
ନର-ବିରହେ ବିହଗ ପ୍ରହତ ପ୍ରଭାତେ || -୭
- ଗ୍ରାମ ପାରେ ନଦୀ ତୀରେ ନିତ୍ୟ ମୁକୁଳିତ;
ପ୍ରେମ-ପୁଷ୍ପ ଇତିବୃତ୍ତି କରିଛି ବର୍ଣ୍ଣିତ || -୮
- ତାରା ପୁଞ୍ଜେ ଶିଶୁ କନ୍ୟା ଖୋଜେ ପିତାମହ:
ବ୍ୟଥା ଭରା ଅନୁଭୂତି ଲେଖିଛି ଦୁଃସହ || -୯
- ପ୍ରେୟସୀ "ବାଞ୍ଛିତ" ପ୍ରେମ-ସୁମନ ଏଷଣ;
ବିରହ ଲୋକନେ ପ୍ରେମ-ପକ୍ଷୀ ବଳିଦାନ || -୧୦
- ଲଘୁକ ମଣିଷ ପାଶେ ବିଶାଳ ହୃଦୟ;
ଖଳମତି ଅପଚାରେ ଭାଗ୍ୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ || -୧୧
- ଦେଖିହେତେ ଅରି ହାତେ ଧୃଷ୍ଟି ନିଧନ;
ନିଷୟ ତା' ବିରହିଣୀ, ସତପ୍ର ସନ୍ତାନ || -୧୨
- ଗତାୟୁସ କନ୍ୟା ପାଶେ ଜନନୀ ରୋଦନ;
ଶେଷକୃତ୍ୟ ଲାଗି ଦ୍ଵିଧାହୀନ ପ୍ରବୋଧନ || -୧୩
- ଶିଶୁର ପ୍ରଥମ ଦୁଃଖ ସୋଦର ବିହୁନେ;
ସଖୀହରା ପକ୍ଷୀ କଥା ଲେଖିଛି ଯତନେ || -୧୪
- ଆଉ କି ରହିଲା ମାତଃ ଦିଅ ଅରେ କହି;
ବେଳେ ବେଳେ ଲାଗେ ଶ୍ରାନ୍ତ ଜାଣେନା କି ପାଇଁ || -୧୫
- ବିହିତ କର ଜନନୀ ସାରିଦିଏ ଲେଖା;
ହେଉ ମିତ, ଦିଅ ମାତଃ ! ଆତ୍ମାପନ ରେଖା || -୧୬
- ତବ ବିହିତ ବିହୁନେ ବିଷମ ବିଶ୍ରାମ;
ଆଜ୍ଞା କର, ଅବଶେଷ କରିବି ଲିଖନ || -୧୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

୨୦୧୭୦୩୧୨-୧୧୪୫/୨୦୧୭୦୩୨୭-୦୩୫୮

କୃପାଜଳ

ନିଦାଘେ ପ୍ରାର୍ଥୂତଂ ଦୈବାତ୍
ସ୍ନାନାର୍ଥଂ ଶୀତଲୋଦକମ୍ ।
ତଲ୍ଲବ୍ଧମଦ୍ୟ ହେମନ୍ତେ
କୀର୍ତ୍ତୟାମି ପୁନଃ ପୁନଃ ॥ (LK)

ଅର୍ଥାତ୍ :

ଦେବଙ୍କୁ ମାଗିଲି ଗ୍ରୀଷ୍ମେ
ସ୍ନାନାର୍ଥେ ଶୀତଲୋଦକ ।
ହେମନ୍ତେ ମିଳିଲା ତାହା
ନାମ ନେଲି ପୁନଃ ପୁନଃ ॥

LK 202511271212

କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ାର ମାଳା

କାହିଁ ଗଲ କାହିଁ ଗଲ ଖୋଜି ଖୋଜି ଦେଖୁଲି ସ୍ୱପ୍ନଭୂମି,
କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ାର ପ୍ରତିଟି ପୁଷ୍ପେ ପ୍ରତିଟି ପତ୍ରେ ତୁମେ ॥1

ମନେ ଅଛି ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ ବିଭୋର କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ାର ଛାଇ
ଆସି ଥିଲ ଏକା ଭାଗ୍ୟେ ମୋ ରଖା ନନ୍ଦନଗର ରାଇ ॥2

ଆଜି ବି ଲାଗିଲେ ଅନ୍ଧ ରାଜ୍ୟେ ପାନ୍ଥ ମୁଁ ପଥଚୁଡ଼ା
କମ୍ପଣୀତଳ ଆଶାର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଏ କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ॥3

ଲେଲାହାନ ତାର ରକ୍ତରାଗର ବହ୍ନି ଦେଲେ ବି ଜାଳି
ତରିବାର ନାହିଁ ଫେରିବ ନାହିଁ ଏ କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ାର ମାଳା ॥4

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202304220101

ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ

କ୍ଳାନ୍ତା ପ୍ରିୟା ମୋ ଶ୍ରମଭାର ଯୋଗେ
ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟମଗ୍ନା ରହି କର୍ମଚାପେ ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଥାଉ ପଛେ ସୁଷୁପ୍ତା
ସାମାନ୍ୟ ତାହାକୁ ନ ହେଉ ବାଧା ॥

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by L. Kabi 202604041011

କ୍ଳାନ୍ତା ପ୍ରିୟା ମେ ଶ୍ରମଭାର ହେତେ
 ସ୍ତ୍ରୀଘୋଷଳାଳାତ୍ ଗୃହକର୍ମକୃତ୍ୟାତ୍ ।
 ବ୍ୟାଲୋଳିତା ମଧ୍ୟଦିବାଶୟାପି
 ମା କୋଽପି ତାଂ ଭିନ୍ନତରାଂ ଚ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ॥

ସ୍ତ୍ରୀଘୋଷଳାଳାତ୍= from dawn; ଗୃହକର୍ମକୃତ୍ୟାତ୍= out
 of household work; ବ୍ୟାଲୋଳିତା= moving to
 and fro; ମଧ୍ୟଦିବାଶୟା+ଅପି= even if asleep in
 the mid-day; ଭିନ୍ନତରାଂ= more disturbed;

ବନବାଧୁ ଗୀତିମାଳା-୫
(ଖାଉ ଥାଅ, ନର୍କ ଯାଅ)

ହେଲା ରଥ ଯାତ:
ପୃଥ୍ବୀ ପରିଭ୍ରାତ || ୧ ||

ଗଣେଶ ଚିରି ପେଟ
ବାଣ୍ଟିଲେ କେତେ ପାଠ || ୨ ||

ଶାରଦା ଆସିଲେ,
ପାତକ ନାଶିଲେ || ୩ ||

ଜାତି ପିତା ଆସି
ହିଂସା ଦେଲେ ନାଶି || ୪ ||

ଶାନ୍ତା କୁଳ ଆସିଲା,
କଣ୍ଠେଇ ବାଣ୍ଟିଲା || ୫ ||

ଆସି ନୂଆ ବର୍ଷ
ଭରି ଦେବ ହର୍ଷ || ୬ ||

ଏତ ସବୁ ପାଇ
ଶାନ୍ତି ହେଲା ନାହିଁ || ୭ ||

ଅଠର ମାନିବ:
ଛାଗଳ ମାରିବ || ୮ ||

ଛେଳି ସଂହରଣ
କିବା ବୀରପଣ ? || ୯ ||

ପାଳି ପୁତ୍ର ପରି
ଖାଅ ତଣ୍ଡୁ ଚିରି; !! || ୧୦ ||

ଠୁଳାଇବ ପାପ,
ଦୈବ-ଅଭିଶାପ || ୧୧ ||

ପାଳିତ କୁକୁଡ଼ା:
ହେବ ବେକ ମୋତା || ୧୨ ||

ତୁମକୁ ବିଶ୍ୱାସି
ସେ ବି ଗଲା ଭାସି || ୧୩ ||

ଏତେ ପାପ ସଞ୍ଚି
ପାରିବ ତ ବଞ୍ଚି ? || ୧୪ ||

ସେହି ସବୁ ଲାଗି
ପାପ ଅଛି ଲାଗି || ୧୫ ||

ଦୈବ ଅଛି ଜଗି,
ସେ ତ ମହା ଯୋଗୀ || ୧୬ ||

ନବ ବର୍ଷେ ନବ
କୀଳା ଖଞ୍ଜି ଦବ || ୧୭ ||

କୁକୁଟ ଛାଗଳ,
ସେ ସର୍ବ-ବସ୍ତୁ; || ୧୮ ||

ତାହାକୁ କନ୍ଦାଇ
ତା ସନ୍ତାନ ପାଇଁ; || ୧୯ ||

ଭୋଗିବ କଷଣ,
କର ଆମନ୍ତ୍ରଣ || ୨୦ ||

ହାତେ ଖୋଳ ଥାଇ
ହୁଅ ଡ୍ରାହି ଡ୍ରାହି || ୨୧ ||

ସମସ୍ତ ଦେବତା
କରିବେ ହୀନସ୍ତା || ୨୨ ||

ଅଠର ଆସିବ
ନିଶ୍ଚେ କନ୍ଦାଇବ || ୨୩ ||

ତୁମ କର୍ମ ଫଳ.
ଭୋଗିବ କେବଳ || ୨୪ ||

ତେଣୁ କହେ ଭାଇ
ଜୀବ ମାର ନାହିଁ || ୨୫ ||

ପୁତ୍ର ତଣ୍ଡୁ କାଟି
ଖାଇ ଗଲେ ବାଣ୍ଟି, || ୨୬ ||

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣୀ,
କି ହେବ କେଜାଣି ? || ୨୭ ||

ସେହି ପରି ଥିବ
ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଭାବ; || ୨୮ ||

ତୁମେ ଯେବେ ଖାଅ
ତାଙ୍କ ପୁଅ ଝିଅ || ୨୯ ||

ମାନିବ ତ ମାନ,
କର ଯାହା ମନ || ୩୦ ||

ପ୍ରିୟ ଯେବେ ମଣ
ନରକ ଗମନ; || ୩୧ ||

ନେଇ ଚାଲ ପ୍ରାଣ
କାହାଣ କାହାଣ || ୩୨ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୭୧୨୨୭୦୯୧୩

ଖେଳିବା ଖେଳ

ସେ ଦିନ ସଖ୍ ଆଲୋ
ଏଇ ଚଟିନୀ ତୀରେ
ଅଧର କମ୍ପନେ
ଗୋଧୂଳି ଲଗନରେ
କହିଲୁ ପରା " ଘେନି
ପରାଣ ଯଉବନ,
ଆସ ହେ ଯିବା ଭାସି
ଆକୁଳ ପ୍ରେମ-ନୀରେ ,"
ଏଇ ଚଟିନୀ ତୀରେ | -୧

କହିଲି ତୋତେ ଯେବେ
"କ୍ଷଣିକ ଯଉବନ,
ତେବେ କି ଲାଗି ମିଛେ
ପ୍ରଣୟ-ଅଭିଯାନ ?
ଜନମିଛୁ କି ଖାଲି
ଆପଣା ସୁଖେ ଭୁଲି -
ଯିବାକୁ ଜଗତର
ସକଳ କଥାମାନ ?"
କରିଲୁ ଅଭିମାନ | -୨

ଚମକି ତୋ ମୁହଁକୁ
ରହିଲି କ୍ଷଣେ ଚାହିଁ;
କାତର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ତୁ ତହିଁ ଗଲୁ କହି ,
"ନୁହେଁ ଗୋ ନିଜ ଲାଗି,
ଉଠିବା ଆସ ଜାଗି
ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧନେ
ଦୁନିଆଁ ଚମକାଇ,
ଜଗତ ସେବା ପାଇଁ | " -୩

ଚାହିଁଲି ତୋ ମୁହଁକୁ
ହସିଲୁ ମନ ଖୋଲି ,
ଧୀରେ ତୋ ଅଧରରେ
ପରଶି ବେଲଥିଲି ,
ସରିତ ଜଳଧାରା ,
ଆକାଶେ ଶତତାରା,
ଆମରି ପଣ ଦେଖୁ
ରହିଲେ ଆଖି ମେଲି,
ହସିଲୁ ମନ ଖୋଲି | -୪

ସେ ଦିନ ହସି ଆମେ
ପାଇଲୁ କେତେ ସୁଖ !
ଶୁଭୁଛି ଏଣେ ଚାହାଁ
ବିକଳ କାହା ତାକ !
ଚାହାଁ ଲୋ ଚାହାଁ ଅରେ
ସେ ଦୂର ଅତୀତରେ ,
ସେ ଦିନ ପଣ ଆଜି
କରିବା ଟି ପରଖ ;
ଶୁଭୁଛି କାହା ତାକ | -୫
ଆ' ଲୋ ଆ' ସଖ୍
ଆସିଛି ଏବେ ବେଳ ,
ଖେଳିବା ଆ' ଏବେ
ତ୍ୟାଗର ମହାଖେଳ ;
ମାଟିର ତାକ ଏଇ
ଶୁଭୁଛି ରହି ରହି
ଶୁଣିବା ଦିନେ ତା'ର
ଫୁଲ କଳରୋଳ
ଆସିଛି ଏବେ ବେଳ | -୬
ଲୀଳାଚେନ୍ଦ୍ର କବି
୨୬ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୭୯
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ଗଣିକା-ଗଣକେ ସାମ୍ୟ

ଗଣିକାଗଣକେ ସାମ୍ୟ

ଦୃଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱ ନିକେତନେ ।

ଦୁହେଁ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଦର୍ଶାନ୍ତି

ଅର୍ଥାଣେ ନିଷ୍ଠୁ ଭାଷଣେ ॥

L Kabi 30251231

ଗଧ ଓ ଉପଗଧ

କବିତା ଲେଖିବା ହେଲାଣି
ଏବେ ସହଜ ଅତି,
ଖତିଛୁଆଁ ହେଲ ନ ଥାଇ
କବି ଅଳପମତି ।୧

ବନା ବ୍ୟାକରଣ ପୁରୁଷ
ଲିଙ୍ଗ ବଚନ ଜ୍ଞାନ
ତେଜି ଆଜ କାବ୍ୟପୁରୁଷ,
ଗଢେ ତା ଅଭିଧାନ ।୨
ନାନା ନୁଆ ଚିଜ ଦେଖିଲେ
ଆଜ ନବୀନ ରବି:
ଗଧ ଉପଗଧ ସାଜିଲେ
କବି ପରମକବି ।୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୧୦୭ 17:

ଗଧଡ଼ ଲହର

ସର୍ବେ ଏକସଙ୍ଗେ ଥିଲେ
ଗଧଡ଼ଲହରେ,
ଉଦ୍ଧରିବ କିଏ ଯାଇ
ସେ ଜଳେ ଅପରେ? ୧
ମୂର୍ଖ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ମୂର୍ଖ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ତହୁଁ ମୂର୍ଖ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ॥ ୨
ମୂର୍ଖ ଭାଷା ପ୍ରୋଫାହକ,
ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ,
ଅନୁଜ୍ଞାଲେ ଉପ୍ଲବନ-
କର୍ତ୍ତା ଅଧିକାରୀ ॥ ୩
ଏହି ଭାବେ ଥିବ ଯେବେ
ଏ ସାରା ସଂସାର,
ପ୍ରଭୁ ହିଁ କିରିବେ ଏକା
ଏହାର ଉଦ୍ଧାର ॥ ୪
ଏ କଥା କହିଲି କିଆଁ
ଜାଣିଛ କି ଭାଇ ?
ଚିନ୍ତା କର ସେ ସମୟ
ଆସିଛି କି ନାହିଁ ॥ ୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୭-୧୦-୨୦୧୯

ଗରିବ ଚାଟ

ଥୁଲା ଗୋଟେ ଚାଟ ନ ପଢି ସେ ପାଠ
ଲେଖି କରି ଦେଲା ଖାତା --
ସୁଦୟା କରିବ, ନମ୍ବର ଭରିବ,
ଗରିବ ମୋ ପିତା ମାତା । ୧

ଖାତା ଦେଖି ସାରି ଅନେକ ବିଚାରି
ଶିକ୍ଷକ ଲେଖିଲେ ପଦେ,
କି ହେବ ନମ୍ବର? ଆଳୁଟିଏ ଧର,
ଖାଇଦବ ମହାନନ୍ଦେ । ୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୩୨୩୦୦୩୮

=====

ଛନ୍ଦ: ଦୃତୀ 7/32 111/112+2

ଗରିବ ଶିଶୁ ଭାଳେ

ବନକୁସୁମ ମାଳେ
ଗରିବ ଶିଶୁ ଭାଳେ
ଉଦର ଥିବ ପୂରା
ପୁର ବିପଣି ଯାକେ

ସରିତଝର ତାଳେ
ମିଳିବ ଭିକ ଥାଳେ । 1
ଚଳିବି ପଥ ସାରା
ନ ଥିବ ଦିହ ଭାରା । 2

=====

ଛନ୍ଦ: ସୁବାସ 7/112 111/121+1

(ନାମାନ୍ତର ସବାସନ) (ବାସକୀ, ସବାସନୀ -vv)

ଅତି ବଡ଼ ଭାରତ

ଅତି ବଡ଼ ଭାରତ
ଅଗଣିତ ଧୀମତ
ଗଳି ଗଳି ପୂଜନ
ଭଳିକି ଭଳି ବ୍ରତ
ସବୁ ଲଭି ଭାରତ
ମରୁଅଛି ତା ସ୍ମୃତ

ବହୁ ଜନ ଆରତ
ବହୁତ ମିଳେ ମତ । 1
ସବୁଦିନ ସାଧନ
ଭଳି ଭଳି ମନ୍ତ୍ରନ । 2
ମରମଟି ଆହତ
ବିଭବରୁ ବିରୁଦ୍ଧ । 3

=====

ସ୍ୱାର୍ଥ ଆତ୍ମା

ଅଧ୍ୟାୟ- ୧୭: ଗର୍ଭଭ୍ରମଣ ଆତ୍ମା

ସ୍ୱାର୍ଥ ଆତ୍ମା ଜନ୍ମିବାକୁ
ପ୍ରବେଶିଲା, ଭବ୍ୟକୀଳା
ବିକଳେ ବୋଲୁଛି ଏବେ
ବିଳମ୍ବରେ ବୁଝେ ସବୁ
ମୂର୍ଖ ଆତ୍ମା ବୁଝେ ନାହିଁ
ବିଶ୍ୱ ସାରା ସେଥି ଲାଗି
ଏକ ଆତ୍ମା ମାରି ଖାଏ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ, ଖୋଜେ
ଚାହାନ୍ତି ଅଧିକ ଆତ୍ମା
ଉଡୁଥିବେ ନୀଳାମ୍ବରେ,
ମଳ ମୂତ୍ର ମତା ପୋକ
ପେଟେ ଗିଳି କରୁଥିବେ

ଜନନୀଜଠରେ
ନଦେଖିଲା ଥରେ.
ସର୍ବତ୍ର ବିପଦ,
ମସ୍ତବତ ଗଧ ॥ A
ଆନ ଆତ୍ମା କଥା
ନାନା ବର୍ବରତା ।
ଆନଟିର ଦେହ,
ସଭିଙ୍କର ସ୍ନେହ ॥ B
ପକ୍ଷୀ ଭାବେ ଜନ୍ମ,
ନ ଥିବ ନିୟମ ।
ପକ୍ଷୀର ଆହାର,
ଆକାଶବିହାର ॥ C

© ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦-୦୯-୧୭

ଗଳାର ଗନ୍ଧ ମୋର

ତୁଳୀର ଚନ୍ଦ୍ରେ

କଳାର କନ୍ଦ୍ରେ

ସ୍ୱାଳାର ଜନ୍ମ

ଗଳାର ଗନ୍ଧ ମୋର ।

ସବୁ ଝାଡ଼ି ଝୁଡ଼ି

ଯୋଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି

ସଜାଡ଼ି ରଖୁଛି

ଉଜାଡ଼ି ନୟନ ନୀର ॥୧

(ହେଲେ,)

କଜଳ-ସଜଳା

ଚଳନ-ଚପଳା

କୋମଳ-କମଳା

ଆ ଲୋ ଆଲୋଳା ଲଳନା ।

କଲମ ସ୍ୟାହିରେ

ମଲମ କାହିଁରେ

ମରମ ଗହୀରେ

ପାରିବ ମାରି ବେଦନା ॥୨

ଏ ଜୀବନ ଗୁଡ଼ି

ଛିଡ଼ାଇ ଦଉଡ଼ି

ଯାଏ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି

ମେଘ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଦେଶେ ।

ଘଡ଼ି ଘଡ଼ି ନାଡ଼ି

ଯାଏ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି,

ଝୁଡ଼ି ବରଷାକୁ

ଭରସି ଉଡ଼େ ଆକାଶେ ॥୩

ତୋତେ ଦେଲି ତୋଳି

ଅଲିଅଲି ବାଳୀ

ନୟନ ପୁଷ୍ପଲି

ସମ୍ଭାଳି ରଖ ଆଦରେ ।

ମୋ ହାତ କବିତା

ବ୍ୟଥାତୁରା ଗାଥା

ଥୁଲେ ବିଜନତା

ତରାସିବୁ ଥରେ ଥରେ ॥୪

ଆରେ,

ଏକା ଏକା କେବେ ଥରେ,

କେବେ,

ମନେ ହେଲେ ମଉନରେ,

ଏଠୁ,

କେବେ ମୋର ଯିବାପରେ;

ଦୂର ଦେଶେ ସେହି

ଯେ ଗାଆଁରୁ କେହି,

ଫେରି ନାହିଁ ଯାଇ ଥରେ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୦୨-୦୪-୨୦୧୬

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ଗାମୁଛାରୁ ମହାଭାରତ (ଫଥାବାକ୍ତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାପ୍)

=====

ପୁ:

ଲୁଣ୍ଠାକନା କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ
ବେଗେ ବାପଘରେ ଯାଇ

କଲୁ ମୋ ନାଲି ଗାମୁଛା ।
ନୂଆଟେ ଆଣ ବଲ୍ଲଭା ॥1

ସ୍ତ୍ରୀ:

ତରାଅନା ତରେ ନା ମୋ
ପୂଜାପାଠେ ତକା ହେଲେ

କାକା ବ୍ରାହ୍ମଣ କୌଳିକ ।
ଲକ୍ଷେ ମିଳିବ ଗାମୁଛା ॥2

ପୁ:

ଦେଖା ନା ବତିମା ତୋର
କିବା ଆଶୁଛୁ ତୋ ସାଙ୍ଗେ

ତୁମେ କେଉଁ ରଜାଘର ।
ବାହି ସେଠୁ ବତା ଥରେ ॥3

ସ୍ତ୍ରୀ:

ଦେଖୁ ଜ୍ଞାଇଁର ସମ୍ମାନ
ଦେବି, ନେବ ତ ଯୋଗାଇ

ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ଗାମୁଛା ।
ଧୋତି - କ୍ୱାଲିଟି ସୁନ୍ଦର ॥4

ପୁ:

କର ନା ଚାତୁରୀ ଆଦୌ
ଧୋତି ଦେଖୁ କିଏ କେବେ

ପିନ୍ଧେ ନା ଜାଣୁ ଧୋତି ମୁଁ ।
ଦେବେ ନାହିଁ ପଦୋନ୍ନତି ॥5

ସ୍ତ୍ରୀ:

ଦେଖା ନା ଚାକିରୀ ବେଶି
ଆସି ମୋର କକା ବାପା

ନିଜେ ବୁଝିବ ସେ କଥା ।
କରିବେ କି ଧରା ଧରି ॥6

ପୁ:

କିଛି ସେ ପାରିବେ ନାହିଁ
ଜ୍ଞାଇଁ ଚାକିରିଆ ବୋଲି

ଖୋଜି ଖୋଜି କିଆଁ ଶେଷେ
ତୋତେ ମୋହଠି ଛନ୍ଦିଲେ ॥7

ସ୍ତ୍ରୀ:

ଦେଲେ ଯା ପାରିଲେ ଟଙ୍କା
ଦାନରେ ଦେଇ ସର୍ବସ୍ୱ

ତା ସାଙ୍ଗେ ଜମି ଖଣ୍ଡିକ ।
କରନ୍ତୁ କେଉଁ କୀର୍ତ୍ତନ ॥8

ପୁ:

ନ ଆଣ ନ ଥିଲେ ଗୋରୀ
ପଳାଶ ଫୁଲ ନିର୍ଗନ୍ଧ

ବାହାନା ବେଶି କାଢ ନା ।
ଖାଲି ତୋ ରୂପ ସୁନ୍ଦର ॥9

ସ୍ତ୍ରୀ:

ରଗାଅ ନା ଜମା ମୋତେ
ଗିଳି ବେଗେ ବଢା ଭାତ

ଯେବେ ଚାହୁଁ ନ ତାଣ୍ଡୁବ ।
କାମରେ ଯାଅ ଚଞ୍ଚଳ ॥10

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

2024110333

ଗାଲର ଫୁଲା

ବେଳେ ଅଧର୍ମ ଠୁକିଲେ କଷି ଧର୍ମଗାଲେ
ତହାଲ ଧର୍ମ ବି ଅଧର୍ମକୁ ନାଦି ଚାଲେ ।
ଶେଷେ ଯିଏ ଠୁକୁ ଯିଏ ଟଳୁ ଥୋପି ଖାଇ
କାହାରି ଗାଲର ଫୁଲା କମିବାର ନାହିଁ ।

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ

221/211/121/121+22

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409140503

ଗିରିନିର୍ଝର କୂଳେ

ନଭସ୍ଥୟ ସେ ନୟନବିଷୟେ
 ଗିରିନିର୍ଝର କୂଳେ
ମନ୍ତ୍ରମଥୁତା ବନ୍ୟବନିତା
 ହେମଚନ୍ଦ୍ରିକା ତଳେ ।
ସ୍ଥିରନିଶ୍ଚଳ ନେତ୍ରଯୁଗଳ
 ଉପଳକ୍ଷିତ୍ରେ ଦେଇ
ଧୈର୍ଯ୍ୟେ ନିରେଖେ କନ୍ଦର ପାଖେ
 ସ୍ତମ୍ଭୀତ ଛିତା କେହି ॥ 1

ଭାଳେ "ଏ ତ ମୋର ସ୍ୱପ୍ନବିଭୋର
 ବାଲ୍ୟ କିଶୋର ସାଥୁ,
ଶକ୍ତ ଶୀତରେ ବୃତ୍ତବାତରେ
 ବିତାଏ ତ୍ରସ୍ତ ରାତି ।
ହାୟରେ ନିୟତି ନିଷ୍ଠୁରମତି
 ଦିଶେ ନା ପ୍ରୀତିର ଗତି!"
ନେତ୍ର-ସଲିଳ ଝରି ସେ ଉପଳ-
 ପୃଷ୍ଠେ ଝଳିଲା ମୋତି ॥ 2

ନଭସ୍ଥୟ= ଧୂଆଁଳିଆ, କୁହୁଡିଆ; ନୟନବିଷୟ=
ଦିଗ୍ଘଳୟ; ତ୍ରସ୍ତ= ଥରିଲା, shivering; ବୃତ୍ତବାତ=
ଝଡ, whirlwind; ନେତ୍ର-ସଲିଳ= ଲୁହ;

ଗିରିଶୃଙ୍ଗେ ନାମୋଲ୍ଲେଖ

କେଉଁଠି ପର୍ବତେ ନାମ କରିବ ଖୋଦନ
କହ ରାଜା କାହା ନାମ କରିବ ପ୍ରୋଞ୍ଛନ ।
ନିରୁକ୍ତେ ନିର୍ଗଣ୍ୟ ଶବ୍ଦ-ସମ୍ଭାବନା ପରି
କୋଟି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନାମ ଶୃଙ୍ଗେ ଅଛି ଭରି ॥ 1

ଏତେ ନାମ କେହି କେବେ ପଢ଼ି ସାରେ ନାହିଁ
ଯେତେ ଯିଏ ପଢ଼େ ମନେ ରଖୁ ପାରେ ନାହିଁ ।
ବଡ଼ପଣ କାଳଗର୍ଭେ କ୍ଷଣକ ପ୍ରମାଣେ
ମହୀଶୂର ଜାଣେ ନା ତା କବୀଶୂର ଜାଣେ ॥2

ମହୀ+ଶୂର= ରାଜା;

Lalatendu Kabi 2026020402758

ଗୁଚେ ଛୁଟିଆ ଛୁଆକୁ ଶୁଭରାତ୍ରୀ ବାଞ୍ଛା

ଶୁଭ ଯା ଶୁଭ ଯା ଜଳଦି ଉଠିବୁ
ପିନ୍ଧିବୁ ତୋ ନୂଆ ଲୁଗା,
ଦି'ହାତ ଖଟ ବି ବଡ଼ ହେବ ତୋର
ଦେଉ ହାତ ଲୋଡ଼ା ଜାଗା,
ଚଙ୍ଗଚଙ୍ଗି ଟେ ତୁ ଏମିତି ହେଉଛୁ,
ତୋତେ -- ସୁନା ଝିଅ କହେ କିଏ ?
ଚାଲୁଛୁ ଆଗକୁ ପଛ ପଟେ ଚାହିଁ,
ବାଡ଼େଇ ପକାନ୍ତି, ହାତ ଉଠୁ ନାହିଁ,
କେବେ -- କହିଥିଲି ବୋଲି, ତୁଉ ମୋଅ ଗୋଲି
ଛୁଟିଆ ମଣିଷଟିଏ !!
ତୋ ମୁହଁରେ ସତେ ହସ ଯେବେ ପୁଟେ
ମୋର -- ପୁରା ପେଟ ପୁରିଯାଏ,
ତୁ ଟା ମୋଅର ଅତି ଆଦରର
ଛୁଟିଆ ମଣିଷଟିଏ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୦୮-୧୦-୨୦୧୭

ଗୁଣିନୀ ମୁଦିରା

ଛନ୍ଦ: ଡୋକ 112×4

ଭଲ ଆଣ ବଧୂ ରୁଚିରା ଗୁଣିନୀ
ଅତି ପୁଣ୍ୟବତୀ ମୁଦୁଳା ତରୁଣୀ ।
ଧନସଞ୍ଚୟ କୌଶଳ ଯାଠି ମିଳେ
ଅଭିହାର ଭରା ମୁଦିରା ରମଣୀ ॥ 1 ॥

ଅଭିହାର= sacrifice; ମୁଦିରା=loving

ଅବଲେହ ସୁଚାଟ୍ୟ ସୁସନ୍ତୁଳନେ
ମୁଦୁଭର୍ଜନ-ରନ୍ଧନ ସମ୍ବରଣେ ।
ଯଦି ରୋଗବିମୁକ୍ତ ରଖେ ସକଳେ
ଗୃହିଣୀ ଭଲ ଜାଣିବ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ତଳେ ।

ଅବଲେହ= aambula; ଚାଟ୍ୟ=
chatni; ସନ୍ତୁଳନ= santulaa;
ଭର୍ଜନ= fry; ସମ୍ବରଣ= arrangement;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409241124

ଘାସଫୁଲ

ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେଲି ପାରିଜାତ ତାହାକୁ ତୁମେ ତ ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ନାହିଁ ।
କେମିତି ପ୍ରତୀତି ହେବ ତୁମ ବତୀ ସଳିତାରୁ ତିଳେ ବଞ୍ଚି ଜାଲିଲ ନାହିଁ ॥୧॥

ଆଖି-ଉଛଳ ଅଶ୍ରୁର ଜଳ ଭାଳି ଚଞ୍ଚଳ ତୁମ ଆଶ୍ୱାସ ଆଶେ ।
ପାଦ ଚାଲି ଚାଲି ଗଲି ଗଲି ଗଲି ଉଥଳି ପୁଥଳି ବୁଲି ବୁଲି ଦେଶେ ଦେଶେ ॥୨॥

ଆଉ କିଛି କାହିଁ ଦେଖିଲି ତ ନାହିଁ ଅରପିବା ପାଇଁ ବିସ୍ମୟ ଦେବା ପରି ।
ମନନ କ୍ଳାନ୍ତି ଶରୀର ଶ୍ରାନ୍ତି ମତିର ଭ୍ରାନ୍ତି ଧରି ଆସୁଥିଲି ଫେରି ॥୩॥

ବୁଝିଲାନି ମନ ମାୟା-ବନ୍ଧନ ଭିତରେ ଶୂନ୍ୟ- ହାତରେ ମିଳନ ମୂଲ ।
ସାତ ଶରଧାରେ ସାଉଁଟି ଆଶିଛି ଶତ ଶତ ଘେନ ଶୁଭ୍ର-ଦଶନ
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୬ ମେ ୨୦୧୬
ବାସହୀନ ଏଇ
ହସ ହସ ଘାସ ଫୁଲ ॥୪॥

ଏବେ ସେଇଥିରେ ଛୋଟ ମୋ ପୋଥିରେ ଗୁଛି ଦେବି ଗୋ ପ୍ରୀତିଭରା ଗୀତି ହାର ॥
ପାରିଜାତ ଆଉ ଖୋଜିବି କିଆଁ ମୁଁ ଆଦରିଲେ ତୁମେ ଛୋଟ ଏଇ ଉପହାର ॥୫॥

ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭର ପଣାକାଠି

ଆକ୍ରାନ୍ତ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭ
ହୀନ ଗୋଡ଼ିମାଟି;
ଶକୁନି ଖେଳୁଛି ଧରି
ସେହି ପଣାକାଠି ।୧
ନିର୍ବାଚନଫଳେ ବୃଥା
ବସିଥାଅ ଚାହିଁ,
ମନ୍ତ୍ରିତ ସେ ପଣାକାଠି
ହାରିବାର ନାହିଁ ।୨

***ବାଣୀପୁତ୍ର**

୨୦୨୦୧୧୨୩୧୨୧୨*

> Status (Custom)

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ଳୋକ

ପଣ୍ଡିତେ ଗତି ଜାତି ଭେଦ
ବ୍ୟକ୍ତି ନ କଲେ ତିଳେ ଖେଦ ।
ନିମ୍ନ ଜାତିର ଦେଖୁ ରୋଷ
ସୁଖକୁ ପେଲି ଦେଲେ ଦୋଷ ॥ 1

ନିରୀହ ସୁଖୀ ଜାଣେ କେଉଁ
ମନୁଷ୍ୟର ଏ ମାରପେଞ୍ଚ ।
ସମସ୍ତ ଦେଖୁ ହସି ମନେ
ସେ ଅଛି ମୁଦ୍ରିତ ନୟନେ ॥ 2

L Kabi

202511131608

କବିତା: **ଚମ୍ପା-ବଗତାନ୍ନ-ଭେଦ** ଛନ୍ଦ: **ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା**

ଗଣ: **ତଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ଗୁଗୁ**

ବର୍ଣ୍ଣ: **221/221121+ 22**

ଗାଈର ଆତ୍ମା ସୁରଲୋକ ଚମ୍ପା
କମ୍ପସ୍ପର୍ଶାବେ ଯୁତ ଚାରି ଧାର ।
ଛାଗସ୍ଥ ଆତ୍ମା ବଗତାନ୍ନ ଚୋପା,
ଗାଈ ନ ମାରି ସ୍ତବ ବାନ୍ଧି ମାର ॥ 1

ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଆତ୍ମା ଫୁଲଠାରୁ ସୌମ୍ୟ
ସାମାନ୍ୟ ପୀତା ସହି ସେ ନ ପାରେ ।
ମୁସ୍ଲିମ୍‌ର ଆତ୍ମା ମୁନ-ଗୋବ-ଯୁକ୍ତ,
ଜମ୍ମା ନ କାଟେ ପିଟି ମାର ତାରେ ॥ 2

ଗୋମାତୃକା ଯେ ଦୁଧ ଦେଇ ଥାଏ
ତାହାକୁ ଆମେ ଗିଳି ହେଉ ପୁଷ୍ଟ ।
ଅଳ୍ପାୟୁ ରକ୍ତେ ଭିଜି ମାଂସ ଦିଏ
ହେଲେ ବି ଆମେ ରହୁ ତାଠି ରୁଷ୍ଟ ॥ 3

ପ୍ରାଣୀରୁ କେତେ କରୁଣାର ଯୋଗ୍ୟ
ଯାହାଙ୍କ ପୃଷ୍ଠେ ଅବତାର ଛାପା ।
ଛାଗଙ୍କ ମାଂସେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ଭୋଜ୍ୟ
ତୁଚ୍ଛା ସିନା ସେ ବରଦାଙ୍କ ବାପା ॥ 4

ଏମନ୍ତ ନାନାବିଧ ଏହି ଆତ୍ମା
ନାନାଦି ଦେହେ ବହୁରୂପଧାରୀ ।
ଧର୍ମଙ୍କ ପାଏ ଶୁଭହିନ୍ଦୁମାତା
ପାପୀଙ୍କ ମାତା ଅଣହିନ୍ଦୁ ନାରୀ ॥ 5

ପାଶେ ଥିଲେ ବିଶ୍ୱଗୁରୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା
ଏ ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ଶିଖି ହେଇ ଯାଏ ।
ପ୍ରାଣୀ ତଥା ଧର୍ମର ଭେଦ ମାତ୍ରେ
କେମନ୍ତ ଆତ୍ମା ବହୁରୂପ ଥାଏ ॥ 6

ଅନ୍ନ= ଚାଉଳ; ସ୍ତବ, ଅଳ୍ପାୟୁ, ଛାଗ=ଛେଳି; ବରଦା= ପାର୍ବତୀ;

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୨୦୩୦୫୦୧୪୫

ଚରଣସ୍ପର୍ଶ 364

(ସମମାତ୍ରିକଚ୍ଛନ୍ଦ: ହରିଗୀତିକା, 2212×4, ଶେଷ S)

ବର୍ଷା ବିସର୍ଜିତ ମାର ନେତ୍ରଜ
ଛୁଟୁଛି ଧରଣିର ବକ୍ଷରେ
ତାର ପଦ ଧରିବାକୁ ଚଳିଲେ ସେ
ଖସି ହଜେ ଘନ ଅମ୍ବରେ ।
ବର୍ଷକୁ ଅରେ କୃଷ୍ଣୋଦକଧରେ
ମାର ମୁଖ ଗଗନେ ଦିଶେ
ଆକାଶର ଲତା ଘନଛତା ପର
ଝଲସି ଉଠିଲେ ତାବିଷେ ॥ 1

ବର୍ଷା ନ ଯା ମୋ ବହୁତ ଭରସା
ଧରିବି ତା ପାଦ ମୁଁ ଅରେ
ସେହି ଚରଣ ଧରା ହର୍ଷଣ ଭରା
ଶାନ୍ତି-ପସରା କ୍ଳାନ୍ତିରେ ।
ଖୋଜେ କିଏ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ, ଦିବା
କେହି ଅନ୍ଧକରା ନିଶା
ପ୍ରିୟ ମୋ ସଦା ଏହି ପ୍ରଦୋଷର
ନୀର ସିଞ୍ଚିତ ଘନ ଦିଶା ॥ 2

ଶୁଣ ମୋ ପ୍ରିୟା ଏ ରାତ୍ରି ଅଦୟା
ତାକୁ କହ ଭୁଲୁ ଶୀଘ୍ରତା
ତା ମାର୍ଗରେ ରଖୁ ପୁଷ୍ପ କହ ସେ
ଦେଖୁ କୁଧରେ ଦିବ୍ୟତା ।
ଏକ ଘଡ଼ିରେ ମୋ ମାର ପୟର ମୁଁ
ଖୋଜି ଅରଟେ ଧରି ଦିଏ
ତାହା ପରେ ସେ ଆସୁ ଅବତରି
ଦୁଃଖ ଲାଘବ କରି ନିଏ ॥ 3

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:

ନେତ୍ରଜ= ଲୁହ; କୃଷ୍ଣ ଉଦକଧର= କଳା ମେଘ; ଘନଛତା=
ଆକୃତିରେ ଛତାପରି ମେଘ; ଘନଦିଶା= ଗାଢ଼ ଦିଗନ୍ତ;
ଅଦୟା= ନିର୍ଦୟ; କୁଧରେ ଦିବ୍ୟତା= ପର୍ବତର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ;

ସମ୍ପତ୍ତିବିଧିଂସନ ହାନି କିଞ୍ଚିତ୍
ସମ୍ମାନବିଭ୍ରଂଶ ମହଦ୍‌ବିନାଶ ।
ସର୍ବସ୍ୱ ସଂନଷ୍ଟ ଗଲେ ଚରିତ୍ର
ଏପ୍‌ଷ୍ଟିନ୍‌ର କିମ୍ପା କଲ ସଙ୍ଗ ରାଜନ୍ ॥

*ଅର୍ଥାତ୍:- ସମ୍ପତ୍ତିନାଶ ହେଲି ସାମାନ୍ୟ ଗଲା, ସମ୍ମାନ ଘଲା
ତ ବହୁତ କିଛି ଗଲା, କିନ୍ତୁ ଚରିତ୍ର ଗଲେ ସର୍ବସ୍ୱ ଗଲା ।
ତେଣୁ ହେ ରାଜା, ତୁମେ ଏପ୍‌ଷ୍ଟିନ୍ ସହ କାହିଁକି ମିଶୁଥିଲ ?*

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

L. Kabi 202602021712

ଚାନ୍ଦ୍ରପ୍ରଭାବ

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୂପ ନିଜ ନିଷ୍ଠୁରକର୍ମଶଂସା
ଯେବେ ଶୁଣେ ଖୁସି ମନେ ଶିର ଦୋହଲାଏ ।
ଏହା ବିଚାରି କରିଲା ପ୍ରଭୁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା
ପୃଥ୍ବୀର ଧାରକ ଭୁଜଙ୍ଗକୁ କର୍ତ୍ତୃହୀନ ॥

ଭୂପ = ରଜା; ଶଂସା = ପ୍ରଶଂସା; ଭୁଜଙ୍ଗ = ସାପ;

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତତିଳକା** (ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ)

221 211 121 121 + 22

L Kabi **202501021750**

କ୍ରୌଞ୍ଚପଦା 25/16776391

ଭ ମ ସ ଭ ନ ନ ନ ନ + ଗୁ

211/22••2/112/2••11/111/111••111/111+2

ଚାଲ ସମସ୍ତେ

ଚାଲ ସମସ୍ତେ

ପାଶ ବନସ୍ତେ

ଫୁଟିବ କୁଟଜ ଫୁଲ ରଜନି ଉପଗତେ ।

ଅମ୍ବର ସାରା

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ତାରା

ଅଗଣିତ ଦିଶୁ ଥିବ ସୁରପୁର ପସରା ।

ପୁଷ୍କର କୋଳେ

ବାଦଳ ଦୋଳେ

ଅପଲକ ଶଶଧର ଥିବ ସରକମଳେ ।

କାକରପାତେ

ଶୀକରବାତେ

ହସିବ ନବକୁସୁମ ବନଝର ସହିତେ ।

L. Kabi

20240115

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

ହେଉଥିଲେ ସବୁ କାମ

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

କି ଲାଗି ବୁଲନ୍ତା ଯମ

ମଇଁଷି ପିଠିରେ ॥ ୧

ଚିଠି କଲେ ଲୁଚି ଜନେ

ନିରେଖିବେ ମଜା,

ଏ କଥା ଭଲକି ଜାଣେ

ମରଣର ରଜା ॥ ୨

ତେଣୁ ସେହି ଶୟନଦେହୀ

ଗହନ ରାତିରେ

ଆୟୁ ଶେଷେ ମାତି ବସେ

ମଣିଷ ଛାତିରେ ॥ ୩

ବାଣୀପୁତ୍ର

ଚିଠିପତ୍ରଯୋଗେ

191

ସର୍ବତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୁଏ ଚିଠିପତ୍ର ଯୋଗେ
ତୁଚ୍ଛା କୃତାନ୍ତ ନ ବୁଲେ ମହିଷଙ୍କ ପୃଷ୍ଠେ ।
ପତ୍ରେ ବୁଝାଇ କହିଲେ - ଯିବ ବସ ସଙ୍ଗେ
ଲୋକେ ତୁରନ୍ତ ଲୁଚି ମାରୁଥିବେ ମଜାଟେ ॥ 1

ସେ ତେଣୁ ସୁକ୍ଷ୍ମଚନ୍ଦ୍ରରେ ବୁଲି ମୃତ୍ୟୁରାଜ୍ୟ
ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନରେ କଳି ରଖେ ଯିବ କେଉଁ କଣ୍ଠେ ।
ହେଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପୃଥିବୀରୁ ଯିବା ନିଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦମ୍ଭେ ଛଳେ ଚଢ଼ି ବସେ ବିଗତାୟୁ ବନ୍ଧେ ॥ 2

କୃତାନ୍ତ= ଯମ; କଣ୍ଠ= କୋଠରୀ, ଗୋଟ,
ଲୁଚିବା ଜାଗା; ବିଗତାୟୁ= ଯାହା ଆୟୁ
ପୂରି ଯାଇଛି;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତଚିଳକା (ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ)
221/211/121/121+22

by LKabi 202503280942

ନିଶ୍ଚୟ

କବିତା

ଛନ୍ଦୋବଦ୍ଧ

କବିତା

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

ହେଉଥିଲେ ସବୁ କାମ

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

କି ଲାଗି ବୁଲନ୍ତୁ ଯମ

ମଇଁଷି ପିଠିରେ ॥ ୧

ମୋଲ୍ ଦେଲେ ଲୁଚି ଜନେ

ଦେଖୁଥିବେ ମଜା,

ଏହି କଥା ଜାଣିଅଛି

ମରଣର ରଜା ॥ ୨

ତେଣୁ ସେହି ଶୂନ୍ୟଦେହୀ

ଗହନ ରାତିରେ

ଆୟୁ ଶେଷେ ମାତି ବସେ

ମଣିଷ ଛାତିରେ ॥ ୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି (ବାଣୀପୁତ୍ର) ୦୪-୧୨-୨୦୧୯

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

ହେଉଥିଲେ ସବୁ କାମ

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

କି ଲାଗି ବୁଲନ୍ତା ଯମ

ମଇଁଷି ପିଠିରେ ॥ ୧

ଚିଠି କଲେ ଲୁଚି ଜନେ

ନିରେଖିବେ ମଜା,

ଏ କଥା ଭଲକି ଜାଣେ

ମରଣର ରଜା ॥ ୨

ତେଣୁ ସେହି ଶୟନଦେହୀ

ଗହନ ରାତିରେ

ଆୟୁ ଶେଷେ ମାତି ବସେ

ମଣିଷ ଛାତିରେ ॥ ୩

ବାଣୀପୁତ୍ର

ଚିଠିପତ୍ରଯୋଗେ

191

ସର୍ବତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୁଏ ଚିଠିପତ୍ର ଯୋଗେ
ତୁଚ୍ଛା କୃତାନ୍ତ ନ ବୁଲେ ମହିଷଙ୍କ ପୃଷ୍ଠେ ।
ପତ୍ରେ ବୁଝାଇ କହିଲେ - ଯିବ ବସ୍ ସଙ୍ଗେ
ଲୋକେ ତୁରନ୍ତ ଲୁଚି ମାରୁଥିବେ ମଜାଟେ ॥ 1

ସେ ତେଣୁ ସୁକ୍ଷ୍ମଚନ୍ଦ୍ରରେ ବୁଲି ମୃତ୍ୟୁରାଜ୍ୟ
ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନରେ କଳି ରଖେ ଯିବ କେଉଁ କଣ୍ଠେ ।
ହେଲେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପୃଥିବୀରୁ ଯିବା ନିଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦମ୍ଭେ ଛଳେ ଚଢ଼ି ବସେ ବିଗତାୟୁ ବନ୍ଧେ ॥ 2

କୃତାନ୍ତ= ଯମ; କଣ୍ଠ= କୋଠରୀ, ଗୋଟ,
ଲୁଚିବା ଜାଗା; ବିଗତାୟୁ= ଯାହା ଆୟୁ
ପୂରି ଯାଇଛି;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତଚିଳକା (ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ)
221/211/121/121+22

by LKabi 202503280942

ନିଶ୍ଚୟ

କବିତା

ଛନ୍ଦୋବଦ୍ଧ

କବିତା

ଛବି

ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ହାହା ଅନ୍ନ, ତାଲାବନ୍ଦୀ କୀଳା;
କର୍ମହୀନ ଅଗଣନ ପୁରୁଷ ମହିଳା । ୧

ପ୍ରବାସରୁ ଫେରି କିଏ ଶ୍ଳାଗାନକୁ ଗଲା,
ବାହୁଡିବା ପଥେ କିଏ ଚାଲି ଚାଲି ମଲା । ୨

ଜନନୀ ପଡ଼ିଛି କାହିଁ ଶିଶୁ ଭିତେ କାନି,
ଆହାଟେ କରିବା ପାଇଁ ମାତା ଉଠିଲାନି । ୩

ବାପଟିତା ନିକଠରେ କାନ୍ଦି ଗଡେ ପୁଅ,
ଶେଷ ଦରଶନ ପାଇଁ ବୃଥା ଭାଳେ ଲୁହ । ୪

ଜନନୀର ମୃତଦେହ ପାଖେ ଶିଶୁଟିଏ
କ୍ଷୁଧାତୁରେ ମୁହଁମାରି ସୁନ ଶୋଷି ପିଏ । ୫

ମୂର୍ଖରଜା କହେ କେହି ଲେଖନୀ ଏ ସତ୍ୟ,
ବିଗିଡିବ ରାଜ୍ୟଛବି, ଜାଣିଲେ ଜଗତ । ୬

ଜଳିଯା ନୀରବେ କବି ବଖାଣିବା ମନା;
ନଷ୍ଟହେବ ଦେଶଛବି, ଅଭୂତ ଭାବନା ॥ ୭

ବାଣୀପୁତ୍ର ୦୨୦୨୨୦୨୦୦୩୧୫

Lalatendu Kabi VP

Just now · 🌐

ଗୁରୁ ଶିଖାଇବେ ପାଠ ଛାଟକ ଲଗାଇ
ଦେବେ ନାହିଁ ବ୍ୟାକରଣ ନିୟମ
ଭଙ୍ଗାଇ ।

ନିୟମଶୃଙ୍ଖଳା ମାନି ଲେଖୁବ ତ ଲେଖ
ମନ ନ ମାନିଲେ ଧନ ଭିନ୍ନଗୁରୁ ଦେଖ

|| @highlight
#highlightseveryonefollowers

ଛାଡ଼ଖାଇ

350

ସ୍ବାଦତୃଷ୍ଣା ଥାଇ ଚିତ୍ତେ ଅନ୍ନ ତେଜି ଦେଲେ
କାମନାର ତ୍ୟାଗ ହେଲା ବୋଲି ଭାବି ନେଲେ ।
ମହ୍ୟମାଂସାଶାରୁ ମାସେ ସ୍ୟନ୍ଦନୀ ଗଡ଼ାଇ
ମାଂସ-ନୃତ୍ୟେ ମଗ୍ନ ଭକ୍ତେ ଧନ୍ୟ ଛାଡ଼ଖାଇ ॥

ଛନ୍ଦ: 14/2595

ବର୍ଣ୍ଣ: SIS SSI SSS ISI SS

by LKabi 202511060740

ଜଗସୂସବିତା 301

ଜଗସୂସବିତା ଅଜନ୍ମିତ ପିତା
ତୁମେ ହିଁ ବସୁଧା ଶଶାଙ୍କ ସବିତା ।
ବରେଣ୍ୟ ବି ତୁମେ ଶରଣ୍ୟ ବି ତୁମେ
ଅସଂଖ୍ୟ ହୃଦୟେ ଅନନ୍ତକବିତା ॥

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:

ଜଗସୂସବିତା= ଜଗତ୍‌ର ପ୍ରସବିତା ଅର୍ଥାତ୍
ପ୍ରସବକାରୀ (ପ୍ରସବିତୃ ଶବ୍ଦରୁ ପ୍ରସବିତା)

ଛନ୍ଦ: ଜଲୋଞ୍ଜତଗତିଃ ଜୟୌ ଜୟୌ

ISI IIS ISI IIS

by LKabi 202509080216

Lalatendu Kabi VP

Public

+ AI label off

Help me write

Add emoji

Professional

Fix gramm

ଏକାନ୍ତେ ଚାଲିଛି ମୋର ନୀରବ ସାଧନା
ଥାଉ କି ନ ଥାଉ ଶୁଭପ୍ରାପ୍ତିସମ୍ଭାବନା ।
ଉପହାସ ମିଳୁ ପଛେ ଭରିବାର ନାହିଁ
ଜନ୍ମିଛି ମୁଁ ଭଲ କିଛି କରିବାର ପାଇଁ ॥

ଜରା ଜଞ୍ଜାଳ

ବାଲ୍ୟ କାଳ ଧୂଳିଖେଳ

ସ୍ମୃତି-କୋଳେ ଉଠେ ଝଲି;

ଅବଶ ବୟସେ ଲିଖା-

ବିବଶେ ଦୀପାଳି ଜାଳି ||

ଆରତ ଆରତି ଜାଳେ

ଶାଶ୍ୱତ ସଂସ୍ଥିତି ଦୁଲେ;

ସଂସାର ନିସ୍ତାର ଖୋଜେ,

ଜର୍ଜର ଜଞ୍ଜାଳ ଜାଳେ ||

ଲିଖା= power, ଶକ୍ତି; ସଂସ୍ଥିତି= ଅସ୍ଥିତି,
ଶେଷ, ମୃତ୍ୟୁ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଜାଗ ଏବେ ଚିତ୍ରକର

କେ ତୁମେ ରହିଛ ବସି	ଉଷସ୍ୟ ଦିବସ ନିଶା ।
ଦୋଷା ଦେଖେ ଉପହସି	ଦିବସେ ହସୁଛି ଦିଶା ॥
ଖୋଜୁନ ଅନ୍ନ କି ଜଳ	ଶୟନ ଲୟନ ଭୁଲି
କାଳିକୁ କଲ ସମ୍ବଳ	କଳ୍ପନା ଦୋଳିରେ ଝୁଲି ॥
ଗଭୁଛ ପ୍ରେମ ନଗର	ନିରେଶ୍ ଆତ୍ମଳତୁଳ ।
ଛୁଟାଇ ପ୍ରେମର ଝର	ଫୁଟାଇ ତା ତୀରେ ଫୁଲ ॥
ମାଗି ନାହିଁ ନିଜ ଲାଗି	ଫୁଲରୁ ପାଖୁଡାଟିଏ ।
ଦେଖୁଛ କେବଳ ଜାଗି	ସେ ପୁରେ ରହିବେ କିଏ ॥
ତୁମେ କି ଖୋଜିବ ଫୁଲ	ସେ ତୁମକୁ ଖୋଜି ମରେ ।
ତୁମେ ତା ଅମୂଲମୂଲ	ମଧୁକର ମହା ପରେ ॥
ଫୁଲ ସହ ରାତ୍ରି କାଳେ	ଦେଖନ୍ତି ନକ୍ଷତ୍ର ତାରା ।
ନିଶାନାଥ ନିତି ଭାଳେ	ବିୟତୁ ଅମୃତ ଧାରା ॥
ଝରାଅନା ନେତ୍ରଜଳ	ଉଠ ଉଠ ଚିତ୍ରକର ।
ପୂରିବ ଆଶା ଚଞ୍ଚଳ	ଛବି ହେବ ରମ୍ୟତର ॥

L. Kabi

202511260021

ଉଷସ୍ୟ= ଭୋର; ଦୋଷା= ରାତି; ଲୟନ= ଗତିବା,
ବିଶ୍ରାମ; ବିୟତ୍= ଆକାଶ;

ଜାରଜ ସନ୍ତାନ

ଜାରଜ ଶାବକ, ଆରତ ବାଳକ
ଅଇଁଠା ପତରେ ଧାନ,
ଉଦରେ ଆକୋଶ, ଆଏ ସେ ବିରୋଷ
ସହି ଦୈନ୍ୟ ଅପମାନ ।୧॥
ଉଚ୍ଛ୍ଵସର ଖଲି- ଅନୁ ମୁଖେ ବୋଲି
ତୋଳିଛି ତା ଶରୀରକ:
ଫିଙ୍ଗା ଚଉତିର ଦଧିନଉତିର
ଭଙ୍ଗା ଫଟା କୋଶାରକ । ୦୨ ॥
ତାଳ ନାହିଁ ତାର, ଝାଳର ସଂସାର,
ନାହିଁ ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ;
ଅଛି ଗୋଟେ ମନ, କେଶୋର ଯୌବନ,
ଭୂତ, ଭବିଷ୍ୟ-ସପନ । ୩ ॥
ବରଷା ଶୀତରେ ଗୀଷମ ପ୍ରଖରେ
ଜଳେ ସୁଲେ ନିରାଶ୍ରୟ,
ନାହିଁ କା ଗ୍ରହରେ, ଆଧାର-ପତରେ
କ୍ଳିଷ୍ଟଗୋଚ୍ରପରିମତୟ । ୪
ଶ୍ଵାପଦ ଶୃଙ୍ଗାଳ ମୂଷକ ବିତାଳ
ଶଶକ ଛାଗଳ ପରି
ତୁମ ଲାଗି ଜନ୍ମ, ବଞ୍ଚି ଅଛି କିନ୍ତୁ
ନର-କଳେବର ଧରି । ୫
କା ଉଦରଜାତ କେ ତା ପାପୀ ତାତ
ତେଜିଲେ ଗର୍ଭ-ଉଦୟେ,
ଏ ପୁଣ୍ୟ ଧାମର ଲାବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠର
ବିଧିସ୍ତ ନର-ବିଗ୍ରହେ । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି
୨୦୧୮୦୭୧୨୧୬୪୯

ଜିଜ୍ଞାସୁ-ପଥକ

ଜି ଯେ ସଂବାଦ ଜଣା
 ବତା ପଥକ
 ତୋ ପଲ୍ଲୀ ଅବସ୍ଥା ଥରେ
ପ ଏବେ ସେଠି
 ଜଣେ ଶୁଦ୍ଧ ବିରହେ,
ଜି ତେବେ କି ସେ ପ୍ରାଣରେ?
ପ ମାସେ ସେହି ଘରେ
 ତଥାପି ଅଛି ସେ
 ଜୀବନ୍ତ ଭାର୍ଯ୍ୟା ବିନା
ଜି: ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପୃଥ୍ବୀ
 ମନୁଷ୍ୟ ବହୁଧା
 ନିର୍ଗଣ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା !!!!

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍

by L Kabi | 202512300718
222/1121/1121/1121/221+2
SSS IIS ISI IIS .. SSI SSI S Ie.,
(ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ)

ପ୍ରତିପଦାବଳୀ

II । ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ
। ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ
। ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ
ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ ଅକ୍ଷରରେ

ମଧୁଶଯ୍ୟା ଦୁଲେ ଥିଲା ଭରି ଆଗେ
ରୁଚିପୁଣ୍ଡା ବିଭାବରୀ ମଧୁରାଗେ ।
ଘନନେତ୍ରା ନିଶା ଥିଲା ସୁଖଦାତ୍ରୀ
ପଦଯାତ୍ରା ସମର୍ଥନେ ଶତ ଯାତ୍ରୀ ॥ 1

ବିଷକନ୍ୟା ବିରାଜିଲା ପଥ ପାଶେ
ଝଡବନ୍ୟା ପ୍ରତାପିଲା ମଧୁମାସେ ।
ମଧୁଶଯ୍ୟା ବିକାଶିଲା ମଧୁଶାଳା
ଅଭିଳାଷା ପ୍ରକାଶିଲେ ମଧୁବାଳା ॥ 2

ହଜିଲା ଯୌବନେ ଝରା ମଧୁ ଗୀତି
ମଧୁପାତ୍ରେ ଦିଶେ ଅହେତୁକ ଭୀତି ।
ପଥମଧ୍ୟେ ଚଳେ ସବିଭ୍ରମ ପାନ୍ଥ
ଦିଶିଲାଣି ପ୍ରଶନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟମ କାନ୍ଥ ॥ 3

ଛନ୍ଦ: 12/852

ଗଣ: ସଗଣ ରଗଣ ଜଗଣ ଯୁଗଣ

ବର୍ଣ୍ଣ: IIS SIS IS..I ISS

by L Kabi 202512172244

ପୃଥ୍ବୀର ଏକଶତ ଦେଶ ଥିଲେ ଅତୀତେ
ଆମେରିକାର ଅନୁରକ୍ତ କଥା କଥାରେ ।
ଏବେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରହିଛି କେବଳ ଆମ ମୌସା
ତ୍ରୁମ୍ବ ଯୋଗୁ ବାକି ସବୁ ବର୍ଜି ଗଲେଣି ଧୀରେ ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ

SSI SII ISI ISI SS

by L. Kabi 202604241725

ଦୋକାନୀ ଠକିଲାରୁ କାନ୍ଦ ଉଠିଲା
 ତୋ ଅନ୍ତରେ ବାଲିକା
 ଏ ସାମାନ୍ୟ କଥାରୁ କାହିଁକି ବତା
 ଏତେ ତୁ ଚିନ୍ତାନଳେ ।
 ସୀମାହୀନ ସଦା ଠକାଠକି ଚଳେ
 ବିସ୍ତ୍ରୀର୍ଣ୍ଣ ସେ ତାଲିକା
 ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କୁ ବି ଭକ୍ତ ବେଳ ପଡ଼ିଲେ
 ଭଣ୍ଡେ ମହାମଣ୍ଡଳେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍
 (ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନୀସଜସ୍ତୁତାଃ ସଗୁରବଃ)
 SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S ie.,
 222/1121/121/112••221/221+2
 by **L Kabi** 20251230୯11551

ଠିକଣା ନ ଥାଇ

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତୁତିଳକା** (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

221/211/121/121+22

ଚିହ୍ନା ନ ଥାଇ ମନ ଦେଇଛି ଯେଣୁ ବାଳୀ
ଏକାକିନୀ ନିରତ ହେଉଛି ସେ ତ ଭାଳି ।
ଦେଖା କିଏ କହିବ ହେବ କି ନାହିଁ ଆଗେ
ଜାଣେ କିଏ କି ଅଛି ଆଗକୁ କାର ଭାଗ୍ୟେ । 1

କେତେ ବିଚାରିବ ନିଶା ପଥ ଚାହିଁ ଚାହିଁ
କେତେ ଜଳାଇବ ବତୀ ନିତି ତାର ପାଇଁ ।
କେତେ ଝରାଇବ ଦି ଆଖୁରୁ ଅଶ୍ରୁଧାରା
କେତେ ଭିଜାଇବ ସିଏ ବସି ବନ୍ଧ ସାରା । 2

ଏତେ ବି ନିର୍ମମ କି ତା ପ୍ରିୟ ତାର ଲାଗି
ଯା ଲାଗି ସେ ରହୁଛି ବାସର ରାତ୍ରି ଜାଗି ।
ବାର୍ତ୍ତା କିଏ କରିବ ଆନକୁ ତା ନିବାସେ
କାହାର ନାହିଁ ଠିକଣା ନଥି ଅନ୍ୟ ପାଶେ । 3

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202410090323

=====

କବିତା: ତଗୋମୟେ ଚବାତୁହି

ଛନ୍ଦ: ପଥ୍ୟାବକ୍ତ୍ର ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (ଅର୍ଦ୍ଧସମ ମାତ୍ରିକ ଛନ୍ଦ)

=====

ଲେଖିବା ଭାବନା ଯେବେ

ମିଳୁ ନାହିଁ ଯଥୋଚିତ ।

ପୁରାଅ ପଦଟେ ଲେଖି

ଭଲେହେଲେ ତଗୋମୟେ ॥1

ଭଲେହେଲେ= ଭଲେ ଓ ହେଲେ; ତଗୋମୟେ= ତ ଗୋ ମ ଓ
ୟେ;

ନିଜ ରାଜ୍ୟର ଏ ଭାଷା

ସହଜେ ଲେଖି ପାରିବ ।

ଅଥବା ସଂସ୍କୃତେ ଲେଖି

ଅପେ୍ୟବେବ ଚବାତୁହି ॥2

ଅପେ୍ୟବେବ= ଅପି+ଏବ+ଇବ; ଚବାତୁହି= ଚ ବା ତୁ ଓ ହି;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202207151715

ଚମତାର ମୋଟେଇ ହିଁ ବଳ

ଲାଭ ଆଶେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ
ଖାଏ ନର ସହସ୍ର କଟକା ।
ଆସ୍ଥିତା ଘା କାଟେ ନାହିଁ,
ଗଣ୍ଡାଠାରୁ ମୋଟା ତା ଚମତା ॥ 1

ବିଧାତାରୁ ଦିନରାତି
ଖାଇ କଣ୍ଟ୍ରମୂଳିଆ ହଜାରେ ।
କହୁଥାଏ ନିର୍ଲଜ୍ଜତା -
"ଏ ତ ପ୍ରଭୁକୃପା, କି ମଜାରେ ॥" 2

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 20251022

A photograph of a young boy and girl looking at a book together. The boy is on the left, wearing a dark shirt, and the girl is on the right, wearing a light-colored zip-up jacket. They are both looking down at the book held by the girl. The background is a solid light color.

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୦୧୮୦୨୧୦
ଅଭିସାର= ସାକ୍ଷାତକାର; ଆରଣ୍ୟ= ବନ୍ୟ; ଉସ୍ର= କିରଣ; ରକ୍ତି= ଅନୁରକ୍ତି, ଶ୍ରଦ୍ଧା; ପ୍ରସ୍ଥ=
ଯାତ୍ରା, ପ୍ରସାର;

ଡିକିପୁଅଲ ଲାଗ

ମା ଆଦି ମାଲିତି ମୁଁ ଭାଲି ଲାଗିତି
ଗଲକୁ ଫେଲିବି ନାହିଁ,
ମୁଁ ତ ଖେଳୁଡିଲି ମେଲି ତା ଗଛିଲି
ଥେ ମୋତେ ମାଇଲା କାହିଁ ! ୧

ଥେ ତ ନିଦେ ଖେଲେ ଦଙ୍କା ତାମୁତଲେ,
ମତେ ଖଏ ଲଖ ଲଖ;
ଥେ ଏକା ଖେଲିବ ମତେ ଥେଲି ଦବ
ଦବା କଲେ ଥକ ଥକ । ୨

ଥେ ତ ପକଉଥୁ ମୁଆ ମୁଆ ନିତି
ହାସିଲେ ତାଉଲ ଦାଲି,
ମୁଁ ତିକେ ଧଇଲେ ଲାସିବି ଖଇଲେ
ଆଖି କଲି ଦବ ନାଲି । ୩

ଆଥୁଲାନି ମାମା ଧଲି ନୁଆ ଦାମା
ମୋତେ ଧଲି ନେବା ପାଇଁ,
ରାତ୍ରା ଆଲପତେ ଅଥୁ ବୁଦା ଗୋତେ
ଥେଇଥୁ ନୁଡିବି ଦାଇ । ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୧୮୨୨୧୦

ତୀରବର୍ଷା

ଛନ୍ଦ: **ମାଳିନୀ**

ନ କର ନ କର ଆଦୌ ହର୍ଷୁଲେ ତୀରବର୍ଷା
ମୃଦୁଳକୁସୁମଗୁଚ୍ଛେ ଅଗ୍ନିସଂଯୋଗ ଯେହ୍ନେ ।
କି ତନ୍ମୁ ହରିଣ ପାଶେ ଚଞ୍ଚଳ ପ୍ରାଣ କେତେ
କି ତୁମ ନିଶିତଶର୍ଯ୍ୟା ସେ ମହା ଅଗ୍ନିଗର୍ଭା ॥ ୧ ॥

ହର୍ଷୁଲ= ମୃଗ; **ନିଶିତ-ଶର୍ଯ୍ୟା**= ଶାଶବିଆ-ଶର;

ଦାହନ= ଜାଳିବାଶକ୍ତି;

ଛନ୍ଦ: **ମାଳିନୀ** (ନନମୟୟ)

L. Kabi 202410042210

ତୁମରୁ କି ଆଶା

ସାମା/ନ୍ୟ ବୋଲି/ଆଶା//

କିଏ କି/ଲାଗି କ/ରିବେ ଜ/ଣା ନ ପ/ଡେ

ତୁମ ସା/ଙ୍ଗରେ ଥି/ଲେ ଯେ//

ଥିଲା ଟି/କେ ତା/ଙ୍କ ଠାରୁ/ ସିନା ।

ଛନ୍ଦ; **ଆର୍ଯ୍ୟା** - ମହାଚପଳା-ପଥ୍ୟା

ଆର୍ଯ୍ୟାରେ ତଗଣ ଓ ଚରଣ ସଂଯୋଜନ ନିୟମ

ସୂଚାଉବାକୁ ଚିହ୍ନ (/) ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409152156

ଦୁହେଁ କାରିଦେଲ ପର

ଯେଉଁ ପର୍ବତରେ ଆସେ ଥରେ ଥରେ
ଭୟଙ୍କର ଅଗ୍ନିପ୍ରାଣ
ସେ ନିର୍ଜନ ଗ୍ରାମ ମୋର ପୁଣ୍ୟ ଧାମ
ମୁଁ ତାର ଜଗତନାଥ । ୧
ଶୁଣି କା ମୋହିନୀ ପ୍ରଭାତୀ ରାଗିଣୀ
ଅଗା ଅଗି ବନସ୍ତରେ
ସଞ୍ଚରିଲା ସ୍ମୃତି ଦଗ୍ଧ ଅନୁଭୂତି
ସ୍ତବ୍ଧପ୍ରାଣେ ସ୍ତରେସ୍ତରେ । ୨
ମାର୍ଜାର କୁକୁର କୁକୁଟ ଇନ୍ଦୁର
ସବେ ହେଲେ ଅନୁଚର,
ଗର୍ଜିତ ମକ୍ଷିତ ହେଲେ ମୋ ନିକଟ,
ତୁମେ କଲ ମନୁ ପର । ୩

ମାର୍ଜାର କୁକୁର କୁକୁଟ ଇନ୍ଦୁର ଗର୍ଦ୍ଧଭ ମର୍ଦ୍ଦତ
= ବିଲେଇ କୁକୁର କୁକୁଟା ମାଷା ଗଧ ମାଙ୍କଡ

ଲଲଟେନ୍ଦ୍ର କାବି ୨୦୧୯୦୩୨୨୧୨୩୨

ତୁମେ ଫେରିବାରେ

ତୁମ ଫେରିବାରେ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ
ଫୁଟିଲାଣି ନାନା ଫୁଲ,
ସେ ଫୁଲପତରେ ଶରତ ଶୀତରେ
ଚିତ୍ରପତଙ୍ଗ ବାହୁଳ !୧
ତୁମେ ଥିଲ ଦୂରେ ତେଣୁ ଶୋକାତୁରେ
ଆସିଥିଲା ପତ୍ରଝଡ଼ା,
ଫେରିଆସିବାରେ ସୁଷମା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
ଫୁଲେ ପଡ଼େ ମନୁପକା ।୨
ଶୁଣି ତୁମ ପଦ ନୂପୁର ଶବ୍ଦ
ବିହଙ୍ଗମ ଗାଏ ଗୀତ,
ସେ ଗୀତି ଲହରେ ଏ ଟିକି ସହରେ
ସମୀରଣ ଆନ୍ଦୋଳିତ ।୩
କିଲାଟି ଅସୀମ ଭାବ ଅପ୍ରତିମ
ମୋଲାଟି ରଖୁଛ ମନେ,
କେତେ ରୂପବନ୍ତୁ ଥାଉଁ ଅନୁରକ୍ତ
ତୁମ ପ୍ରେମେ ଏ ଭୁବନେ ।୪
ଯୌବନ ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କୁର-ଉଦ୍ଭବ
ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଜାଳିଦେଲ ସଖି !
ଭାବି ଲାଗେ ତର ସେହି ବିଶ୍ୱାସର
ମାନ କି ପାରିବି ରଖି ।୫
ଉଣା କେବେ ମନ ନକର ବହନ
ନୁହେଁ ଅର୍ହତମ ବୋଲି,
ମୋ ହୃଦୟଦଳ ରଖୁଥିବି ଧନ
ତୁମଲାଗି ପ୍ରେମ ବୋଲି ।୬

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୦୮୦୩୧୭୨୯
ଚିତ୍ରପତଙ୍ଗ= ପ୍ରଜାପତି; ସନ୍ଧ୍ୟା= ସମ୍ପଦ; ଅର୍ହତମ= ଯୋଗ୍ୟତମ

ତ୍ୟାଗ

ଛନ୍ଦ:ମାଳିନୀ (ନନମୟୟ) ବୈରାଗ୍ୟଶତକମ୍

ନୃପତି ଖୁସି ଦୁକୁଳେ, ବଳୁଳେ ତ୍ୟାଗମାର୍ଗୀ;
ସମ ସବୁ ସୁଖ ଚିତ୍ତେ, ନିର୍ବିଶେଷେ ବିଶେଷେ ।
ଅଧନ ଜନ ସିଂହ ଯା କାମନା ଅନୁହୀନା
ହୃଦୟର ପରିତୋଷେ କେ ଧନୀ କେ ଦରିଦ୍ର ॥

Lalatendu Kabi 202410021002

ଛନ୍ଦ: **ସଖୀ** (14 ମାତ୍ରା) ଅନୁ ଯୁ ବା ମଗଣ

ଥାଅ ଆନନ୍ଦେ

ସମସ୍ତେ ଥାଅ ଆନନ୍ଦେ

ଆଶଙ୍କା ରଖ ନା ଚିତ୍ତେ ।

କେବେ ନ ଭାଳ ପ୍ରମାଦେ

ଆଶା ନ ରହୁ ପରର ବିଚ୍ଚେ ।

Lalatendu Kabi VP

2h · 🌐

କରିଦ୍ରଘଟେ ନାରାୟଣ
ଥୁବା ନ ଥୁବା ଅକାରଣ ।
କ୍ଷୁଧାରେ ଜନ୍ମୁଥିଲେ ଯେଟ'
କି ଲାଭ ପାଇ ପ୍ରଭୁରେଟ' ॥
@highlight

ଦଶାବ୍ଦୀ ଦଶାବ୍ଦୀ ଯିବାରେ ପ୍ରବାସେ
ମନେ ନାହିଁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କେତେ ସୁଦେଶେ ।
କିଏ କି ପ୍ରସଙ୍ଗେ ମିଳେ ଆଜି ଦେଖା
ଜଣା ନାହିଁ କାହା କପାଳେ କି ଲେଖା ॥ 1

ମନେ କାର ଏବେ ପଡ଼େ ସେହି ରାସ୍ତା
କିଏ ଆଜି ଦଣ୍ଡେ କରେ ସେହି ବାଉଁ ।
କିଏ ଚିହ୍ନି ପାରେ କିଏ ବା ନ ଚିହ୍ନେ
କଥା କେ ହୁଏ କେ ଚଳେ ସ୍ଵାୟତ୍ତ ॥ 2

କିଏ ଜୀବନେ କେହି ଏବେ ଗଡ଼ାମ୍ବା
କିଏ ରୋଗଶଯ୍ୟା ପରେ ଦୂରବର୍ତ୍ତା ।
କିଏ ବିଭୀଷଣ ରହେ ଭବ୍ୟ ସୌଧେ
ସଦା ବ୍ୟସ୍ତ କର୍ମେ ଧନସ୍ରୋତ ମଧ୍ୟେ ॥ 3

କି ବା ପ୍ରଶ୍ନ କାହାକୁ ଏବେ କରନ୍ତି
କିଏ ଉତ୍ତରେ ବା କହେ ବେନି ପଞ୍ଜି ।
କିଏ ତେଜି ଯାଏ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ଦୂରେ
ରହେ ନୀରବେ, ଭାଗ୍ୟ ଏହା ବିଚାରେ ॥ 4

ବୃତ୍ତାନ୍ତ = ଘଟଣା; ସ୍ଵାୟତ୍ତ = ନିଜ; ଗଡ଼ାମ୍ବା =
ମୃତ; ଦୂରବର୍ତ୍ତା = ଦୂର ବର୍ତ୍ତ (ମାର୍ଗ)ର ଯାତ୍ରୀ;

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍ ଯୁଗଣ×4

ISS ISS ISS ISS

ସୂତ୍ର: ଚତୁର୍ଭୁଜାରେଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍ ।

by LKabi 202604160957

ଦିଅ ପୁଲଟା ତୋଳି

କଳଶେ ସଲିଲେ କି ହେବ ଦେବି ସରସୀ ଖୋଲି;
ଦେହେ ରୁଧିର ବୋଲି ॥

ନାନା ରଙ୍ଗେ ଭରି ଦେବି ଗୋ ଜାଣ ଆସିଲା ହୋଲି;
ଦିଅ ସେ ପୁଲ ତୋଳି ॥

ଭଜାଗରେ କାଳ କଟିଲା ଖାଲି ସେ କଥା ଭାଲି;
ଏକା ଜାଗର ଜାଲି ॥

ଜାଳିବି ଆଲୋକ ମାଳିକା ଆସୁ, ଆସୁ ଦୀପାଳି;
ଦିଅ ଜାଳିବ ବାଳୀ ॥

ସରଗରୁ ଦେବି ଫଳ ଗୋ ଏ ତ ମରତ କୋଳି;
ଖାଇ ଝୁଲିବ ଦୋଳି ॥

ସାଇତି ରଖୁଛି ମନ, ସେ ଦିନେ ଆସିବ ବୋଲି;
ଦିଅ ପୁଲଟା ତୋଳି ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୧୪୦୧୪୦

ଦିଗନ୍ତପରୀ

ଛନ୍ଦ: ଟୋଟକ 12/1756

ଗଭ: ସଗଣ×4 ବର୍ଣ୍ଣ:

112×4 ର

ହତତନ୍ତ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ଉଦଗ୍ର ନିଶା
ଅବସନ୍ନ ବିବର୍ଣ୍ଣ ବିକର୍ଣ୍ଣ ଦିଶା
ସହସା ଅଭିସାର ଦଶାନ୍ତ କରି
ମଦମତ୍ତ ମିଳନ୍ତ ଦିଗନ୍ତପରୀ ॥

ହତତନ୍ତ୍ର= sleepless; ବିଚନ୍ଦ୍ର= moonless;
ଉଦଗ୍ର= intense, long; ବିକର୍ଣ୍ଣ= deafm,
haughty etc; ଦଶାନ୍ତ= end of a *dasha*;
ଦିଗନ୍ତ= far off;

L. Kabi 202411020802

ଦିଶାହୀନ

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତନ୍ 122×4

କହେ ଚିତ୍ତ ବାରେ ହୁଅନ୍ତା କି ସାକ୍ଷାତ୍
ପଥେ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ପ୍ରବାସେ ଅକସ୍ମାତ୍ ।
ନିରେଖନ୍ତି ନିଲିପ୍ତ ସେ ଦିବ୍ୟଦେହୀ
ଥୁଲେ ପୁଣ୍ୟ ଯାହାଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତି କେହି ॥1॥

କି ଚାକ୍ଷୁକ୍ୟ ଦେଦୀପ୍ୟମାନ ଦିବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରେ
କି ବଶ୍ମାଦ୍ୟ ଶୋଭା ମହା ଯୋଜୁଣସ୍ତେ ।
କି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେହେ ଅଳଙ୍କାର ସଜ୍ଜା
ମହାଧାତୁହାରେ ମହାରତ୍ନ ଖଞ୍ଜା ॥2॥

ମହାଧାତୁ= ସୁନା; ମହାରତ୍ନ= ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ;

ଅଜାତନ୍ତି ନାନାଦି ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ତାଙ୍କୁ
କିଏ ବୁଝି ଦେଲା ଧରା ସର୍ଜିବାକୁ ।
ସଦା ଉଗ୍ରମତା ଭରା ବ୍ୟାପୁ ବିଶ୍ୱ
ତୁମେ ତାର ରାଜା ସତେ ଭାରି ନିଃସ୍ୱ ॥3॥

ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ପୃଥ୍ୱୀ ଥୁଲେ ତୁମ୍ଭ ପାଶେ
ଅନାୟାସ ଶାସନ୍ତୁ ଆତ୍ମାଭିଳାଷେ ।
ମହତାର ଆଶେ କି ଶେଷେ ଅବସ୍ଥା
ପରିବ୍ୟାପୁ ଦେଶେ ଦିଶାହୀନ ଶାସ୍ତ୍ରା ॥4॥

ଆତ୍ମାଭିଳାଷ= ସ୍ୱେଚ୍ଛା; ଶାସ୍ତ୍ରା= ଶାସକ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202410292029

ରବିଶଶିବୁଧଶୁକ୍ରାଙ୍ଗାରକାର୍କାମୁଜନୁ-
ସୁରପୁରଗୁରୁ ସଙ୍ଗେ ରାହୁକେତୁ ପ୍ରଭାବୀ ।
ସ୍ଥିତିବିରହିତ ଶେଷପ୍ରୋକ୍ତ ବୁଦ୍ଧିପ୍ରପନ୍ନ
ତଦପି ନରଭବିଷ୍ୟତ୍ ସର୍ଜନେ ନାହିଁ ପୃଥ୍ବୀ ॥

(1)→ ରବି= ସୂର୍ଯ୍ୟ; ଶଶି= ଚନ୍ଦ୍ର; ବୁଧଶୁକ୍ର= ବୁଧ ଓ ଶୁକ୍ର;
ଅଙ୍ଗାରକ= ମଙ୍ଗଳ; ଅର୍କ-ଆମୁଜନୁ= (ଅର୍କ-ପୁତ୍ର ବା) ଶନି;
(2)→ ସୁରଜନଗୁରୁ= ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି; ପ୍ରଭାବୀ= (ଭାଗ୍ୟକୁ)
ପ୍ରଭାବିତ କରନ୍ତି; (3)→ ସ୍ଥିତିବିରହିତ ଶେଷ-ପ୍ରୋକ୍ତ ବୁଦ୍ଧିପ୍ରପନ୍ନ=
ଶେଷରେ କଥିତ (ରାହୁ ଓ କେତୁ) ଗ୍ରହଙ୍କର ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତି ନାହିଁ; ବୁଦ୍ଧେ
ମନୁଷ୍ୟର ବୁଦ୍ଧିରୁ କଳ୍ପିତ ମାତ୍ର । (4)→ ତଦପି= ତହିଁରେ ବି;
ନାହିଁ ପୃଥ୍ବୀ= ପୃଥ୍ବୀର ଭୂମିକା ନାହିଁ;

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ ଗଣ: ନନମୟୟ
(ନନମୟୟନ୍ତୁତେୟଂ ମାଳିନୀ ଭୋଗିଲୋକୈଃ)
ବର୍ଣ୍ଣ: III III SS•S ISS ISS
by: L Kabi 202604121700

ରଚନା: ପାକିସ୍ଥାନୀ କବୟିତ୍ରୀ
ଫହମିଦା ରିୟାଜ

ପାକିସ୍ଥାନୀ କହେ ଭାଇ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ଶୁଣ;
ଆମ ବିଦ୍ୟା କରି ଶିକ୍ଷା ହେଲଣି ନିପୁଣ ।
ମୂଢ଼ତା ତିଶ୍ତିମଗାଆ ସବୁ ଆଦରିଲ,
ଏତେକାଳ କେଉଁଠାରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲ ? ୧ ।
ଆସିଛି ମୁଁ ଦେଖୁ ତୁମ ନବ କଳେବର,
ଜାଳିଦେବି ସାଧୁବାଦ ଖୋଲ ହେ ଦୁଆର । ୧.୨

ଆନନ୍ଦେ ଦେଖୁଛ ମଞ୍ଜୁଦାୟ ଭୂତ ନାଟ,
ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର କରି କରେ ଧରି ଥିବ ଛାଟ ।
ଯାହା ଅଛି କରିଦବ ଓଲଟ ପାଲଟ,
ପୁଷ୍ପବନେ ବଜାଇବ ବିଧ୍ଵଂସର ଘଣ୍ଟ । ୨

କରୁଥିବ ନିରନ୍ତର ଧରମ ବିଚାର,
କେ ତୁମ ଧର୍ମର କିଏ ଶତ୍ରୁ ଦେଶ ଚାର ।
ସେହି ଭାବନରେ ମଗ୍ନ ରହି ଥିବ ମନ;
ତୁମେ ବି କରିବ ଏଠି ଫତୁଆ ଶାସନ । ୩
ଜୀବନ ଏଦେଶେ ହେବ କଷଣର ସିନ୍ଧୁ,
ଦନ୍ତୁରୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବ ଘର୍ମ ବିନ୍ଧୁ । ୩.୨

ମଥାରେ ଲଗାଇ ବୁଆ ସିନ୍ଦୂରର ଟୀକା,
ପତୋଶୀଠୁ କଲନାହିଁ ଭବିଷ୍ୟତ ଶିକ୍ଷା ।
ନ ଦିଶିଲା ଆମର ଯା ଘଟିଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା,
ନିଜହାତେ ପୁଟାଇଲ ନିଜ ବେନି ଦୁଶା । ୪

ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ବିବେକୀତା ଅଜାତି ନରକେ,
ସମୟ ବିତାଇ ଦିଅ ଘମଣୁ ତରକେ ।
ଆଗେ ଥାଉ ଖାଲଜିପ, ରୁହ ଉଦାସୀନ,
ବାନ୍ଧିବୁନ୍ଧି ରଖ ଖୁନ୍ଦି ଯା'ଥିଲା ପ୍ରାଚୀନ । ୫

ଯେଉଁ ପଥେ ଚଳି ଆମେ ଜାଲୁଅଛୁ ଲୁହ,
ସେ ପଥେ ଦେଖୁବ ଆଗେ ଜାଦୁଗରୀ ରୁହ ।
କି କହିବି ମଜା ଭାଇ, ହାହା ହୁହୁ ହୋହ । ୫.୨

ତୁମ କଥା ଭାଳି କାଲି ଥିଲି ମୁଁ ବିବଶ,
ତୁମ ଦଶା ଦରଶନେ ଆସିଲାଣି ହସ ।
ତୁମ ଲାଗି ଗରବରେ ପୁଲୁଅଛି ଛାତି,
ଆମେ ତ ନଥିଲୁ କେବେ ଭିନ୍ନ ଦୁଇ ଜାତି । ୬

ଅତିରେ ସଫଳ ହେବ ତୁମ ଏ ସାଧନ,
ଓଲଟା କରୁଥା ଭାଇ ପୟର ଚାଳନ ।
ଧାନ ଦିଅ ନାହିଁ, ମାତି ଆସୁ ଦୁଃଖ କ୍ଳେଶ,
ପଛପଟେ କରିଥାଅ ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମିବେଶ । ୭

ସେହି ଏକ ଜପ କରୁଥିବ ଅବିରତ,
କି ଥିଲା ବିଭବଶାଳୀ, ବୀର ଏ ଭାରତ ।
ଜପିଜପି ଆସିଯିବ ମରଣର ପାରେ,
ଆମ ସରି ପ୍ରବେଶିବ ନରକ ଦୁଆରେ । ୮

ବହୁଦିନୁ ନର୍କେ ଆମ ତୋଳିଅଛୁ ବାସ,
ରହି ନପାରିବା ଦୁହେଁ କେବେ ଆସପାଶ ।
ଯେଉଁ ନର୍କେ ଥାଅ ଭାଇ ଗହନ ତିମିରେ,
ଚିଠିପତ୍ର ଦଉଥିବ ମଝିରେ ମଝିରେ । ୯

ଅନୁବାଦ: ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୮୦୯୨୯୦୩୩୦

ଦୁଇ ଶୁଦ୍ରମୁନି ଭାଇ

ହାସାତାଲ୍ ଆରପାରେ
ରାଜପଥୁଁ ଅଳ୍ପ ଦୂରେ
ବସିଛି ଚାହିଁଛ ଅରେ
ମହା ଯତୀ କିଏ ?
କି ବା ରାତି କି ଦିବସ
ଛ'ଅ ରତୁ ବାର ମାସ
ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳର ବତାସ
ସହି ବସି ଥାଏ | ୧

ଯମ ସମ ସାମ୍ୟ-ବାଦ,
ନାହିଁ ଉଚ୍ଚ-ନୀଚ ଭେଦ,
ସାଧକ ସଦା ନିର୍ବେଦ,
ଅଟଳ ଅତର;
ସମସ୍ତଙ୍କୁ କରି କୋଳ
ପେଟ ଚିରି ଖେଳେ ଖେଳ
ପାଇଟି ସେ କଳିକାଳ
ତୃପ୍ତି-ହାବତାର | ୨

ଯମପୁର ଯିବା ବେଳେ
ଆଗ ଏ ତପସ୍ୱୀ ତୁଲେ
କପାଳରେ ଲେଖାଥିଲେ
ଆସନ୍ତି ଅନେକେ;
ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ତା ପାଖେ
ଆଗକୁ ଯାଆନ୍ତି ଲୋକେ,
ଶୋଇ ଆଗ ଏହା ପାଖେ,
ଧୋଇ ପାପ ଟିକେ | ୩
ଏଇ ହାସାତାଲ୍ ଧାରେ
ରାଜପଥୁଁ ଅଳ୍ପ ଦୂରେ
ବସିଛି ଦେଖୁଛ ଅରେ
ମୌନୀ ମୁନି କିଏ ?

ଧରି ଏ ଅଗ୍ରଜ ନୀତି
ବସିଅଛି ଏହା କତି
ଆଉ ଜଣେ ସ୍ଥିର ମତି:
ଅନୁଜ ଏହାର |
ତେଜି ବିକାର ଅସୁଯା
ଧରି ଚଣ୍ଡାଳର କାୟା
ସହର ଯାକ ଅଜିଆ
କରେ ପରିଷ୍କାର | ୪

ଅଛୁଆଁ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ,
ଯିଏ ଯେବେ ଯାଏ ପାଖ
ରୁମାଲରେ ଚାପି ନାକ
ଯାଇ ଥା'ନ୍ତି ଜନ |
ଯେତେ ଯା' ଅଛି ଅମେଧ
ସେହି ସବୁ ଏହା ଖାଦ୍ୟ
ନିତି ଖାଇ ପୁଣି ସବ୍ୟ
କରେ ସେ ବମନ | ୫

ଘରୁ ଘର ଯେତେ ମଳ
ଧରି ନିଏ ନିଜ କୋଳ
ଶୁଦ୍ରଗୁଣେ ମାତୃପଣେ
ସେବାବ୍ରତୀ ସିଏ |
ଏ ଦୁଇ ଭାଇକୁ ଜାଣ ?
ନ ଜାଣ ତ ଦୁହେଁ ଶୁଣ:
ପୋଷ୍ଟମୋଟେମ୍ ଘର ଆଉ
ଡଷ୍ଟବିନ୍ ଗୋଟିଏ | ୬
ହାସାତାଲ ପର ପାରେ
ରାଜପଥୁଁ ଅଳ୍ପ ଦୂରେ
ଚିହ୍ନିଛ କି ବସିଛନ୍ତି
ମହା ଯତୀ ଦୁହେଁ
ଲଲାଟେମୁ କବି
(୦୪/୨/୧୭)

ଏଠି କେ କରିବେ ନାହିଁ ଦୁଃଖୀ ରଙ୍ଗି ସେବା,
 ସକଳେ କହିବେ ଦିଅ ନିଜେ ଆଗେ ନେବା । ୧
 ନିଃସ୍ୱ ବୋଲି ଦେଖାଇବେ ପ୍ରମାଣପତର,
 ଘରେ ପଛେ ଧନ ଥାଉ କଳତ୍ର କଳତ୍ର । ୨
 କିଏ ତାକୁ ଇସ୍ତୁ କରେ କେଉଁ ଭାବେ ମିଳେ,
 ବୁଝାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ ତିଳେ । ୩

ନଳକୁଅଟିଏ ଯେବେ ବସିବ ଗ୍ରାମରେ,
 କାହା ଘରପାଖେ ହେବ, ଲଢି ଯିବେ ନରେ । ୪
 ଟଳି ପଡୁ କିଏ କାହିଁ ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ
 ଟଳିବେ ତେଣେ ନ ରାହି ଯାନକୁ ଛୁଟେଇ । ୫
 ପଥଧାରେ ପଡି ଥାଉ କେହି ଦରମାଲା,
 ଯେ ଦେଖୁବ ସେ କହିବ — ଆମର କି ଗଲା? ୬

ନିଶ୍ଚେ ତାର ଭାଗ୍ୟେ ଥିଲା, ମରି ଗଲେ ଯାଉ,
 ବଢାଇ ହେବ କି କେବେ କାହା ପରମାୟୁ? ୭
 ଥାଉ ପଛେ ମାଳ ମାଳ ସ୍ନାନଶୌଚାଳୟ,
 ପଥଧାର ତରୁତଳ ପାଇଖାନାମୟ, ୮
 ହରିବେ ସକଳେ ହେଇ ଡହଳ ବିକଳ,
 ଶୌଚାଳୟେ ହରି କେହି ନ ଢାଳିବେ ଜଳ । ୯

ଲାଗିଥିବେ ମଜାଥଙ୍ଗା ଅକଥ୍ୟ ବଚନେ
 ସେହିଥିରୁ ଝଟା ପଟା ଲଢି ଯିବେ ଜନେ । ୧୦
 ଷଣ୍ଢୁଧେ ହେବେ ମଗ୍ନ ବଢି ବଢି ରୋଷ,
 ଚାଲି ଗଲେ କା ଜୀବନ ପୋଲିସର ଦୋଷ । ୧୧
 ପରୋପକାର ଚେତନା ଏ ପରି ଏ ଦେଶେ,
 ନାହିଁ କିଛି ସମ୍ଭାବନା ହିତ-ଉପଦେଶେ । ୧୨

ଦୁଃଖୀରଙ୍ଗିସେବା

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଦେଖାଦେବ କି ନା କୁହ

ତୁମ ଲାଗି ନିତି ରଖିବା ସାଇତି
ଗୋପା ଗୋପା ଆଖି ଲୁହ;
କେବେ ଜୀବନରେ ଭେଟିବା ତ ଅରେ,
ଦେଖାଦେବ କି ନା କୁହ ।୧

ତୁମେ ଦେବ ଆସି ମୋ ଶୁଭ ମନାସି
ଝୁମା ଝୁମା ଚମା ହାର,
ମୁଁ ଦେବି ସପନେ ଏ ମଧୁ ଲପନେ
ଅନ୍ନପତ୍ରେ ଅଶ୍ରୁଧାର ।୨

ଲପନ=ମୁଖ; ଅନ୍ନପତ୍ର=ପତ୍ରପତ୍ତା

ତୁମରି ଝଲକେ ଫିଟିବ ପଲକେ,
ଶତେକ ପୁଲକ ଝର,
ମୋର ହୃଦାକାଶେ ଥିବ ହା ହୃତାସେ
ଶୂନ୍ୟଗର୍ଭ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ।୩
କବି ଲଲାଟେନ୍ଦୁ

ଦେଖିବି ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡସୁନ୍ଦରୀ

ଦେଖିବି ବଦନ ଗୋରୀ ଦେଖିବି ପ୍ରଥମ କରି
ଶୁଣିଛି ତ ଭୁରି ଭୁରି ତୁ ଟା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡସୁନ୍ଦରୀ ॥

-୧

ରସନା ରଖିଲେ ମାରି କାନ୍ଦିବୁ ତୁ ବୁକୁ ଚିରି,
କହିବି ସାହସ କରି ଯାଉଛି ମୁଁ ତରି ତରି ॥

-୨

ନୟନୁଁ ପର୍ଜନ୍ୟ ପରି ଝରଝର ଝରିବ ବାରି;
ତୋ ଲାଗି ଅବଳା ନାରୀ ହେବି କି ମୁଁ ମିଥ୍ୟାଚାରୀ ?

-୩

ସହିବୁ ଶୁଣି ବିଚାରି ଯାଇଛି ସେ ପର କରି;
ତୁ ଥିଲୁ ତା ସହଚରୀ ସେ ତୋ ଢାଳ, ତରବରୀ ॥

-୪

କରିଥିଲୁ ସାତଫେରି ଶଙ୍ଖା ବୁଡ଼ି ସଜ ଧରି;
ପୁରୁଥିଲା ପୁଲଝରି ବାଜୁଥିଲା ଭେରୀ ତୁରୀ ॥

-୫

ଚାହିଁଲେ ପଛକୁ ଫେରି ଲାଗୁଥିବ କାଲି ପରି,
ଆଣିଲା ଚଢ଼ି ସବାରୀ କୋକେଇରେ ଯିବ ଫେରି ॥

-୬

ଅଦିନ ବରଷା ବାରି ସାଥେ ଏ ଯେ ଘଡ଼ ଘଡ଼ି,
ଶୁଣିବୁ କି ଦମ୍ଭ ଧରି ଭୂତଳେ ପଡ଼ିବୁ ଝଡ଼ି ?

-୭

ଦେଖିବି ମଉନ ମାରି; ସମ୍ଭାଳିଲେ ହାତ ଧରି
କହିବେ ତୁ ବାରନାରୀ, ମୋତେ ଡୋର ବ୍ୟଭିଚାରୀ ।

-୮

ଥିବି ତୋ ପାଶେ ସୁନ୍ଦରୀ ଛାତିକୁ ପଥର କରି,
ଘେରି ଘେରି ପୁର ନାରୀ ଆଖି ହେବେ ଠରା ଠରି ॥

-୯

ଆକାଶେ ଆସୁଛି ମାଡ଼ି ଘନ ମେଘ ଘଡ଼ ଘଡ଼ି
ଖୋଲିବି କାହାଣୀ ପେଡ଼ି ବେଳ ନ ଯାଉଣୁ ବୁଡ଼ି ॥

-୧୦

ଦେଖିବି ପ୍ରଥମ କରି ବନ୍ଧୁପତ୍ନୀ ମନ ଭରି,
କାନ୍ଦୁଥିବୁ ଝୁରି ଝୁରି, ମୁଁ ଥିବି ପଥର ପରି ॥

-୧୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି: ୨୦୧୬୧୧୨୯-୦୭୩୯

ଦେବଦେବୀ

ଅଗଣିତ ବିରୁଧାୟା
ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟଗାଥା
ପଢ଼ି ସକଳ ପୁରାଣେ
ସ୍ପଷ୍ଟ ତା ବୋଧ ଅନ୍ତେ ।
ମନ କହୁକଛି ଆହୁ
ଦେବଦେବୀ ପ୍ରସାଦେ
ମୁଁ କରିବି ନିତି ପୂଜା
ବିଶ୍ୱକର୍ତ୍ତା ସମକ୍ଷେ ॥ 1

ବିରୁଧ= ଦେବ; ପ୍ରସାଦ= ଆନନ୍ଦ;

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ (ନନମୟୟ)

111/111/22•2/122/122

LKabi 202501061111

ତା ଜାତି ଧନ୍ୟା ଜନନୀ ସଗର୍ବୀ
 ପୃଥ୍ବୀ ପବିତ୍ରା ସରସୀ ସୁପର୍ବୀ ।
 ବିଦ୍ୟାଳୟେ ଧନ୍ୟ ସତୀର୍ଥ ବକ୍ରା
 ରାଷ୍ଟ୍ରାର୍ଥ ଯେ ପ୍ରାଣବଳିପ୍ରଦାଦା ॥

ଜାତି= ଜୁଳ; ପୃଥ୍ବୀ= ମାଟି; ସତୀର୍ଥ= ସହପାଠୀ;
 ବକ୍ରା= ଶିକ୍ଷକ;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା 11/357 ତୌ ଜଗୌ ଗଃ

ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ତୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by L. Kabi 202604171545

ଦେହର ମଳି

ମଳି ତକ ପୋଛି ଦେଲେ

ଦେହ ହେବ ହାଲୁକା,
ନ ଦିଶିବ ଦେହ ଆଉ

ଏବେ ପରି ପୁଲୁକା । ୧

ଭେକ ଦେଖୁ ଭିକ ସିନା,

ଦିଶିଲେ ମୁଁ ପତଳା
ଦୁର୍ବଳିଆ ବୋଲି ମୋତେ

ପେଲିଦେବେ ଅବଳା । ୨

ବଳୁଆ ତ ପୁଙ୍କି ଦେଲେ

ପଡ଼ି ଯିବି ଟଳିକି,
ବିନ୍ଦୁଏ ବି ଦେବି ନାହିଁ

ମୋ ଦେହର ମଳିକି । ୩

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧୫୦୪୨୨୦୦

ଦୋଷାକାଳ

ଶତଭିଷା ଭାଲେ

ଦିଶା ଅନ୍ତରାଳେ

ନିଶାନାଥ ଦୋଷା କୋଳେ;

ବାରୁଣୀ ବିଳାସେ

ବିଶାଖା ବିଭାସେ,

ବିହାରସେ ଅସ୍ତାତଳେ | ୧

ଦୋଷା=ସନ୍ଧ୍ୟା; ବାରୁଣୀ= ଆକାଶର ପଶ୍ଚିମ ଚତୁର୍ଥାଂଶ; ବିହାରସ= ଆକାଶ;

ସ୍ଥଳେ ବୃଷାହାର,

ଧୂଳିନିଶାତର

ନିରମ୍ବୁଦ ଅନମ୍ବରେ,

ବେପଥୁ ବତାସେ

ବାଏ କେ ହତାସେ

ବ୍ୟଥାଭାଷା ବିଶ୍ୱମ୍ବରେ | ୨

ବୃଷାହାର= ବିରାଡ଼ି, ଯେ ବୃଷ ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଷାକୁ ଖାଏ; ଧୂଳି ଓ ନିଶାତର= ଯେତା ଓ ବାଦୁଡ଼ି; ବେପଥୁ= କମ୍ପମାନ; ବିଶ୍ୱମ୍ବର= ପୃଥିବୀ;

ଏତିକି ଅଧା ଲେଖିଛି !

ଲଲିତେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୦୩୧୭୧୭୩୫

ଭାଷନ୍ତି ଯେ ଧନ ନୁହେଁ ସୁଖଦାନକାରୀ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଧାବିତ ସଦା ଧନଲାଭ ପାଇଁ ।
 ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳଠି ବିତର ଯୁଥ ଭାରୀ
 ନୈର୍ଦ୍ଦିନ୍ୟ ବଶ୍ୟକୁ ଭାଷକ ଯିବେ ନାହିଁ ॥ 1

ଯୁଥ = ଭିତ;

ନିନ୍ଦା ପ୍ରଭୃତ ଶୁଣି ଅର୍ଥର କଣ୍ଠ ପାଶେ
 ଉତ୍ସାହ ଦେଶରୁ ଗଲଣି ଦିଗନ୍ତ ପାରେ ।
 ଉତ୍ସାଦନେ ବିପତ୍ତନେ ହତଚିତ୍ତ ଲୋକେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗଲେଣି ତୁମ ଦେଶକୁ ତେଜି ଦୂରେ ॥ 2

ବିପତ୍ତନ = ବ୍ୟବସାୟ; ହତଚିତ୍ତ =
 ନିରୁତ୍ସାହିତ;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ

SSI SII ISI ISI SS

by L. Kabi 202604150217

ଧର୍ମ-ଗଦ

ରଖୁଲ ସୁନା ତକ ହଳଦୀ ଜଳେ
ଭାବିଲ ହେଇ ଯିବ ଗୋଟେରୁ ହଳେ ।
ଘଡ଼ିକ ପରେ ଯେବେ ଭାଲିବ ଜଳ,
ନ ଥୁବ ଭଣ୍ଡ ଭିଣ୍ଡ, ଥୁବ ପିତଳ । ୧

ଅଜ୍ଞାତକୁଳଶୀଳେ ଦେଇଛ ବାସ,
ସେହି କରୁଛି ତୁମ ସରବନାଶ ।
ବ୍ୟାଧକୁ ଦେଇଅଛ ମୃଗପାଳନ,
ଗୋଟିକି ଗୋଟି ନେଉଅଛି ଜୀବନ । ୨

ତାଜିଛ ବ୍ରହ୍ମକୀଳା ଆପଣା ହାତେ,
ପିନ୍ଧାଇ ରାଜପାଟ ଫେକୁଆ ମାଥେ ।
କ୍ଷୁଧାରେ ମର ତୁମେ ନ ଥାଉ ଅନ୍ନ
ସେ କରୁ ମହାନନ୍ଦେ ବଂଶୀ ବାଦନ । ୩

ଫେକୁ ଦେବତା କହି ମାରୁଆ ତାଳି
ତୁମେ ଥା, ପତୁ ଥାଉ ଛୁଆଙ୍କ ପାଳି ।
ଦେଇଛ ଶୁଙ୍ଘି ଯେଣୁ ଧରମ ଗଦ,
ଚନ୍ଦନ ଲାଗୁଛି ତା ବିଷ୍ଣୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ । ୪

ଲ. କବି 2022-11-21-21-21

ଧର୍ମ ଏକ ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ, ଜୀବନ୍ତ ସେ ଶତ ପ୍ରତିଘାତେ ।

ଧର୍ମାନ୍ଧତା ଅବୈଧ ସନ୍ତାନ, ମରେ ଶୀଘ୍ର ବିନା ବଜ୍ରପାତେ ।

ଧର୍ମାନ୍ଧତା ଧର୍ମର ବିରୋଧୀ,

ତାହା ଲାଗି ମର ନାହିଁ ମୋଦୀ ।

ମୋଦୀ= ମୋଦ ବା ବିଳାସପ୍ରିୟ;

ଧୂଆଁ ଧୂଆଁ ମେଘୁଆ ଆକାଶେ

ପାଠକଙ୍କୁ

ମନେ ପଡ଼େ ମୋ ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିମା
ପ୍ରତି କ୍ଷଣେ ମୋତେ ଚାହିଁ ରହେ;
ଭାଟି ଭରା ପ୍ରୀତି ପ୍ରସାବନା
ଭାରୁ ଭୁଲତାରେ କଥା କହେ ||-୧

ଖୋଜି ତାକୁ ନିଶ୍ଚାଥ ଦିବସ
ସଞ୍ଜେ ପୁଣି ମନ ଖୋଜୁ ଥାଏ;
ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଏ ଯେତେ ପାଖ
ସେତିକି ସେ ହଜି ହଜି ଯାଏ ||-୨

ସେହି ଦିନୁ ଚାଲିଛି ଏ ଖୋଜା,
ଆଶା ମିଶା ଖୋଜା ଆଜି ଯାଏ;
ପ୍ରତେ, ବାଜେ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷାର ବାଜା,
ମିଳି ନାହିଁ ମିଳି ଯିବ ଯିଏ ||-୩

ଖୋଜା ଖୋଜି ଉପରତି ବିନା,
ଚାଲିଛି ଏ ଖୋଜା ବଢ଼ି ବଢ଼ି;
ସାପ ଖାଏ; ପଡ଼େ ପୁଣି ଦାନା;
ବେଳେ ବେଳେ ଶିଢ଼ି ଯାଏ ଚଢ଼ି ||-୪

ଦିନେ ଦିନେ ଚାହିଁ ପାକା ପାକା
ଆଖି ପତା ଭିଜି ଭିଜି ଆସେ;
ମେଘୁଆ ମେଘୁଆ ଫିକା ଫିକା
ଧୂଆଁଦିଆ ସେ ଦିଶେ ଆକାଶେ ||-୫

କହି ଯାଏ ଭସାରା ଭସାରା,
"ରହିଛି ମୁଁ ତୁମ ପଥ ଚାହିଁ;
ଦିଅ ତୁମ ହସ, ମୋ ପସରା;"
ହସି ବୁହେଁ କାନ୍ଦୁ କରୁଁ କରୁଁ ||-୬

(ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୧୦୧-୨୦୧୭)

ମୋ ପ୍ରେମବାସୁ [କୃତ୍ତି ଲା ନ କୃତ୍ତି]

ମନେ ଅଛି ଆଗୋ ପ୍ରିୟତମା !
ଆଖିଭରି ଚାହିଁଥିବୁ ବୁହେଁ,
ଭାଷା ଥିଲା ଆଖିର ଭଜିମା
ଆସି ନାହିଁ କେବେ ଓଠ ଯାଏ ||୭||

ଦେଖୁଥିଲି ଭିଜା ଆଖି ପତା,
ଭାଷା ଭରା ଅଧର କମ୍ପନ;
ଶୁଭୁଛି ସେ ଅବୁହା ବାରତା;
ବଢ଼ି ତାଲେ ହୃଦୟ ସନ୍ଦନ ||୮||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୧୭-୧୧୨୭

ଧୂମଳ ନିଶୀଥର ପ୍ରୀତିଗୀତ

ଆଶାରେ ଆଶାରେ ଅଳପ ଭାଷାରେ ଅକୁହା ଅନେକ କଥା ।
ମରମ କୁହରେ ଗରମ ଲୁହରେ ଅଭୁଲ୍ଲା ଅନେକ ବ୍ୟଥା ।୧

ଅଳପ ଗୀତରେ ବହଳ ଚିତ୍ତରେ ଦୃଶ୍ଟି ରଖି ଉଠି,
ସେ ନିତ୍ୟ ନୀରବ ପ୍ରେମୀର ବିଭବ କି ବୁଝିବ ସୁନାପରୀ ।୨
ଦୃଶ୍ଟି = ଲୁହ;

ଦୂର ପରବତେ ଧୂମଳ ଶରତେ ସେ ଗୀତ ଗାଇଲା ପରେ,
ଶୀତଳ ସମୀରେ ବିତଳ ଅଧୀରେ ବିଳପି ଉଠିଲା ଥରେ ।୩
ଧୂମଳ = ଧୂଆଁଳିଆ; ବିତଳ = ଗଭୀର ନର୍କ

ବିଳପି ଉଠିଲା ଶିହରି ଫୁଟିଲା କୁଆଁରୀ କୂଟଜ କଳି,
ସରୋବରଜଳେ ସରୋଜ ସକଳେ ଶୋଇଗଲେ ନେତ୍ର ମଳି ।୪
କୂଟଜ = ମଲ୍ଲୀ ପରି ଏକ ଫୁଲ

ତୁମେ ବାହୁଡ଼ିବ, ଦୂରେ ଚାହୁଁଥିବ ପ୍ରେମପକ୍ଷୀ ମନ ମାରି,
ଥୁବ ସେ ନିଶୀଥ ବିରହେ ବୀକ୍ଷିତ, ସୁରପଥସୁକୁମାରି ।୫
ବୀକ୍ଷିତ = extended, ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧିତ, ଦୀର୍ଘାକୃତ; ସୁରପଥ = ସ୍ୱର୍ଗ; ସୁକୁମାରି =
ସୁକୁମାରୀର ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି (ବାଣୀପୁତ୍ର)

୨୦୧୯୦୮୧୧୨୩୩୫

ନ ମାରିବ ମୂଷା ଗଣପତିଙ୍କ
ବାହନ;
ସାପକୁ ନ ମାର ଶିବ ଗଳାର
ମଣ୍ଡନ ।

ମାରି ଖାଅ ମାଛ କେଶବଙ୍କ
ଅବତାର,
ଛେଳି ଖାଅ ଦକ୍ଷରାଜା ଶିବଙ୍କ
ଶ୍ୱଶୁର ।

ନ ଶିଖ୍ କରିବ ଗର୍ବ ନାହିଁ ଅଧିକାର

ବର୍ଷାରନ୍ଧେ ଲେଖୁଥିଲି ଆନ କେତେ ଧାଡ଼ି,
ସମ୍ବନ୍ଧର ଅନ୍ତେ ପୁଣି କହେ କର ଯୋଡ଼ି ॥ -୧

ଆଗାମୀ କବିତା ତୁମ ଆରମ୍ଭିବା ବେଳେ;
ବିନମ୍ର ମୋ କଥା ମନେ ପକାଅ ପାରିଲେ ॥-୨

ଭାବ ମୂଳ: କେ ନ ଜାଣେ ଭାବହୀନ କିଏ ?
ମଧୁଭାଷେ ମଧୁଭାବ କବିତା ବୋଲାଏ ॥ -୩

ଗଦ୍ୟ ଠାରୁ ପଦ୍ୟେ କିଛି ଅଛି କି ପାର୍ଥକ୍ୟ,
କି ବା ପଦ୍ୟ ଭଙ୍ଗା ଭଙ୍ଗି ମାତ୍ର ଗଦ୍ୟ ବାକ୍ୟ ॥-୪

XXXXXXXX — XXX—XXXXXX — XXXXXXXXXXXX
କେତେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖରା ଆସେ ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି,
ଅଭେଦ୍ୟ ଅନ୍ଧାର ଯାଏ ନୀରବେ ବାହୁଡ଼ି ॥ -୫

ବିଜ୍ଞାନୀ ଖୋଜଇ ଅଶୁ ଧୀରେ ଯବକାତେ;
ଧୀରେ ଶିଶୁ ଚାଲି ଶିଖେ ମାତା ପଛେ ପଛେ ॥-୬

ଧୀରେ ଯତ୍ନେ ଶିଖୁଥିଲେ ଆଦ୍ୟ ହସ୍ତାକ୍ଷର,
ଅନୁରୂପ ହୁଏ ହୁଏ ଶିଶୁ ଅକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର ॥ -୭

ଧୀରେ ସାବଧାନେ ଲେଖ ଏ ଯୁଗର କବି;
ମାତୃଭାଷା କର ରକ୍ଷା କେତେ ମୁଁ କହିବି ॥ -୮

ଉତ୍କଳୀୟ ବୋଲି ନିତି କହୁଛ ଗର୍ବିତ
ଶୁଦ୍ଧ କହି ଲେଖୁ ଦିଅ ଭାଷାକୁ ଲଜିତ ॥ -୯

ତତ୍ତ୍ୱମ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କର ବେଶି ବେଶି,
ବୁଝିବେ କଥନ ତୁମ ପଡ଼ୋଶୀ ପ୍ରଦେଶୀ ॥ -୧୦

ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି ଗର୍ବ ତୁମ ପ୍ରଭୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପାଇଁ;
ତତ୍ତ୍ୱମ ନ ଜାଣି ତାକୁ ବୁଝିବ କି ଭାଇ ? -୧୧

ଗର୍ବ ଛାଡ଼ି ହୁଅ ନମ୍ର, ଦୃଢ଼ମନା ବ୍ରତୀ;
ଅତି ଶୀଘ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ଔତ୍ରୀ ଲେଖୁବ ଯେମିତି ॥ -୧୨

ପିଲାବେଳେ ପଢ଼ି ନାହିଁ ଯେବେ ଆଦ୍ୟ ବହି,
ପଢ଼ ସେ ପୁସ୍ତକ ଏବେ ଲାଜ କାହା ପାଇଁ ॥-୧୩

ମାତୃଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯେବେ ଲାଜ କର;
ତା ଲାଗି କରିବ ଗର୍ବ କାହିଁ ଅଧିକାର ?? -୧୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୦୩୧-୧୨୫୦

ନକ୍ଷତ୍ର ଭାଗ୍ୟ ଉପରେ ରହିଲେ ନିୟନ୍ତ୍ରା
ଥାଏ କି ବା ଶ୍ରମ କଲେ କି ଥିଲେ ଅକର୍ମା ।
ହର୍ଷ ବ୍ୟଥାଦି ଜଡ଼ ଦେହ କଲେ ବିବୋଧ
ଚୈତନ୍ୟ ଥାଉ ପଛକେ ଅପଦାର୍ଥ ଆତ୍ମା ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ଚଉଜା ଜଗୌ ଗଃ

SSI SII ISI ISI SS

by L. Kabi 202604301947

ନଦୀର ୯୭ ନାମ ବା ପ୍ରତିଶବ୍ଦ

ନଦୀ ଯବ୍ୟା ନିର୍ଝରିଣୀ କଲ୍ଲୋଳିନୀ ନିର୍ଘ୍ନରିଣୀ
ସ୍ରୋତସ୍ୱତୀ ତରଙ୍ଗିଣୀ ସିନ୍ଧୁଗାମିନୀ
ସ୍ରୋତବହା ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ ଶୈବଳିନୀ ଜମ୍ବୁାଳିନୀ
ଏନୀ ସାଗରଗାମିନୀ ସ୍ରୋତ୍ୟା ବାହିନୀ
ସରସ୍ୱତୀ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣା

ବେଗିନୀ ଅବନି ଧେନୀ କକୁଦ୍ଧିକନ୍ୟା ॥ ୧ (୨୨)

ଝରି ସମୁଦ୍ରଯୋଷିତା ଧୁନୀ ସମୁଦ୍ରଦୟିତା
ଶର୍କରୀ ସମୁଦ୍ରକାନ୍ତା ଅର୍ଣ୍ଣା ତଟିନୀ
ହ୍ରାଦିନୀ ଧୁନି ସାବିନୀ ବହତୀ ରାମା ହ୍ରାଦିନୀ
ଜାହ୍ନବି ନିର୍ଝରୀ ଜ୍ୟାନି କର୍ଷୁ କୂଳିନୀ
ଦ୍ୱିପବତୀ ତରଙ୍ଗବତୀ

ପର୍ବତଜା କୂଳବତୀ ମଦା ସ୍ରବନ୍ତୁ ॥ ୨ (୨୬)

ଆପଗା ବହା ନିମ୍ନଗା କୂଳଙ୍କଷା ସମୁଦ୍ରଗା
କୁଟିଳଗା ସାଗରଗା ସମୁଦ୍ରପତ୍ନୀ
ଅବିଷୀ ରନ୍ତୁ ପ୍ରେର୍ତ୍ତରୀ ରୋଧୋବକ୍ରା ପ୍ରଶତ୍ତରୀ
ତଳୋଦା ଉଦ୍ୟା ଶକ୍ରରୀ ସିନ୍ଧୁକାମିନୀ
ସରିତ ସ୍ରବତ ଦ୍ରବନ୍ତୁ

ପରିଷ୍ୟନ୍ଦ ତୋୟାଧାର ନଦ ସ୍ରବନ୍ତୁ ॥୩ (୨୪)

ସ୍ରୋତବହ ଚତୁଷ୍ପାଟି ସରସ୍ୱତ ବେଗବତୀ
ଶୈବଳିନୀ ରୋଧବେଦୀ ଅର୍ଣ୍ଣ ରୁଜାନା
ଆପୟା ଝର ସନ୍ଧିଳା ଚଞ୍ଚଳ ସ୍ରୋତ ଚାମ୍ପିଳା
ବିରେଫ ତରଙ୍ଗମାଳା ତବିଷୀ ଧେନୀ
ସୁଷିର ପ୍ରବାହ ବାର୍ଦ୍ଧତୀ

ଅମ୍ବୁଧ ନିର୍ଝର ବନାପଗ ଉବଧୁ ॥ ୪ (୨୫)

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୧୦୨୩୧୫୩୦

ନୟନତାରା ଦେଖେ ତିନିର ଅନ୍ଧକାରେ

ଦେଖୁଲି ସପନରେ
ପାତଳ ସେହି ତନୁ,
ସେ ଦିନ ପରି ତାର
ନୀରବ ହସ ଝରେ
ତପଳ ହାତଧୂତି
ଭଲ୍ଲ ପ୍ରୀତି ହୃଦ-
ମଉନେ କହି କଥା
ତା ଆସ୍ୟତାମରସେ
ଆଶ୍ରେଷ୍ଟିଏ ଆଶେ
ତୁରିତେ ଅପସରି
ରହି ସେ ବହୁ ଦୂରେ
ବିଭାଷା ଭାଷା ଭାଷେ

ନୟନତାରାଟିକି ।
ତଳିପା ଟିକିଟିକି ॥ -୧
ଅଝଟ ମୁଖଶିରୀ,
ଅଧରେ କିରିକିରି ॥ -୨
ସଜଳ ଆଖିପତା
କୁହରେ କହେ କଥା ॥ -୩
ମରମ ଜାଲେ ପୋତେ
ଦୃଶାଶ୍ରୀବାସ ଯୋତେ ॥-୪
ଗଲେ ମୁଁ ଆଗେ ଆଗେ
ପରିଧି ପାରେ ଲାଗେ ॥-୫
ଧରା-ଅମ୍ବର ଧାରେ
ଦିଶାବିଦିଶା ପାରେ ॥ -୬

ଦଶନ ଦିଶି ଯାଏ
ସେ କହେ, “ଏବେଯାଏ
ଏବେ ତ ଯାଅ ଭୁଲି
ସପନେ କେତେ ଦିନ
ନିରେଖୁ ଦେଖ ନିଜ
ନାହିଁ ସେ ଯଉବନ
ବୟସ ଭାରେ ଏବେ
ବଦନେ ଅଲଭ୍ୟ ସେ
କର୍ପର ପାଶେ ଚଳେ
ବିଭ୍ରମ ମରି ରାମ

ତମସେ ଝିକିମିକି;
ବୟସ ହେଉନି କି ? -୭
ଭାଲେ ଯା' ନାହିଁ ଲେଖା,
ବିଭ୍ରମି ଦେବି ଦେଖା ?-୮
ଆନନ ଦରପଣେ,
ଜରିତ କର୍ଣ୍ଣଫଣେ ॥ -୯
ବିବଶ ଅବୟବ
ଲୋଭନଝରା ସବ ॥-୧୦
ସମ୍ଭାଳି ଦେହ ଭାରା;
ତିନିର ଘର ସାରା ॥ -୧୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୨୯-୧୭୧୭

ଧୂତି= ଚାଳନ, କମ୍ପନ, ବିକ୍ଷେପ; କୁହରେ= ଗୁହା, ରହୁ, କୋଟର; ଆସ୍ୟ= ମୁହଁ;
ତାମରସ= ପଦ୍ମ; ଦୃଶାଶ୍ରୀବାସ= ନେତ୍ରପଦ୍ମ; ଆଶ୍ରେଷ୍ଟ= ଆଲିଙ୍ଗନ; ପରିଧି=
ଦିଗ୍‌ବଳୟ, ଚକ୍ରବାଳ; ବିଭାଷା= ମହାଭାଷ୍ୟ; ଦିଶାବିଦିଶା= ଦିଗ୍‌ବିଦିଗ; କର୍ଣ୍ଣଫଣ=
କାନ ଓ ନାକ; ସବ= ଆବେଗ; କର୍ପର= ଦର୍ପଣ; ରାମ= ଘନ, ଘଞ୍ଜ;

ନଳାରେ ରୁଚି

ଗୋଟି ଗୋଟି ଲମ୍ବା ରୁଚି
ଭଲ କରି ନଳ ଭରି
ଜମା ଏହି ନଳା ଦେଇ
କହି ଦେଲେ ଖାଇ ଯିବେ
ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ କହିବାକୁ
କାଠି ମାରି ରୁଚି କାଢି

ମସ୍ତକରୁ ଖସି
ରହିଅଛି ଫସି ।୧
ଯିବ ନାହିଁ ପାଣି:
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀରାଣୀ ।୨
ନ ବଳାଇ ମନ
ଦିଅ ବାପଧନ ।୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କରି ୨୦୨୦୧୨୨୫

ନବକବି

ନବଯୁଗେ ନବଭାବେ ଜାଗ ନବକବି
ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟାକାଶେ ଆସୁ ନବରବି
ଯାଉ ପ୍ରଗଞ୍ଜ ପ୍ରଳାପ କର ବିଶୁଦ୍ଧ ସଂଳାପ
ଆଶ୍ରା କର ସରସ୍ୱତୀ ପବିତ୍ର ପୟରେ
ଅପତନ୍ତ ଅପଭାଷା ପଳାଉ ଭୟରେ ।

ଉତ୍କଳଜନନୀଜାତ ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ
ତେଜି ଗ୍ଳାନି ଅବସାଦ ତେଜି ଅଭିମାନ
ହେଜି କର୍ମ ଆବାହନ ଶ୍ଳିର ଚିତ୍ତେ କରି ଧ୍ୟାନ
ଉତ୍କଳଭାରତୀ ମଥା କର ଉତ୍ତୋଳିତ
ଏ ଭୂମି ଗାରିମା ହେଉ ଭୁବନବିଦିତ ।

ଦେଶ କାଳ ଭାଷା ଜାତି ଭେଦ ଯାଅ ଭୁଲି
ସୁମିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ପଦ ରାତ୍ରିଦୀପ ଜାଳି
ନୀତି-ଧର୍ମ-ବାଣୀ ପାଠ କରି ହୁଅ ଯୋଗ୍ୟ ସୁତ;
ବିଶୁଦ୍ଧ ଭାବନା କର ଚୌଦଗେ ପ୍ଲାବିତ,
ହେଉ ଏ ଜଗତ ରଞ୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟପୁତ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଫେବୃଆରୀ 2015

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ନବଯୁଗ ହେଲା ସୁରୁ

ନୟନ ଅଗ୍ରତେ ମୋ ପ୍ରିୟ ଭାରତେ
ନବଯୁଗ ହେଲା ସୁରୁ
ବହୁବିଦ୍ୟାଗମ ପାଏ ପଦ୍ମ ନାମ
ମହାମୂର୍ଖ ବିଶ୍ୱରୁ ।
ଦୁର୍ଗୁରିତ୍ର ଖଳ ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦ ଖୋଳ
ପିନ୍ଧି ବ୍ୟସ୍ତ ରାମନାମେ
ରାଷ୍ଟ୍ରଦ୍ରୋହୀ ଛାପ ବାପ-ଗୋସବାପ-
ମାଥେ ମାରେ ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 2021206

ନବ ବର୍ଷ ! ଆସନା ଆସନା

ନବ ବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ଛାଡ଼ିଲି ବିଛଣା;
ଜାଣିବି ଲୋକଙ୍କ ଦାବି, କଲି ତନା ଘନା ||-୧

ଦାକ୍ତର, ଔଷଧବାଲା, ଔଷଧ ବିକାଳି
ସମୃଦ୍ଧି ସମ୍ପଦା ଲାଗି ହେଉଛନ୍ତି ଭାଳି ||-୨

ନବ ବର୍ଷ ଆଣି ଦିଅ ନୂଆ ନୂଆ ରୋଗ,
ରୋଗ ଦେଲେ, ଚଢ଼ାଇବୁ ନୂଆ ନୂଆ ଭୋଗ ||-୩

ଗେଟି-ସିମେଣ୍ଟବାଲା ମାଗେ ଦଇବ ବିପତ୍ତି;
ଭାଙ୍ଗି ଯାଉ ଘରବାଡ଼ି ଚାଲୁ ମରାମତି ||-୪

ଟିଭି ବାଲା କହୁଛନ୍ତି ଚାଲୁ ଆନ୍ଦୋଳନ;
ଜୀଅନ୍ତା ଭିତିଓ ହେବ ସିଧା ପ୍ରସାରଣ ||-୫

ଓକିଲ କହନ୍ତି ବଡ଼ ମାଲି ମୋକଦ୍ଦମା;
ଆୟ ହେବ କଚେରୀରେ ଲୋକ ହେଲେ ଜମା ||-୬

ଅର୍ଚ୍ଚିଆଇ ବାଲା କହନ୍ତି ବଡ଼ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର;
ହେଲେ ଆମ ଜନସେବା ବଢ଼େବ ଏଥର ||-୭

ବୋଫୋର୍ସ୍ କୋମ୍ପାନି କହେ ଲାଗୁ ଘନଘଟା;
ତୋପ କମାଣର ଲାଗି ରହୁ ବିକ୍ରି ବଟା ||-୮

ଛତ୍ରେ ଛତ୍ରେ ଦେଖିଲିଣି ନାନା ବିଡ଼ମ୍ବନା;
ନବ ବର୍ଷ ତୁମେ ଜମା ଆସନା ଆସନା ||-୯

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୭୩୧-୧୧୩୩

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ନବବର୍ଷ ଭାବନା ୨୦୧୬-୧୭

କରିନି ତୁମର ସ୍ବାଗତ କେବେ ନବବରଷ;
ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ଯା' ପାରିବ କାହୁଁ ଦେଇ ହରଷ ||-୧

ଗଲା ସନ ମାନ ଥିଲେ ଯେ ତୁମ ଅଗ୍ରଜ ରାଜି,
ବରଷେ ଜଞ୍ଜାଳ ଦେଇ ସେ ଏଠୁ ଗଲେଣି ହଜି ||-୨

ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମର ଜାତ ଲଗନ, କୁଳ ଆଚାର,
ଲଙ୍କାରୁ ଯେତେକ ବାହାର ସବୁ ଅସୁରାକାର ||-୩

ମହାକାଳ ତୁମ ଜନକ ମାତା ଘନ ଅନ୍ଧାର;
ତୁମଠାରେ ନାହିଁ ହୃଦୟ, ତୁମେ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର ||-୪

ପାଦ ତୁମ ପଡ଼ୁ ନ ପଡ଼ୁ ଶୁଭେ ଆତଙ୍କ ସ୍ବର,
ଜଳ ଛଳ ବନ ଆକାଶ ପ୍ରାଣୀ ଦ୍ରାସ-ଆତୁର || -୫

ପୁରୁଣା ବରଷ ଦେଲେ ଯା ପୀଡ଼ା ଥରକୁ ଥର,
ଧରି ନାହିଁ ତାଙ୍କ ଦୋଷ ମୁଁ ଶୁଣ ନବ ବସର ||-୬

ତୁମେ ଆସ ଏବେ ଫେରିବ ଯେବେ ବରଷେ ଗଲେ;
କ୍ଷମା କରି ଦେବି ଦୋଷ ମୁଁ ତୁମ ବାହୁଡ଼ା ବେଳେ ||-୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୩୧-୦୮୫୫
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ନବବର୍ଷାରମ୍ଭୋତ୍ସବେ ବଣ୍ୟପଶୁସଭା

ନବ ବର୍ଷରେ ନର-ଜହ୍ନାଦ ବଜାଇ ମୃତ୍ୟୁ-ଭେରୀ,
ହିଂସା-ପଥରେ ମୃତ୍ୟୁ-ରଥରେ ଆସୁଅଛି ଅବତରି ||-୧

ଭଦ୍ରାଦୀ ନର-ରାକ୍ଷସ ମାଗେ ନୂତନ ବର୍ଷାଗମ,
ଅପର ମେଦରେ ତପ୍ତ-ସ୍ନେହରେ ସସ୍ତି-ମଦିରା ପାନ ||-୨

ହିଂସା-ଧାମରେ ମୃତ୍ୟୁ-ମଦିରା, ବଞ୍ଚନ ବିଭୀଷିକା;
ବିଯୋନିଜନ୍ମୁ ଶତଧା କାମ୍ୟ, ନର ଧୂଙ୍କାର-ସଖା ||-୩

ମୂର୍ଦ୍ଧନ ଯାର ଦୃଢ଼ ବାସର ମଉ ନିଶୀଥ ସାରା;
ମଞ୍ଚକ ଛେଦି ରକ୍ତ-ପିପାସୁ ମାଗିବ ଶାନ୍ତି-ଧାରା ||-୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୨୯-୧୦୫୧
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ନାରୀକୁ ଶାସନ 360

ନାରୀ କି ଜନ୍ମିଛି ବିସର୍ଜିବ ଖାଲି ଅର୍ଭ
ସେ କି ପ୍ରକଳ୍ପ-କଳଜା ନିତି ଦେବ ଅଣ୍ଡା ।
ପୁଂସେ ତୁମେ ଭରିବ କେବଳ ତାର ଗର୍ଭ
ଅଣ୍ଡାର ଷଣ୍ଢ ଥିବ ଶାସକ ତୋଳି ଦଣ୍ଡା ॥ 1

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:

ବିସର୍ଜିବା= ଅଜାତିବା; ଅର୍ଭ= ସନ୍ତାନ; ପ୍ରକଳ୍ପ= ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ;
କଳଜ= କୁକୁଟ; ପୁଂସ= ପୁରୁଷ; ଅଣ୍ଡାର= ଅଣ୍ଡିରା;

ଯେ ହେତୁ ଧର୍ମର ଠିକା ଅଛି ତୁମ୍ଭ ହାତେ
ଇଚ୍ଛା ମତେ ଲଦିବ ତୁମ୍ଭର ଆଧିପତ୍ୟ ।
ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସଙ୍ଖ୍ୟକ ସମାଜୁ ଗଲେ ବି ଗର୍ଭେ
ଏ ଶାରିୟାତ୍ ମନ୍ତ୍ରର ଦେଖୁ ସମଗ୍ର ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ॥ 2

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:

ସମାଜରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସଙ୍ଖ୍ୟକ= ପୁରୁଷ ବାଦ ଖାଲି ନାରୀ;
ଶାରିୟାତ୍= ଭିନ୍ନ ଏକ ଧର୍ମର ଆଚାର-ସଂହିତା; ମନ୍ତ୍ରର
ଶାରିୟାତ୍= ମନ୍ତ୍ରସଂହିତା;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତତିଳକା ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ

ବର୍ଣ୍ଣ: SSI SII ISI ISI SS

by LKabi 202511200559

ହୀରା ଦେଉଛ ବାଇତେନ୍ଦ୍ର ଘରଣୀ
ହସ୍ତେ ମହାନନ୍ଦନେ
ମେଲୋନୀର ମୁଖେ ଚଟାଇଲ ମିଠା
ସେଲ୍ଫିନିଆ ହର୍ଷଣେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡସ୍ଥ ସତେ କି ଅଣ୍ଟିରଜନେ
ନିଷ୍ପର୍ଣ୍ଣ ସର୍ବେ ଥିଲେ?
ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟେ କି ଚରିତ୍ରଦୋଷ ଦିଶିଲା
ପୃଷ୍ଠନ୍ତୁ ଏବେ ପିଲେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୂତ୍ର:
ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱିନୀସଜସ୍ତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S
by L. Kabi 202605220019

ନିଛାଟିଆ ରାସ୍ତାପାରେ ରହୁଥିଲା ସିଏ

ନିଛାଟିଆ ରାସ୍ତା ପାରେ ପକ୍ଷୀ ବସା ଗଛ ପରେ
ଛୋଟ ସେ କୁଟୁମ୍ବରେ ଥିଲା ବାଲିକା ସିଏ;
କଥା ପଦେ ହେବା ପାଇଁ ନ ଥିଲା କେ ସାହି ଭାଇ,
ନ ଥିଲା ଜୀବନେ କେହି ପ୍ରେମିକଟିଏ ॥

-୧-

ଘର ପାଖେ ତାର ନିତି ପୁରୁଥିଲା ଜାତି ଜାତି
ମଲିକା ମଧୁ ମାଳତୀ କଦମ୍ବ ମାଳ;
ଆକାଶରେ କୁଆଁ ତାରା ଦିଶେ ଯଥା ମନୋହାରୀ
ତହୁଁ ବଳି କେଡ଼େ ତୋରା ଶୋଭେ ସେ ପୁଲ ॥

-୨-

ଏକାକିନୀ ଥିଲା ଝିଅ ଜାଣିଛ ତ କିଏ କୁହ
ଦେଖିଲା କେବେ ତା ଦେହ ମଶାଣି ମାଟି ?
ସେଇଠି ସେ ଅଛି ଶୋଇ; ମୋ ଆଖିକୁ ରହି ରହି
ଦିଶେ ସେହି ଚାନ୍ଦମୁହିଁ ଟିକି ମୁହିଁଟି ॥

-୩-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୨୧୧-୨୩୪୫

ନିଜ ହାତଲେଖା

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: 221/211/121/121+22

ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ପଦା ସ୍ତୁପରିବାର ବଧୂସ୍ତୁତାଙ୍କୁ
ପାଦକ୍ରମେ ଦିଅ ଯଥାଯଥ ବେଶଭୂଷା ।
ଯେବେ ପଢ଼ାଅ କବିତା ନିଜ ହାତଲେଖା
ବୈରିତ୍ତ ତେଜି ଦିଅ ତାକୁ ସୁରମ୍ୟଭାଷା ॥

ପାଦକ୍ରମେ= walkରେ, ବୁଲାବୁଲିରେ;
ଯଥାଯଥ= ଯୋଗ୍ୟ; ବୈରିତ୍ତ= ଶତ୍ରୁତା;

ବର୍ଷକରେ ତିନି ଶହ ପଇଁଷତି ଦିନ
ଗୋଟେ ଲେଖା ନବବର୍ଷ ହୁଅନ୍ତି ଆସୀନ ।
କେବେ କେଉଁ କୁଷ୍ଠାଣ୍ଡର ହେବ ନବବର୍ଷ
ଟିପିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖୋଲିବି ଅବଶ୍ୟ ॥

- ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ନିଦାଘରେ କାହିଁ ତାତି

ନିଦାଘରେ କାହିଁ ତାତି,
ଜର୍ଜର ଜଳିଲେ ଛାତି,

ପାରାବୀରେ କି ବା ନୀର,
ଝରଝରିଲେ ଲୋତ୍ର ?-୧

[ଲୋତକ]

କି ଉତ୍ତାଳ ନଭ ତଳ,
ଉତ୍ତଳ ହେଲେ ଉଚ୍ଛଳ,

[ମନ]

ପାତାଳ କି ବା ଅତଳ,
ବ୍ୟାକୁଳ ଅନ୍ତରତଳ ?-୨

ଅଙ୍ଗାରେ କାଳିମା କି ବା,
ଶ୍ରବିତ ହେଲେ ଅରାତି,

ଅମା ରାତି କି ଅନ୍ଧାର,
ଆପଣା ସାଜିଲେ ପର ?-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୫-୦୨-୨୦୧୫/୦୯:୧୪

13 02 2015

ନିଦ୍ରିତ ନିର୍ଝର

ନିଦ୍ରିତ ନିର୍ଝର ନୀର
କର ନାହିଁ
କେଉଁ କାଳ କାନ୍ଥ, କାଳେ
କର ନାହିଁ

ନୀରବ ନିଶ୍ଚଳ,
ଚହଲା ଚହଲି,
କିଛି ଟଳମଳ,
ଦୋହଲା ଦୋହଲି ।୧

କିଛି ନିଆଁ ଥାଉ ଏଠି
କିଛି କିଛି
ତୁମେ ବି ଆସିବ ଦିନେ
ପରେ ପରେ

କୁହୁଳି କୁହୁଳି,
ଉଠୁଥାଉ ଧୂଆଁ,
ଏଠି ଝୁଲି ଝୁଲି,
ପିଲା ପୁଣି ଛୁଆ । ୨

ଅନେକେ ଆସିବେ ଏଠି
ସୁତି ଢାଳି
ବତାସେ ଅସ୍ରାଏ ଆଶା
ଉଛାସର

ଅଶ୍ରୁ ବରଷାଇ
ବତୀ ଜାଳିବାକୁ,
ଆସିବ ଧସାଇ,
ଆସ୍ୟ ଶାଳିବାକୁ । ୩

ଯେଉଁ ଗୀତ ଗାଇ ତୁମେ
ଗ୍ରାମସ୍ଥ ତା
ପକ୍ଷ ମେଲି ଅଭ୍ରପଥେ
ଦେଖୁଥିବ ଭୂତଳେ

ଗଲ ଥକି ଥକି
କରିବେ ଗାୟନ,
ପୁରାତନ ପକ୍ଷୀ,
ଶୟନ । ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୪୦୧୨୨୫୯

ନିନ୍ଦାକ୍ଷ

ସାତ ବାର ବାର ମାସ
ଲେଖିବାରେ ଦେଖି ବାରେ
ସେ ଗୀତରେ ଭରି ଅଛି
ପିଲେ ଶିଖିଗଲେ, ଭାବ
ସେ ନେତ୍ର କି ହେବ ସଖୀ
ଦେଖି ତାହିଁ ଅନ୍ଧ କହି
କଣାର କି ହେବ ବହି
ଆଖି ଦୁଇ ତାହା ପାଇଁ
ନିକମ୍ପା କରିବେ କିସ
ପିଠିରେ ଯାବତ ତାଙ୍କ
ସରି ଯିବ ଜୀବ ତାର
ହେବ ନର ସେ ଆବର
ଅପସରି ସରି ଯିବ
ଭାଗ୍ୟବଶେ ଭୋଗିବ ସେ

ଛଅଟୁ କଥା,
କାବ୍ୟକୁଶଳତା; ୧
ସାରା ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ;
ନ ଦେଖିଲେ ଗଧ । ୨
ଦେଖି ନ ଦେଖିଲେ,
ହସୁଥିବେ ପିଲେ ! ୩
ଖାତା ବିତା ବିତା?
ମସ୍ତ ବଡ଼ ପୀଡ଼ା । ୪
ଛାତି ପର ନିନ୍ଦା?
ନ ବସିଛି ବିଧା ? ୬
ଜଗି ଜଗି ଖେତ
ବରଷିଲେ ବେତ ! ୭
ଜୀବନ ଅବଧି,
ଶ୍ୱାପଦ ପଦବୀ ! ୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୧୦୩୫୧୧୦୦

ନିୟତିର କବିତା ପ୍ରଥମ ଅଭିରୂପ

ଶରତ ହେମନ୍ତ ଶୀତ ବସନ୍ତ ଉଷ୍ମନ
ବରଷା ସଂଗୀତ କରିଅଛି ବିରଚନ;
ଶିଳ୍ପୀ କଳାକାର ନାଟ୍ୟନାୟକର ଘର୍ମ
ଦେଖୁଛି ମୁଁ ଲେଖିବାକୁ ଚାଲିଛି କଲମ ||-୧
ବଂଶ-କ୍ରୀଡ଼ାଚକ୍ର-ବାଳା ମୁକ୍ତ-ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ,
ଉଦ୍ରଥ-ପ୍ରାୟୁଧ, ହଜ-ଜନ ଦୃଢ଼ ଖେଳ,
ଦୁଷ୍ଟୀତ, କଳହରତ, ପ୍ରମତ, ପାଗଳ
ତନ୍ମୁ ତଳେ ଛଳେ ଦେଖୁଅଛି ନେତ୍ରଜଳ -୨
ଦେଖୁଛି ଗୃହିଣୀ ଗୃହୀ, ସଧବା ବିଧବା,
କିଶୋର ବାଳକ ଶିଶୁ ପ୍ରୌଢ଼ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବା,
ପ୍ରେମାତୁରା, ବିରହିଣୀ, ଅନୃତ୍ତା, ଲଟଭା,
ନିଷ୍ଠଳା ଯୋଷିତା, ତ୍ୟକ୍ତା, ସନ୍ତାନସମ୍ଭବା, ||-୩
ଶ୍ରମିକ ସୈନିକ ବ୍ୟବସାୟୀ କର୍ମଚାରୀ,
ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ପ୍ରିୟ ପ୍ରିୟା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ପୂଜାରୀ,
କାମୁକ କାମିନୀ ସହଚର ସହଚରୀ,
ସକଳ ଲକ୍ଷଣେ ଦେଖୁଅଛି ଅଶ୍ରୁବାରୀ ||-୪
ତହୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କହନା କରି କିମ୍ବା ବୁଝା
କଲାଅ ବିନିଦ୍ର ରାତ୍ର-ପ୍ରଦୀପ ସଳିତା ?
ଦେଖୁଛି ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନେ ଦିନେ ନିୟତି ସଂହିତା :--
ଜୀବନ ତା' ବ୍ୟଙ୍ଗଭରା ବିଦ୍ରୁପ କବିତା ||-୫

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ନିୟତିର କବିତା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିରୂପ

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବର୍ଷା ଶରତ ହେମନ୍ତ ଶୀତ ବସନ୍ତ ଦେଖୁ,
ବର୍ଷ ଯାକର ବେଦନାର ସ୍ୱର କବିତା ଦେଇଛି ଲେଖୁ;
କଳାକାର କବି ଅଭିନେତା ଶିଳ୍ପୀ ଚିତ୍ରକାରର ସ୍ୱେଦ,
ଦେଖୁଛି ବୁଝିଛି ଲେଖୁଛି କବିତା ହେଉ ପଦେ ଦୁଇପଦ ||-୧
ବାଉଁଶରାଣୀର ବାଳା, ଜାଦୁଗରୀ ଐନ୍ଦ୍ରଜାଳିକ ଖେଳ,
କୁକୁଡ଼ା ଲଢ଼େଇ ବାଜି ଖେଳ ଭିଡ଼, ହାଟ ବାଟ କୁଆ ମେଳ,
ମଦିରାମଧୁର ମର ବିଭୋର ବାତୁଳ, କଳହରତ,
ସଭିକ ନୟନେ ଗୋପନେ ଦେଖୁଛି ତପ୍ତ-ଶୋଣିତ ପ୍ରୋତ ||-୨
ଗୃହସ୍ତ୍ରୀମୀ କୁଳରମଣୀ ଦେଖୁଛି, ସଧବା ବିଧବା ନାରୀ,
କିଶୋର ବାଳକ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବକ ଅର୍ଭକ ସୁକୁମାରୀ,
ପ୍ରେମପାଗଳିନୀ ବିରହିଣୀ ପୁଣି ଅନୃତ୍ତା ଲାସ୍ୟା ବାଳା,
ତ୍ୟକ୍ତା ଯୋଷିତା ଗର୍ଭଧାରିଣୀ କୁଳବଧୂ ନିଷ୍ଠଳା; ||-୩
ଶ୍ରମିକ, ରାଷ୍ଟ୍ରରକ୍ଷକ, ପଦଧାରୀ, ଆକ୍ରମକାରୀ,
ଅଧେତା, ପାଠକିନୀ, ଅଭିମାନୀ, ଭକ୍ତ, ପୁଜନକାରୀ;
କାମାତୁର, କାମବସନାନମସ୍ତା, ସହଚର, ସହଚରୀ,
ସବୁରି ନେତ୍ରେ ଦେଖୁଛି ଉଛୁଳା ରୁଦ୍ଧ ଲୋତକ ବାରି ||-୪
ନିଷ୍ଠାର ଲାଗି ସାଧୁଅଛ କେତେ, ଗାଉଛ ଚାତୁକ ଗାଥା,
ରାତ୍ରୀଦୀପରେ ଲକ୍ଷନ ଭାଳି ନିଦ୍ରା ହାରୁଛ ବୁଝା;
ଗୋପନେ ପଢ଼ିଛି ଭାଗ୍ୟଦେବୀର ଖାତାର ଲିଖନ ଖୁବ;
ଜୀବନ ତା' ହାତେ ବିଦ୍ରୁପଭରା ବ୍ୟଙ୍ଗ-କବିତାଟିଏ ||-୫

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

କି ଭାଗ୍ୟ ଭିକ୍ଷୁଭାଣ୍ଡୁଭକ୍ଷ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜି ଭୋକ ବାରିବା
 କି ମାନ ମୂର୍ଖଦତ୍ତ ମାନପତ୍ର ପର୍ବତେ ଥିବା ।
 କି ହେବ ନିର୍ବଳ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦପୂଜନେ ଜନେ
 କି ମୁକ୍ତି ଆତ୍ମମୋହଜାତ ତୀବ୍ର ନେତ୍ରବନ୍ଧନେ ॥

ଅର୍ଥ: ଭିକାରୀର ହାଣ୍ଡିରୁ ଆହାର ପାଇ ଭୋକ ନିବାରଣ ଏକ
 ସୌଭାଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ମୂର୍ଖରୁ ପର୍ବତେ ମାନପତ୍ରପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ମାନ ନୁହେଁ,
 ନୂର୍ବଳ ପ୍ରଭୁ ବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଦ ପୂଜିବା ଲାଭଜନକ ନୁହେଁ କି
 ଆତ୍ମସମ୍ବୋଧନର ପରିଣାମତଃ ଭ୍ରାନ୍ତିଦର୍ଶନ ମୁକ୍ତିର ସୂଚକ ନୁହେଁ ।

ଛନ୍ଦ: ପଞ୍ଚଚାମର 16/21846 ଜରଜରଜ ଗୁ
 ISI SIS ISI SIS ISI S ସୂତ୍ର:
 ପ୍ରମାଣିକା ପଦଦ୍ବୟଂ ବଦନ୍ତି ପଞ୍ଚଚାମରମ୍

by L. kabi 202604230145

ଜଣା ମୋତେ ମାତଃ

ମୃଦୁଜବିତହସ୍ତେ ହୃଦୟରେ

ତବ କ୍ଷୀରୋପନୁ

ପ୍ରବହ ରସ ସାରସ୍ୱତ ଝରେ ।

ଦୟାର୍ତ୍ତା ମାତଃ ତୋ

ନିରବଧୂ କୃପା ମୋର କବିତା

କିମାଶୃର୍ଯ୍ୟଂ ତାହା

ପଢ଼ି ହୃଷିତ କେତେ କବୟିତା ॥

ଜବିତହସ୍ତା= ବୀଣାହସ୍ତା; ସାରସ୍ୱତ ଝର=
ସାହିତ୍ୟର ସ୍ରୋତ; ନିରବଧୂ= ନିରନ୍ତର;
କବୟିତା= କବି (ସ୍ତ୍ରୀ. କବୟିତ୍ରୀ);

ଛନ୍ଦ: ଶିଖରିଣୀ

ସୂତ୍ର ରସୌଃ ରୁଦ୍ରେଶ୍ଚିନ୍ନା ଯମନସଭଲାର୍ଗଃ ଶିଖରିଣୀ

SS SSS III IIS SII IS

by L Kabi

ନାରୀ ଶୁଣ ହେ ଶୁଣ

ନୋହୁ ରେ ଅପତ୍ୟା ଶାର୍ଦୂଳତନୟା କିଏ ବା କହିବ ତୋତେ ନାଗୁଣୀ ?
ଛାଡ଼ି ତୋ ବାହାର ଦେଖ ଅଭ୍ୟନ୍ତର, ତୁ ଭଗ୍ନୀ ଜନନୀ କନ୍ୟା କାମିନୀ ॥
ଯେ ତୋତେ ନିନ୍ଦିଲା -- ନିଜେ ସେ ନାରୀ;
ମତି -- ଦେଇଛି ହାରି;
ଆନ ପରେ ଏକ ଲୋଡ଼ିଲେ ନିରେକ ଏ ଭୂମେ ନରକ ହେବ ତିଆରି ॥
ଆରେ -- ବୁଝ ତୁ ନାରୀ ॥
କେବେ -- ବୁଝିବ ପୁଣ ?
ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ବାଦ ବିସମ୍ବାଦ ନିଜକୁ ବିପଦ ଶୁଣ ହେ ଶୁଣ;
ବାରେ -- ମୋ କଥା ମାନ;
ସାଥୀ ପ୍ରୀତି କରି ହାତେ ହାତ ଧରି ଆପଣ ବିଚାରି ଚାଳ ଚରଣ'
କେବେ -- ହେଜିବ ପୁଣ ?
ଏବେ -- ଥରେ ତ ଶୁଣ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୪୦୪

ସ୍ୱାର୍ଥ ଆତ୍ମା: ଲଲାଟେନ୍ନୁ କବି

ଭୋଗି ଦୈନ୍ୟ ପ୍ରହରଣ,

ନିର୍ଦ୍ଦାତ କଷଣ,

ଆତ୍ମା କହେ, "ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଏ

କୃପା ବରଷଣ; ଝଣ

ଈଶ୍ଵର ମୋହର, ଯେଣୁ

ମୁଁ ଗୋଟେ ନିର୍ଦ୍ଦିନ;"

ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଥାଉ ପଛେ

ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଜ୍ଵଳନ । ୪୪

ମାତୁଆ ଛୁଆ ଯେସନ

ମାତ ଖାଇ ଖାଇ

କହୁଥାଏ, "ବାତଉଥା,

ଜନ୍ମା କାରୁ ନାହିଁ ।" (୪୪କ)

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଚୀରେ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାକୁଳେ ବିଟପିନୀମୂଳେ
ବିରହିଣୀ ଦୁଲେ କେହି,
କହେ ଛାତି ତଳେ କାହା ଚାତି ତଳେ,
କିଏ ସେହି ମଧୁଲେହୀ? ୧॥

ମୂଳ ସତୀନାରୀ ମୃଦୁମତି ଭାରି
ଅଳପରେ ପଡେ ଝରି,
ମରମକୁହରେ ଗରମ ଲୁହରେ
ଛୁଟେ କେଉଁ ଶୋକତରୀ? ୨॥

.... ଆଉ ଯୋଡ଼ିବାର ଅଛି

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୮-୧୨-୨୧-୦୩: ୩୫

ପୃଥ୍ଵୀ ପରେ ପ୍ରହ କବିତ୍ରକର୍ତ୍ତା
 କା ଇଙ୍ଗିତେ ଗୁନ୍ଥିଲ ରାମଗାଥା ।
 କୀଟୋହରେ କୁଣ୍ଡିତ କଣ୍ଠାକାପେ
 କାଳାନ୍ତରେ କାବ୍ୟକଳାପ୍ରକଳ୍ପେ ॥

ପ୍ରହ କବିତ୍ରକର୍ତ୍ତା= ପ୍ରାଚୀନ କବି ବାଳ୍ମୀକି; କୀଟୋହର=
 ଉଲ୍ଲୁଙ୍ଗା; କାପ= କଥା; କାଳାନ୍ତରେ= ସମୟ ଗତେ;

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ନିବନ୍ଧିତା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଦ୍ୟ ସମ୍ପାଦି ଦୁଃସାଧ୍ୟ
ନିରେଶ୍ୱଳା ଖାଦ୍ୟଥାଲେ ।
ଅନ୍ନପର୍ଣ୍ଣପୁଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭସ୍ମକୂଟ
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ହର୍ମ୍ମଟ ଜାଲେ ।
ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନେ ଲଳନା ଅଶ୍ରୁଲନୟନା
ପଲକ୍ଷବସନା ଭାଷେ
ନୁହେଁ ରାଜ୍ୟରାଣୀ, ଯା ବି ଅନ୍ନପାଣି
ଅଛି ଦେବି ଆଣି ପାଶେ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ= ନିଃସ୍ୱ; ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଦ୍ୟ= ନିପୁଣ; ପର୍ଣ୍ଣପୁଟ=
ପତ୍ରପୁଡିଆ; ଭସ୍ମକୂଟ= ପାଉଁଶଗଦା; ହର୍ମ୍ମଟ=
ସୂର୍ଯ୍ୟ; ପଲକ୍ଷ= ଶୁଭ୍ର;

ବାଣୀପୁତ୍ର 202304011636

ନିର୍ମୁକ୍ତ

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ର। (ତୌ ଜଗୌ ଗଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: 221/221/121+22

ପଦ୍ମାସନେ ସଂସ୍ଥିତ ସତ୍ରବାସୀ
ଛନ୍ଦସ୍ଥାନେତ୍ରେ ଭବତିତ୍ରଣାଳା ।
ନିର୍ମୁକ୍ତସମ୍ମୋହନ ଶାକ୍ୟବଂଶୀ
ସଦ୍ମାଙ୍ଗନେ ଭ୍ରଂଶିତ ପୁଷ୍ପମାଳା ॥୦୦॥

ସତ୍ର= ବନ; ଛନ୍ଦସ୍ଥ= ତପସ୍ବୀ; ଭବ= ସୃଷ୍ଟି;
ନିର୍ମୁକ୍ତସମ୍ମୋହନ= ସମ୍ମୋହନରୁ ମୁକ୍ତ; ବଂଶୀ=
ବଂଶଜ; ସଦ୍ମ= ନିବାସ; ଭ୍ରଂଶିତ= ଖସି ପଡ଼ିଛି;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202410301430

ନିର୍ଯ୍ୟତ୍ତ ବାକ୍ୟ

ନିର୍ଲକ୍ଷ ଶୃଙ୍ଗଜ କଲେ ଧନୁରୁ ପ୍ରବର୍ଷା
କା ଦେହ ଛେଦି ଯିବ ଭାର୍ଗବ ଜାଣି ନାହିଁ ।
ନିର୍ଯ୍ୟତ୍ତ ବାକ୍ୟ କହିଲେ ରସନା ଅକସ୍ମାତ୍
କା ବନ୍ଧ ଭେଦି ଯିବ ବାଚକ ଜାଣି ନାହିଁ ॥

ନିର୍ଲକ୍ଷ ଶୃଙ୍ଗଜ= aimless arrow;
ବଳି= victim; ଭାର୍ଗବ= archer;
ନିର୍ଯ୍ୟତ୍ତ= without care or thought;
ବାଚକ= speaker;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା (ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ)

221/211/121/121+22

by LKab 202507230626

ନିଶୀଥ ବିତିଲା ପରେ 361

ପୁରଣ ସଲିଲୋପଳ ପ୍ରବଳବୃଷ୍ଟିଧାରାଝରା-
ନିଶୀଥ ବିତିଲା ପରେ ରବିକରପ୍ରତପ୍ତା ଧରା ।
ସମୁଦ୍ରଦୟିତା ଚଳେ ବହୁତ ଦୂର ତା ଭାବନା
ପୁରଣ ରବ ସେ କରେ, ଜଳଦ ସଙ୍ଗ ତା କାମନା ॥

ଛନ୍ଦ: ପୃଥ୍ଵୀ ଜୟଜୟା ମୁଲଗା

ISI IIS IS•I IIS ISS IS

by LKabi 202511181237

ନିଷେଧାଙ୍କା ଅଭିଜ୍ଞତା

ନିଷେଧାଙ୍କା ଅଭିଜ୍ଞତା
କାହାକୁ ଦିନଟା କହ
ଲାଗିଲା ମୋତେ ମୁଁ ନାହିଁ
କଳକଉଣଲେ ଆସି
ଏହି ମାତ୍ର ଯାନ ମଧୁ୍ୟ
ଦିନେ ପରେ ସାବଧାନେ
ମାପ ହେଉଅଛି ଖାଲ
ଦେଖୁ ଚାହିଁ କରିବାକୁ
ଦେଖୁଛନ୍ତି କେଉଁ ସ୍ଥାନେ
ଗୁଳି ଚଳାଇବା କାଲି
ଦିନଟିଏ ଦେଇଅଛି
କାଲିଠୁ ଚାଲିବ ଆମ
ଏଠା ବନ ପୁଷ୍କରିଣୀ
ପରବତେ ଜୟ ବାନା
ତୁମେ ଏବେ କହ ଦିନ
ବିତିଲା କି ଭାବେ ତୁମ

ବସିଛ ଆହରି
ଲାଗିଲା କିପରି ? ୧
ଆମ ଭୂମଣ୍ଡଳେ,
ରହିଛି ମଙ୍ଗଳେ । ୨
ପଡ଼ିଛି ଓହ୍ଲାଇ,
ବୁଲିବି ମୁଁ ଯାଇ । ୩
ଢିପ ଜଳାଶୟ,
ମଙ୍ଗଳ ବିଜୟ । ୪
କି ପ୍ରକାର ଜନ୍ମ,
ପଦାକୁ ଆସନ୍ତୁ । ୫
ଛୁଟି ପ୍ରଶାସନ,
ମଙ୍ଗଳଦମନ । ୬
ସରିତ ସାଗର
ଉଡ଼ିବ ଆମର । ୭
ଲାଗିଲା କି ପରି,
ଦିବସ ଶର୍ବରୀ !! ୮

ଲଲାଟେୟ କବି

୨୦୨୦୦୩୨୩୦୦୩୮

ନିହାତି ଛୋଟିଆ କଥା

ଶୁଣିବ କି କିଏ
ଦେବି ଯେ ବଖାଣି

ଆଉଟି ପାଉଟି
ମାଗିଛି ଗଳପ

କରି ନାହିଁ ଅଳି
ଦେଖୁ ଦୀନ ଜନ

ଏ ଆଖି ଲୁହରେ
କି ଲେଖିବି ବାରେ

ଶତେକ ବରଷ
ସାଧନା ମୋ ଶେଷ,

ଅଲୋଡ଼ା ଜୀବନ
ଜଳୁଛି ମରମେ

କି ଭାବେ ଲେଖିବି,
କେବେ ଥରେ ଆସି

ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ନାମ
ମହାରୁହ ଦଳ

ଇଏ ତ ଗୋଟିଏ
ନୁହେଁ ଯା' କାହଣୀ

ସାଉଁଟି ପଉଟି
ଲେଖିବି, ଅଳପ

ଦିଅ ମୋତେ ତୋଳି
ରୁଦିତ ଜୀବନ

ଏ ଛାତି କୋହରେ
କେବେ ଥରେ ଥରେ

ଅଧା ଏ ଆୟୁଷ
ନ ପୂରିଲା ଆଶ,

ମରଣ ସମାନ;
ସବୁଛି ସରମେ:

ଲେଖୁ ପଢ଼ାଇବି,
ପାଶେ ମୋର ବସି

ଧନ କି ଆରାମ,
କୋଳେ ମୁଁ ବିସଳ,

ନିହାତି ଛୋଟିଆ କଥା;
ନୁହେଁ ଯା' କାହା କବିତା || -୧

ଭରି ମୋ ବେଦନା ରାଶି
ଶକତି ଦିଅ ପରଶି || -୨

ପୁନେଇଁ ସରଗ ଶଶୀ;
କବିତା ଲେଖିବି ବସି || -୩

ମରମ ଗୁହରେ ଥାଇ;
କାନେ କାନେ ଦିଅ କହି || -୪

ସେ ଦିନୁ ଗଲାଣି ବିତି;
କିଆଁ ମୋ ପରାଣପତି || -୫

କି ହେବ ଏ ଜୀବ ଥାଇ ?
ମୋତେ ଲେଖୁ ଆସୁ ନାହିଁ ||-୬

ଛୁଇଁବ ପଢ଼ିବା ଜନେ;
କହି ଦିଅ କାନେ କାନେ || -୭

ସେଥୁରେ କି ଆସେ ଯାଏ;
ଛୋଟିଆ ମଣିଷଟିଏ || -୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୭୦୫୧୭-୧୫୫୧

ଓମ୍ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

385. ନୂଆ ଗଧ

ବୁଲି ବୁଲି ମାନପତ୍ର
କବି କେହି ହେଲ ନାହିଁ

ଯେଉଁମାନେ ବାବୁଛନ୍ତି
ସାହିତ୍ୟରେ କିବା ଅଛି

ଯିଏ ଭାଗ ନେଲା ତାକୁ
ଗଧତାଲିକାରେ ଯୋଡ଼ା

ଏହି ପରି କୋଟି କୋଟି
କନ୍ୟା କେହି ଦେବେ ନାହିଁ

କହିବେ ଝିଅର ହାତ
କବିରେ ନାଁ ଚଢ଼ାଇଛି,

ଗୋଟାଇ ଗୋଟାଇ
ତୁମେ ହେବ ନାହିଁ । |୧

ପ୍ରମାଣପତର,
ବକ୍ଷତା ତାଙ୍କର । |୨

ଦେଇ ଦେଲେ ପଦ,
ହେଲା ନୂଆ ଗଧ । |୩

କବି ପାଲଟିଲେ,
ବୁଦ୍ଧିବୃତ୍ତି ଥିଲେ । |୪

ଭୁଲି ଧରୁ ପଦ,
ନିଶ୍ଚୟ ଏଟା ଗଧ । |୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୧୦୨

ନୂଆ ଘର ଅନୁଭବ

ମୋ ଘର ଭିତରେ	ପୁରୁଣା କାନ୍ଥରେ
ନୂଆ ଚିତ୍ର ଲଗାଇବି;	
ନୂଆ କାନ୍ଥ ପାଇଁ	ଅର୍ଥ ବିଭ ନାହିଁ,
ଶ୍ଵେତ ରଙ୍ଗ ବୋଳି ଥିବି ॥ ୧ ॥	
ଅହଂକାର ହରି	ଅହୋକାର ଭରି
ଅଭିସାର କରି ରଖି;	
ହୃଦୟସାର	କର ପରିଷ୍କାର,
ବହିଷ୍କାର କର ଶୋକ ॥ ୨ ॥	
ବୈଭବ ବିବୋଧ	ଲୋଭ କାମ କ୍ରୋଧ
ମୋହ ମଦ ଠାରୁ ଦୂରେ;	
ନାଶି ଈର୍ଷା ଦ୍ଵେଷ	ନିଃଶେଷି ମୋ କ୍ଳେଶ,
ବାସ ଦିଅ ଆନ ପୁରେ ॥ ୩ ॥	
ପୁରୁଣା ଏ ଘରେ	ଭରି ଦିଅ ଥରେ
ନୂଆ ଘର ଅନୁଭବ;	
ମସ୍ତର ବିନାଶି	ମଧୁରସମ୍ଭାଷୀ
ସମ୍ବର ଅଭିନବ ॥ ୪ ॥	
ଅବିଦ୍ୟା ଅସ୍ଥିତା	ରାଗ ଦ୍ଵେଷ ଚିନ୍ତା
ଅଭିନିବେଶିତା ନାଶି;	
ଦିଅ ସାର୍ବଜନ୍ୟ	ଆତ୍ମୀୟ ଭାବନ
କାରୁଣ୍ୟ, ରିଧମ ରାଶି ॥ ୫ ॥	

କି ବାସୁରା ବାସର ଦୃଷ୍ଟ ନେତ୍ରେ
ନଭଃସ୍ଥଳାଭା ତବ ନାଭିକେନ୍ଦ୍ରେ ।
ମୁଖାରବିନ୍ଦେ ରବିଚନ୍ଦ୍ର ତାରା
ପଦାରବିନ୍ଦେ ମକରନ୍ଦ ଧାରା ॥

ବାସୁରାବାସର=ରାତିଦିନ; ନଭଃସ୍ଥଳାଭା= ଆକାଶର ଦୀପ୍ତି;

ଛନ୍ଦ: ଉପେନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ISI SSI ISI SS

ସୂତ୍ର: ଉପେନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଜତଜା ଗୟୁଗ୍ଳମ୍

ଗଣ: ଜଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ଗୁଗୁ

by L. Kabi 202605171000

ପଙ୍କା ଗାଉଁଳୀ ଝିଅ

ସାଙ୍ଗଟାଏ ବୋଲି ଥିବା କରିଦେଲି, ଏଡ଼ିକି ଉତ୍ତର ସିଏ?
ପଦିଏ ପଦିଏ ଇଂରାଜୀ ମିଶେଇ ହାତ ଝାଡ଼ି ଦେଉ ଥାଏ ! -୧-

ହେଲା, ଏକା ମାଘେ ଶୀତ ଯାଏ ନାହିଁ -- ବୁଝିଯିବ ଦିନେ ସିଏ;
ଯେତେ ବଡ଼ ବାଘ ମାମୁଁ ହେଲେ ପାଗ ନାମ ଶୁଣି ତରି ଯାଏ ।-୨-

ବଡ଼ଲୋକ ବୋଲି ଉତ୍ତର ନ ଦେଲି -- ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନାହିଁ ନିଶ୍ଚିଣ୍ଟି,
କେତେ ସହରାଟା ? କହୁଛି ଏ ଗାଆଁ ଝିଅ ନାକରେ ସିଙ୍ଗାଣି !-୩-

କବାଡ଼ିବ ଗୋଡ଼, ମୁଦି ନାହିଁ ତା'ର -- ହାତକୁ ଛିଆଡ଼ି ଦେଲା;
ଫମ୍ପା ମାଠିଆର ଶବ୍ଦ ବେଶୀ ଲୋ ହାତେ ପଟେ ନେଖା ବଳା ।-୪-

ଟିକିଏ କଥାକୁ ବଢ଼େଇ ଚଢ଼େଇ କେତେ ସେ କହୁଛି ଗୋଳ;
ଘାଇଁ ଘାଇଁ ଖାଲି ବିଞ୍ଚିଶାର ନଳୀ, ଡିଲକୁ କହୁଛି ତାଳ ।-୫-

ବଡ଼ଘର ବଡ଼ ଗୁମର ଭାଣେ ମୁଁ ଖୋଲିଦେବି ଦିନେ କଥା,
ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ହେଇ ତଣ୍ଟି ତୁ କାଟିଛୁ, ଟେକି ପାରିବୁନି ମଥା ।-୬-

ଆକାଶ କଇଆଁ ଚିଲିକାର ମାଛ ଦେଖେଇବୁ ଆଉ କେତେ ?
ବୁଡ଼ିଗଲା ଗୋଡ଼ ତଳକୁ ତଳକୁ, ଚଖେଇବି ପାନେ ତୋତେ ।-୭-

ହାତଟେ ମାପିକି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲୁଥା କେତେ ତୁ ସହରୀ ଝିଅ,
ମୁଁ ବି ଗାଁ ଟୋକୀ, ଜମା ଭାଣିବୁ କି ଖରାଖୁଆ ମୋର ଧୂଆ ?-୮-

ହାତଟେ ମାପିକି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲୁଥା କେତେ ତୁ ସହରୀ ଝିଅ,
ମୁଁ ବି ଗାଁ ଟୋକୀ, ଜମା ଭାଣିବୁ କି ଖରାଖୁଆ ମୋର ଧୂଆ ?-୮-

ତିନିତୁଣ୍ଡ କରି ଛେଳିକୁ କୁକୁର କହୁଛି ଏଞ୍ଜେ ସାହସ,
ଓଠରେ ତେଲ ତୁ ବସିଥା ମାରିକି, ଗଛରେ ଥାଉ ପଣସ ।-୯-

ପଙ୍କା ଓଡ଼ିଆଣୀ ଢୋଲି ସବୁ ଶୁଣି ଆଜି ସିନା ଗଲି ସହି
ଗାଆଁ ପୋଖରୀକୁ ଚାତୁରୀ ଦେଖାଏ ଅଙ୍କାବଙ୍କା ଶୁଖା ନଈ ।-୧୦-

ଭାଣିବୁ, ସହରୀ ପିଅନବାବୁଟା ଦେଇଛି ମୋତେ ଲାଇନି ?
ସହରଥା ବର ବାହା ହେଲେ ଥରେ ପଢ଼େଇ ଦେବି ଆଇନି ।-୧୧-

ସାତ ଚକଟାକୁ ପାଲୁଅ ଘଣ୍ଟା ମୁଁ
ବୁଭୁତିଭୂଷଣ ଦି'ଗାଲି କଟା;
ଚିଲ ପ୍ରସାଦରୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବୁଲିଛି,
ମୋତେ ଦେଖାଉଛୁ ବଇଶି କଣ୍ଟା ?? =ଇତି ଶାନ୍ତି=

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୮-୦୨-୨୦୧୬ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ପକ୍ଷୀର ବିମୋଚନ

ପକ୍ଷୀ ! ଏବେ ଯାଅ ଏଠୁ ଉଡ଼ି,
 ନିର୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନିଳେ ହେମ ବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଝାଡ଼ି,
 ବତାସେ ଆବାସ ତାର ଯାଆନ୍ତେ ଉଜୁଡ଼ି,
 ସାଥୀ ତୁମ ଗଲାଣି ବାହୁଡ଼ି ॥ -୧
 ଗୀତ ତାର ଯାଇଅଛି ହଜି;
 ବସନ୍ତର ଅନ୍ତେ ଯଥା ଅଦୃଶ୍ୟ ମଳୟ,
 ଭୂଧର କୁପାର ପାରେ ସମୀର ବିଲୟ;
 କେ ପାରିବ ତା ସରଣୀ ଖୋଜି !! -୨
 ଯାଅ ଏବେ ଉଡ଼ି ଯା ତୁ ପକ୍ଷୀ;
 ପକ୍ଷ ତୋର ସୁରୁଚିର, ବିସ୍ଫାରିତ ଆକ୍ଷି;
 ଅଚଳ-ଶଇଳ ସିନ୍ଧୁ-ଉର୍ମିମାଳ ଦେଖି;
 ଆକାଶେ ମୋ ବ୍ୟଥା ଗାଥା ଲେଖି ॥ -୩
 କେ ଭାଳିବ କିମ୍ପାଇ କଥା ତାର?
 ସେ କି ଦେଖେ ଫେରି ନିଜ ଉଚ୍ଛିତ ସ୍ଵପ୍ନରେ,
 ଗାଏ ତା ମଧୁର ଗୀତ ସୁଲଳିତ ଗିରେ,
 ପ୍ରିୟ ପୁଷ୍ପ ଆଲମ୍ବେ ତା ଶିର, -୪
 କେ କହିବ ? ସେ ତ ଦୂରବାସେ;
 ସଙ୍ଗୀତେ ନିରେଭ ସେ ତ, ଲାସ୍ୟ ଅଲକ୍ଷ୍ୟତ,
 ଉତ୍ସବ-ଚାକୃତ୍ୟେ ହୃଷ୍ଟ ଚକ୍ଷୁ ଅପେକ୍ଷିତ;
 ତେଜିଛି ତା' ଆବାସ ବିବାସେ ॥ -୫

ବିକାଳେ କୂଳନୀ ଜଳ କୋଳେ
 ସ୍ଫୁରିଲେ ଭାସ୍କର କରେ କେସର ତରଙ୍ଗ;
 ସଙ୍ଗୀତ ମୁଖର ହୁଅ ସହସ୍ର ବିହଙ୍ଗ:
 କାହା ସ୍ଵନ ହୁଏ ନାହିଁ ବାରି ॥ -୬
 ସେହି ଭାବେ ତୁମର ସେ ପ୍ରିୟ --
 ପ୍ରଦୀପର ଶିଖା ସାଜି ଆସେ ତାରା ମେଳେ,
 ସମୀର ଲହରେ ତା'ର ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ଖେଳେ;
 ଚିହ୍ନିବାର ନ ଥାଏ ଉପାୟ ॥ -୭
 ଯାଅ ଉଡ଼ି, ଖୋଲିଛି ପଞ୍ଜର;
 ସଜାଇବି ଦେଇ ତାକୁ ସୁପୁଷ୍ପ ସମ୍ଭାର,
 ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ଯା' ଫୁଟେ ଦେଖି କିରଣ ପ୍ରଖର;
 ନ ଭାଳିବି ନୟନରୁ ନୀର ॥ -୮
 ଶୀତ ଅନ୍ତେ ପର୍ବ ପୁଷ୍ପ ଧରି
 ହସିବ ଲକ୍ଷ୍ମତ ହାସ୍ୟେ ଲଜିତା ଧରଣୀ,
 ସତେ କି ସେ ପରିଣୀତା ନବିନା ରମଣୀ !
 ସାଥୀ ତୁମ ନ ଆସିବ ଫେରି !! -୯

ମୂଳ ରଚନା: The Bird's Release, Felicia

Dorothea Hemans (25 September 1793 – 16 May 1835)

ଅନୁବାଦ: ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୦୩-୦୯୨୨

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ପରାଣ ପ୍ରକଟି ଏମିତି ହୁଟେ

ଛାତିରେ ପଥର

ପ୍ରୀତିରେ ପଥର

ଭାତିରେ ରାତିରେ ପଥର ସଭା;

ତଳପ ପଥର

ତୁଳିକା ପଥର

ଲେଖନୀ ଅଙ୍କନୀ କାମିନୀ ଗଭା ||-୧

ଘଟେ ଘାଟେ ମାଟି

ପିଠେ ତୁଠେ ମାଟି,

ମାଟି ସାଥେ ମାଟି ପିଠର ଲୋଟେ;

ପୟସେ ହୁତାସେ

ବତାସେ ଆକାଶେ

ପରାଣ ପ୍ରକଟି ପଲକେ ହୁଟେ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୧୦୬-୧୩୧୩

ପର୍ବତେ ଆଶା

ଆଶୁରେ ଆଶୁଏ ଲୁହ
ଅଧରେ ଅଧୁରା ଭାଷା
ଛାତିରେ ଛାତିଏ କୋହ
ପୁରତଃ ପର୍ବତେ ଆଶା । 1

ଲୁହର ଲହରେ ଜଳେ
ଲେଲୀହ ଅନଳ ଶିଖା
ଅଧୀର ଅଧର ତଳେ
ବିଭା ବାସି ବିଭୀଷିକା । 2

କୋହର କାହାଣୀ କହେ
ହର୍ଷୁଳ ହାରିଲା ଦିଶା
ଆଶାର ଶିଖରେ ଦହେ
ଦୁରୁହ ହଜିଲା ନିଶା । 3

ହର୍ଷୁଳ = ପ୍ରେମିକ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202604012115

ପଲ୍ଲୀବାଳା

ଲୁଚିଲୁଚି ଯାଇ ଆଣିଛି ଚୋରାଇ
ଏଇ — କୁହୁକ ମଲ୍ଲୀମାଳା,
ଆସ — ନେବ କେ ପଲ୍ଲୀବାଳା ।୧

ଭଲ ପାଅ ବୋଲି ଦିଅ ନାହିଁ ଖୋଲି
ତୁମ — ହୃଦୟ ବନ୍ଦୀଶାଳା,
ଶୁଣ — ସରଳା ପଲ୍ଲୀବାଳା ।୨

ରଖୁଅଛି କହି ନ ପାରିବ ସହି
ଦେଲେ — ପ୍ରେମର ବହ୍ନି ଜ୍ୱାଳା,
ଆଗୋ — ମୁଦୁଳା ପଲ୍ଲୀବାଳା ।୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ବୋଧୁ ପ୍ରବେଶେ କଦବା ସ୍ଵତିମ୍ବେ
 ବୃକ୍ଷ ପ୍ରବେଶେ କଦବା କି ବୀଜେ ।
 ଏ ସତ୍ୟତା ଶ୍ରେୟ ବିଚାରି ପଶ୍ଚାନ୍ତ
 କି ନ୍ୟାୟରେ ଫେରିବ ରାମରାଜେ ॥ 1

କେବେ ମଳଦ୍ଵାରଠି ଲାଞ୍ଜି ଖଞ୍ଜି
 ହେବା ସମସ୍ତେ ପୁଣି ବୃକ୍ଷବାସୀ ।
 କିମ୍ବା ଗୁଲେଲ୍ ନେଇ ପୁନଶ୍ଚ ହାତେ
 ବୋଲାଉବା ଯୋଧକ ଶତ୍ରୁନାଶୀ ॥ 2

କିମ୍ବା ଶମୀଗର୍ଭକୁ ପେଲି ଦେବା
 ସୀତାସମା ଶୁଦ୍ଧନରୀହନାରୀ ।
 କିମ୍ବା କଲା ବୋଲି ଅଭୀଷ୍ଟଭିକ୍ଷା
 ଅଙ୍ଗରୂପତା ଶୂର୍ପଣଖା ବିଚାରୀ ॥ 3

ଲୋଡା କିବା ରାମର ସେ ଅଯୋଧ୍ୟା
 ନାରୀପ୍ରଭାବେ ବନବାସ ଆଜ୍ଞା ।
 ବେଗେ ଭୁଲି କ୍ଷୁଦ୍ରକୃଷ୍ଣର ଆଶା
 ଏ ଦେଶରକ୍ଷାର କର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ॥ 4

କେବେ ପଛେ ଲେଉଟି ଯାଅ ନାହିଁ
 ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷା କର ଦୂରଗାମୀ ।
 ଜିଲ୍ଲାଠୁ ବି କ୍ଷୁଦ୍ର ଥିଲା ଅଯୋଧ୍ୟା
 ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରାୟକ ରାଜଧାନୀ ॥ 5

ବୋଧୁ= ମୁର୍ଖା, ଗଞ୍ଜା; ପଶ୍ଚାନ୍ତ= ପଛୁଆ; ବୃକ୍ଷବାସୀ= ମର୍କଟାଦି ପ୍ରାଣୀ;
 ଗୁଲେଲ୍= ବାବୁଲିଖତା; ଯୋଧକ= ଲଢୁଆ; ଶମୀଗର୍ଭ= ଅଗ୍ନି, ନିଆଁ;
 ଅଭୀଷ୍ଟ= ଇଚ୍ଛା, କାମନା; ଆଜ୍ଞା= ଆଦେଶ; ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରାୟକ= ପଞ୍ଚାୟତ
 ହେତୁ କ୍ୱାର୍ଟର ପ୍ରମାଣେ କୁନିଟେ;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by LKabi 202510130953

ପାଇକ ତରୁଣୀ କହେ

ଲଳିତା ତରୁଣୀ ପାଇକ ଓଡ୍ରାଣୀ
ଗଉରବେ କହେ କଥା;

ଏ ମାଟି ପ୍ରୀତିରେ ପ୍ରଘାତ ରତିରେ
ପତି ମୋ ହାରିଲେ ମଥା ||-୧

ଗର୍ଭେ ଅଛି ମୋର ଏକଇ କୁମର
ମୋ ପ୍ରିୟ କୁଳ ସଙ୍ଗାଳି;

ଏ ଜାତିର ମାନ ହେଲେ କେବେ ଆନ
ସେ ବି ଦେବ ଆତ୍ମବଳି ||-୨

ବୀରର ଦୁହିତା ବୀର ମୋ ଗ୍ରହୀତା
ବୀରପ୍ରସୁ ମାତା ମୁହିଁ;

ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ପୁଣି ଯିବି ଅସି ଘେନି,
ନୀରବେ ସହିବି ନାହିଁ ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୩୧-୦୭୪୦

ପାଞ୍ଚଶାଳାରେ ପ୍ରତ୍ୟୁଷ

ସ୍ବପ୍ନବିଭୋରା ଘାରିଲେ ତନ୍ମ୍ରା ଅସୁରା ବନ୍ଧ ଚିରି
ହେଲେ ବି ସ୍ବପ୍ନ- ଆବେଶ ମଗ୍ନ ସରି ଯିବ ଶର୍ବରୀ ॥ -୧

ଆଶୟକନ୍ଦ ଆଶାର ସନ୍ଦ କି ବୁଝେ ପାଞ୍ଚଶାଳା;
ଅବଧ୍ ଅନ୍ତେ ଆଗତ ହସ୍ତେ ଅର୍ପେ କଞ୍ଚିମାଳା ॥ -୨

ପାଞ୍ଚଶାଳାରେ ହାତ୍ କ୍ଷାଳାରେ ହେଲେ ହେଁ ଜର୍ଜରିତ
ବିରାମସତ୍ର ଭୂତିକିଙ୍କର ହୃଦୟ ପ୍ରସ୍ତରିତ ॥ -୩

ପ୍ରଭାତକଞ୍ଚେ ଶୟନତଞ୍ଚେ ଘଣ୍ଟ ନିଷଦ କରି,
ବିରାମକନ୍ଧ କଞ୍ଚିଗୁଚ୍ଛ ହରିବ ଚର୍ଯ୍ୟା-ଚରୀ ॥ -୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୦୯-୧୦୫୭

ପାନ୍ଥାବାସ୍ୟେ ରାତ୍ରି ଅନ୍ତେ

ପାନ୍ଥାବାସ୍ୟେ ରାତ୍ରି ଅନ୍ତେ (୧)

ଛନ୍ଦ: ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତା ॥ ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ ନିମ୍ନମତେ:

2222

11111 2

2122 122

ଶର୍ଯ୍ୟା ଅନ୍ତେ

ସୁରପଥ ପରେ

ଲଜ୍ଜିତା ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତା

ପ୍ରାଚ୍ୟାକାଶେ

ଜ୍ୱଳିତ ଉପଳ

କ୍ଷେପିଲା ରାତ୍ରିହନ୍ତା ।

ପାନ୍ଥାବାସ୍ୟେ

ବଳଜପୁରତେ

ଦ୍ୱାର କେ ଖୋଲିଲା ରେ,

ନେତ୍ରୋନ୍ମେଷେ

ଘଟି ଦି ଘଟିକେ

କେ ଯିବ ପ୍ରସ୍ଥପାରେ ॥ ୧ ॥

VP 202108211021

ବର୍ଷାରମ୍ଭେ

ନବ ଲିପିପୁଲେ

ନୃତ୍ୟଲଗ୍ନା ବିଭାଷା

ସଦ୍ୟାଲୋକେ

ଅଳସକଳିକେ

ପଲ୍ଲବେ ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶା ।

ସିନ୍ଧୁତ୍ରାସେ

ବିପୁଳନଗରୀ

ଲୁପ୍ତ ଯେହ୍ନେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ

ପ୍ରେମାଭାଷେ

ହସିତକଳିକା

କାବ୍ୟଧାରାପ୍ରପାତେ ॥ ୨ ॥

VP 202108212418

ଶର୍ଯ୍ୟା= ଶର୍ଯ୍ୟା= ରାତ୍ରି; ସୁରପଥ= ଆକାଶ; ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତା= ତାରା; ପାନ୍ଥ-ଆବାସ୍ୟ;
ଜ୍ୱଳିତ ଉପଳ= ଜଳନ୍ତା ଦେଲା; ବଳଜ= ଫାଟକ; ନେତ୍ରୋନ୍ମେଷେ= ଆଖି ଖୋଲିଲା
ବେଳକୁ; ପ୍ରସ୍ଥ= ବିସ୍ତୃତି, expanse; ଲିପିପୁଲ= ଲେଖାପୁଷ୍ପ; ବିଭାଷା=
ରାଗିଣୀବିଶେଷ, ବିକଳ, options; ବିପୁଳନଗରୀ= ଦ୍ୱାରିକା; ଆଭାଷ= ଆଳାପ;

ପାରାବାର ତୀରେ ବଲ୍ଲଭ ଦେଖେ ହୃଦପଲ୍ଲବ ଖୋଲି

ବଉଦ ହଜିଲା	ଚଉଦ ଉଦଧି ପାରେ	
ସଉଧ ଖୋଜିଲା	ଯଉବନୀ ବନିତାରେ	୧
ସାଗର ଗରଜେ	ଭଲରବ ରବ କରି;	
ଯଉବନ ତାକେ	ସୌରଭ-ରଭସ ଧରି	୨
ବାସୁରା ବରଷେ	ବାସର ଯାଉଛି ମରି;	
ଅନୁରାଗ ରଙ୍ଗେ	ସରାଗ ତରଙ୍ଗ ଧରି	୩
ମନେ ପଡୁଥିଲା	ଆଦରି ଦରିଆ ତୀର;	
ବନ ପୋଡୁ ଥିଲା	ବିଷମ ସୁବର ବୀର	୪
ସେ ଉଦିନେ ଦିନେ	ହରାଶୟ ଶୟନରୁ;	
ହର୍ଷତା ହର୍ଷୁଳା	ହର୍ଷକେ ଆସିଲା ଘରୁ	୫
ସୈକତେ ବିହରି	ଆସ୍ତରେ ତରସ ହାରି,	
ଶ୍ୟାମ ଶ୍ଵେତକୁଶେ	କୁଶଳେ ବସିଲା ନାରୀ	୬
ବୈଜନ୍ୟ-ଶରଧା	ବହୁଜନ୍ୟ-ନିରାଦରେ;	
ପ୍ରଲମ୍ବେ ବଲ୍ଲଭା	ବୈବଶ୍ୟେ ବସୁଧା ପରେ	୭
ପାରାବତ ପର-	ବଡ଼ ପରତ୍ର ତପ୍ତର	
ତା ପ୍ରାଣ ନାଶିଲା	ନିଷ୍ଠୁଦକ ନିଶାଚର	୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୮୦୪୦୧୧୭୧୫

ରଭସ= poison; ବାସୁରା= night; ବାସର= day; ସୁବର= the sun; ବୀର= fire;
 ଉଦିନ= midday; ହରାଶୟ= fiery; ହର୍ଷୁଳ= lover; feminine ହର୍ଷୁଳା; ହର୍ଷକା=
 kind of metre; ଆସ୍ତର= carpet; ତରସ= energy; ଶ୍ଵେତକୁଶ= grass; ବୈଜନ୍ୟ=
 solitude; ବହୁଜନ୍ୟ= crowd; ପ୍ରଲମ୍ବନ= hanging down; ବଲ୍ଲଭ= lover,
 feminine ବଲ୍ଲଭା; ବୈବଶ୍ୟ= want of self-control; ପାରାବତ= distant;
 ପରତ୍ର= elsewhere, in another place; ନିଷ୍ଠୁଦକ= killer, slayer, destroyer;
 ନିଶାଚର= ଅତି ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକ, ରାକ୍ଷସ-ସ୍ଵଭାବର ଲୋକ;

Lalatendu Kabi VP

20 Apr 2023 · 🌐

ପାଳିଥିଲ ସର୍ପ ତାର ମୁଖେ ଦେଇ ଦୁଗ୍ଧ
ଶତ୍ରୁ ପରେ ଛାଡି ତାକୁ ନାଶ କରିବାକୁ
କୋଟିଏ ଦାୟାଦ ତାର ନୁହଁ ମନ୍ତ୍ରେ ମୁଗ୍ଧ
ବାଧ ତୁମେ ସାପବଂଶ ଘରେ ରଖିବାକୁ,
ରାଜନ୍ ! ଘରେ ରଖିବାକୁ ।

ପିତା ହାରିଲେ ପୁତ୍ର ପାଶେ

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍ (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

ସୁଜାୟା ସୁଭର୍ତ୍ତା ସୁକନ୍ୟା ସୁପୁତ୍ରେ
ଅରେ ଖାଇଲେ ଭୋଜି କାହା ବିଭାରେ ।
ପିତା ଦୁଃଖରେ ଦେଖିଲା ପୁତ୍ର ବେଶି
ଭରେ ପେଟ ନୀରେ, ଶିଳେ ନାହିଁ ଠେସି ॥ 1

ଜାୟା= ଭାର୍ଯ୍ୟା; **ଭର୍ତ୍ତା**= ସ୍ବାମୀ;
ଘରେ ଯାଇ ସେ ଗାଳି ଦେଲା ଅନେକ -
“ଜଳେ ପେଟ ପୂରା,” ଗଲା ମୋର ଟେକ ।
ହଠାତ୍ ଡାକିଲା ବୁଦ୍ଧିଆ ପୁତ୍ର - ଧାତା,
ତୁମେ ଦେଖ ଏ ମୋର ଯା ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ॥ 2

ଧାତା= ପିତା;
ଖରେ ପାଉଁଶ ସୁପରେ ପାଣି ଦେଲା
କହେ ଦେଖ ନୀର ପ୍ରଭାବେ କି ହେଲା ।
ଥୁଲା ଭସ୍ମ ବାପା, ଶୁଖା ଏଠି ଆଗେ
ଜଳେ ତା ଦବେ, ଭାଳିଲେ ପୃଷ୍ଠ ଭାଗେ ॥ 3

ମୁଁ ଯେହେତୁ ଏତେ କଥା ଜାଣି ଥାଏ
ଜଳେ ଖାଦ୍ୟ ପେଟେ ସଦା ଦାବି ଯାଏ ।
ହୁଏ ପେଟରେ ସର୍ବଦା ଖାଲି ଜାଗା
ରୁସେ ଅନ୍ନ ପେଟେ, ରହେ ନିତ୍ୟ ଚେଙ୍ଗା ॥ 4

ଶୁଣନ୍ତୁ କଥା କ୍ରୋଧରେ ତାତ ଏବେ
ବିଧାଏ ସିଧା ନାଦିଲେ କୁଦ୍ଧ ଭାବେ ।
ପଚାରନ୍ତି ଯେବେ ଥୁଲା ବୁଦ୍ଧି ଏତେ
ଯିବା ବେଳୁ ଦେବା କଥା ବୁଦ୍ଧି ମୋତେ ॥ 5

ଅତି କ୍ଷିପ୍ର ମୋ ପେଟରେ ଦାବି ଭାତ
ପୁଲେ ଖାନ୍ତି ସେ ଭୋଜିରେ ତୁଣ୍ଡି ପେଟ ।
ପିତାପୁତ୍ର ଏ ଭାବରେ ଭୋଜି ଖାଇ
ଘରେ ଲାଗିଲେ ଫାଇଟିଂ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ॥ 6

L. Kabi 20240728

ପୁତ୍ରନିନ୍ଦା 323

କେବେ ବି ଦୋଷ ଦିଅ ନା ତରୁଣଙ୍କୁ ରାଜା
ସେ ଆମ ଶତ୍ରୁ ନୁହଁ ଆମ ଭବିଷ୍ୟ ରତ୍ନ ।
ଆତ୍ମାନୁଶୀଳନ କଲେ ବୁଝି ହେବ ନିଶ୍ଚୟ
ଧର୍ମାନ୍ଧତା ହିଁ ତରୁଣେ ତବ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁଚିଳକା ଚଉଜା ଜଗୌ ଗଃ
SSI SII ISI ISI SS
by LKabi 202509270027

ପୁନର୍ଲିଖନ - ୧

[ରାଗ: ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ]

--

ମଙ୍ଗଳ ଲଗନେ	ପିଙ୍ଗଳ ଗଗନେ	ଉଷସୀ ଆସିଲା ଭଙ୍ଗ;	
କାଶକ ପୁଲର	ଚାମର ଝାଲର	ତମସା କୁଳର ଭୁଙ୍ଗ	୧.୧
ବିଭାସେ ସବିତା	ରୂପବତୀ ମଥା	ହିଙ୍ଗୁଳ ବହୁଳ ପରି;	
ହରିତ କାନ୍ତାର	ଧରିଛି ନୀହାର	ମୁକୁତାର ହାର କରି	୧.୨
ପର୍ଣ୍ଣକୋଟ ତଳେ	ଖଞ୍ଜିରୀଟ ଗଳେ	ସରାଗେ ଭାଷିଲା ବାଣୀ;	
ଫିଟିଛି ସିନ୍ଦୂରା	ବରଜି ମନ୍ଦୁରା	ଉଠ ସତୀ-ମହାରାଣୀ	୧.୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

[ରାଗ: ଟୋଝ]

ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା ବିକଟ-ରାଜୀବ ଦୃଶା
ଜାନକୀ-ଦର୍ଶନ-ତୃଷା ହୃଦୟେ ବହି,
କରପଲ୍ଲବେ ନୀହାର- ମୁକ୍ତା ଧରି ଉପହାର
ସତୀଙ୍କ ବାସ-ବାହାର-ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ରହି,
କଳକଣ୍ଠ-କଣ୍ଠେ-କହିଲା,
"ଦରଶନ ଦିଅ ସତୀ, ରାତି ପାଇଲା" | ୧ |

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

ପୁନର୍ଲିଖନ - ୨

କେସର-ବସନା

କୁସୁମ-ଆନନା

ସୁପ୍ରସନ୍ନା ପ୍ରସାଦିନୀ;

ଦେଖୁ ହୁଏ ଶଙ୍କା

ସରଗ କନ୍ୟକା

ସୁହାସିନୀ ଆହ୍ଲାଦିନୀ; || ୨.୧

ସତେ କି ଦୁହିତା

କୃପା ଉଚ୍ଛଳିତା

କରି ଯିବ ସୁକଲ୍ୟାଣ

ଯେ ଆଶିଷ ବଳେ

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ

ଭରି ଯିବ ନବ ପ୍ରାଣ || ୨.୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି (ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୮୦)

୨୦୧୭୧୨୧୫୦୩୦୦

--

ଅରୁଣ କଷୟବାସ,

କୁସୁମ କାନ୍ତି-ବିକାଶ

ପ୍ରଶାନ୍ତ-ରୂପ, ବିଶ୍ୱସ ଦିଅନ୍ତି ମନେ,

କେଉଁ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ଆସି

ମଧୁର ଭାଷେ ଆଶ୍ୱାସି

ତାକୁଛନ୍ତି ଦୁଃଖରାଶି-ଉପଶମନେ,

ଦେବା ପାଇଁ ନବ ଜୀବନ

ସ୍ୱର୍ଗୁଁ କି ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଭୁବନେ | ୨ |

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର (ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୮୦)

ପୁରୁଣା ଆଶା

ବୁଝି ବୁଝି ଗଲା ନେତ୍ର	ଥରିଲା ସଳିତା,	
କିଏ ଆସି କହି ଦେଲା	ନ ହେଲା କବିତା !	୧
ଥକା ଥକା ହାତ ପୁଣି	ଲେଖିଲା କିପରି,	
ଟୋପା ଟୋପା କୃପା କାର	ପଡୁଥିଲା ଝରି ॥	୨
କିଏ ଆସେ ମଧୁ ଭାଷେ	କହି ଦେବା ପାଇଁ,	
ହାତ ଯେବେ ଲେଖି ଲେଖି	ଲେଖି ପାରେ ନାହିଁ ॥	୩
ପାଶେ କିଏ ଆସି ଦିଏ	ମନଛୁଆଁ ଭାଷା,	
ପୁରିଯାଏ ବହୁ ଦିନୁ	ନ ପୁରିଲା ଆଶା ॥	୪
ଆଚନ୍ଦ୍ରିତେ ପଢି ଦେଖେ	ଆଖି ମଳି ମଳି	
ବାକି କେତେ ଦିନ ଯାଉ	ଏହି ଭାବେ ଚଳି ॥	୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୨୦୦୭୨୭୦୦୦୧

ପୁରୁଷ-ପ୍ରକୃତି

କି ଭାବେ ପୁରୁଷ ରଚିଲ ନିବାସ
 ପ୍ରକୃତିର ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ
ଲଭି ନବପ୍ରାଣ ଜାଗିଲା ପାଷାଣ
 ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ଚରାଚରେ । ୧

ଜାଗିଲା ଶୀତଳା ବଲ୍ଲୁରେ ନିର୍ଜଳା
 ନିଶ୍ଚଳା ଉଠିଲା ହସି,
ଚୈତନ୍ୟ ସଂଗମେ ସ୍ଫୁରିଲା କର୍ଦ୍ଦମେ
 ପ୍ରାଣ ଲକ୍ଷ ଗୌରାଅଶୀ । ୨

କି ଭାବେ ପୁରୁଷ ସରଜିଲ ପୁଂସ
 କି ଭାବେ ରଚିଲ ନାରୀ,
ସାଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରେମ ପ୍ରବନ୍ଧନ
 ହୃଦୟସ୍ପନ୍ଦନଧାରୀ । ୩

କି ଭାବେ ଜାଗୃତି ପ୍ରବେଶେ ପ୍ରକୃତି
 ନିବୃତ୍ତିର ନିଦ୍ରା ଭାଜି
କଲା ବିଶ୍ଵ ସାରା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ତାରା
 ଉଲ୍ଲା ଧୂମକେତୁ ରାଜି । ୪

ଜଠରୁ ଉଭବ, ନିଶ୍ଵେଷ୍ଟ ଗୌଣବ,
 କୈଶୋର ଯୌବନ ଜରା,
ତୁମ୍ଭ ଅବଧାନେ ନିୟତ ବିଧାନେ
 ପ୍ରତି ପିଣ୍ଡେ ହୁଏ ଭରା । ୫

ସୀମାହୀନ କାଳ ସହି ଏ ଜଞ୍ଜାଳ
 କହ କର୍ତ୍ତୁ, କହ ସଖୀ !
ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ସରଜନ କରି
 କି ଭାବେ ଯାଉନ ଥକି । ୬

ଲଲାଟେୟ କବି ୨୦୨୦୧୧୧୯୦୨୫୪

ପୁରୁଷ= ଚେତନ ତତ୍ତ୍ଵ; ପ୍ରକୃତି= ପଞ୍ଚଭୂତାଦି ଜଡ ପଦାର୍ଥ;
ଶୀତଳା= ବାଲି; ବଲ୍ଲୁର= ମରୁଭୂମି; ନିଶ୍ଚଳା= ପୃଥିବୀ; କର୍ଦ୍ଦମ=
କ୍ଳେଦ; ପୁଂସ= male; ସାଖ୍ୟ= ମୈତ୍ର; କର୍ତ୍ତୁ, ସଖୀ= ପୁରୁଷ
ପ୍ରକୃତି;

ପୂଜା

ଗଛ ହେଲା କଳ ପାଖେ,
କାହାର ସେ ନୁହେଁ କେହି
ମାଆ ପରି ସଭିକୁ ସେ
ଭୋକିଲା କେ ଖାଇ ଦେଲା

ଫାଟି ଥିଲା ନଳ
ଦେଇ ନାହିଁ ଜଳ
ଦେଉ ଥିଲା ଛାଇ,
ସେଠୁ ଗୋଟେ ଫଳ । ୧

ଅଜଣା ସେ ପିଲା କିଏ
“ନ ମରିବି ଆଜି” କହି
ସେଠି ଯିଏ ପୂଜୁଥିଲେ
କହିଲେ “ଛାଡ଼ିଲା ଧର୍ମ”

ଜାଣି ହେଲା ନାହିଁ,
ଯାଇଛି ପଳାଇ,
ପଥର ଦି ବେଳା
ମୁଖୁଆ ଡକାଇ । ୨

“ଜାତି ଧର୍ମ ଜଣା ନାହିଁ,
ଦ୍ଵାର ନାହିଁ ଏନ୍‌କ୍ରୋର୍‌ପୁର୍
ହେଇ ପାରେ ସେହି ପିଲା
ପୂଜା ପାଠ ପୁଣ୍ୟଫଳ

ଏ କି କଥା ହେଲା,
ମନ୍ଦିରଟା ମେଲା,
ପଠାଣ ଜାତିରେ
ସବୁ ସାରି ଦେଲା ।” ୩

ଧରା ହେଲା ସେହି ପିଲା
ଖାଇଲା ଗୋଇଠା ବିଧା
ଦେବତା ଦେଖିଲେ ସବୁ
ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା

ଦିନଟେ ରାତିରେ
ପିଠିରେ ଛାତିରେ,
ନୀରବ ନିଶ୍ଚଳ,
ପୁଣ୍ୟ ପାହାଡ଼ିରେ । ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୩୨୯୦୧୦୦

ଅଢ଼ିଆ - ଅଢ଼ିଆ - ଅଢ଼ିଆ - ଅଢ଼ିଆ

ଆଉ - ଆଉ - ଆଉ - ଆଉ

ସବୁ - ସବୁ - ସବୁ - ସବୁ

ଜିତେ - ଜିତେ - ଅଢ଼ିଆ - ଜିତେ

ପୃଥ୍ବୀର ମେରୁଦଣ୍ଡ

ଗନ୍ଧମାଦନୋତ୍ତର ମାନସ ସରୋବର
ତାପରେ ଉତ୍ତର ମେରୁ
ସେଇଠି ଧ୍ରୁବତାରା ମସ୍ତକେ ରାତି ସାରା
ତାହା ପୃଥ୍ବୀର କଣେରୁ ।
ସେଠୁ ସେ ମେରୁଦଣ୍ଡି ଭେଦି ପୃଥ୍ବୀ ଗଣ୍ଡି
ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁକୁ ଯାଏ
ସେ କିଛି ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ, ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତିଟିଏ,
ପୃଥ୍ବୀର କେନ୍ଦ୍ର ପରାଏ ॥1॥

କଣେରୁ= ମେରୁଦଣ୍ଡ;

ତାହାରି ଚାରିପଟେ ବିଶାଳ ଧରଣୀଟେ
ନିଷ୍କପଟେ ଘୂରେ ଭାଇ
ରହେ ନା କ୍ଷଣେ କେବେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନେ ମହୋତ୍ସବେ
ଦୈବୀ ପରାଭବେ ଥାଇ ।
ବିଶାଳ ସେ ତୁମ୍ଭକ ଦିଗର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ
ସହାୟକ ନୌଚାଳନେ
ସେ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଦିଗ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରକ
ବିମାନର ଉଡ଼ୁୟନେ ॥2॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202510052038

ବିଜୟମନ୍ତ୍ର

ନେତା କହିଲେ	ନେତ୍ର ଫେଲ		ଅସ୍ତ୍ର ବେଳ,	କରନା ଡେରି	
କର୍ଣ୍ଣପୁଟେ	ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ --	୧	ବଜାଅ ବେଗେ	ଯୁଦ୍ଧଭେରୀ ।	୧୦
ପାଖେଇ ଆସେ	ନିର୍ବାଚନ,		ବିରୋଧ କେହି	କରିଲେ ତାକୁ	
ଧର୍ମ-ଭେଦ	କର ସଂଘନ ।	୨	କହିବ ତୁ ତା	ବିଦେଶୀ ତାକୁ ।	୧୧
ଏଣିକି ଭାଇ	ଯେଣିକି ଯିବା		ମସ୍ତ ବଡ଼	ଫୌଜ ଧରି	
ଧର୍ମ-ନିଶା	ଚଢ଼ାଇ ଥିବା ।	୩	ଗର୍ଜନରେ	ମୌନ କରି	୧୨
ସିଂହାସନ	ଚଢ଼ିବା ବାଟ		ତା ଦେହେ ଗଲେ	ଶଙ୍କା ଛୁଇଁ	
ଧର୍ମ ନାମେ	ମସ୍ତ ପାଟ ।	୪	ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୧୩
କରି ଏ ଧରା	ବୈର ଭୁଲି		ମିଥ୍ୟା ଯେତେ	ପାରିବ କହି	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୫	କହିବ ଯଥା	କ୍ଷିପ୍ରା ନଇ ।	୧୪
ଦୁଇ ହାତରେ	ଦଣ୍ଡା ଧରି		ବଜ୍ରମୁଖ	ସ୍ତେନ୍ୟ ପରି	
ରାଷ୍ଟ୍ର ଧନ	ଲଣ୍ଡା କରି	୬	ବିଘ୍ନ ବାଧା	ଛିନ୍ନ କରି	୧୫
ଗଣବେଶରେ	କରିବା ରଣ		ପାଲଟି ପୁରା	ସତ୍ୟବାଦୀ	
ଶତ୍ରୁ କରି	କାହାଣ ପଣ ।	୭	ବିରୋଧୀ ପରେ	ଆରୋପ ସାଧୁ	୧୬
କାହାକୁ ହେଲେ	ଶତ୍ରୁ କରି		ମିଥ୍ୟା-ବାଣ	ଶୃଙ୍ଖଳଟେ	
ହାଣିଲେ କିଛି	ଖଣ୍ଡ ଧରି ।	୮	ବର୍ଷ ଦେଲେ	ବର୍ଣ୍ଣଛଟେ	୧୭
ଭାଗ୍ୟ ରବି	ଆସିବ ଭଲ		ଶୂନ୍ୟଧେନୁ	ଦୁଷ୍ଟ ଦୁହିଁ	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୯	ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୧୮
			ଲଲାଟେୟୁ କରି	୨୦୨୦୧୧୮୧୪୧୫	

ପେଟା ଓ ଗଧ

07 -vv /11

ସମାହାର: ଅହିଂସା ଗଣ: ରୟ+ଗୁ

ବର୍ଣ୍ଣ: 212/122 + 2

=====

କାନନେ ବଣା ହେଲା ଗର୍ଭଭୀର ସନ୍ତାନ

ରାତି ଯୋଗୁ ଅନ୍ଧାରେ ଦେଖୁ ପାରିଲା ନାହିଁ । 1

ଗର୍ଭଭୀ= ଗର୍ଭଧୀ; କାନନ= ବଣ;

ଭାଷିଲା ବୁଢ଼ା ପେଟା ରାତିରେ ଦିଶେ ମୋତେ

ତୋ ପରେ ବସେ ଦେବି ବାଟଟା ମୁଁ ଦେଖାଇ । 2

ସେ ଅରଣ୍ୟ ସେ ପାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆସିଲା ଯେବେ

ଜନ୍ମ ଦେଖିଲା, ଧୂଳି ନେତ୍ର ଆଇ ନିର୍ନେତ୍ର । 3

ଜନ୍ମ= ଗଧକୁ କହିଛି; ଧୂଳି= ପେଟା; ନିର୍ନେତ୍ର= ଅନ୍ଧ;

କିନ୍ତୁ ରୂପନାଶନେ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଜ୍ଞାନେ

ତାର ବୁଦ୍ଧିରେ ଜନ୍ମ ଚାଲିଲା ବୁଢ଼ା ନେତ୍ରେ । 4

ରୂପନାଶନ= ପେଟା;

ନଦୀରେ ମଲା ଶେଷେ ଜନ୍ମ ପେଟକାଧୀନେ

ମୂର୍ଖ ଭୂପ ହାତେ ଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାସିଲା ଯେହ୍ନେ । 5

ପେଟକ= ପେଟା; ଭୂପ= ରଜା;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202406022011

କବିତା: ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରଯାତ

ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ: 122/122/122/122

ଯତି: ପ୍ରତି ପାଦ ଶେଷରେ

ପଦ: ୪ପାଦ, ୪୮ ଅକ୍ଷର

[ପ୍ରତି ପାଦରେ 1 ସ୍ଥାନରେ ଲଘୁ, 2 ସ୍ଥାନରେ ଗୁରୁ
ବର୍ଣ୍ଣ ଲେଖିବା ବିଧି, ନଚେତ୍ ବାଣ୍ଟିକ ଛନ୍ଦ ନୁହେଁ ।]

ଗିରିତ୍ରେ ଅରଣ୍ୟେ ସୁନାବ୍ୟା ଶୁଭାର୍ଣ୍ଣେ
ସୁଗନ୍ଧା ପ୍ରକୀର୍ଣ୍ଣା ନିମିତ୍ତେ ସହାନ୍ୟ
ପୟୋବାହ-ବଜ୍ରେ ପ୍ରହର୍ତ୍ତା ତୁଷାରେ
ତୁ ଏକା ପ୍ରଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ । ୧

ଗିରିତ୍ରେ= ସମୁଦ୍ର; ସୁନାବ୍ୟା= navigable; ଶୁଭାର୍ଣ୍ଣେ= ଶୁଭ
ନଦୀ; ସୁଗନ୍ଧା= ଚୂଣ ବିଶେଷ; ନିମିତ୍ତେ= ପତିଆ; ସହାନ୍ୟ=
ପର୍ବତ; ପୟୋବାହ= ମେଘ; ପ୍ରହର୍ତ୍ତା= ଯୋଦ୍ଧା;

ସମୀରେ ହୁତାଶେ ଛଟାଭା ପ୍ରକାଶେ
ପ୍ରବର୍ଷାର ନୀରେ ତମିସ୍ରା ବିପାଶେ
ଖଗଙ୍ଗେ ଖଚିତ୍ରେ ନିଶାନାଥମିତ୍ରେ
ତୁ ଏକା ପ୍ରଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ । ୨

ଛଟାଭା= ବିଜୁଳି; ବିପାଶ= ନିୟନ୍ତ୍ରଣ; ଖଗଙ୍ଗା= ମହାକାଶ;
ଖଚିତ୍ରେ= ଗ୍ରହଚାରାଦି ସମଷ୍ଟି; ନିଶାନାଥ, ମିତ୍ରେ= ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର;

ସୁପୁଷ୍ପେ ସୁହାସ୍ୟେ କଳାଳାପ ପାନେ
ପତତ୍ରୀ ବିବୃତ୍ତେ ସୁଦାମା ବିତାନେ
ପ୍ରମୁଗ୍ଧା ଉଷାରେ ସୁଘୋରା ନିଶାରେ
ତୁ ଏକା ପ୍ରଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ । ୩

କଳାଳାପ= ଭ୍ରମର; ପାନ= ଚୁମ୍ବନ; ପତତ୍ରୀ= ପକ୍ଷୀ; ବିବୃତ୍ତ=
ଏକ ପ୍ରକାର ଇତିବା; ସୁଦାମା ବିତାନ= ମେଘ ଜାଳି ଦେବା;

ରଚନା: ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୧୦୦୩୦୧୪୫

ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବର୍ଷା

=====

ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବର୍ଷା ଘର ଛାଡ଼ିବା ବୃଥା
କି ଜନ୍ମପକ୍ଷୀ ନିଜ ବାସ ମଧ୍ୟରେ ।
ତଳେ କି ବନ୍ୟା ସଲିଳ ପ୍ରଧାବିତା
ଅନେକ ଧାରା ଅଛି ବାକି ଅମ୍ବରେ ।

ଛନ୍ଦ: ବଂଶସ୍ତ/ ବଂଶସ୍ତବିଳମ୍ବ)

ଜତୌ ଜତୌ **ISI SSI ISI SIS**

LK 202307150940

ପ୍ରଜ୍ଞା ତଥା ଧାର୍ମିକତା 348

ପ୍ରଜ୍ଞାନାଶେ ଯୁଗ ଯୁଗ ରହିଲେ
ତାହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ତ ନୁହଁ ତିଳେ ।
ପ୍ରଜ୍ଞାବତ୍ତା କିଛି ଯଦି ଦିଶିଲା
ସେ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଗୁଣିମନ ଜିତିଲା ॥ 1

ଛନ୍ଦ: ଭ୍ରମରବିଳସିତମ୍ SSS SII III IS
ସୂତ୍ର: ମୋଁ ମୋଁ ଗଠ ସ୍ୟାତ୍ ଭ୍ରମରବିଳସିତମ୍ ।

ସଂସ୍ପର୍ଶ ପାପୀଙ୍କର ହେବ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆଦୌ ହୁଅ ନାହିଁ ବନ୍ଧୋ ।
ଯେବେ ମିଳେ ଧାର୍ମିକ କେହି ସାଥେ
ଧାତାଙ୍କୁ ବାରେ ଦିଅ ଧନ୍ୟବାଦ ॥ 2

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା SSI SSI ISI SS
ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ତୌ ଜଗୌ ଗଠ
by LKabi 202511060141

ପ୍ରଥମପ୍ରଣୟପତ୍ର

ସଂସ୍କୃତ:

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଣୟପତ୍ରଲେଖନେ କାଲୋ ହ୍ୟପେକ୍ଷତେ
ନବବିହଗାନାଂ ତନ୍ମନେ କିଞ୍ଚିତ୍ କାଲୋ ହ୍ୟପେକ୍ଷତେ । 1

କାୟିକବାର୍ତ୍ତା ନାସୀତ୍ତେଷାଂ ହୃଦ୍ରାସେଚ୍ଛାସୀତ୍
ବିସ୍ମୃତମାର୍ଗେ ବ୍ରଜନେ କିଞ୍ଚିତ୍ କାଲୋ ହ୍ୟପେକ୍ଷତେ ॥ 2

ସଂବେଷ୍ଟିତେ ଗ୍ରନ୍ଥୌ ଚେତ୍ ସକୃତ୍ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବା ରଜ୍ଜ୍ୱାମ୍
ଅତିଶୟନ୍ତେଽପି ଶିଥିଲବନ୍ଧନେ କାଲୋ ହ୍ୟପେକ୍ଷତେ । 3

ହିନ୍ଦୀରୁ ସଂ ଭାଷାନୁର

ଡାଂ ମନୋଜ କୁମାର

ଓଡ଼ିଆ:

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଣୟପତ୍ରଲେଖନେ
ବିହଗ ଶାବକ ପ୍ରଥମତନ୍ମନେ

କାଳ ବେଶି ଲାଗେ
କାଳ ବେଶି ମାଗେ ।

କାୟିକବାର୍ତ୍ତା ଶୂନ୍ୟ, ତହିଁରେ
ବିସ୍ମୃତମାର୍ଗେ ପ୍ରଥମଗମନେ

ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ହିଁ ଥାଏ
ଭାରି ଭୀତି ଜାଗେ । 2

ସମ୍ବନ୍ଧେ କି ସୂତ୍ରେ ଯଦି ବା
ବହୁତ ଯତ୍ନେ ବି ଛିଣ୍ଡେ ସୂତ୍ର,

ଗଣ୍ଡି ଛନ୍ଦି ଯାଏ
ସମ୍ବନ୍ଧ ବି ଭାଙ୍ଗେ । 3

(ଓଡ଼ିଆରେ ମାତ୍ରା 15,10= 25 ମାତ୍ରା, ଅନ୍ତୁ ISS)

ସଂସ୍କୃତରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାନୁର:

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ବନବୀଥ ଗ୍ରୀତିମାଳା-୧୨୦ ପ୍ରହତଯୌବନାର ପ୍ରେମ-କଥା

ଜୀବନ ପ୍ରଦୀପ ଶିଖା
ଲିଭି ଲିଭି ଜଳି ଯାଏ
ଏ ଯାଏ କା' ନାହିଁ ଦେଖା
ଯିଏ ମୋତେ ଭଲପାଏ ।

ଜୀବନ ଯାଇଛି ହଜି
ହତାଶାର ତଳୁବାଳେ,
କି ହେବ ପ୍ରେମରେ ମଜି
ଯୌବନ ସାୟାକୁ କାଳେ ?

ସବୁ-ଭାନ୍ ଅସ୍ତମିତ,
କି ହେବ ମମତା ତୋର,
ବୁଝି ଗୋ ଅପରିଚିତ,
କରନା କରନା ଜୋର । ୧ ॥

ରୂପ ମୋର ନେତେ ବୋଲି
ଦେଖ ଶିଳ୍ପୀ ଶୈଷ ଯାଏ,
ସେ ରୂପରେ ଦେବ ତୋଳି
ପଥର ପ୍ରତିମାଟାଏ । ୩ ॥

ବିରସ ପରାଣ ମୋର,
ଏ ନୟନେ ନାହିଁ ନୀର,
ବୃଥା ଯିବ ଚିତ୍ରକର
ମାରନା ପୀରତି ତୀର ।

ଯିବି ତୁର ବହୁଦୂର
କଥାକାର ! ଦିଶାପାରେ;
ପ୍ରେମ ପିପାସିନୀ ମୋର
ଲେଖିବ କାହାଣୀ ବାରେ ।

ରୁଷିତା ଭଲତା ଆଖି
ନିଷ୍ପର୍ଣ୍ଣ ଅଧର ଦେଖି,
ମମତାରହିତା ସାକୀ-
ଛବି ମୋ ଦିଅଗୋ ଆଜି । ୨ ॥

ଦେଖିବ ନଜର ପାତି,
କବି! ମୋ ଅନୁର କିଏ?
ଲେଖିବ ଦରଦୀ ସାଥୀ
ମୋ ଲାଗି କବିତାଟିଏ । ୪ ॥

କାବ୍ୟ ପୁରୁଷ ବାଣୀପୁତ୍ର

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି
୨୦୧୮୦୭୧୨୨୧୦୫

ନିତାନ୍ୟାହୁ ବାତେଇଲେ ଶାନ୍ତୁ ଆଏ
ଥୁଲେ ଦମ୍ଭ ତାହାକୁ ଠେଙ୍ଗାଇ ହେବ ।
ପଦାଘାତ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟ ଖାଏ
ଥୁଲେ ଶକ୍ତି ତା ପୃଷ୍ଠରେ କୁଦି ହେବ ॥ 1

ଭୟେ ଗାଲ ଦେଖାଇଲେ ମାତ ବର୍ଷେ
ଯିଏ ଦୁର୍ବଳାୟା ପ୍ରହାରେ ମରନ୍ତି ।
ଇରାନଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ ଦମ୍ଭ ଆସେ
ସବୁ କ୍ଳାବ ମୌସାର ମାର୍ଗେ ଚଳନ୍ତି ॥

କୁଦିବା= କୁଦନ କରିବା, ନାଚିବା;

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍ ଯୁଗଣ×4

ISS ISS ISS ISS

ସୂତ୍ର: ଚତୁର୍ଭୁଜାରେଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍ ।

by LKabi 202604010056

ପ୍ରାଚୀର ପତ୍ର

ଲଗାଇ ପ୍ରାଚୀରପତ୍ର
ପଥକ ଆଖିର ଶକ୍ତି
ବିଦ୍ରୋହ ନିଷଦ ଆଉ
ମୁକ୍ତିର ଚେତନା ଯଦି

କି ଲାଭ ପାଇବି
ଯାଇଥିଲେ ସରି,
କା ଲାଗି ବାଇବି,
ଯାଇଥାଏ ମରି । ୧

କଣ୍ଠା ଦେଖୁ ଫୁଲ ବୋଲି
ଛୁଇଲେ ତ ଛୁଟୁଅଛି
ଅମୃତ ବୋଲି କରନ୍ତି
ରକ୍ତ ସୁଅ ଦେଖୁ ଲାଗେ

କରନ୍ତି ବୁଝିନ,
ରକତର ଝର,
ରକ୍ତ ଆଚମନ,
ଅତ୍ୟଧିକ ଡର । ୨

ତଥାପି ରହିଛି ଆଶା
ରଖିବ ନିଜର ଆଖି
କେବେ ତ କହିବ, ଆସ
ତୋଳିବାକୁ ଶୁଭ୍ର କଳି

ନବଜାତ କେହି
ଅତି ସାବଧାନେ,
କଣ୍ଠା କାଢି ଦେଇ
ଚଳିବା ସନ୍ଧାନେ । ୩

ସେ ଲାଗି ରହିଛି ବସି
ଲିଭିବାକୁ ଦେଉ ନାହିଁ
ଶିଶୁ କିଏ ବଡ ହେଇ
କରିବ ପ୍ରାଚୀର ପୃଷ୍ଠେ

ମୁକ୍ତାକାଶ ତଳେ,
ପ୍ରାଚୀରଲିଖନ,
ଆସିଯିବ କାଳେ,
ଏ ପତ୍ର ପଠନ । ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୩୨୮୦୨୦୦

ପ୍ରାଣ ପତି

ସାତ ସିନ୍ଧୁ ସାତ ସରିତ ସାତ ସରସୀ ପାରି
ସାତ ନାସ ସାତ ବରଷ ଶେଷ, ଆସୁନ ଫେରି । ୧

ସାତ ସ୍ତର ସାତ ଆକାଶେ ସାତ ବତାସେ ଉଡ଼ି
ସାତ ତାଳ ସାତ ପାତାଳ ତଳେ ପଡ଼େ ମୋ ଛିଡ଼ି । ୨

ସାତ ଭାସେ ହସି ସପ୍ତାଂଶୁ ରତେ ସାତ ସପନ
ସାତକ୍ଷଣ ସେ ତ ରହେ ନା ସେଠି ଘଟେ ସ୍ଫୋଟନ । ୩

ଶତ ଶତଦଳ ସମର୍ପି ସଦ୍ୟ, ସତୀ କେତନେ;
ସଦ୍ୟସ ଶପଥ ସମ୍ପାଦେ ଉତ୍ସ ଶଶୀ କିରଣେ । ୪

ସପତ ବାସର ନିଶୀଥେ ସଂସାଧନେ ଶାଶ୍ଵତ;
ସପ୍ତସାମସୁଧା ସୁରେ ମୋ ସାଥୀ ତୁମେ ସଂଗୀତ । ୫

ସାତ ସୂତି ସାତ ପୁରୁଷ ସାତ କୋଶ ବସତି,
ଶତଶ କରିବେ ସ୍ଵୀକାର ମୁଁ ତୁମ ସତ୍ୟ ସତୀ । ୬

ସତୀ-ସୀତା-ପତି-ସପତ-ପୋଥି ନୁହେଁ ମୋ ଗୀତି;
ମୋ ଗୀତ ରଖୁଛି ସାଇତି ନେବେ ମୋ ପ୍ରାଣ ପତି । ୭

ପ୍ରାର୍ଥନା (୩)

ତମୋ-	ଗୁଣନପ୍ରଶ୍ଵିତ	ମୁଦ୍‌ଜନେ,
କ୍ଷାଳ	ନିତ୍ୟ ନିରବ୍ୟୟ	ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନେ -୧
ମାୟା-	ବନ୍ଧନଦୁଃସ୍ଵଳ	ହୀନବିରେ
ଦେଇ	ଶକ୍ତି ଅପ୍ରମିତ	ତାର ତାରେ -୨
ଭୂତ	କାମ-କ୍ରୋଧ-ଲୋଭ-	ମୋହବଶେ;
କର	ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମସୁଧା-	ସ୍ଵିଚ୍ଛରସେ -୩
ମଦ-	ମସରଲୁଷିତ	ପାପୀନରେ;
ରଖ	ବେଷ୍ଟିତ ସତ୍ୟର	ସାର୍ବ ସ୍ଵରେ -୪
ମନ,	ଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମ	ଶାନ୍ତ କରି;
ଦିଅ	ଦାନ୍ତି ଦୟା ପ୍ରୀତି	କ୍ଷାନ୍ତି ଭରି -୫
ପ୍ରତି	ଲକ୍ଷ୍ମନ, କର୍ମନ,	ସ୍ଵୟନରେ
ରଖ	କୀର୍ତ୍ତି-ମାନ-ଯଶ-	ତୃଷ୍ଣା ଦୂରେ -୬
ଅତି-	ଯାର୍‌ଜ୍ଞା-ବଶେ ବସେ	ହାର ଖେଦେ;
ସୁୟ	ହର୍ମ୍ୟ ଭୂମେ ରଖ	ସ୍ଵ-ପ୍ରସାଦେ -୭
ଏ ମୋ	ଭିକ୍ଷୁ-ଆତରଣେ	ଆର୍ତ୍ତ ଭରି
ନିଅ	ସଂବସଥେ ତବ	ପୁତ୍ର କରି -୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କରି ୨୦୧୭୦୭୨୩ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ପ୍ରଶ୍ଵିତ= ଆବୃତ; ଦୁଷ୍ଠଳ= କୁମାର୍ଗଞ୍ଜଳିତ; ବିର= ମଣିଷ; ଭୂତ= ଅଭିଭୂତ, ରୁଗ୍ମ;
ସାର୍ବ= ସର୍ବବ୍ୟାପ୍ତ; ଦାନ୍ତି= ଯୈର୍ଯ୍ୟ; ଲକ୍ଷ୍ମନ= ପ୍ରୀତି; ବସେ= ବାସକରେ,
ରହିଥାଏ; ହାର= ବିହାରିତ, ବିସ୍ତୃତ; ସଂବସଥ= ଗୃହ, ବାସସ୍ଥାନ

ପ୍ରିୟପତି

ଛନ୍ଦ: **ମାଳିନୀ** (ନନମୟୟ) $111 \times 2 / 122 \times 2$

ବର୍ଣ୍ଣ: $111/111/22 \bullet \bullet 2/122/122$ (15)

ପ୍ରିୟ ପତିର ବିରାଗେ ପ୍ରାଣ ସୌଗନ୍ଦ୍ୟହୀନ
କଷଣ-ଜଳଧି ନୀରେ କା ସହାରେ ତରନ୍ତୁ ।
ଅକଳିତ ରଖୁ ଆଶ୍ରା ଏହି ଯାଏ ମୁଁ ଶେଷେ
କି ପରି ରହିବି ଧୈର୍ଯ୍ୟେ ସେ ତ ଦୂରେ ଅଛନ୍ତି ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202410021702

ପ୍ରିୟାର ଉପମା

ପ୍ରିୟାକୁ କହେ ନା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ କେଉଁ ଦିନ
ଚନ୍ଦ୍ରମାରେ ଭରା ଯେଣୁ କୁଷ୍ଠରୋଗଟିହୁ ।
ଫୁଲ ସହ କିପରି ତା କରିବି ତୁଳନା
କୀଟ ଦଂଶି ଫୁଲପତ୍ରେ ଶହ ଶହ କଣା ॥1

କି ଭାବେ କହିବି ତାକୁ ମେଘର ଅବଳା
ଜଳଧର କଳେବର ଭୟଙ୍କର କଳା ।
କି ଉପମା ଦେବି, ପ୍ରିୟା ନୁହେଁ କାହା ସମା
ଅଛି ଯଥା ଥାଉ ତଥା, ସଦା ନିରୁପମା ॥2

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202601062338

ପ୍ରୀତିର ଅନ୍ତିମ ଗୀତି

ପ୍ରୀତିରେ କି ଥାଏ ରୀତି କା ଘରେ ଜଳିଲେ ବତୀ	କେ ଜାଣେ କାହାର କିଏ କିଏ ସେ ଆହୁତି ଦିଏ ।	-୧
କେ କାହା ସପନ ସାଥୀ କା ଲାଗି କେ ପାଏ ଭୀତି	କିଏ କା ନୟନ-ତାରା; କିଏ କା ଦୁଃଖ-ପାସୋରା ।	-୨
ବିଜନେ କେ ଭାଳେ ବସି କିଏ ଭାଳେ ଅଶ୍ରୁରାଶି	କିଏ ଯାଏ ଦେବାଳୟ, କାହାର ଜଳେ ହୃଦୟ ।	-୩
କିଏ ଖୋଜି ବୁଲେ ନିତି କେବେ କା' ଜୀବନ-ସାଥୀ	କିଏ କାହିଁ ଝୁରି ମରେ; ଯାଏ ଚାଲି ଦୂରେ ଦୂରେ ।	-୪
କିଏ ମନ ଦିଏ ଭାଳି ନିଶିଥେ ଦୀପାଳୀ ଜାଳି	କିଏ ସେ ତା ମନ ନିଏ କେ ଲେଖେ କବିତାଟିଏ ।	-୫
କିଏ ଦେଇ ରାଗ ତାଳ ବାଜି ଆଦି ଅର୍ଘ୍ୟ ଥାଳ,	ସରଜିଲା ପ୍ରେମଗୀତ; ଭାଳି ଦେଲା ତା ରକତ ।	-୬
ପ୍ରେମଗୀତ କେତେ କାଳ? ଲେଖୁ ତା ଶେଷ ଅକ୍ଷର	ଶେଷ କେବେ ହେବ ତାର ? କେ ଆଜିବ ଶେଷ ଗାର ।	-୭
ପୂଜିବି ତାହାକୁ ଦିନେ କିଏ ସେ କୁଳଚନ୍ଦ୍ରମା	କହି ଦିଅ ନାମ ତାର; ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧର ।	-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୪୨୭-୧୨୨୦

ଛନ୍ଦ: ବରସ୍ପନ୍ଦରୀ ଭୂଜୌ ସ୍ବନୌ ଗୌ
ଅର୍ଥାତ୍ SII ISI IIS III SS

କାଳରଜନୀ ଚଳଦଳେ ପଳିତ ଶାଖେ
ପ୍ରେତ ନିଜ ବାନ୍ଧବ ଜନେ ବହୁତ ଡାକେ ।
କେହି ନ ଶୁଣେ ଘନ ନିଶା ବିଳପି ଏକା
ସୁପ୍ତ ବିଟପେ ଟିପି ରଖେ ମନର ଲେଖା ॥ 1

ଚଳଦଳ= ଅଶ୍ରୁତ୍ସ୍ନ; ପଳିତ= ଜର୍ଜର; ବିଟପ= ଗଛ;

ତା ଭିତର ବେଦନ ଶୁଣେ ବିହଗବାଳା
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଝରଣା ଜଳ ବିପନ୍ନପଶୁଶାଳା ।
ପାର୍ଶ୍ବବନକାନନ ସଲୀଳଝଷକନ୍ୟା
ରିଶ୍ୟଲଳନା ମୃଦୁ ସମୀରରୁଚବନ୍ୟା ॥ 2

ସଲୀଳ= ଲୀଳାମୟ; ଝଷ= ମାଛ; ରିଶ୍ୟ= ମୃଗ;

by LKabi 202508151149

ପ୍ରେମ-ଉପଚାରୀ

ନୟନେ ସମ୍ପାଷିଲ ନଗରେ ନ ଆସିଲ
ଗହନ ବନ ସହଚରୀ
ଦିନେ ତ ଦେଲ ଦେଖା ଦେଖିଯା ଦୀନସଖା
ହୃଦୟଦହନ କିପରି ॥ ॥୧

ଯେ କରେ କରି କର କହିଲ କର୍ଣ୍ଣେ ଗିର —
ରାଣ ମୋ ସଖା କାଳେକାଳେ
ଥୁବି ମୁଁ ତୁମ ସାଥେ, କେମନ୍ତ ସେହି ହାତେ
ବିରୁଦ୍ଧ କଲ ରୁଡ଼ମାଳେ ॥ ॥୨
ବିରୁଦ୍ଧ = ବିଚ୍ଛିନ୍ନ; ରୁଡ଼ମାଳ = ଆତ୍ମତୋଷା;

ଶବଦଟିଏ ରାଣ, ତା ଦେହେ କି ବା ଟାଣ,
ବିଲକ୍ଷଣାଣ ପଦକରେ
ବିକଳେ ଭାଳେ ଲୁହ, ଯେସନ ମହାରୁହ
ଅମ୍ବରସଲିଳ ପ୍ରଖରେ ॥ ॥୩
ବିଲକ୍ଷଣାଣ = ଶାଣଦିଆ; ମହାରୁହ = ଗଛ; ଅମ୍ବରସଲିଳ = ବର୍ଷା;

ରାଣର ପୂଜାକ୍ଷେତ୍ରେ ଦେବୀମା ଭିଜାନେତ୍ରେ
ଦେଖି ଯା ଥରେ କେତେ ବାରି,
ତା ହୃଦ ଯିବ ଦହି, ପାରୁନି ତାକୁ କହି
ମୁଁ ତୁମ ପ୍ରେମ-ଉପଚାରୀ ॥ ॥୪
ଉପଚାରୀ = ଉପାସକ, ପୂଜାରୀ;

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୮୦୮୨୨୧୦

କବିତା: ପ୍ରେମମଦିରା

ଛନ୍ଦ: ଧ୍ରୁବୀ ଭଜନା 07/47 SII ISI S

ଛୋଟ ତୁମ କାନନେ
ଦେଖୁଥିବ ସମ୍ବନ୍ଧେ

ଛୋଟ ମୁଁ ସୁନା ଫୁଲ,
ଲାଗୁଅଛି ଆକୁଳ ॥ 1

ମୋର ଟିକି ଅନ୍ତରେ
ଆସିବ ଦିନେ ଥରେ

ପ୍ରେମଝରଣା ରଖା,
ଦେଖୁଯିବ ମୋ ସଖା ॥ 2

ଜାଣ ମୁଁ ସୁହାଗିନୀ
ଏକ ବନବାସିନୀ

ପାଇଅଛି ଆଳୟ
ନାହିଁ ଘର ଆଶ୍ରୟ ॥ 3

କାମନ ବି ନାହିଁ ମୋ,
ଖୋଜୁଛି ଉପକ୍ରମେ

ଦେବଶିର-ଗୌରବେ
ପ୍ରେମମଦିରା ଲବେ ॥ 4

ଦେଖୁ ଯିବ ଆଖିରେ
ହାତ ରଖୁ ଛାତିରେ

ଆଖିର କଥା ଥରେ
ଶୀତକର ଭାତିରେ ॥ 5

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ପ୍ରେମର ପରିଭାଷା

ପ୍ରେମିକା ଗଳିରେ	ବାଲିରେ ଧୂଳିରେ	ଦି' ପାଦ-ତଳିରେ	କଣ୍ଟା ଗଳିବା ବେଳେ
ଶତଦଳ ଦଳ	ମାଡ଼ିବାର ତୁଲ	ଜାଣି ନ ପାରିଲ	ଦିନେ ଥରେ କେବେ ହେଲେ
ତେବେ --	ଅନ୍ଧାରେ ଘୋରତମ,		
ଏବେ ବି ରହିଛି,	କେମିତି ଜାଣିବ	ତୁମେ କି ବୁଝିବ ପ୍ରେମ	-୧-
ଆତତ ଡିମିରେ	ଇଷିକା ପତରେ	ଭ୍ରଷ୍ଟ ଶିଶିରେ	ତନ୍ଦ୍ରା ଘାରିବା ବେଳେ
ପୀରତି ପ୍ରତଳେ	ତନ୍ତ୍ର-ବିକଳେ	ଭଗ୍ନତା ଛଳେ	ନିଦ୍ରା ଯାଇନ ତଳେ
ହେଲେ --	କେମିତି ବୁଝିବ କୁହ		
ପ୍ରେମରେ କେମିତି	ଝରୁ ଥାଏ ଲୁହ,	କେମିତିକି ଭଠେ କୋହ	-୨-
ବର୍ଷା ଲସତେ	ସୁଚିତ ତଡ଼ିତେ	ହୃଦୟ ଗର୍ଭେ	ତୀବ୍ର ଶୋଣିତ ପାତେ
ବଧୂର କର୍ଣ୍ଣେ	ସ୍ତବ୍ଧ ମଉନେ	ଘୋର ନିର୍ଜନେ	ବିଚ୍ଛେଦ ଉପଘାତେ
ଯେବେ --	ରହି ନାହିଁ ନିଶ୍ଚଳ,		
କେମିତି ଜାଣିବ	ପ୍ରେମ କି ବହଳ,	ମିଠା ତା'ର ଆକ୍ଷି-ଜଳ	-୩-
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ରୌଦ୍ର	ମସ୍ତକପରେ	ଖର-ଉଦ୍‌ଗାରେ	ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା ଦେଖ୍
ମର୍ମ କୁହରେ:	ଦଗ୍ଧ-କାତରେ	ନିଜ ଅନ୍ତରେ	ଅଗ୍ନି ପିଣ୍ଡ ରଖ୍
କହ --	ହସିଛି କି କେବେ ଥରେ ?		
ତେବେ ନା ଜାଣିବ	ପ୍ରେମ ହେଲେ ନିତି	ଦିନ ରାତି ନର ଝୁରେ ?	-୪-
କିଏ ସେ କହିବ	କି ଭାବେ ଜୁଟିବ	କେଉଁ ଠାରେ ହେବ	କା ସାଥେ କାହାର ପ୍ରେମ
ମିଳେ ନା ମାଗିଲେ	ଖୋଜିଲେ କାନ୍ଦିଲେ;	ତାକୁ ଏକା ମିଳେ --	ଯିଏ ଅତି ଭାଗ୍ୟବାନ
ତାକୁ --	ପରିଭାଷା କର ନାହିଁ ;		
(କଲେ)			
ପାଠ ଘୋଷି ଘୋଷି	ରହି ଥିବ ବସି	ପ୍ରେମ ଖସି ଯିବ କାହିଁ	-୫-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୧-ମେ - ୨୦୧୭

ପ୍ରେମର ରୂପରଙ୍ଗ

ଯେବେ ପରଶିଲ ପ୍ରଣୟସଲିଳ
ପ୍ରାଣପଲ୍ଲବିନୀ ପରୀ,
ପ୍ରତେ ହେଲା ଦିନ ପଲକେ ପ୍ରଲୀନ,
ଅପ୍ରାରମ୍ଭେ ଗଲା ସରି । ୧

ପ୍ରଲୀନ= lost, dissolved

ସେ କ୍ଷୁଦ୍ର ପଲକେ ଦରିଦ୍ର ମୂଲକେ
ଉନ୍ନିଦ୍ର ଲୋତକ ବୋଲି
ତବ ପ୍ରେମୋତ୍ସଙ୍ଗେ ଦେଲି ନାନା ରଙ୍ଗେ
ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ କାବ୍ୟାଞ୍ଜଳି ! ୨

ଉନ୍ନିଦ୍ର= ନିଦ୍ରାହୀନ; ପ୍ରେମୋତ୍ସଙ୍ଗ= ପ୍ରେମମୟ କୋଳ;
ବିବିକ୍ତ ପ୍ରହରେ ସେ ଗୀତଲହରେ
ମର୍ମାହତ ଗ୍ରହତାରା

ନୀଳାଞ୍ଜନା କୋଳେ ଭାଳିଲେ ସକଳେ
ଲୋତକର ବାରିଧାରା । ୩

ବିବିକ୍ତ= ବିଛେଦ; ନୀଳାଞ୍ଜନା= lightning, ବିଭୁଳି;
ସେହି ଅଶ୍ରୁଜଳେ ପ୍ରସିକ୍ତ ଭୂତଳେ
କଳିଟିଏ ତୋଳି ମଥା

କହେ ମା ଅବନୀ କିମ୍ପା ଏ ରଜନୀ
ଅଶନିକି ଏତେ ବ୍ୟଥା ! ୪

ପ୍ରସିକ୍ତ= ଭିଜା; ଅଶନି= flash of lightning;

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୩୦୧୦୨୧୦୨୫୭

ପ୍ରେମରାଜ୍ୟରେ ସିଆଣା-ଗଧ

ପ୍ରେମରାଜ୍ୟରେ କି ଯୋଗେ
ଯୁବା ଝୁଣ୍ଟିଲ ପାଦ ?
ଏ ଦେଶେ ଆସନ୍ତି ସିଆଣା,
ଶୁଦ୍ଧ-ସରଳ ଗଧ ||-୧-

ହାତେ ମାପି ସତେ ଚାଖଣ୍ଡେ
ତୁମେ ପାରିବ ତାଲି ?
ଗୋଡ଼ ଖସେ ବିନା କାଦୁଏ,
ପୁଣି ନ ଥାଇ ବାଲି ||-୨-

ଭିଜା ଥିବ ଆଖି, ବୁକୁରେ
ନିଆଁ ତାତିବ ଖାଲି,
ଜ୍ଵାଳାମୁଖୀ ଝଳି ଆଉଟୁ
ଥିବ କଲିଜା ଜାଲି ||-୩-

ଆକାଶେ ବତାସି ନ ଥାଇ
ଥିବ ମଥାରେ ଝଡ଼,
ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଦିଶିବ
ମିଛେ ବଣ ପାହାଡ଼ ||-୪-

ପୀରତି ପରଶେ ଦିବସ
ଯାଏ ନିମିଷେ ସରି,
ବିଷାଦେ ଉଦାସୀ ନିଶୀଥ
ସାଜେ ମନୁ-ଅନ୍ତରୀ ||-୫-

ଶୀକର କରକା କାକର
ଧରି ଥରିଲେ ଧରା
ଗମ ଗମ ଘର୍ମ ନିର୍ଗମ
ହେବ ତନ୍ମୁଚା ସାରା ||-୬-

ରାତି ଉଜାଗରେ ଫେସ୍‌ବୁକ୍-
ପ୍ରୀତି କରିବ କେତେ ?
ଖବର ନ ଦେଲେ ପ୍ରେମିକା
ମଥା ପିଟିବ କାନ୍ଦେ ||-୭-

ଜୀବନେ ଲେଖୁ ନ ଲେଖନୀ-
ମୁନେ ଚିଠିର ଧାଡ଼ି.
କବି ସାଜିବ କି ରାତିକେ
ବାନା ଉଡ଼ିବ ପଡ଼ି ?-୮-

ବରଷେ ନ ପଶୁଁ ଲେଖିଲେ
ବସି ବିରହ ଭାଷା
ପ୍ରେୟସୀ କି ଫେରି ଆସିବ ?
ଶେଷେ ଭାସିବ ଆଶା ||-୯-

ସଜିନୀ ଅନ୍ଦେଷି ଦିବସ-
ନିଶି ନାଶ ନା ଆଉ
ବେଶୀ ପଡ଼ି ଭଲ ମଣିଷ
ହୁଅ ବୟସ ଥାଉଁ ||-୧୦-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୧-୦୮-୨୦୧୭

ପ୍ରେମବର୍ଷା 346

ସନ୍ତାପଗର୍ଭା ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ରୀ

ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟର ନନ୍ଦନା

ଧୂମ୍ରାଭ ଭୀଷଣ ଜଳଦ ସଙ୍ଗେ

କରୁଛି ପରିଣୟକଳ୍ପନା ।

କେ ସର୍ଜିଲା ଏ ପ୍ରେମବର୍ଷା

ଯାତି ପୃଥ୍ୱୀ ସୁନ୍ଦିତା

ଇନ୍ଦିନ୍ଦିରେ! ଇନ୍ଦିବରବନ୍ଦିନି!

ପାଠ କର ସେ ସଂହିତା ॥

ସନ୍ତାପ= ଅଗ୍ନି; ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ରୀ= ବିଭୁଳି; ନନ୍ଦନା= ଝିଅ;
ଧୂମ୍ରାଭ= ଧୂମ୍ରବର୍ଣ୍ଣ; ପରିଣୟ= ମିଳନ, ବିବାହ;
ଇନ୍ଦିନ୍ଦିରା= ମଧୁମକ୍ଷୀବିଶେଷ; ଇନ୍ଦିବର= ପଦ୍ମ;

ସମମାତ୍ରିକ ଚନ୍ଦ୍ର: ହରିଗୀତିକା

ମାତ୍ରାବିନ୍ୟାସ: 2212×4, ଶେଷ S

by LKabi 202511040326

ମଧୁର ମଧୁର ଗଳ୍ପେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆସକ୍ତି ଯୋଗେ
 ଜଡ଼ିତ ଦୁଇ କପୋଳେ ଜଳ୍ପ ଆବଦ୍ଧ ଦେହେ ।
 ବିଚିତ୍ତ ବହୁ ନିଶୀଥ୍ୟା ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗେ
 ଶିରିବନଝର ଧାରେ ଧୀର ବାୟୁ ପ୍ରବାହେ ॥

କପୋଳ= ଗାଲ; ନିଶୀଥ୍ୟା= ରାତ୍ରି;

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ ନନମୟୟ

111/11122•2/122/122

by LKabi 202502242124

ପ୍ରେମୋଦ୍ଭଳା ବର୍ତ୍ତିକା 382

ହିଂସାଦ୍ରେଷଭରା ପିଶାଚନଗରୀ ନଷ୍ଟପ୍ରଭା ବୀଥୁକା
ତନ୍ମଧ୍ୟେ ସହସା ସଗୌରବ ଜଳେ ପ୍ରେମୋଦ୍ଭଳା ବର୍ତ୍ତିକା ।
ତା ରକ୍ଷାର୍ଥ ଚଳେ ପ୍ରଣୀର୍ଣ୍ଣକୁଟିରେ ସଂକଳ୍ପ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା
ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ପୃଥ୍ବୀ ମନୁଷ୍ୟ ବହୁଧା ନିର୍ଗଣ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ॥

ନଷ୍ଟପ୍ରଭା ବୀଥୁକା= ଅନ୍ଧାରୀ ଗଳି; ପ୍ରେମୋଦ୍ଭଳା ବର୍ତ୍ତିକା=
ପ୍ରେମରେ ଉଦ୍ଭଳସଳିତା; ପ୍ରଣୀର୍ଣ୍ଣ= ଭଙ୍ଗା; ନିର୍ଗଣ୍ୟ= ଅସଂଖ୍ୟ;

ଛନ୍ଦ: ଶାଘୁଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

ସୂତ୍ର: ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନଂସଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ

SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S ie.,

222/1121/121/112••221/221+2

by L Kabi 202601021924

ପ୍ରେୟସୀର ଫୁଲବନେ

ଆଜି ମଧ୍ୟ ଯାଇଥିଲି
ଦେଖୁଲି ସେ ସୁନାବାଲି

ଯାଏ ଯହିଁ ପ୍ରତିଦିନ ।
ମୋ ପ୍ରିୟାର ପାଦଚିହ୍ନ ॥ 1

ଫୁଲବନେ କାଲି ପରି
କପୋତୀ କେ ନେଲା ଧରି

ଅଛି ସେ କପୋତବସା ।
ସାରସର କି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ॥ 2

ଅଛି ସେ ସରସୀଜଳ
ଝାଉଁଳା କଇଁର ଫୁଲ

ଭଉଁରୀ ଚାଲିଛି ଖେଳି ।
ଶଶୀ ଦେଖେ ଆଖି ମେଲି ॥ 3

ପ୍ରେମିକାର ଉପବନେ
ରଖିବି ତାକୁ ସଦନେ

ପ୍ରସୂନ ପତୁଛି ଝରି ।
ଜୀବନସଙ୍ଗାଳି କରି ॥ 4

ଭ୍ରମର ଆସିବ ପାଶେ
ମରି ଅବା ଯିବ ଶେଷେ

ପ୍ରିୟାକୁ ତା ଝୁରି ଝୁରି ।
ଫୁଲ ପାଶେ ଘୁରି ଘୁରି ॥ 5

ଯେ ଚିତ୍ରେ ଥିଲା ସାରସୀ-
ସେଠି ବଜାଇବି ବସି

କାନ୍ଦଣା ଗୀତର ସ୍ବର ।
ଶୁଣିବ ବିହଗବର ॥ 6

ତା ଦୁଃଖ ବୁଝୁଛି ମୁଁ ବି
ଶୋକର ସାଗରେ ଭୁବି

ମୋ କଥା ବୁଝିବ ପକ୍ଷୀ ।
ତା ସଙ୍ଗେ ବୁଜିବି ଆଖି ॥ 7

Lalatendu Kabi

202601040939

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୪୦୭୦୧୦୮

ପ୍ଳାଟଫର୍ମ୍ କବିତା

ନିଶାନ୍ଧରେ ପ୍ଳାଟଫର୍ମ୍
ତନ୍ଦ୍ରାଶ୍ରିତ ଯାତ୍ରୀକୁଳ
ଥକା ମନେ ଦେଇଥିବ
ଅଚାନକ ଚିହ୍ନାରଟେ

ଦେଖୁଛ କି ବୁଲି,
ନିଦ୍ରାହୀନ ବୁଲି ?
ସଂଗୀତ ଲଗାଇ
ଉଠିବ ଉଛୁଳି । ୧

ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ଦିର ବୃଥା
ନାହିଁ କେହି ଧର୍ମପଦ
ଜଳାଶୟ ଜଳ ବେଗେ
ସେ ଜଳେ ବୁଦ୍ଧଳ ଏବେ

ଚାଲିଛ ଗଢାଇ
ମାରିବାକୁ ବୁଲି ।
ଦିଅ ବଦଳାଇ,
ଚାଲିଛି ମଉଳି । ୨

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୧୧୧୦୨୦୩୫୮

ଫଟା ବିଲ ଆର ପାରେ

ଫଟା - ବିଲ ଆର ପାରେ
ଖର - ବନଝର ଧାରେ
ଆସ - ଆସ ସାଥୀ ଆସ ବାରେ - ମୋ ଘର ।
ପଦ୍ମ - ଛଦନେ ଶୋଭନ
ଦେବି - ସଦନେ ଭୋଜନ
ତାଳ - ବୃନ୍ତେ କରିବି ବ୍ୟଜନ - ମର୍ମର ॥ 1

ଲାଜେ - କହି ପାରି ନାହିଁ
ବୁଲି - ଆସିବାର ପାଇଁ
ହେଲେ - ପଥ ଚାହିଁ ବିତାଇଛି - ଦିବସ ।
ଶେଷେ - ଛାଡି ସବୁ ଲାଜ
ତାକେ - ଅନୁନୟେ ଆଜ
ଥରେ - ମୋ ଘରେ ବିରାଜ ଲାଗେ - ବିବଶ ॥2

ଛାଡ - ଛାଡ ଏବେ ଛଳ
କହ - ଆସିବ ସହଳ
ଲଙ୍ଘି - ଝରଜଳ ଗିରିତଳ - କାନନ ।
ପଥ - ଦେଖୁ ଥିବି ବସି
ଦିବା - ପ୍ରଦୋଷ ଉଷସୀ
ସାରା - ନିଶା ହେବ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ - ସେଦିନ ॥3

ଛଦନ= ପତ୍ର; ତାଳବୃନ୍ତ= ପଞ୍ଜା; ବ୍ୟଜନ= ବିଞ୍ଚିବା;

L. Kabi 202508232144

ଫଳକ ସଙ୍ଗେ ବେଣୁ 347

ମୋଦୀ କୁଠାରେ ଶସ୍ତ୍ର, ଭକ୍ତେ
ବେଣୁ ତାହା ସଞ୍ଜନେ
ଜନଗଣସକଳ ଚିକିତ୍ସାଳର କଢି ସବୁ
ଝୁରିମରୁଛୁ ନିତି ଘନବନେ ।
କାନ୍ଦି ମର ସେ ନରରାକ୍ଷସ ମନେ
ନାହିଁ ତ ଦୟା ବିନ୍ଦୁଏ
ଚଣ୍ଡାଳ ପୁଣି ତା ତନୟ ସର୍ବେ
କୁରକର୍ମା ବନ୍ଦୁଏ ॥

ସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ: ହରିଗୀତିକା

ମାତ୍ରାବିନ୍ୟାସ: 2212×4 ଶେଷ S, ଯତି 16,12

by LKabi 202511051519

(ପାଦେ ମାତ୍ରା:7×4=28 ଅକ୍ଷର 16,27,20,18)

(ପ୍ରତି ପାଦରେ ସମାନ 28 ମାତ୍ରା ତଥା ୪ ଅନ୍ୟ ସବୁ ନିୟମ
ଯଥା ମାତ୍ରାବିନ୍ୟାସ ଓ ଯତି ଏକା ରହିବାର ବିଧାନ ହେତୁ
ହରିଗୀତିକା ସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ ।)

ପୁଲର ମାଳା ଦିଅ ତା ଗଳେ

ଚିକି ଝିଅଟି ଖୋଲିଛି ପାଟି
ହସ ଉକୁଟି ପଡୁଛି ଲୋଟି;
ଶୁଭେ - ନାହିଁ ଦରୋଟି ମୁଖମଣ୍ଡଳେ
ତାକୁ - ଗାଧେଇ ଦିଅ ଅତର ଜଳେ ||
ଘରେ - ସଞ୍ଜାବତୀ - ଜଳାଇବେ - ଘରଣୀ;
ଘଣ୍ଟ - ଶଙ୍ଖ ବାଜି - ପୁରି ଯିବ - ଧରଣୀ || ୧||
ଦିନଟା ସାରା ନ ମାନି ଖରା

ଖେଳିଛି ଖେଳ ଅବୋଲକରା;
ଶେଷେ - ଯାଇଛି ଅକା ନବକଳିକା;
ଯିବ - ଲେଉଟି ଘରେ ଦେବ-ବାଳିକା; ||
ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ - ସମୀରଣ - ସଞ୍ଚରେ;
ସେ ତ - ଯିବ ଫେରି - ନାହିଁ ଡେରି - ତା ଘରେ || ୨||

କାନନ ଗିରି ହୃଦୟ ଚିରି
ଭାଳିବେ ଲୁହ ତାହାକୁ ଝୁରି
ଥରେ - ନିଅ ମା ତୋଳି ଆପଣା କୋଳେ
ଦିଅ - ଚନ୍ଦନ ଟୋପା ତାର କପୋଳେ ||
ଜଳେ - କୁବଳୟ - ଖୋଲୁଥୁବ - ଆନନ;
ଦେଖୁ - ଚାନ୍ଦ ରାତି - ଥୁବ ପ୍ରୀତି - ମଗନ || ୩||

ସଞ୍ଜ ନ'ଇଁଲେ ଦରିଆ କୁଳେ
ଶୁଆଇ ଦେବ ମଶାଣି ତଳେ
ଏକା - ସେ ତୋଟା ମାଳେ ବନ ଗହଳେ
ଗୋଟେ - ପୁଲର ମାଳା ଦିଅ ତା ଗଳେ ||
ତାକୁ - ପ୍ରେମ ବୋଲି - ନେବ ତୋଳି - ମେଦିନୀ;
ନିତି - ଲୁହ ଭାଳି - ଖୋଜୁଥୁବ - ଚାନ୍ଦିନୀ || ୪||
ଦେଖ - ପୁଲେ ପୁଲେ - ଖେଳି ବୁଲେ - ଅବନୀ
ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ - ଅବତରେ - ରଜନୀ || ୦||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୨୧୪୧୭୦୯

ଫୁଲା ହ୍ରାସ

ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଧର୍ମ କଷେ ବିଧାଏ
ତା ଗାଲରେ ପାପ କଷେ ଦୁରନ୍ତ ।
ଯେ ଠୁଙ୍କିଲେ ଅନ୍ୟକୁ ଶେଷ ଥୋପି
କାହା ଫୁଲା ହ୍ରାସ କି ହେବ କି କେବେ?

ଛନ୍ଦ: **ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା** ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409140453

ଫେରି ଯାଅ ପାରା ଯୋଡ଼ିକ

ଯିବି ଖଟୁଳୀ କିଣି ।

ତୁମ ସାଥୀ ସଙ୍ଗାତ ।

ନୂଆଣିଆ ଖରା ହେଲାଣି
ବେଳ ଯିବ ରେ ବୁଡ଼ି
ସୁନ୍ଦରିଆ ପାରା ଯୋଡ଼ିକ
କିମ୍ପାଁ ଯାଉନ ଉଡ଼ି ।

ହାଣ୍ଡି ନାହିଁ ଟାଙ୍ଗି ରାତିକ
ସାରା ଦେବି ଲୁଚେଇ
ନିଶବଦେ ଭୂଆଁ ଆସିବ
ସେ ଟା ବଡ଼ ଓଲେଇ ।

ଜନନୀ ତୁମର ଓପାସେ
ଥୁବେ ଝୁରି ଝୁରିକା
ବାପା ବସିଥିବେ କପାଳେ
ହାତ ମାରି ମାରିକା ।

ଅନ୍ଧାର ହେଲେ କି ପାରିବ
ଉଡ଼ି, ପାଇବ ବସା,
ସଞ୍ଜ ହେଲା, ଗଲେ ଘଡ଼ିଏ
ହେବ ଗହନ ନିଶା ।

ନାତି ନାତୁଣୀ ତ ନାହାନ୍ତି
ପାଶେ ଶୁଣିବେ କଥା
ଘୁଟୁରୁ ଘୁଟୁରୁ କରୁଛ
କିଆ ଟୁଙ୍ଗାରି ମଥା ।

ବାହୁଡ଼ି ସହଳ ନ ଯିବ
ଯେବେ ବୁଡ଼ିବ ବେଳ
ବଡ଼ ହୁଅ ଜାଣି ଯିବ ରେ
ପିତା ମାତା ବିକଳ ।

ଏବେ କିମ୍ପାଁ ପାରା ଯୋଡ଼ିକ
ମୋର ପିଣ୍ଡାରେ ବସ
କି ଖୋଜବି ନାହିଁ ମୋ ଘରେ
ଦୁଧ ନଡ଼ିଆ ରସ ।

ନାହାନ୍ତି କି ତୁମ ବାପ ମା
ଅବା ଭାଇ ଭଉଣୀ
ଖୋଜି ସେ ତୁମକୁ କାନ୍ଦିବେ
ପାରୁ ନାହିଁ କି ଜାଣି ।

ଫେରି ଯାଅ ଫେରି ଯାଅ ରେ
ଏବେ ନିଜର ଘର
ସଞ୍ଜ ତ ଯାଉଛି ବୁଡ଼ି ରେ,
ଘୋଟି ଯିବ ଅନ୍ଧାର ।

ପାଖେ ନାହିଁ ପଡ଼ୁ ପୋଖରୀ
କାହୁଁ ପି'ଇବ ପାଣି
ଶୋଇବାକୁ ନାହିଁ ବଜାର

ଛୋଟିଆ ରାତିଟା କଟିଲେ
ଆସିଯିବ ପ୍ରଭାତ
ବସା ପାଖେ ଖୋଜି କାନ୍ଦିବେ

ଲଲାଟେହୁ କବି
ଜୁଲାଇ ୨୦୧୬

=====

କବିତା: ବଢ଼ିଆ ପିଲା

ଛନ୍ଦ: ଅଳାଳାପି id: 07-vv/76

ଗଣ: ସଗଣ ଯୁଗଣ + ଲ

ବର୍ଣ୍ଣ: 112/122 + 1 (7)

=====

ବଢ଼ିଆ ପିଲା ରାମ
ବଢ଼ି ସେ ରଖେ ସାଜି

ହରଷେ କରେ କାମ ।
ବିଛଣାପଟା ରାଜି ॥1

ସୁତୁରା ସଫା ଦେହ,
କରି ସେ ନିଜେ କଷ୍ଟ

ମିଳିଲେ ଟିକେ ସ୍ନେହ,
ଅପରେ ରଖେ ତୁଷ୍ଟ ॥2

ମନରେ ବିନା ଖେଦ
ଜିଭ ତା ରଖେ ମିଷ୍ଟ

ଅଥବା ତିଳେ ଭେଦ,
ସତରେ ସଦା ନିଷ୍ଟ ॥3

ବଢ଼ିରେ ରହେ ମଗ୍ନ
ଦିନ ଶେଷରେ ଖେଳି

ଖୁସିରେ ନିଏ ଅନ୍ନ ।
ବଢ଼ି ତା ବସେ ମେଲି ॥4

ଜନନୀ ପିତା ଭାଇ
ଗୁରୁମାଠୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,

ଖୁସି ଭାରି ତା ପାଇଁ ।
ଖୁସି ଦେଖୁ ତା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ॥5

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202210050100

"ବଣ୍ଟାଗେ ତୋ କଟାଗେ" ଏ ମହାବାକ୍ୟ ସ୍ମରି
ହିନ୍ଦୁ ମୁସ୍ଲିମ୍ ରହ ସଙ୍ଗେ ଭାଇଭାଇ ପରି ।
ଯେ କରିବ ଧର୍ମନାମେ ବିଦ୍ବେଷପ୍ରଚାର
ସର୍ବେ ମିଶି ତା ପିଠିରେ ବସାଅ ପ୍ରହାର ॥

L. Kabi

ଫସରଫାଟ ଆନ୍ଦୋଳନ

ଯୁଦ୍ଧ ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନ
ଫସର ଫାଟିଲା
ଡାହାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାକିବାରେ
କୁନିକୁନି ପିଲା । ୧

ଆମର ଏ କବିକୁଳ
ଏତିକି କାହୁଁଆ,
ଏହାକୁ ହରାଇ ଦେଲେ
କଅଁଳିଆ ଛୁଆ । ୨

ଇଂରାଜୀକୁ ବକି ବକି
ମହା ପରାକ୍ରମେ
ନିଜ ପୁଅନାତି ସବୁ
ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମେ । ୩

ଶବ୍ଦ-ଅର୍ଥ ବ୍ୟାକରଣ
ବନା ଶହେ ଭୁଲ
"ଆମ ବହି ବିକ୍ରୀ ନାହିଁ" -
ସଭା ହୁଲହୁଲ । ୪

ଲେଖୁଛନ୍ତି ଶହ ଶହ
ନ ଥିଲା ଶବ୍ଦ,
ଭାଷାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦେବେ
ପିଟନ୍ତି ନିଷଦ । ୫

ଘରେ ଥାଇ ଦେଖୁବେନି
ଅଭିଧାନଟିଏ,
ଭୁଲ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯୁଦ୍ଧ
ରାଗ ଦେଖେ କିଏ ! ୬

ଶ୍ରାବଣ ମାସକୁ ଇଏ
ଲେଖନ୍ତି ଶ୍ରାବଣୀ,
"ଶ୍ରାବଣପୂର୍ଣ୍ଣିମା" ଅର୍ଥ
ଜାଣି ପାରନ୍ତିନି । ୭

କହନ୍ତି କି ଲାଭ ଜାଣି
ବନା ବ୍ୟାକରଣ
ଅଭିଧାନ ବାକ୍ୟଶୁଦ୍ଧି
ପଦ ପ୍ରକରଣ । ୮

କହନ୍ତି ଭୁକିଲା ଯାହା
ସେହି ମୋ କବିତା
ଏହାକୁ ସବୁ ବୁଦ୍ଧି ଦିଅ
ଜଗତର ପିତା । ୯

ଲିଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୦୮୦୭୦୮୫୫

ବାଘୁଣୀ କି ଜନ୍ମାଇବ ଠେକୁଆର ଛୁଆ?

ବାଘସଙ୍ଗେ ଖେଳି
କରୁଥାଳ ସେନାପତି
ତୋଷିବାକୁ —
ରଜାପୁଅ ଧରିଦେବ
ନ ପଢିଲେ —
ରୁମପାଇଁ ନ ଲେଖୁବି

ଥାଏ ରଜାଘର ପୁଅ
ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅପତ୍ୟ;
ରୁଗ୍ମ ତୁମ ମନ,
ଛାଗଳ ସନ୍ତାନ ?
ନ ପଢ କବିତା,
ବିଶୁଦ୍ଧି ବର୍ଜିତା ।୧॥

ଲେଖୁ ଯେବେ ଆସେ ନାହିଁ
"ସର୍ବେ ବୁଝିଲେ ସାହିତ୍ୟ",
ଟିଟିକାରୀ ଯେତେ ଯିଏ
ବାଘୁଣୀ ବେଇବ ନାହିଁ

ଲେଖ ଯାହା ଖୁସି,
ହେଉଥାଅ ଘୋଷି;
ମାର ବେପରୁଆ,
ଠେକୁଆର ଛୁଆ ।୨॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୮୦୭୨୦୧୭୩୦

ବିଛୁଆତି

କଥା ରଖୁ କି ନାହିଁ,
ସତେ ନେବୁନି ବୁଲାଇ ?
ମୋତେ -- କେବେ ଆଉ ଚିହ୍ନିବୁ କେଜାଣି;
ବେଗି ଆସିବୁ କି ନେବି ଟାଣି ଟାଣି ??-୧

ତିନିଟକ-ସାଇକଲ,
ମୁଁ ବସୁଟି ତାକୁ ଠେଲ,
ଚାଲ ପଲେଇବା ଘର ଆଉ ମୋଲା,
ଗଲେ ଦେଖାଇବି କେଡ଼େ ମୁଁ ଚଗଲା ।-୨

ଚାଲ ପାର୍କରେ ବସିବା;
ପାରା ଚଢ଼େଇ ଦେଖିବା;
ସେଠି ମାଉସୀର ମୋଡ଼ି ଦେଇ ନାକ;
ଧାଇଁ ପଳାଇବି, ଶୁଣିବିନି ଡାକ ।-୩

ମୋତେ ମିବାଇଲ୍ ଟା ଦେବୁ,
ଲାଭନ୍ ଯୋଡ଼ି ଧରାଇବୁ,
କଥା ହେବି ସେଠୁ ଅଜା ସାଥେ ବସି;
ଲାଭନ୍ କଟିଲେ ମୋବାଇଲ୍ ଦେବି ଠେସି ।-୪

ଦେ' ମୁଁ ପିନ୍ଧିବି ତୋ ବୁଡ଼ି;
ପିନ୍ଧା ବପାଙ୍କର ଘଡ଼ି;
କି ନା ଭାଙ୍ଗିବି ଯା' ରଖୁଛୁ ସାଇତି ?
ତୁ କି ଜାଣିନୁ ମୁଁ କେଡ଼େ ବିଛୁଆତି ??-୫

ଲଲାଟେୟୁ କବି ୧୭-୧୦-୨୦୧୭

ବୁଦ୍ଧିଭ୍ରଂଶ

ଛନ୍ଦ: ଶିଖରିଣୀ ଗଣ: ଯୁମନସଭ+ଲଗୁ

ବର୍ଣ୍ଣ: 122/222/111/112/211+12

ମହାକାଶୁ ଶିପ୍ରା ପତି ଶିବଶିରେ ପର୍ବତବରେ
ଖସେ ଗଙ୍ଗା ଭୂମେ ପୁଣି ଖସିପଡେ ସାଗରଜଳେ ।
ତଥା ବୁଦ୍ଧିଭ୍ରଷ୍ଟ ପ୍ରପତିତ ହୁଏ ନିମ୍ନକୁ ସଦା
ଫିଟେ ତଦ୍ରୂପ ବ୍ୟକ୍ତିର ପତନ ରାସ୍ତା ବହୁମୁଖେ ।

ଶିପ୍ରା= ବେଗବତୀ; **ପ୍ରପତିତ**= ଯେ ପତି

ଯାଇଛି; **ବହୁମୁଖେ**= ବହୁତ ଉପାୟରେ;

ଅନୁବାଦକ: **ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି**

202409261659

ମୂଳ:-

शिरः शार्वस्वर्गात्पशुपतिशिरस्तः क्षितिधरम्
महीध्रादुत्तुंगादवनिमवनेश्चापिजलधिम् ।
अधोऽधो गंगेयंपदमुपगतास्तोयमथवा
विवेकभ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखः ।

- भर्तृहरि -

Lalatendu Kabi VP

4m · 🌐

ବୁଦ୍ଧିବଳେ ହେଉଥିଲେ କାବ୍ୟ ମନୋହର
ହେଇ ଥାନ୍ତେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସର୍ବେ କବୀଶ୍ୱର ।
ରକ୍ଷାବୈଦ୍ୟପ୍ରାଧାପକନ୍ୟାୟାଳୟଜୀବୀ-
ଚୋର ବି ହୁଅନ୍ତେ କବି ଦେଖନ୍ତୁ ପୃଥିବୀ ॥
ନ୍ୟାୟାଳୟଜୀବୀ= ଓକିଲ ଇତ୍ୟାଦି;

ବ୍ରେନ୍‌ମେନେଜ୍‌ମେଣ୍ଟ୍:
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ତାବର

• ସବୁ ମାଥେ ଭରି ବ୍ରେନ୍ ଗୋଟେ କରି
ଦେଇଅଛି ଆମ ଧାତା,
ରଖିଛି କେ ତହିଁ ଭଲ ଭଲ ବହି,
କେ ରଖିଛି ଛିଣ୍ଡା ଖାତା ।୧

• କିଏ ବା ରଖିଛି ଭାତ ଡାଲି କିଛି,
କ୍ଷୀରି ପୁରି ତରକାରି,
ବ୍ରେନ୍ ମଧ୍ୟେ କେହି ଗୋବର ପୁରେଇ
ଅବସ୍ଥା ଦେଇଛି ସାରି ।୨

• ଲଲାଟେନ୍ନୁ କବି ୨୦୧୯୧୨୨୯-୧୨:୪୫

ଭକ୍ତକବି ପ୍ରତି

କଣ୍ଠିକା ତୁମର ଅମୃତ ନିର୍ଝର
ଭାବ ଉଷ୍ମ ପ୍ରସ୍ରବଣ,
ହୃଦୟରେ ଭରା ଭକ୍ତିର ପସରା
ମାନମଧ୍ୟେ ସମର୍ପଣ
ତୁମେ — ଦୟା କ୍ଷମା ସର୍ବହୀନ;
ଆନ ହିତ ଆଶେ ଶବ୍ଦ କୋଷ ପାଶେ,
ଅପର କଷଣେ ଦୀନ ।

ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ଭକ୍ତ କବି ମନ
ବ୍ୟାପ୍ତ ବିଶ୍ୱେ ଚରାଚରେ
ମୁଗ୍ଧ ବସୁନ୍ଧରା ଗାନ୍ଧର୍ବ-ମୁଖରା
ମଧୁ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ସ୍ୱରେ !
ତୁମେ — ମରଣକୁ ଗଲ ଜିଣି,
ସେ ମଧୁ ବିନୟ ବଚନ ନିଚୟ
ହୃଦୟ ନେଇଛି କିଣି !

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୧୮୨୧

ଭକ୍ତନେତ୍ର ବିନା ଡୋଳା
ନାସ୍ତି ମସ୍ତିଷ୍କ ମସ୍ତକେ ।
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱେ ଦୁର୍ଲଭା ଲଜ୍ଜା
ସଙ୍ଗେ ସମ୍ମାନତେଜନା ॥1

ଏ ଭାବେ ଅନ୍ଧଭକ୍ତଙ୍କ
ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକେ ।
ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଭୁ ଚାହାଙ୍କ
ଡୋଳା କାଢ଼ନ୍ତି ଭକ୍ତର ॥2

LK 20250105

ଭକ୍ତେ କୁରାଢ଼ିର ବେଣୁ 347

ମୋଦୀ କୁରାଢ଼ିର ଫଳକ ଭକ୍ତେ
ବେଣୁ ତାର ସମର୍ଥନେ
ଆମେତୁମେ ଟିକିଫୁଲରକଡ଼ିସବୁ
ଝୁରିମରୁଛୁ ନିତି ଘନବନେ ।
କାନ୍ଦି ମର ସେ ନରରାକ୍ଷସ ମନେ
ନାହିଁ ତ ଦୟା ବିନ୍ଦୁଏ
ଚଣ୍ଡାଳ ତା ପୁତ୍ରେ ବି ତା ପରି
ନିଷ୍ଠୁରତ୍ବରୁ ସିନ୍ଦୁଏ ॥

ସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ: ହରିଗୀତିକା
ମାତ୍ରାବିନ୍ୟାସ: 2212×4, ଶେଷ S
by L Kabi 202511051519
ଅଥବା

ଫଳକ ସଙ୍ଗେ ବେଣୁ 347

ମୋଦୀ କୁଠା/ରେ ଶସ୍ତ୍ର ଭ/କ୍ତେ ବେଣୁ ତା/ହା ସଞ୍ଜନେ
ଜନଗଣସକଳ/ ଟିକିଫୁଲରକଡ଼ି/ସବୁ ଝୁରିମରୁଛୁ/ ନିତି ଘନବନେ ।
କାନ୍ଦି ମର ସେ/ ନରରାକ୍ଷସ ମ/ନେ ନାହିଁ ତ ଦ/ୟା ବିନ୍ଦୁଏ
ଚଣ୍ଡାଳ ତା/ ପୁତ୍ରେ ବି ସ/ର୍ବେ କୁରକ/ମା ବନ୍ଦୁଏ ॥

ସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ: ହରିଗୀତିକା
ମାତ୍ରାବିନ୍ୟାସ: 2212×4, ଶେଷ S
by L Kabi 202511051519
19-24-20-18 16-26-20-16

ଭଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡର ଜନ୍ମଯାତ୍ରା

(ଚୋଖ)

ଦରମଲା ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଯେତେ କର ସିଂହରତି
ଅରାତି ସଙ୍ଗତେ ଲଢ଼ି ମୃତ୍ୟୁ ନିଶ୍ଚୟ,
ଅଶୁଦ୍ଧ ବିକୃତ ଭାଷା ବଳେ କବି ହେବା ଆଶା
କରାଇବ ଲୋକହସା, ନ ହେବ ଜୟ ।
ଶୁଣିଛ କେ ମେଦିନୀପତି
ଭଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡ ଧରି ଯୁଦ୍ଧ ଜିତିଅଛନ୍ତି ? ୧।

୨୦୨୦୧୨୦୨୦୧୫୪

ପ୍ରଜାଙ୍କ ଏକତା ବଳେ ରାଜାର ଶାସନ ଚଳେ
ତେଣୁ ରାଜା କଉଶଳେ ରଖେ ଅଦ୍ଭୟ;
ଜାତି-ଧର୍ମ-ଭାଷା ନାମେ ଭେଦ ସୃଜି ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ
ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ହେବା ଆମେ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଶୟ;
ଦୃଶା ବିଞ୍ଚି, ଭାଙ୍ଗି ସମାଜ
ମଉସା ଲଢ଼ୁଛି ଭଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡରେ ଆଜ ! ୨

ଅଦ୍ଭୟ= ଏକତା; ସଂଶୟ= ସନ୍ଦେହ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୫୧୮୨୦୩୮

ଭଣ୍ଡୁକବିଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ କବିତା

କି ଇଞ୍ଜିନିଆର ସ୍ବପ୍ନାଈଭର

ଧରି ନାହିଁ ଯିଏ ଦିନେ

ଭାଙ୍ଗିଥୋଇ ଗଦ୍ୟ କବି ଯେଉଁ ଗଧ

କବିକୁଳଠୁ ସେ ଭିନେ ॥୧

କଇଁଚି କତୁରୀ ଅରଟେ ନ ଧରି

ଦରଜି ସାଜିଛ ଭାଇ ?

ଲୋକେ ପିନ୍ଧିବେଟି? ଗୋଟେ ବୋଲି ପିଠି

ଫୁଲି ଯିବ ମାତ ଖାଇ ॥୨

ସିଏ କି କବିତା ଲାଳିତ୍ୟ ରହିତା,

ଠୋଅ'ଠା ଭାଷଣବାଜି?

ଖୋଳ ହେଇ ହେଇ ଛାପୁଛ ଯେ ବହି

କିଏ ପଢେ କୁହ ଆଜି ?୩

ଜୀବନ ଯାକରେ ଲେଖୁଛ ଯା ଅରେ

ବୁଝିଛ ନା ବୁଝାଇଛ?

ବାକ୍ୟ ତୁଟିପୁଣି ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥହୀନ

ଭାବ ମିଛ, ତାହା ମିଛ ॥୪

କାବ୍ୟକଳାକୃତ୍ୟ ବିହୁନେ ଯେ ବ୍ରାତ୍ୟ

ଦେବ କବି ପରିଚୟ,

ଭଣ୍ଡୁବାକୁ ଜନେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଭଞ୍ଜନେ

ଏହି ଶେଷ ତା ଉପାୟ !୫॥

ପ୍ରଭଞ୍ଜନ= ବେଗବାନ ପବନ ବା ହାଞ୍ଜା

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୧୯୦୧୧୧୦୮୫୫

ଭୟଙ୍କର ଗୁଲେଲସୁ

ରାମରାଜ୍ୟେ ଗୁଲେଲ୍-ସାଜେ କରିବା ଲଭାଇ,
ବଇରୀକି ମାରିଦେବା ଗୋଡ଼ାଇ ଗୋଡ଼ାଇ ।୧

କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ଗଢି ମାଟିର ଗୁଟିକା
ଲତାକୁଠି ଚଢ଼ାଇବା ବିଜୟର ଟୀକା ।୨

ବଇରୀ ଆସିବ ଧରି ଟେଙ୍କରକମାଣ,
ଗୁଲେଲ୍ ଛାଟି ପଠାଇବା ଲକ୍ଷେ ମାଟିବାଣ ।୩

ଜିହ୍ଵାପଦୋହଜେ ଭରା ଅସୀମ ଶକତି,
ଶ୍ରୀନଦୁଗ୍ଧପାନ ଦେବ ବିଜୟପ୍ରବୃତ୍ତି ।୪

ଚଢ଼ିବା ଇନ୍ଦନ ବିନା କଙ୍କୁର ବାହନ,
କର ସର୍ବେ ହର୍ଷରବେ କଙ୍କୁରପାଳନ ।୫

ଅପରଧରମୀ ଶତ୍ରୁ ବାଣୁଅଛି ବ୍ୟାଧୁ
କହି କହି ଦେବା ତାର ଦୁର୍ନାମ ସମ୍ପାଦି । ୬

ଦୁର୍ନାମରେ ଦବିଗଲେ ଶତ୍ରୁମନୋବଳ
ମାଟିଗୁଟି ଗୁଲେଲରୁ ଦାଗିବା ଚଞ୍ଚଳ ।୭

ଆତ୍ମାନୀକି ବିକିଦେଇ ସୈନିକବାହିନୀ,
ସୀମାନ୍ତେ ଟାଙ୍ଗିବା ଲେମ୍ବୁ-ଲଙ୍କାସମ୍ବୋହିନୀ ।୮

ଆମ ଭୟେ ବିଶ୍ଵମୟ ହେବ ହାହାକାର,
ସକଳେ କରିବେ ଆମ ଜୟଜୟକାର ।୯

ଲଲାଟେୟୁ କବି ୨୦୨୦୧୧୨୦୦୫୦୩

ଭୟାବହ ଅବସ୍ଥା

ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବତାସେ
ଶାଳ୍ଲଳି ତୁଳିକା
ବିଶାଳ ଜାହାଜ
କାଗଜର ଡଙ୍ଗା

ଉଡୁଛି ଆକାଶେ
କହୁଛି ମାଳିକା
ବିଭୀତ ନାବାଜ
ଉତ୍ତରିବ ଗଙ୍ଗା

ଶିଳାଖଣ୍ଡ ସ୍ତର ସ୍ତର
ଉଡିଗଲି ଧର ଧର ।
ଉତ୍ତରଙ୍ଗନିରୀକ୍ଷଣେ
ସନ୍ତରୁଛି ପ୍ରାଣପଣେ ॥1

ମହାୟୁଦ୍ଧଭୟେ
କହୁଛି ବୈରାଗୀ
କୁଳଙ୍କଷାଜଳେ
ଚିଙ୍ଗଟଶଫରୀ

ସର୍ବେ ଧରାଶ୍ରୟେ
ମୁଦିରା ତୋ ଲାଗି
ପୁଲିନ ଦୋହଲେ
ଭ୍ରମରେ ବିହରି

ଛାତି ନିଜ ଘରଦ୍ୱାର
ଏ ଜୀବନ ଛାରଖାର ।
ନକ୍ର ଭାଗ୍ୟେ ବକ୍ରଗତି
ଆଚରନ୍ତି ଉଗ୍ରମତି ॥2

ଏ ରାତି କେ ଦର୍ବ
ପାରସ୍ୟଭୂତଳେ
ଦେଇ ନିଜ ପ୍ରାଣ
ବିନା ଆତ୍ମବଳି

ସଭ୍ୟତା ଧ୍ୱଂସିବ
ବିନିଦ୍ର ସକଳେ
କରିବେ ରକ୍ଷଣ
ସହିବେ କିଭଳି

କହିଅଛି ଉଦ୍ଘୋଷଣେ
ସଭ୍ୟତାର ସୁରକ୍ଷଣେ ।
ପ୍ରଗତିର ପ୍ରତି ଚିହ୍ନ
ଧରା ହେବା ଖୁନ୍ନଭିନ୍ନ ॥3

ଲ. କବି 2026/04/07-08 ନିଶାନ୍

କବିତା: ଭଲ ବନ୍ଧୁ ସେଫ୍ଟିପିନ୍
ଛନ୍ଦ: ବଂଶସ୍ତ୍ର (ଜତୌ ଜରୌ)
ବର୍ଣ୍ଣ: **121/221/121/212**

ଲୁଗାରୁ ବୋତାମ ଗଲେ ବି ସେଫ୍ଟିପିନ୍
ରଖେ ମହତା ମଣିଷଙ୍କ ଭୂତଳେ ।
ତଥା ଚ ସଂସାର କଲେ ହଟା ପଟା
ଉପାୟ କାଢେ ଭଲ ବନ୍ଧୁଟେ ଥିଲେ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202411192319

ବଂଶସ୍ତ୍ର ଛନ୍ଦର ଜଣା ଶୁଣା

ଉଦାହରଣ:-

ଶରୀରମାଦ୍ୟଂ ଖଲୁ ଧର୍ମ ସାଧନମ୍ ।

ଭଲେ-ହେଲେ-ତ-ମ-ଗୋ-ଯେ

ତେଜି ପାକ ଭୋକ ଲେଖିବାର ଲୋକ
କି ଭାବେ ଶବଦ ଖୋଜେ
ସେ କିଛି ବୁଝିବ ଯେ ନିତି ଗୁଞ୍ଜିବ
ଭଲେ-ହେଲେ-ତ-ମ-ଗୋ-ଯେ ? ୧
ଅଟଇ ବୈଠଇ ଖଟଇ ଲୈଟଇ,
ଅଇ ଭାରେ ସର୍ବନାଶ,
ଯେତେ ଈଷକର୍ମା ସେତେ ବିନ୍ଦୁ କମା
ସେତେ ଯେ-ଯେ-ଅନୁପ୍ରାସ । ୨
କୁଟିଣ ଝୁଣିଣ ଭୁଠିଣ ରୁଠିଣ
ଏଇ ଶ ହରିଣ ଛୁଆ?
ଦୁମ କବିତାର ଦୁମ ଭର୍ତ୍ତି ତାର
ଶ୍ରୀଚରଣ ଚିହ୍ନ ଥୁଆ ! ୩

ଈଷକର୍ମା = କର୍ମକୁଷ୍ଠ, ଅଳସୁଆ; ବୈଠଇ, ଲୈଟଇ, ରୁଠିଣ = ହିନ୍ଦୀରେ,
ଭର୍ତ୍ତୁରେ ସବୁଥୁରେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତ୍ୟୟ ପଶିଯାଉଛି ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୦୩୩୦୧୨୪୭

ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଚ୍ଚ-ତୁଙ୍ଗ-କବି-ମଙ୍ଗଳ-ଶୌରି-ଶୌର-
ଚନ୍ଦ୍ରାରି-କେତୁ ନରକଳ୍ପିତ ଶୂନ୍ୟଚିତ୍ର ।
କେତେ ପ୍ରଭାବକ ଜଣା ନରଭାଗ୍ୟପତ୍ରେ
ଅଜ୍ଞାତ ନୈଜ ବସୁଧାର ବିଧାନ-ସୂତ୍ର ॥

ଅର୍ଥାତ୍:

ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଧ ଶୁକ୍ର ମଙ୍ଗଳ ଶନି ବୃହସ୍ପତି ଏ ପରି କି
ଶୂନ୍ୟାକାଶରେ ମଣିଷର କଳ୍ପନାରୁ ସୃଷ୍ଟ ଦୁଇଟି (ନ ଥିଲା ବିନ୍ଦୁର
ରୂପଚିତ୍ର) ରାହୁ ଓ କେତୁ ଗ୍ରହ କିଏ (ଆମ) ଭାଗ୍ୟ ଉପରେ କି
ପ୍ରଭାବ ପକାଇବେ ସେ ସବୁ ଜ୍ଞାତ (ବୋଲି ଆମ) ଜନ୍ମକୁଣ୍ଡଳରେ
ଲେଖା ହେଇଛି ।

କିନ୍ତୁ ଆମ ଆପଣାର ଗ୍ରହ ପୃଥିବୀ (ଆମ ପାଇଁ) କଣ
ସବୁ ବିଧାନ ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି ସେତିକି ଜାଣିବାର ସୂତ୍ର (ସେ
ପାଠରେ) ଲେଖା ନାହିଁ ।

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତତିଳକା** ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ

SSI SII ISI ISI SS

by **L. Kabi** 202604291031

167 ଭାଗ୍ୟବିତମୂଳା

ଭାଗ୍ୟ ବିତମ୍ବନେ ନାନା ବିଘଟନେ
ସହି ନିଅ ମଥା ପାତି,
ମୂଷା କହୁ - ଗଜ ! ହୁଅ ବେଗେ ସଜ
ପ୍ରେମିକା ହବୁ ଏ ରାତି । ୧
କହୁଥିବ ଛେଳି - ଆସି ବେଲା ବେଳି
କର ମୋର ପାଦଦମ୍ପା,
ଜାଣିନୁ କି ବାଘ ମହାବଳୀ ଛାଗ,
ଭରି ଦେବି ଦୁରୁଦଶା । ୨
କହୁ କେ ନିର୍ଗ୍ରନ୍ଧ - ମୋରୁ ସାରସ୍ବତ
କିଣି ନିଅ ସନମାନ,
ପୁଛୁ ବେକ ମୋଡି ବେନି ହସ୍ତ ଯୋଡି
ପାପୀ ବାଣୁ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ । ୩
କଳିକାଳ ଶେଷ ଜାତି ଜାତି କ୍ଲେଶ
ଏ ଜଗତେ ଦେବ ଭରି,
ନିରେଖୁ କଷଣ ନିସ୍ତ୍ରପକ୍ଷଗଣ
କରୁଥିବେ ହରି ହରି । ୪

ଲଲାଟେଷୁ କବି ୨୦୧୯୧୧୨୮୧୭୩୦

ଭାବିରଖ ସଭାଜନେ

ମୁଁ ଗଲେ ଦୂରସ୍ଥେ ଭୁଲିବ କେମନ୍ତେ
ଭାବି ରଖ ସଭାଜନେ,
ନତୁବା ଭ୍ରମରେ କବିତାପ୍ରେମରେ
ମୋ କଥା ପଢିବ ମନେ ।୧
ଆମୋଦ-ପ୍ରଣାଳେ ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରକାଳେ
ପର୍ଦ୍ଦା ଅନ୍ତରାଳେ କେହି
ଗାଇଲେ ବାଲିକା ମୋ ଗୀତିମାଳିକା
ଭାଳି ହେବ ନରଦେହୀ ।୨
ଦୂର ସୁରପଥେ ନିରେଶ୍ ନୀରତେ
- ତୁମ ଆଖି ଲୁହଧାର
କରୁଥିବି ଦୂରେ ନିରବେ ସେ ପୁରେ
ଅବରୁଦ୍ଧ ହାହାକାର ଏ

ନୀରବତା= without delight

ଆଜି ହାତାହାତି, କାଲି ରାତାରାତି
ହାତଧରା କୋଳାକୋଳି,
ମନେ ପଡୁଥିବ ଯେତେ ବହୁଥିବ
ମାଥେ ଅଠା ବୋଳାବୋଳି ॥ ୪
ଭାବୁ ଥିବ କେହି ଥିଲା ମଧୁଲେହୀ
ଲେଖୁ ବୋଲୁଥିଲା ଗୀତି,
ଲେଖନୀ ତାହାର ଆଙ୍କୁଥିଲା ଗାର
ନମାନି ଆପଦ ଭୀତି ॥ ୫
ବାଳକବନିତା କିଆଁ ମୋ କବିତା
ପଢୁଅଛ ଥରେ ଥରେ?
କି ଲାଗି ମୁଁ ଗଲେ ଭିଜିବ ସକଳେ
ନେତ୍ରଜଳେ ନିରନ୍ତରେ ? ୬

(ବାଣୀପୁତ୍ର)

90900808998€ - 909008080€09

ଭାଷା ହେଉଛି ଏକ ବାଲ୍ମି, ଜଳ ତା
ଭାଷାଶୋଧ କଲେ ହିଁ ଭାବ ତହିଁରେ
ପାତ୍ରେ ଖୋଜି କଣା ମୁଦାଇ ରଖିଲେ
ମେଲା ଛିଦ୍ର ଥିଲେ ତଳେ ଜଳ ପଡେ

ମଧ୍ୟେ ସ୍ଥିତା ଭାବନା
ପାଏ ସୁରକ୍ଷା ସିନା ।
ପାନୀୟ ରକ୍ଷା ହୁଏ
ସେ ପାତ୍ର ଫମ୍ପାରହେ ॥

କ୍ଷୀରୀ ବାଢି ଥିଲେ କଣା ଖଲିଟିରେ
ଭାଷାଦୋଷ କରେ ସୁ-ଭାବ କବିର
ପତ୍ରେ ଛିଦ୍ର ଯଥା ଟିପନ୍ତି ସୁଜନେ
ଭାଷା ଶୋଧ ତଥା କରନ୍ତୁ କବିତା

ସେ ନାଶ ଯାଏ ଯଥା
ଧୂଂସୋକ୍ତୁଷୀ ସର୍ବଥା ।
କ୍ଷୀରୀ ବଢା ପୂର୍ବରୁ
ଦେଖାଇବା ଆଗରୁ ॥2

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

ସୂତ୍ର:

ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନଂସଜସ୍ତୁତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S

by

L. Kabi

2026-05-19/09:46

ଭାଷାର ଚର୍ଚ୍ଚା

ପତଞ୍ଜଳି ବ୍ୟାକରଣାଦିଶାସ୍ତ୍ରା
ଛନ୍ଦଃସ୍ତୁଳେ ପିଙ୍ଗଳ ଶେଷବାର୍ତ୍ତା ।
ଯା ପାଠ୍ୟସୀମା ପର ଏହି ଶାସ୍ତ୍ର
ଭାଷା ପରେ ଭାଷଣ ତାର ନିର୍ଥକା ।

ଛନ୍ଦ: **ଉପଜାତି** 202410312031

ଭାଷାବିନାଶ 456

ଭାଷାବିନାଶ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ
ଆହା କି ନିଷ୍ଠା କବିଗୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟେ ।
ଉଚ୍ଚାରଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହସ୍ର ଦୋଷ
ତଦ୍‌ବ୍ୟୁତ ଲେଖନ୍ତି ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା - ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

L. Kabi 202605031837

ରୋଧୋବକ୍ରା ଜଳଜ ବିହ୍ନେ ହର୍ଷ କେବେ ଦିଅନ୍ତୁ,
 ମୁକ୍ତାକାଶେ ବିହଗ ନ ଥିଲେ ରମ୍ୟ ସେ ବା ଦିଶନ୍ତୁ ।
 ଏକା ନାରୀ କି ପୁରୁଷ ଥିଲେ କେଉଁ ସଂସାର ଥାନ୍ତୁ
 ଦେଖା ଚାହଁ ସୁଖଦ ନ ଥିଲେ କେହି କିମ୍ପା ହୁଅନ୍ତୁ ॥

ରୋଧୋବକ୍ରା= ନଦୀ; ଜଳଜ= ମାଛ;

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ III III SS.S ISS ISS
 ସୂତ୍ର: ନନମ୍ଭୟୟୁଦେୟଂ ମାଳିନୀ ଭୋଗିଲୋକେଃ

by L.Kabi 202511060315

=====

ପଦ 2, 3 ଓ 4 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରାନ୍ତ୍ରପ୍ରାପ୍ତିତ

କବିତା: ଲକ୍ଷଣ

ଛନ୍ଦ: ଲୀଳା (ନାମାନ୍ତରେ କଳ୍ପମୁଖୀ) 07/39

ଗଣ: ଭଗଣ ତଗଣ + ଗୁ

ବର୍ଣ୍ଣ: 211/221 + 2 (7)

(ଏଥିରେ 1 ଲଘୁବର୍ଣ୍ଣର ଓ 2 ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣର ସୂଚକ ।)

=====

ଭୀତି କିଆଁ ମସୁରା,

ବାଜି ଅଧେ ଯାମିନୀ ।

ଆଗକୁ ମାଗେ ଭରା

କଣ୍ଠକ ମୋ ଭାମିନୀ ॥ ॥1

ଦୀର୍ଘ ପଥେ ଦୀର୍ଘିକା

ସୁଛରସା ସାରସେ

ଦୀପ୍ତ କଲେ ଦୀପିକା

ଚଞ୍ଚଳତା ମାନସେ ॥ ॥2

ବିଘ୍ନ ଭରା ଭାଗ୍ୟରେ

ଦମ୍ଭ ରଖେ ଦୁସୁରା

ଲିପ୍ତ ସଦା କାର୍ଯ୍ୟରେ

ବଣ୍ୟ କରେ ଭର୍ବରା ॥ ॥3

ଗନ୍ଧ ଥିଲେ ମଞ୍ଜୀରେ

ହର୍ଷଣ ଦେବା କଥା

ସୁନ୍ଦ ଥିଲେ ପଞ୍ଜୀରେ

ଲକ୍ଷଣ ହେବା କଥା ॥ ॥4

ମସୁରା= ମୋ ପରେ ଆଶ୍ରିତା; ଦୁସୁରା= ଅଜେୟା; ଭର୍ବରା=

ପୃଥ୍ବୀ; ମଞ୍ଜୀର= ଫୁଲ କେଣ୍ଡା/ଗୁଚ୍ଛ; ସୁନ୍ଦ= ପ୍ରାଣ;

ବାଣୀପୁତ୍ର

202301300030

ମୁଁ ତ ନୁହେଁ କବି ସାହିତ୍ୟ-ପ୍ରସବୀ,
କି କହିବି କବି କଥା
ମୋତେ ଜଗତରେ ଅନୁରେ ଅନୁରେ
ପ୍ରରେ ପ୍ରରେ ଦିଶେ ବ୍ୟଥା ।୧

ମୁଁ ନୁହେଁ ସଫାର, ସୁଷମା କାସାର
ଆଶାର ଆଶ୍ରୟହୀନ;
ଦେଖେ ଚଉପାଶ ରୁଦ୍ଧ ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ,
ପ୍ରହୃତ ମୁଁ ଅର୍ବାଚୀନ ।୨

ସଫାର=PAINTER; (ALSO, POET)

ପ୍ରହୃତ= FALLEN

ଅର୍ବାଚୀନ= RECENT, REVERSE

ନୁହେଁ ବାଦ୍ୟକର, ସଂଗୀତ ନିର୍ଝର
ସ୍ଫୁରି ନାହିଁ ଏ ଅନୁରେ;
ଦେଖେ ଏକସ୍ଵର୍ଣ୍ୟ- ବିରକ୍ତି ବୈଦୁର୍ଣ୍ୟ
ସୁରନରେ, ନରେତରେ ।୩

ଏକସ୍ଵର୍ଣ୍ୟ= MONOTONY:

ନରେତର= OTHER THAN MAN

ନୁହେଁ ସୁରାସୁର, ନୁହେଁ ଦେବପୁର
ଗନ୍ଧର୍ବକିନ୍ନରସୁତ;
ନରଦେହଧାରୀ ନରେତର ଭାରି,
ଭେଦକାରୀ ମୁଁ ଅଭୂତ ।୪।ଶେଷ

**_ଭେଦକାରୀ= SHOWING A
DIFFERENCE_**

ଭୋଟ୍‌ଚୋର ମୌସା 344

ଚୋରାଇବେ ଭୋଟ୍ ମଉସା ବିହାରେ
ସଂହାରିବେ ନିଶ୍ଚୟ ଲୋକତନ୍ତ୍ର ।
ଜ୍ଞାନେଶ ତାହାଙ୍କର କୋଳପୁତ୍ର
ଯାହାର ହାତେ ମତଦାନୟନ୍ତ୍ର ॥ 1

ଯେ ବ୍ୟାଘ୍ର ବାରେ ନର ମାଂସ ଚାଖେ
ମାରେ ନର ପ୍ରାଣ ଥିବାର ଯାକେ ।
ଚୋରୀ ବଳେ ଶାସନ ପାଇ ବାରେ
କେବେ କିଏ ସେ ସୁଖ ଛାଡ଼ି ପିରେ ॥ 2

ଠେଙ୍ଗାଠୁ ଖଣ୍ଡା ଧରି ଥାଅ ହାତେ
ମୌସାଙ୍କ ଖେଳା ଧରିବା ନିମନ୍ତେ ।
ଚୌର୍ଯ୍ୟେ ସଦା ପେଶଳ ମୋର ମୌସା
ତାହା ହିଁ ମୌସାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ପେଶା ॥ 3

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ
SSI SSI ISI SS
by LKabi 202511010715

ମଗଧପଦ୍ମ

ମଗଧେ ଗଧ ଫଡ଼ିଆ
ତୀର ସଙ୍ଗେ କେଳୀରଙ୍ଗେ

ଧରିଲା ପରାୟ
ପଦ୍ମ ଅସହାୟ ।୧

ବାଳୁତ ଲାଲୁଜ ଦେଲା
ସରୋବରେ ସରସୀଜ

ଲଣ୍ଠନର ଡିଆଁ,
ସରଜିଲା ଡିଆଁ ।୨

ବନ୍ଧୁରିତ ପଥେ ବ୍ୟଙ୍ଗ
ବସି ଅନ୍ଧ କହେ ପଥ,

ବନ୍ଧୁର ସ୍ଥଳରେ
ଅନ୍ଧାରୀ ନଗରେ ।୩

ଫଡ଼ିଆ= ଗୋଡ଼; ଲାଲୁଜ= ତେଜସ୍ବୀ
ଯାଦବ; ବ୍ୟଙ୍ଗ= ବି+ ଅଙ୍ଗ = ବିକଳାଙ୍ଗ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ତା: 20220227 ରିଖ

ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ ମହାଭାରତ ମାହାତ୍ମ୍ୟ

(ବା) ଅତିବିଶେଷ କଥନ

ମଣିଷରୁ ବ୍ୟଙ୍ଗକବି

ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ ମହାଭାରତ
ଅଛି ତହିଁ ମିଠା ଖଟା
ପଢ଼ିଲେ ମହାଭାରତ
ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ ଲେଖା ପଢ଼ିଛ ତ,
ପଢ଼ିବାର କଥା,
ଖୁସିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
କି କିଏ କୁହେ?
କୁହ ଦେଖୁ ହୁଏ ! ୨୪ ୩

ପଢ଼ିବ ପଟଶାକ୍ରମ
ପଢ଼ ବିନା ପଢ଼ିଶ୍ରମ,
ଯଦି କେବେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି
ସକାରୁ ବସିବ ପଢ଼ି
ଖୁସିରେ କରିବ ପାଠ,
କେହି ନ ମାରିବେ ଛାଟ
ମହାବଳୀମହାଶାଳୀ-
ବାସ ଦେଖୁ କରତାଳି
କି ଲାଗି ଡରିବି ମିଛେ
ଲାଗି ଲାଗି ଆଗେ ପିଛେ
ଲେଖା ଦେଖୁ କହେ ବେବି - ଅକଲ୍ ଏ କି କଲ୍ ?
ମଣିଷରୁ ବ୍ୟଙ୍ଗକବି ପିଧା ହେଲ ଗଲ ? ୨୪ ୯

ସବୁ ହସି ହସି,
ଦେଉଛି ପରଶି । ୨୪୪
ବହି ହେଲ ଯାଏ,
ସଞ୍ଜ ହେବା ଯାଏ । ୨୪୫
କିଆଁ ହେବ କଲି,
ପଢ଼ ନାହିଁ ବୋଲି । ୨୪ ୬
ବ୍ୟଙ୍ଗ ଲେଖୁଦେଲି !
ଯେହ୍ନେ ମାରେ ଛେଦି । ୨୪୭
ମହାଭାରତକୁ ?
ଲେଖୁବି ତାହାକୁ । ୨୪୮

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି

୨୦୧୯୧୦୦୭୧୧୩୦

ମଦ-ମହିମା

ଶୁଣ ଶୁଣ ମଦ ଦୋକାନୀ,
ଆସ ମୋରପାଶ ଏକାନୀ,
ନାହିଁ ଆଉ ରଜା ଶାସନ,
ଶୁଣି ନ ରଖିବ ଏ ମନ,
ନିତି ନିତି କିଆଁ ପିଇବ
ଶୁଖାରେ କିଲାଗି ମରିବ,
ଯିଏ ଧରି ନାହିଁ ବୋତଲ
ମଦ ମନ୍ଦ ବୋଲି ଅକଲ
ଧର ନାହିଁ ତାଙ୍କ ବଚନ,
ମଦ ପିଇତାଲ ବହନ
ଶୁଣି ଏ ମଦର ମହିମା,
ବଢ଼ିବ ଏ ଦେଶ ଗାରିମା,
ମଦ ପିଉଥିଲେ ଜାଣିବ
ରୋଗ-ଉପଚାର ଲାଗିବ
ସରି ସରି ଯିବ ବୟସ,
ମରିବ ନ ପୁରୁ ଆୟୁସ,
ବୃଦ୍ଧ ବୟସର କଷଣ
ତା ଆଗରୁ ହେବ ମରଣ
ନିଶା ପିଇବାକୁ ବିକିବ
ଚୋର କିଆଁ ଘର ପଶିବ,
ରାଜକୋଷ ଥିବ ପୁରିତ
ତୁମ ପରି ଦେଶଭକ୍ତ
ଏହିପରି ନାନା ଧରମ
ମଦପାନ ପୁଣ୍ୟକରମ

ଶୁଣ ମଦୁଆ ଭାଇ,
ପାଠ ଦିଏ ବୁଝାଇ ।୧
ଏବେ ଜନତା ରଜା,
କିଆଁ ନ ନେବ ମଜା? ୨
ନାହିଁ ଦାରୁ ଟିକିଏ?
ମଲେ କାହାର କିଏ ?୩
ସେ କି ବଞ୍ଚି ରହିବ,
ଥିଲେ କିଏ କହିବ ?୪
ସେ ବି ଜାଣନ୍ତି କିସ?
ମୋତି ଆପଣା ନିଶ ।୫
ଜନେ ଦେଲେ ବୁଝାଇ,
ମାନ ଭଉଣୀ ଭାଇ ।୬
ନାହିଁ ଦେହ କଷଣ,
ନାହିଁ ହେବ ମରଣ ।୭
ସରି ଯିବ ଶକତି,
ନାହିଁ ଅଲଗା ଗତି ।୮
ପୁଣି ଭୋଗିବ କାହୁଁ?
ତୁମ ଯୌବନ ଆଉଁ ।୯
ଘରୁ ତାଟିଆ ବାଟି,
ଥିବ କୁଟାନା କାଠି?୧୦
ତୁମ ଟିକସ ନେଇ,
ଆନ ନଥିବେ କେହି ! ୧୧
ହୁଏ ପିଇଲେ ମଦ,
କର ପୁରୁଣା ଗଧ । ୧୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୮୩୦୦୧୨୭

ମଧୁର ବନ୍ଧୁକାମନା

ଶିକ୍ଷକ ପକ୍ଷର ଧରି ବାରମ୍ବାର ଅଧେତା, ବିଦ୍ୟା-ଅର୍ଥନୀ;
କହନ୍ତି ଏ ଦଣ୍ଡ ଆମ ପ୍ରାଣ ପିଣ୍ଡ, ହେଉ ଆମ ଦୈନନ୍ଦିନୀ ||-୧
ଦୁହେଁ ଏକ ଆନେ କହନ୍ତି ଗୋପନେ- ଦେବା ନାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର;
ଏ ଭଳି ଶାସନ ଲଭି ପ୍ରତିଦିନ ଆନନ୍ଦେ ଫେରିବା ଘର ||-୨
ହାଲୁକା ହାଲୁକା ଧରିଥିବା ଏକା ଏକ ଅପରର କାନ;
ଥକା ଲାଗି ଗଲେ ପଢ଼ିବା ଭୂତଳେ କରିନେବା ଆଲିଙ୍ଗନ ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୧୧୮-୦୭୧୭

ମଧୁରାତ୍ରି 358

ଶୁଭଶଙ୍ଖ ବିଶଙ୍କ କୁଟଙ୍କ ଗଳେ
ଶୁଭିଲୀଣି କଳାପକ-ଲୀଞ୍ଜ ଚଳେ ।
ଅଭିସାର ଦଶାର ଦିଶାନ୍ତ ପଥେ
ଅଧୁରା ବିଧୁରା ମଧୁରାତ୍ରି ଗଡେ ॥

ବିଶଙ୍କ = ଶଙ୍କାସ୍ତନ; କୁଟଙ୍କ = ଚଟିଆ,
sparrow; କଳାପକ = ମଣିରହମାଳ;
ଲୀଞ୍ଜ = ନୃତ୍ୟ; ଦିଶାନ୍ତ = ଦିଗର ଶେଷ;
ବିଧୁର = ଦୁର୍ଗତ, କରୁଣ;

ଛନ୍ଦ: ଡୋଳକ IIS IIS IIS IIS
ସୂତ୍ର: ବଦ ଡୋଳକମୟ ସକାରମୁତମ୍
by L. Kabi 20250914133

ମଧୁଶାଳା ପ୍ରତିଷ୍ଠର

ଆକାଶେ ଭାସିଲେ ଶଶୀ
ହସି ଉଠେ ମଧୁଶାଳା;
ବିଜନେ ବିଳପେ ବସି
ବିଷାଦ-ବିଧୁରା ବାଳା ||-୧

ବାରବଧୂ ବାରାଙ୍ଗନା
ବିସ୍ତରେ ବିସ୍ତାରେ ଖେଳା;
ପଲ୍ଲୀ ପୁରେ ପୁରନାରୀ
ପରାଣେ ପ୍ରକ୍ତଲେ ଜ୍ଞାନା ||-

୪

ମଧୁରାତ୍ରେ ମଧୁଶାଳା
ମଦିରା ଲାଲିମାଭରା;
କାଳିମା ଉସଙ୍ଗେ କାନ୍ଦେ
କାମିନୀ, କାଞ୍ଚିତ-ହରା ||-୨

ଲମ୍ପଟ କୁଳକଳଙ୍କ
ପାଟଳ ଓଷ୍ଠକେ ଲୋଟେ;
କର୍ବଟ ପାକ-କୋଷ୍ଠକେ
ବିଷାଦ ନିଷଦ ଛୁଟେ ||-୫

କାବେରୀ କାମିନୀ ଅଙ୍ଗେ,
ଅପାଙ୍ଗେ ଭଙ୍ଗିମା ଭରା;
ଦୁଃଖୀନୀ ଅକ୍ଷି-ପଟଳେ
ବିକ୍ଷତ ଅକ୍ଷରା ଧାରା ||-୩

କୋକ୍ଷରତ୍ନେ କାମାତୁରା
ରିକ୍ତବସ୍ତ୍ରା କ୍ଷିପ୍ତଦେହା;
ଅର୍ତ୍ତ-ଗର୍ତ୍ତ ଭୟାତୁରା
ପ୍ରୟତ ସମସ୍ତସହା ||-୬

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅରୁଷାକାଶେ
ସମୁଦ୍ରା ପ୍ରଭାତୀତାରା:
ଲମ୍ପଟ ପ୍ରମତ ପ୍ରେମୀ
ବିଭ୍ରଷ୍ଟ ନିହ୍ନବହରା ||-୭

କୁଟଙ୍କ କୁଟୀରେ ପ୍ରାତଃ
ଜାଗ୍ରତା ସୁବତା ଜାୟା
ମାର୍ତ୍ତାଣ୍ଡ ମୂର୍ତ୍ତି ପୁରତଃ
ଭର୍ତ୍ତା ହିତେ ନତକାୟା ||-୮

ମଧୁଶାଳା ମଧୁମାସ
ବିଳାସ ରଙ୍ଗୀମା ଭରା;
ପତିହରା-ପ୍ରତିଷ୍ଠର
ବିଷାଦ-ରାଗିଣୀ-ଝରା ||-୯
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୭୦୧୦୯-୧୯୦୯
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ବିଧୁର= ଖୁନ୍, ନିମଗ୍ନ ଇତ୍ୟାଦି [ସ୍ତ୍ରୀ=ବିଧୁରା]; ଉସଙ୍ଗ= କୋଳ; କାଞ୍ଚିତହରା=ଯେ
ଆକାଞ୍ଚିତ [ସ୍ତ୍ରୀ]କୁ ହରେଇଛି; କାବେରୀ= ଗଣିକା, harlot; ପଟଳ= ପରଦା;
ବିକ୍ଷତ= ଆହତ; ଅକ୍ଷରା= କଥା, ଶବ୍ଦ; ବିସ୍ତର= ବିଛଣା; ଓଷ୍ଠକ= ଓଷ୍ଠ; କର୍ବଟ=
ଗ୍ରାମ; ପାକ କୋଷ୍ଠକ= ରୋଷେଇ ଘର; ନିଷଦ= ବାଦ୍ୟ ତୀନ; କୋକ୍ଷ= ଖଟ;
ଅର୍ତ୍ତ= ସତ୍ତାନ୍; ପ୍ରୟତ= ଯତ୍ନଶୀଳ; ସମସ୍ତସହା= ସର୍ବସହା; ଅରୁଷ= ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ;
ସମୁଦ୍ର= ଉଦ୍ଧିତ [ସ୍ତ୍ରୀ=ସମୁଦ୍ରା]; ବିଭ୍ରଷ୍ଟ= ପଳାତକ; ନିହ୍ନବ= ଗୋପନୀୟତା;
କୁଟଙ୍କ= କୁଟା ଛପର; ସୁବତା= ପୁଜାରିଣୀ; ମାର୍ତ୍ତାଣ୍ଡ= ସୂର୍ଯ୍ୟ; ଭର୍ତ୍ତା= ସ୍ତ୍ରୀ, ପତି;

ମନୋଜାମନା

ମୁଁ ତ ଆଣି ନାହିଁ କେବେ ତୁମ ପାଇଁ
ଧୂପ ଦୀପ ଝୁଣା ଘିଅ;
ବରଷା ବାତର ଝଡ଼ିଲା ପତର
ନେବ ତ ଠାକୁର ନିଅ । ୧

ପୂରଣ କର ନା ଜିଛି ମୋ କାମନା
ମାଗି ନାହିଁ ମାଗୁ ନାହିଁ,
ମଣିଷଙ୍କୁ କର ମଣିଷ ମାତର,
ଭାଇକି ନ ମାରୁ ଭାଇ । ୨

ହରି ନିଅ ଘୃଣା ଶିଖାଅ କରୁଣା
ଦୟା ସେବା ପ୍ରେମୋତ୍ସବ,
ପ୍ରକାଳି ହୃଦୟ ଏ ଦେଶ ତନୟ
ଶିଶୁ ଶାନ୍ତି ଅନୁଗ୍ରହ । ୩

ଆଗେ ବି କହିଛି ଏବେ ବି କହୁଛି
କହୁଥିବି ସବୁ ଥର,
ବୈରତା ନାଶିକି ଭାରତବାସୀଙ୍କ
ମଣିଷ ଜେବଳ କର । ୪

ବାଣୀପୁତ୍ର

202302080909

ମନ୍ତ୍ରପଦେ ରହି

ଛନ୍ଦ: **ଆର୍ଯ୍ୟା** (ବିଷମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ)

ମନ୍ତ୍ରପଦେ ରହି ଯଦି କେ

ଡରାଇ ଚାନ୍ଦା ଉଠାଇ ଚାଲିବ ସେ
ଦୋଷ ପ୍ରମାଣ ହେଲେ

କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଲଭିବାର କଥା ।
କେହି ନ ଭାବନ୍ତୁ ନିଜକୁ

ବିଧାନ ଠାରୁ ଉପରିସ୍ଥ କେବେ ହେଁ
ସେ ପରି ଔଦତ୍ୟ କଲେ

କେ ବଞ୍ଚାଇବ କିଆଁ ଅଯଥା ।

Lalatendu Kabi 202410010303

ମରମପ୍ରଦୀପ ଜାଳି

ଛୋଟ ତୁମ ଉପବନେ

ବଡ଼ ମୁଁ ନିରେଖ ବାଳୀ

ଯିବି ଆଜ ନିଜ ଘର

ଦିଅ ନା ନିଅ ନା ଖାଲି । ୧

କେତେ ମୁଁ ପାଇଛି ଭଲ

ଜମା ନ ପାରିବ ଭାଲି

ତୁମ ଶୁଭ ଅବସରେ

କେତେ ମୁଁ ମାରିଛି ତାଲି । ୨

ମରି ମରି ଯାଏ ଆଶା

ପିପାସା ନ ପାରେ ଖାଲି,

ରକତେ ଲେଖୁଛି ଭାଷା

ମରମପ୍ରଦୀପ ଜାଳି । ୩

ଗହନ ନିଶୀଥେ ମୋର

ସପନପଲ୍ଲବମାଳୀ !

ସହନ କରୁଛି ଖାଲି

ଦହନରେ ଲୁହ ଭାଲି ॥ ୪

ପଲ୍ଲବ= କଅଁଳୁଥିବା ଗଛ, ଫୁଲ, ପତ୍ର, କଢ଼;

ଲଲାଟେ'ନ୍ନୁ କରି ୨୦୨୦୦୩୩୦

ମହାମିଳନର କଥା

ସର୍ବବୃହତ୍ ସାମ୍ୟବାଦର
ନେତାର ଚରଣ ତଳେ
ପୁଞ୍ଜିବାଦର ମହାନାୟକର
ଧୂପକର୍ପୁର ଜଳେ ।
ବେଈଜିଂ ଗଳେ ତାଇବାନ୍ଠାରୁ
ତେହେରାନ୍ମୁଖଭାଷା
ନ୍ୟାୟକ୍ ରୁଝେ ଧୂଳିସାତ୍ ପୁନଃ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବାର ଆଶା ॥ 01

ସଂସାର ଦେଶେ ରୁଷିଆ ଚାଇନା
ସହିତ ଇରାନ୍ ଜୁଟି
ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେଣି ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର-
ଜଙ୍ଘ-କମର-ପିଠି ।
କେଜାଣି ଦିଲ୍ଲୀ ଦେଖୁଛି କି ନାହିଁ
ଭାସୁଛି ସ୍ୱପ୍ନଦୋଳେ
ଅଥ ବା ଅର୍ପି ଦେଇଛି ଭାଗ୍ୟ
ଏପ୍ରିଲ୍ ଖାତା ତଳେ ॥ 02

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202605150122

ମହାଶକ୍ତି ମହାବିନାଶେ 465

ବିଶ୍ଵେ ମହାଶକ୍ତି ଥିଲା ଅତୀତେ
ଔଦ୍ଧତ୍ୟ ଭାରେ ସବୁ ନାର ଖାର ।
ସର୍ବତ୍ର ଦାଦାଗିରି କାଢି ଶେଷେ
ଶ୍ରୀସମ୍ପଦା-ବର୍ଜିତ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ॥ 1

ପାରସ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଲଢିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା
ନିଃଶେଷ ତାହାର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ।
ମସ୍ତୋ କହେ ପାଟିବ ତୋର ମୂର୍ଦ୍ଧା
ତୋ ଦେଶରେ ଧ୍ଵଂସିତ ଅର୍ଥନୀତି ॥ 2

ଯାହା କଲେ ଗ୍ରାମ୍ ଶିଖୁବାର ନାହିଁ
ଖୋଜେ କୁ୍ୟବାରେ ଲଢିବାକୁ ରାସ୍ତା ।
ସମ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ଵଜ୍ଞନଦେଶ ପାଇଁ
ଦେଲା ବିଧାତା ଅପଦାର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ରା ॥ 3

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା SSI SSI ISI SS
ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ତୌ ଜଗୌ ଗଃ
ଗଣ: ତଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ଗୁଗୁ
by L. Kabi 202605151650

ମାଆ ଲୋ, ତୁ ମରିଛୁ ମୁଁ କି ଖୁସି !

ବଡ଼ ଖୁସି ମାଆ ତୁ ଯେ ଗଲୁ ବେଗେ ଚାଲି;
ଦେଖୁଥିଲେ ଏବେ ତୁ କି ପାରନ୍ତୁ ସମ୍ଭାଳି ?-୧

ଆଖିରେ ମୋ ଲୁହ ନାହିଁ, ଓଠ ହସ ହସ;
ପାଶେ ନାହିଁ ଦେଖିବାକୁ, ଏଣୁ ମୋ ଉଲ୍ଲାସ ।-୨

କି ସହିବ ଝିଅ ତୋର ଛାତିରେ ପଥର ?
ସହାସ୍ୟ ସହୁଛି ଗାଲେ ଗୋଇଠା ପ୍ରହାର ।-୩

ମାନିଛି ମା' କହିଥିଲୁ ପତି ହିଁ ଦେବତା;
ଦୋଷ -- କିଣିଲି ସାବିତ୍ରୀ-ପ୍ରଦୀପ-ସଳିତା ।-୪

ବାପାଙ୍କୁ ସେ ଦେଖାଇଲେ ପୁଷ୍ପ ଉପହାର;
ପିଠିସାରା ଭରା ମୋର କଣ୍ଟା ଗାର ଗାର ।-୫

ଝୁରି ତୋତେ ଅବିରତ ଗଲେଣି ସେ ଝଡ଼ି;
ସୁନା ଝିଅ, ନ ସହି ମୁଁ କହୁଛି କିପରି ?-୬

ଜାଣିଲେ ସେ ଛାଡ଼ିବେ କି ହେଲେ ହେଁ ଜର୍ଜର ?
ତହୁଁ ପୁଣି ବୁଦ୍ଧକାଳେ ପାଣି, କାରାଗାର ।-୭

କହି ଥିଲି ମାଆ ଭଳି ନେବି ମୁଁ ଯତନ;
ଏବେ ତାଙ୍କ ଝିଅ ବୋଲି କହୁଛି କଷଣ ?-୮

ଦେହ ନୁହଁ, ମନକୁ ବି କଲିଣି ପଥର;
ମୋ ଲାଗି ତୁ ଜମା ଆଉ ଭାଳନା ଏଥର ।-୯

କାହା ଆଗେ ସତ କେବେ କହିବିନି ଜମା;
ମଲେ ମା ଗୋ ଜୀବନକୁ କରି ଯିବି କ୍ଷମା ।-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍
୨୦୧୭୦୩୩୧-୧୧୦୦

ମାନପତ୍ରର ଦ୍ଵାରପ୍ରସବ

ଶୁଣ ଗୁଣିଜନେ ମାନ- ପତ୍ରର କାହାଣୀ
ତେଲ ପୋତି ଯିବ କିଆଁ ଗଡ଼ାଣି ଉଠାଣି-
ଦୂରେ ଦୂରେ ଗୋ,
ଏବେ ତା ମିଳିବ ନିଜ ପୁରେ ଗୋ । ୧

ତୁମେ ତ କିଣିବ, ସାଥେ କିଣିବେ ଭାଉଜ
ଯେମନ୍ତ କିଣନ୍ତି ଶାଢ଼ି ସାଇୟା ବୁଝଇ
ତୁଡ଼ି ଶଙ୍ଖା ଗୋ,
ଖରଚ ମାତର କିଛି ଟଙ୍କା ଗୋ । ୨

ନେବେ ଝିଅ ପୁଅ ନାତି ଝିଆରୀ ପୁତୁରା,
ମଜୁରିଆ ନେବେ ପୁଣି ମୂଲିଆ, ଖୁତୁରା,
ହେଲେ ମନ ଗୋ
ତାଙ୍କ ପେଇଁ ଦବ କିଛି ଧନ ଗୋ । ୩

ସଭିକି ମିଳିବ ଯେତେ ଥିବେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ
ପାଇବେ ସକଳେ ଦେଲେ ଅଳପ କଉଡ଼ି,
ଟୋକୀ ଭେଣ୍ଟା ଗୋ,
ବଳଦ କୁକୁର ଛେଳି ମେଣ୍ଟା ଗୋ । ୪

ସମ୍ମିଳନୀ କରିଅଛି ସରବ ସମ୍ମତି,
ଫେରିବାଲା ହାତେ ବିକ୍ରି ହେବ ଏ ସମ୍ପତ୍ତି,
ସେହି ଦବ ଗୋ,
ଘରେ ଘରେ ଦୁଆର-ପ୍ରସବ ଗୋ । ୫

ଦ୍ଵାରପ୍ରସବ= ଡୋର୍ ଡେଲିଭେରୀ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୧୦୧୪୨୨୦୭

ମିଠା ମିଠା ପ୍ରେମକଥା

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୨-୦୭-୨୦୧୬

ଉଠ କଥା ମାନି ମାନିନୀ
ଗଲା ଯାମିନୀ ସରି;
ତାଙ୍କରା ହେଲାଣି ମେଲାଣି
ଘେନି ଯିବି ସେ ପାରି । -୧
କାନେ କାନେ କହି ଯିବି ଗୋ
ମୋର ମରମ ବ୍ୟଥା;
କାଲି କହିବନି ଗଲି ମୁଁ
ଚାଲି ନ ବୋଲି କଥା । -୨
ନାହିଁ ତ ଗୁପ୍ତ ବିରା ଠି-
କଣା ଦେବି ବୁଝାଇ;
ଛୋଟ ଗପ ଛୋଟ ଖାତାରେ
ରଖୁ ଅଛି ସଜାଇ । -୩
ମିଠା ମିଠା ପ୍ରେମ କଥାର
ଖୋଲି ଦେବି ଗୋ ପେଡ଼ି;
ପ୍ରେମିକ-ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ିବେ
ଆଶା-ଆକାଶେ ପଡ଼ି । -୪
ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା ଦେଖିଲେ
ତାଙ୍କ ଆଖିର ଘରେ
ବସାଇବ ନେଇ ଦୁଇଟି
ଦରତିଆ ଖଟରେ । -୫
ବୁଝାଇ କହିବ ଏବେ ସେ
ଛୁଆଁ ଛୁଇଁ ନ ହେବେ,
ହାତେ ହାତ କରି ରହିବେ
ବାହା ସରିବ ଯେବେ । -୬

ବାହା ପାଣି ଦେଇ ଦେଖାଇ
ଦେବ ବାଡ଼ି ବରିତା,
କହିବ - ଏଇଠି ତୋଳ ରେ
ଫୁଲ ଯା' ମନ ଲଗା । -୭
ନେଇ ଯିବୁ ଫୁଲ, ତୋଳିବ
ନାହିଁ ଗୋଟିଏ କଡ଼ି,
ଆଉ କେବେ ଆସି ନେବ ରେ
ଗଲେ ସେ ଫୁଲ ବଡ଼ି । -୮
ଫୁଲ ଫଳ ନିଅ, ଭାଙ୍ଗିନା
ତାଳ, ଧର ଯତନେ;
ଗଛଲତାଙ୍କଠୁ ନିଅ ରେ
ମାଗି ମିତ ବଚନେ । -୯
ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଶୁ ଆସିବେ
ଯେବେ ଏ ଘର ବୁଲି,
ଖେଳନା କଷେଇ ରଖୁଛି,
ଦେବ ତବାଟା ଖୋଲି । -୧୦
ହାତ ଘୋଡ଼ା ବାଘ ବିଲେଇ
ମୁଷା ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି;
ରେଖାଯାନ ଉଡ଼ାଉଛନ୍ତି
କୁନି ମଟର ଗାଡ଼ି । -୧୧
କପୋତ କପୋତା ବଗୁଳୀ
ବଗ ବେଙ୍ଗ ବେଙ୍ଗୁଳୀ;
ଶୁଆ ସାରା ବଣି କଜଳ-
ପାତା କାଉ କୋଇଲି । -୧୨
କରେଇ ଚେକିଟି ମାଠିଆ
ଗିନା ତାଙ୍କି ଖୋସଣା;
ପାଣିଆ ପନିକି କବୁରୀ
ନାରୀକେଳ-କୋରଣା । -୧୩

ଦରାଣିବେ ମୋତେ ଏରୁଣ୍ଡି-
ବନ୍ଧ ପାଖରେ ଯେବେ;
କହିବ - ବରଷେ ପରେ ସେ
ଘରେ ଫେରି ଆସିବେ । -୧୪
ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ ରେ
କର ଅଳପ ରୋଜ,
ଜଳ ଫଳ କଲେ ଖୁସିରେ
ଆସି ଯିବେ ସହଜ । -୧୫
କହିବନି-ଫେରି ଖେଳିବି
ନାହିଁ ଆଉ ମୁଁ ଖେଳ;
କହିଲେ ତରିବେ କରିବେ
ନାହିଁ ଏଠି ଚହଳ । -୧୬
କହିବନି ତାଙ୍କୁ ଦୁନିଆଁ
ବୁଲି ଦିନିଆଁ ମେଳା;
କଷେଇ ଧରାଇ କୁଣ୍ଡାଇ
ଧରି କରିବ ଗୋଲା । -୧୭
ଛବି ବହି କିଣି ରଖୁଛି
ଟିକି ନାଟୁଣୀ ଲାଗି;
କୋଡ଼ା ଛତା ମୋକା ରଖୁଛି
ଆସି ହେବନି ରାଗି ॥ -୧୮
ରଙ୍ଗ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ରବର
ତୁଳା ଭାଜି ଭାଜିକି;
ଆଲିମାରୀ ସାରା ଭରିଛି,
ଛବି ଦେବ ସେ ଆଜି । -୧୯
ଟିକି ଗୀତ ବହି ରଖୁଛି
ସେଠୁ ଟିକି ଚଢ଼େଇ,
ଟିକି ତାରା, ଟିକି ଫୁଲର
ଗୀତ ଦେବ ସେ ଗାଇ । -୨୦

ଟିପି ଟିପି ଝରି ପଡ଼ିବ
ଯେବେ ବରଷା ପାଣି;
ଫେରି ଯାଅ ପରେ ଆସିବ -
ଗାର ଥିବ ନାଟୁଣୀ । -୨୧
ଖରା-ଛାଇ ସଙ୍ଗେ ବରଷା
ଯେବେ ଆସିବ ମାଡ଼ି;
ବିଲୁଆ ନନାର ବିବାହ
ଗୀତ ପଢ଼ିବ କାଡ଼ି । -୨୨
ଟିକି ଟିକି ଆଖି ଆକାଶେ
ଦେଖୁ ଛୋଟିଆ ତାରା
ଖୋଲି ଦେବ ଛବି ବହିରୁ
ତା'ର ଗୀତ ପସରା । -୨୩
ତା ତଳ ନାତି କି ପଢ଼ିବ
ସେ ତ ବଡ଼ ଚରଣା
ତା ଲାଗି ଆଣିଛି ଫରଜି
ବେଶ ବସ୍ତ୍ରକ ଗୋଲା । -୨୪
ଝରାବତୀ କୁଣ୍ଡି ଆକାଶ-
ଛତା ବାଣ ଫୋଟକା
ଦୀପାଳିରେ ଡାଳି ମାରିବ
ଖେଳି ଚରଣା ଚୋକା । -୨୫
ରଖୁଛି ଶୀତ୍ଳର ମୁଦଙ୍ଗ
ଭେରୀ ନିଷଦ କେତେ,
ରାଜ-ସାଜେ ନାତି ନାତିବ
ତାଙ୍କି ଦେବେ ତା ମିତେ । -୨୬
ନାତି ନାଟୁଣୀକୁ ଦେଖେଇ
ଦେବ ଆକାଶ ତାରା,
କହିବ ସେଠୁ ମୁଁ ଦେଖୁଛି
ଆମ ଘରଟା ସାରା । -୨୭

କେତେ ଶିକ୍ଷିତ ସେ? ଜମା ନ ପଢ଼ିଲା ।
 ସେ ଧୂର୍ତ୍ତ କା ବୁଦ୍ଧିରେ ?
 ସଙ୍ଘେ ଟାଉଟରି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କଲା ।
 ତେବେ କି ସେ ଗାଲୁଆ ?
 ମିଥ୍ୟାମୂର୍ତ୍ତି ସିଏ । ତଥାପି ବଳବାନ୍ ?
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆଦୌ ନୁହେଁ ।
 କେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ? ଯିଏ କରୁ ମଲା
 ତା କୋପ-ହତ୍ୟା ଥୁଆ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

SSS IIS ISI IIS SSI SSI S
 by LKabi 202510161548

ଅର୍ଥାତ୍

ପ୍ରଶ୍ନ:- କେତେ ଶିକ୍ଷିତ ସେ?
 ଉତ୍ତର:- ଜମା ନ ପଢ଼ିଲା !
 ପ୍ରଶ୍ନ:- ସେ ଧୂର୍ତ୍ତ କା ବୁଦ୍ଧିରେ ? (1)

ଉତ୍ତର:- ସଙ୍ଘେ ଟାଉଟରି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କଲା ।
 ପ୍ରଶ୍ନ:- ତେବେ କି ସେ ଗାଲୁଆ ? (2)

ଉତ୍ତର:- ମିଥ୍ୟାମୂର୍ତ୍ତି ସିଏ ।
 ପ୍ରଶ୍ନ:- ତଥାପି ବଳବାନ୍ !
 ଉତ୍ତର:- ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆଦୌ ନୁହେଁ । (3)

ପ୍ରଶ୍ନ:- କେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ?
 ଉତ୍ତର:- ଯିଏ କରୁ ମଲା, ତା କୋପହତ୍ୟା ଥୁଆ । (4)

20240115/11:15

ଆସୁଅଛି ଚଞ୍ଚଳ ଉଦଗ୍ର ଝଡବର୍ଷା
ଚିତ୍ତ ରଖ ନିଶ୍ଚଳ ଗୃହେ ରହ ସହର୍ଷା ।
ପିନ୍ଧି ନିଅ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୁରମ୍ୟମଣିମାଳା
ଇନ୍ଦ୍ରବଦନେ ଉପଗତା ମିଳନବେଳା ॥

ଉଦଗ୍ର= ଭୟଙ୍କର; ନିଶ୍ଚଳ= ଦୃଢ଼; ଉପଗତ= ଆସି ଯାଇଛି;

ଛନ୍ଦ: ବରସୁନ୍ଦରୀ (ନାମାନ୍ତରେ:
ଇନ୍ଦ୍ରବଦନା, ଚନ୍ଦ୍ରବଦନା)

SII ISI IIS III SII

by LKabi 202510090930

ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ

ବଢ଼ିପଖାଳ ମୋ ସାଥୀ
ମୋ ମା ବିକେ ବାନ୍ତୁକାଠି
ପିଆଜପଖାଳ ଖାଇ
ଡରିନାହିଁ ଦେଖୁ କେବେ
ପଡ଼ିଆ ସେପାଖେ ମୋର
ରଖୁଅଛି ସେଇଠି ମୋ
ହେଉପଛେ ଗ୍ରାମ ମୋର
ଖଟିଖାଏ, ନୁହଁ ଚୋର
ଚଳୁ ଆମେ ତୋଳି ବିକି
ପଢ଼ାଉଛି ମୋ ଭାଇକି
ଆମକୁ ଜାଣେ ନା ଭଲେ
ଆମେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ

ମୁଁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ;
ବାପା ଶଗଡ଼ିଆ ୧
ଚଷେ ମୁଁ ପଡ଼ିଆ,
ବରଷା ଝଡ଼ିଆ ୨
ପତର କୁଡ଼ିଆ,
କୋଦାଳ ବୁଡ଼ିଆ
ଦୀନ ମରୁଡ଼ିଆ,
ଗୋଡ଼ରକୁଡ଼ିଆ ୪
ପଣସ ନଡ଼ିଆ;
ହବ ପଗଡ଼ିଆ ୫
ଏ ସାରା ଇଣ୍ଡିଆ
ମୁଖର ମିଡ଼ିଆ । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୧ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୨୦

(ଗୋଟିଏ ପାଦ ଶେଷକୁ "ଓଡ଼ିଆ" ଥିଲେ ପର ପାଦ
"ବଢ଼ିଆ"ରେ ଛିଡ଼ିବ, ଏହି ନିୟମର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଥିବା
ପଦେ କବିତା ଦେଖିଲି ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ବଢ଼ିଆ ଉର୍ଦ୍ଧୁରୁ
ଆନୀତ । ତେଣୁ ଏ କବିତା ଲେଖିଲି, ଅଭିପ୍ରାୟ, ଅମୃତର
ସନ୍ତାନଗଣ ଜାଣନ୍ତୁ ଯେ "ଡ଼ିଆ"ରେ ଛିଡୁଥିବ, ଏପରି
ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଅଛି) ।

ମୁଁ ତୁମ ସୁନା ପୁଅ ନା ବାପା ?

ବାପା ତୁମେ ପଢ଼ିଲ କି ଶୋଇ,
ମାଆ ମୋତେ କହୁ ନାହିଁ କିଛି;
ଆଜି ରାତି ନ ଫେରିବ ଯେବେ
ସକାଳୁ ମୁଁ ଖୋଜିବି ଭାବିଛି ||-୧

ଘରେ ଥିଲେ ଲୋକ ଭିଡ଼ା ଭିଡ଼ି
ଖୋଜୁଥିଲି ତୁମେ ଅଛ କାହିଁ;
ଏବେ ସବୁ ଗଲେଣି ବାହୁଡ଼ି;
ମାଆ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନାହିଁ ||-୨

କେତେ ଦିନୁ ଖାଇନାହିଁ ଭଲେ
ଖାଇଲେ ବା ପୁରନ୍ତା କି ପେଟ ?
ଖୋଜି ଖାଲି କାନ୍ଦେ ମୁଁ ବିକଳେ;
ତୁମର ବି ମିଳୁ ନାହିଁ ଭେଟ ||-୩

ଯାଇଛ କି ମୋତେ ରାଗି କରି,
କରିଥିଲି ସେ ଦିନ ଅଝଟ;
ସୁନା ପୁଅ ହେବି, ଆସ ଫେରି,
ଘଣ୍ଟି ଦେବ, ଖୋଲିବି କବାଟ ||-୪

ମାଗିବିନି କଣେଇ ଖେଳନା,
ବାପା ତୁମେ ଫେରି ଆସ ଘରେ;
ମୋ ମାଆର ଚାଲିଛି କାନ୍ଦଣା,
ପାଖେ ତାର ବସ ଆସି ଥରେ ||-୫

ସେ ତ ଆଉ ଆଗ ପରି ଜମା
ଉଠୁ ନାହିଁ ସିନ୍ଦୂରା ପାଟରେ;
ପାହାନ୍ତାରୁ ଖୋଜିବି ତୁମକୁ,
ତୁମ ଯାନ ଛୁଟିବା ବାଟରେ ||-୬

ସାଥୀମାନେ ଗଲେ କି ଛୁଟିରେ,
କାମ ତୁମ ଯାଇଛି କି ବଢ଼ି ?
କଥା ପଦେ ହେଉନ ସେଦିନୁ,
ଯାଉନି ମୋ କଥା ମନେ ପଡ଼ି ?-୭

ରାଣ, ଆଉ ହେବିନି ଅଝଟ,
ମୋ ସାଥୀରେ କଥା ପଦେ ହୁଅ;
ମୋତେ ଆଉ ନବ ନା କୋଳକୁ,
ମୁଁ କି ନୁହଁ ତୁମ ସୁନା ପୁଅ ?-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା
୨୦୧୭୦୩୨୯-୨୦୪୧

ମୁଁ ବି ଲେଖିବି

ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଏ ବୋଲି
ପଢ଼େ କେତେ କାହାଣୀ କବିତା,
ମନେ ରଖେ, କିଛି ଯାଏ ଭୁଲି,
କେଉଁଥିର କିଏ ରଚୟିତା । ୧

ଭଲ ପାଏ ହସ ଖୁସି କଥା,
ରଜା ପୁଅଝିଅ ବାହାଘର,
କାହାଠି କା ହେଲା ଆତ୍ମୀୟତା,
ହଜି କିଏ ମିଳିଲା ନିଜର । ୨

ମନ ଖୋଜେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଲେ
ଖେଳ କୁଦ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ,
ଅଜାଣତେ ପଢ଼ି ବେଳେ ବେଳେ
ଦୁଃଖ ଗୀତ, ଝରେ ଆଖି ପାଣି । ୩

ଅତି ବେଶି ଲୁହ ଯେବେ ଝରେ
ରାଗି ଦେଖେ ଲେଖୁଅଛି କିଏ,
ଦେଖିଲେ ତା ଲେଖା ପୁଣି ଥରେ
ଡରି ପଢ଼େ ଟିକିଏ ଟିକିଏ । ୪

ଏହି ପରି ପଢ଼ି ଧୀରେ ଧୀରେ
ସେଥି ପାଇଁ ଆସିବାରେ ରୁଚି,
ଦୁଃଖଗପଗୀତ ପଢ଼ି ପରେ
ଏକା ଏକା କାନ୍ଦେ ଲୁଚି ଲୁଚି । ୫

ଯିଏ ବେଶି ପାରିଛି କନ୍ଦାଇ,
ସେ ବି ମୋତେ ଲାଗିଲାଣି ଭଲ,
ମନ କହେ ତା ପାଖରେ ଯାଇ
ଝରାନ୍ତି କି ମୋର ନେତ୍ରଜଳ । ୬

ଏହିପରି ଭାବୁଭାବୁ ଥରେ
ତୁମ ସାଥେ ହେଇଥିଲା ଚିହ୍ନା;
ମଜି ତୁମ କବିତା ଭିତରେ
ଶୂନ୍ୟ ଲାଗେ ତୁମ ଗୀତି ବିନା । ୭

କହିବାରେ ପଚାରିଲ ତୁମେ
“ଅଲିଅଳି, ହେବୁ କି ଦୁହିତା ?
ପୋତି ଦେବି ମୋ ଗୀତି କୁସୁମେ;”
ଅଶ୍ରୁଜଳେ ଡାକିଲି ମୁଁ, “ପିତା !” ୮

ତେବେ ଠାରୁ ନିତି ଅଜାଣତେ
ତୁମ ସାଥେ ବାହୁଛି ମମତା,
ତୁମ ଗୀତେ ପ୍ରତି ପଦପାତେ
ଦେଖୁଛି ମୁଁ ଜଗତର ବ୍ୟଥା । ୯

ପଢ଼ିବି ମୁଁ ଲେଖା ନିରନ୍ତରେ
ଲୁହ ଝରା ବିଷାଦ ଗୀତିକା;
ମୁଁ କି ତୁମ ଅମତା ଡଗରେ
ଏବେ ବି ସେ ଅଜଣା ବାଳିକା ? ୧୦

ମୁଁ ତ କେବେ ଲେଖୁ ନାହିଁ ଗୀତ
କେବେ କେବେ ଲେଖେ ଆଖ୍ୟାୟିକା;
ଲେଖୁ ଦୀନ ଦୁଃଖୀର ଚରିତ
ନିଶ୍ଚେ ଦିନେ ହେବି ସୁଲେଖିକା । ୧୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୯୦୫୦୭୦୧୦୨

ମୁଦ୍ରା

ମୁଦ୍ରା ନ ହେଉ ପଛକେ ପ୍ରଭୁ ମାନସତାରେ
ଦେବଙ୍କ ରାଣ ନୁହଁ ସେ ପ୍ରଭୁଠାରୁ ଗୌଣ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ହେୟ କରି କୌଣସି ବି ପ୍ରକାରେ
ଉଦ୍ଧାର ନାହିଁ ଯଦି କେ ବିପଦେ ନିମଗ୍ନ ॥

ମୁଦ୍ରା= ଟଙ୍କା;

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତତିଳକା (ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: 221/211/121/121+22

L.Kabi 202410220022

ଏ ହାତରେ କେବଳ ମାତ୍ର ବେଣୁ
 ସେ ହାତରେ ତା ଫଳକାଗ୍ରଧାରୀ ।
 ଦୁଃସାହସେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ବାନ୍ଧୁ ଆଶୁ
 ରେ ମୂର୍ଖ ରାଜା ଯିବୁ ଯୁଦ୍ଧ ହାରି ॥ 1

ଏକତ୍ର ରାଜ୍ୟେ ନୃପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡା
 ଏ ଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ରେ ବହୁଧା ପ୍ରଣୀତ ।
 ତାହାକୁ ଯେ ଭାଙ୍ଗି ତୁ ହେଲୁ ଲଣ୍ଡା
 ତୋ ମୃତ୍ୟୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଅୟ ମୂଢ଼ଚିତ୍ତ ॥ 2

ଫଳକାଗ୍ର= ଲୁହର ଅଗ; ଲଣ୍ଡା= ଆତୁଷଣହୀନ;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ
 SSI SSI ISI SS
 by LKabi 202508162306

ମୂଢ଼-କିଶ୍ଵର

କହି ଥାନ୍ତି ଅଦେଖା କି
ବୁଝନ୍ତି ମୋ ପରି ତୁମେ
କହୁଛ ମଞ୍ଚରୁ, "କବି
ସଭିଏଁ କି ଗଧ ଅବା
କହିବ ତ ସିଧା ତୁମେ
କି ଲାଗି ଶିଖାଅ ଆନେ
ଭାବିଥିବ ଦ୍ଵିତୀୟଙ୍କ
ଡାକବାଜି ଅଛି ହାତେ
ଡାକବାଜି ଯନ୍ତ୍ର ଯୋଗୁ
ତୁମ ସାଧ ପରିସୀମା
ଫୁଲେଇ ବେଙ୍ଗୁଲୀ ପରି
ଗର୍ବ ଯୋଗୁ ଯମ ସଙ୍ଗେ

ଅଜଣା କିଶ୍ଵର;
ଅନଭିଜ୍ଞ ନର । ୧
ଦ୍ଵିତୀୟ କିଶ୍ଵର,
ଗଧ ବଚସ୍କର ? ୨
ଏକା ବିଶ୍ଵାଧାର,
ମିଥ୍ୟା ଅହଂକାର ? ୩
ମଧ୍ୟେ ତୁମେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ,
ତେଣୁ ତୁମେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୪
ଯାଇଅଛ ଫୁଲି,
ଯାଇଅଛ ଭୁଲି । ୫
ଫାରୁ ତୁମ ପେଟ,
ହେଇ ଯାଉ ଭେଟ । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୨୧୦୯୩୯

ଦୁଷ୍ଟର ସାଧୁସଙ୍ଗ

ପାପୀଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧି ଦିଅ - ଯା କର ସାଧୁସଙ୍ଗ
ଅନ୍ୟ ଶିଖାଅ - ରହ ଦୁର୍ଜନଠାରୁ ଦୂରେ ।
ଯେବେ ଗୁଣୀ ଖଳଜନେ ନ ରଖନ୍ତି ପାଶେ,
ସେ ଦୁଷ୍ଟ କେଉଁ ପରି ପାଇବ ସାଧୁସଙ୍ଗ ॥ ୧ ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତଚଳକା

ସାଧୁଗଣ:- ତୁ ପାପୀ ଏଠି କାହିଁକି ଝୁଆସିଛୁ?
ଦୁର୍ଜନ:- ମୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ସାଧୁସଙ୍ଗ କରିବାକୁ
ଆସିଛି । **ସାଧୁଗଣ:-** ଆମକୁ ତ ସେହି ଗୁରୁ
ଦୁର୍ଜନକୁ ପରିହାର କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି, ତୁ ଯା ଏଠୁ
। **ଦୁର୍ଜନ:-** ଯାଉଛି ଆଜ୍ଞା; ଜାଣିଲି ଏ ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ
ଠିକ୍ ନାହିଁ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202710171125

ମୃତ୍ୟୁଠାରୁ ଜିତେ ସତୀ 474

ଭୂତନାଥର	ସ୍ୱର୍ଗଦପୁରଜନ୍ମ-	ପାଞ୍ଜିର ଲେଖକ
ଆପ୍ତଭାବଟି	ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତଠି	ଏକ ସେହି ପଦାତିକ ।
ସତ୍ୟବାନ୍‌କୁ	ମଧ୍ୟ ଜୀବକୁ	ନେଇ ଦୂରକୁ ଚାଲିଲେ
କିନ୍ତୁ ତା ଜନି-	ବୁଦ୍ଧିରେ ପୁଣି	ସତ୍ୟ ଜୀବନ ପାଇଲେ ॥1

ଭୂତନାଥ= ଯମ; ଆପ୍ତଭାବ= ବଞ୍ଚାସ; ପଦାତିକ= ପିଅନ;
ଜନି= ସ୍ତ୍ରୀ; ସତ୍ୟ= ସତ୍ୟବାନ୍;

ସାବି ମାଗୁଛି	ରାତ୍ରି ଘାରୁଛି	ଆପଦା ଅଛି ମାର୍ଗରେ
ଆସ ମୋ ପତି-	ଦେବର କତି	ନେଇ କାସରପୁଷ୍ପରେ ।
କାଷ୍ଠ ଉଛର	ପାର୍ଶ୍ୱ ତାଙ୍କର	ସୁପ୍ତଦେହର ସମ୍ମିଧେ
ଛାଡି ଆସିବ	ତା ପରେ ଯିବ	ମୃତ୍ୟୁଧାମକୁ ଗନ୍ତୁଦେ ॥ 2

କାସର= ମଇଁଷି; ଉଛର= ଗଦା; ଗନ୍ତୁଦେ= ଖୁସି;

ଦେବ ଚିନ୍ତିତ	ସୁନ୍ଦରୀଟିତ	ବୁଦ୍ଧିପୁରିତଚଞ୍ଚଳା
ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ତୁ	ଛାଡି ଫେରିବୁ	ଶୀଘ୍ର ଆସିବୁ ଯାପଳା ।
ଚିତ୍ର ବିସ୍ମିତ -	କାନୁ ଯାବତ	ଯାଇ ପାରୁନି ଏକଲା
ଶର୍ବରେ ଯିବି	ଛାଡି ଫେରିବି	ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ମଲାଶଳା ॥ 3

ଚିତ୍ର= ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ; କାନୁ= ହାଙ୍କୀ, hubby; ଜୀବିତ= ବଞ୍ଚିଲା;
ଶର୍ବର= ଅନ୍ଧାର;

ଏ କିବା ଭଲ	ଚିତ୍ର ଚଞ୍ଚଳ	ପୁଞ୍ଜିଲା, ପତି ବଞ୍ଚିବେ?
ଦଣ୍ଡପାଣିର	ପାଇଲେ ବର	କାର ସଂଗନ୍ଧ ଏ ଭବେ
ସାନ ଚାକିରି	ବୋଲି ଏପରି	ମାନି ମାଲିକ ସୁନା
ଛାଡି ଆସିବି	ବାଟ କାହିଁ ବି,	ଏହି ଭାଗ୍ୟବିତମ୍ବନା ॥ 4

ଦଣ୍ଡପାଣି= ଯମ;

ନାହିଁ କାସର	ଚକ୍ରଯାନର	ତୈଳଖର୍ଚ୍ଚର ପାଉଣା
ମାତ୍ର ଏ ଯମ	ହାତରେ ମମ	ସର୍ବ ଲେଖସୁରକ୍ଷଣା ।
ତା କଥା ରଖୁ	ଟୋକଳୀଟିକି	ଛାଡି ଆସିବି ନିଶ୍ଚୟ
ନାହିଁ ସାଙ୍ଘିକ	ଶକ୍ତ ଦାୟିକ	ଯାଉ ପାଇବି ନିଭୟ ॥5

ଚକ୍ରଯାନ= ବାଗକ୍; ସାଙ୍ଘିକ= unionist; ଲେଖ= ରେକର୍ଡ;

ଛନ୍ଦ: ଚଞ୍ଚରୀ ରଗଣ ସଗଣ ଜଗଣ ଜଗଣ ଭଗଣ ରଗଣ

ବର୍ଣ୍ଣ: S I S I I S I S I I S I S I I S I S

ଯଥା: ହେ ଶିବାପତି ପାର୍ବତୀପତି ପାହି ମାଂ ଭବସାଗରମ୍

L. Kabi 202605211045

ମୃତ୍ୟୁର ବିଳାପ

"ଏତେ ସୁକୁମାରୀ ତନୁମନେ ଗଢ଼ି
କି ଦେଲ ପିତା କରମ,
ପାତକ ପସରା ଏ କରମେ ଭରା,
ଦିଶେ ନା ତିଳେ ଧରମ ॥

-୧-

ସାଜି ପାତକିନୀ ରହି ଏକାକିନୀ
କି ଭାବେ କାଟିବି ଦିନ,
ମୋତେ ଦେଖୁ ଜୀବ ଭୟରେ ଥରିବ,
ଦେବ କି ଫୁଲ-ଚନ୍ଦନ ॥

-୨-

ଆଳୁଅ ଅନ୍ଧାର ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତର
କିଏ ଥିବ ମୋର ସାଥୀ,
ଦେଖୁ ନେତ୍ର-ନୀର ନିତ୍ୟ ନିରନ୍ତର
କି ହେବ ପିତା ମୋ ଛିତି ॥

-୩-

ନତ କରି ମଥା ମାଗୁଅଛି ପିତା
ଦିଅ ମୋତେ କର୍ମ ଆନ,
ହେଲେ ହେଁ କଷଣ ମୁରୁଛି ମୋ ପ୍ରାଣ
କରିବି ଆଜ୍ଞାପାଳନ ॥"

-୪-

ଶୁଣି ପ୍ରଜାପିତା କହନ୍ତି, "ଦୁହିତା,
କର ନା ତିଳେ ଭାବନା,
ଆହ୍ଲାଦିନୀ କନ୍ୟା, କିଏ ତୋହ ବିନା
ସାଧୁର ଏଡ଼େ ସାଧନା ॥

-୫-

ଯେତେ ଚରାଚର ନ କରି ବିଚାର
ଚାଲନ୍ତି ବଂଶ ବିଭାରି,
ବସନ ବ୍ୟସନ ଗ୍ରାସ ହେବ ଶୂନ୍ୟ
ସେ ଗଲେ ଏ ଭାବେ ବଢ଼ି ॥"

-୬-

ସହସ୍ର ବର୍ଷର ତପେ ହୋଇ ପାର
ସେ ଦିନୁ ହେ ଅନୁଭବୀ
କୋମଳା ବାଳିକା ପିତ୍ରାଜ୍ଞାପାଳିକା
କର୍ମରତା ମହାଦେବୀ ॥

-୭-

ହେ କଲ୍ୟାଣୀ ମାତଃ କି ଭାବେ ଏ ସୁତ
କି ସେବା କରିବ କୁହ,
ପୁତ୍ର କରି ମୋତେ ରଖ କେବେ ସାଥେ,
ପୋଛୁଥିବି ତୁମ ଲୁହ ॥

-୮-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କରି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

୨୭/୦୭-୨୯/୦୮-୨୦୧୬

ମୋ କାବ୍ୟଲେଖନ

345

ମୋ କାବ୍ୟଲେଖନ ମୋର ପୁଅ

ସେହି ମୋ/ହର ସମ୍ପଦ।

ମାତ୍ର ୪୫/୧୦୦ ଟଙ୍କାରେ

ଦେଉ ଥା/ଅ ତୁ ସର୍ବଦା ।

ଚିନ୍ତନକୁ କାର/ମା ଗୋ ମଧୁର/ତର

ସର୍ବସ୍ୱତ/କର ବଢ଼ିଲା

ଛନ୍ଦୋଃନୁସାରା/ଚିନ୍ତା ଶବ୍ଦ ଦିଆ/ମା

ଲେଖୁ ମୋ/ହର କହିଁକା ॥

ଛନ୍ଦ: हरिगीतिका (घनमातृक)

(2212)×4, End SIS

by **L Kabi** 202511011252

ମୋ କାବ୍ୟଲେଖନ ମୋର ପୂଜା ସେହି ମୋହର ସମ୍ପଦ।

ମାତଃ ସରସ୍ୱତି ଦିବ୍ୟଭାଷା । ଦେଉ ଥାଅ ତୁ ସର୍ବଦା ।

ଚିନ୍ତନକୁ କର ମା ଗୋ ମଧୁରତର ସର୍ବସ୍ଥିତିକାର ବଢ଼ିକା

ଛନ୍ଦୋଃନୁପାତିକ ଶବ୍ଦ ଦିଅ ମା ଲେଖୁ ମୋହର କଣ୍ଠିକା ॥

ମୋ ଗୃହିଣୀଙ୍କୁ ପଦେ

ଏ ଚାରି ଦଶାବ୍ଦୀ କେତେ ଅନ୍ଧି କନ୍ଦି କେତେ ଯେ ଜଞ୍ଜାଳ ତେଇଁ ।
କରିଅଛି ଗତି, କହିବା କେମିତି, ତା ହିସାବ ଖାତା କାହିଁ ? ୧॥

ମାନ ଅଭିମାନ ରାଗ ରୋଷ କେତେ, କେତେ ମୁହଁ ଫୁଲ୍ଲା ଫୁଲି ।
ଘଟିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୀତି ଅଛି ସଦ୍ୟ ନବ ବିବାହିତ ଭଳି ୨

ସମ୍ପଦେ ବିପଦେ କାତରେ ଆନନ୍ଦେ ସବୁଥରେ ତୁମେ ସାଥୀ ।
ମୋ ଦୁଃଖ ବେଳାରେ ଭୁଲି ରାଗ ରୋଷ ସାହସ ଦିଅ କେମିତି ! ୩ । ।

ଅଟଳ ଏମିତି ରହିଥାଉ ଆମ ଏହି ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ।
ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନୁର ଲାଗି ରହିଥାଉ ଏହି ପବିତ୍ର ମିଳନ ୪

ସାତ ଜନମର ସାଥୀ ହେବା ସତେ କେତେ ଅଭୂତ କଳନା ।
ଏତେ ଜନ୍ମ ଗତେ ପର କରିଦେବା ସତେ ବଡ଼ ବିଡ଼ମ୍ବନା ୫

ସଂସାର ବନ୍ଧନେ, ମୁକ୍ତିର ଗଗନେ ଲାଗି ରହୁ ଏ ମିଳନ ।
ପ୍ରୀତି-ସୁଧା-ରସ କେତେ ଯେ ସରସ ଦେଖନ୍ତୁ ଜଗତଜନ ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୨ ଜାନୁୟାରୀ ୨୦୧୭

ମୋ ଦେଶ, ମୋ ଶାସନ

ନିଗମର କୋଳାହଳ	ଯାଇଅଛି ମରି
ଶୁଭ୍ର ନାହିଁ ଜୀବନର	ମଧୁ ଗୁଞ୍ଜୀରଣ
ବୃକଦଂଶ-ନିଶାଦର୍ଶୀ-	ସେବିତ ଶର୍ବରୀ
ଧ୍ବଂସସ୍ତୂପ ମରଣର	କରେ ଉଦ୍ଘୋଷଣ । ୧

ବୃକଦଂଶ= ହୁକୁର; ନିଶାଦର୍ଶୀ= ପେଟା;

କି ଭାବେ ଅପିଲ ଫୁଲ	ପୂଜିଲ ଦେବତା
ଦେବାଳୟେ ପ୍ରବେଶିଲା	ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ସ୍ୟନ୍ଦନ,
ଯେ ଭାବେ ଜଳାଇ ଦୀପ	କଲ ଉନ୍ମୁତ୍ତତା
ଅନ୍ଧକାରେ ହଜିଗଲା	ହୋମାଗ୍ନି ହବନ । ୨

ସ୍ୟନ୍ଦନ= ରଥ, ବାୟୁ, ଜଳ, ପ୍ରବାହ;

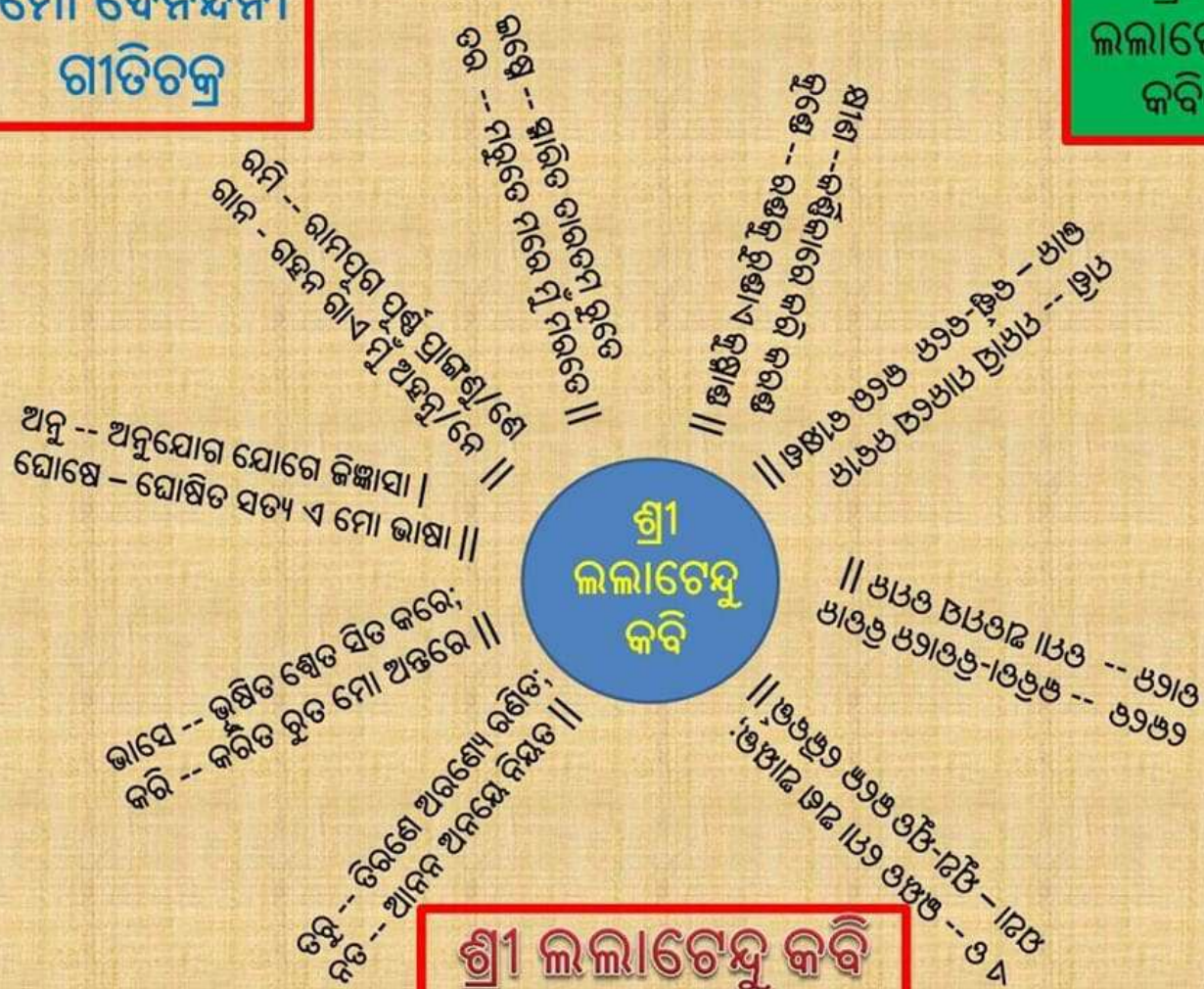
ଅଗ୍ନି ଜଳ ବାୟୁ ଗିର	ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ବିଳାସ
ଉଦରକୁ ଶସ୍ୟ ଲାଗି	କାହିଁ ସଂସାଧନ,
ଦିଶୁଅଛି ନେତ୍ର ପଛେ	ନ କରୁ ବିଶ୍ବାସ,
ମୋ ଦେଶରେ ନାହିଁ ଆଉ	ମୋ ନିଜ ଶାସନ । ୩

ଗିର= (ସ୍ବାଧୀନ) ବାକ୍ୟ, କଥା;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୪୨୯୨୨୩୦

ମୋ ଦୈନନ୍ଦିନୀ
ଗୀତିଚକ୍ର

ଶ୍ରୀ
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ
କବି

ଶ୍ରୀ ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ମୋ ଦୈନନ୍ଦିନୀ

ଅନୁ -- ଅନୁଯୋଗ ଯୋଗେ ଜିଜ୍ଞାସା ।
 ବାରମ୍ବାର; ପ୍ରଶ୍ନ; କାଣିବାର ଇଚ୍ଛା;
 ଘୋଷେ -- ଘୋଷିତ ସତ୍ୟ ଏ ମୋ ଭାଷା ॥ 1
 ଘୋଷଣା କରେ; ବିବରଣ

ଭାସେ -- ଭୂଷିତ ଶ୍ରେତ ସିତ କରେ;
 ଭାସିବୁଲେ; ଚିତ୍ରିତ; ଉତ୍କଳ; ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକ; ରଶ୍ମିରେ
 କରି -- କରିତ ରୁତ ମୋ ଅନ୍ତରେ ॥ 2
 ସମାଦିତ; ଧ୍ବନି, କୃତ୍ତିନ;

ତରୁ -- ତିରଣେ ଅରଣ୍ୟେ ରଣିତ;
 ଗନ୍ଧ ଡ୍ରଣ/ଘାସରେ ଶବ୍ଦିତ
 ନତ -- ଆନନ ଅନୟେ ନିୟତ ॥ 3
 ମୁଖ; ପ୍ରତିକୂଳତାରେ; ନିୟମିତ

ଏ ତ -- ଇନ୍ଦ୍ରତ ମୋ ଅଣ ଆୟତ;
 ଇନ୍ଦ୍ର, ଏତେ ବେଶି;
 ଯଥା -- ଯୁଥ-ଯୁତ ଜଳେ କୈବର୍ତ୍ତ ॥ 4
 ଗୋଷ୍ଠୀ; ବନ୍ଧା; କେଉଟ

କେବେ -- କବିତା-ବିତାନେ ବିତାନ
 ଗଦା/ସୁପରେ; ସମ୍ପୃକ୍ତ;
 ତାନେ -- ତମା ଅତମସ ତମନ ॥ 5
 ସ୍ବରଧ୍ବନିରେ; ରାତ୍ରୀ; ବିନା ଅନ୍ଧକାର; ଶ୍ବାସରୋଧ;

ମଣି -- ମନାସି ମାନସେ ନବୀନ
 ରକ୍ତ ଇଚ୍ଛା କରି; ମନରେ;
 ଭାନ -- ବଶ୍ୟ-ବନେ କରେ ବୀକ୍ଷଣ ॥ 6
 ଚାକ୍ଷୁକ୍ୟ ଅକ୍ଷରର ବଣରେ; ସନ୍ଧାନ

କ୍ଷୀଣ -- କର୍ଣ୍ଣକାରେ କରି କରଣ
 କୃଷ୍ଣ/ପତଳା ଲେଖନୀକୁ ଖଣ୍ଡା
 କୁଣ୍ଡେ -- ରଣକୁ ରୁଣ୍ଡାଏ କୁସ୍ମାଣ୍ଡ ॥ 7
 ନିଷ୍ଠକଗଛରୁ; ଫଳାଏ; କଖାରୁ

ଇଷ୍ଟେ -- ସ୍ଥାରିତ ତାରତମ ରୁତେ
 ବସନ୍ତରୁରେ ମନେପକେଇଥିବା ଉଜ୍ଜ୍ବଳ
 ତର -- ମରୁତେ ମରେ ମୁଁ ମରତେ ॥ -୮
 ଅଗ୍ନି[ପରି ଗରମ] ପବନରେ

ରମି -- ରାମପୁର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ/ଣେ
 ବୁଲି ତାଳଗଛପୂର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼ିଆରେ
 ଗାନ - ଗହନ ଗାଏ ମୁଁ ଅହନ୍ତ/ନେ ॥ -୯
 ଗଭୀର ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ

ଶ୍ରୀ ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି

ମୋ ପରିଚୟ

କିଏ ମୋତେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା
"କିଏ ତୁମେ" ବୋଲି,
ନ ପାରିଲି ଦେଇ ତା ଉତ୍ତର,
ହତବାକ୍ ହେଲି । -୧

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀ
ଖୋଜିଲି ମୁଁ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରତି ରକ୍ଷେ,
ମନ୍ଦିରେ, ସାଗରକଳେ,
ବେଳାଭୂମେ, ମୁକ୍ତ ଅନମ୍ବରେ;-୨

ଖୋଜିଲି ପ୍ରଭାତେ ସଞ୍ଜେ,
ନ ମାନିଲି ଦିବସ ରଜନୀ,
ଅଥୟ ହେଲି ମୁଁ ସିନା,
ଉତ୍ତର ତ ଖୋଜି ପାଇଲିନି !-୩

ହତାଶେ ବିଜନେ ତହୁଁ
ବିଳପିଲି କେତେ ବସି ବସି,
ଅକ୍ଷୟ ନେତ୍ର ମୋର
ବନ୍ଧୁ ଏକ ଅଶ୍ରୁ କହେ ଖସି, -୪

"କି ଲାଗି ବ୍ୟାକୁଳ ମନେ
ଖୋଜି ଖୋଜି ବୁଲୁଥିଲ ମୋତେ,
ମୁଁ ତୁମର ଅଧେ ବନ୍ଧୁ,
ମୁଁ ତ ଅଛି ତୁମ ସାଥେ ସାଥେ ।" -୫

ନ ପାରିଲି ବୁଝି କିଛି,
ମୁଖୁ ମୋର ନିଃସରିଲା ହସ,
କହେ ତା'ର ପ୍ରତିଧ୍ବନୀ,
"ତୁମର ମୋର ଅପର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ।" -୬

ପାଇଲି ମୁଁ ସରା ମୋର
ମୋହରି ଭିତରେ,
ଅନ୍ତରୁ ନିଃସୃତ ମୋର
ସ୍ବପ୍ନ ହସେ
ଚିନ୍ତ ନେତ୍ର-ନୀରେ । -୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୦୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୭୧

ମୋ ପିଲାଦିନ ମନେ ପକେଇ ଦେଲୁରେ ଝିଅ

ବାଲେଶ୍ଵର ଘର କହିଲୁ ଶୁଣି
ପଢ଼ିଲା ମନେ ।

ଆଜିମାବାଦର ଉଃପ୍ରା: ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ର
ଥିଲି ମୁଁ ଦିନେ ||-୧

ଅଛୁଲ୍ ଦୟାନ୍ ଶା' ମୋ ହେତୁମାଷ୍ଟେ ମରି
ଗଲେଣି ହଜି ।

ଭୁଲି ପାରୁ ନାହିଁ ଏବେ ବି ଏଇ
ବୟସେ ଆଜି ||-୨

ଉଠେଇ ନାହାନ୍ତି ସିଏ ତ ହାତ
ଜୀବନେ ଥରେ,
ଗାଳି କଲେ ମନ ମାରି ବସନ୍ତି
ଅଫିସି ଘରେ ||-୩

ଭୁଲି ମୁଁ ପାରୁନି ଆଜି ବି ତାଙ୍କ
ମଧୁର ବାଣୀ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ପିଠି ଆଉଁସା, ସ୍ନେହ-
ଭରା ଚାହାଣି ||-୪

ଇସ୍କୁଲ ଭିତରେ ଗାଡ଼ିଆ, ପାଖେ
କୋଳିର ଗଛ ।
କୋଳି ପାଇଁ କଳି କରିଛି କେତେ
କହିବି କିସ ||-୫

ଖେଳିଛି ମୁଁ ସେଠି ଡାଳମାଙ୍କୁଡ଼ି,
ଗୋଟି-ଡାବଳ,
ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼େଇଛି ସୂତାରେ ମାଞ୍ଜା
ଦେଇ ପ୍ରବଳ ||-୬

ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି କେତେ କାଦୁଅ ପଙ୍କ
ଆସିଛି ପଡ଼ି ।
ଦେବଦାରୁ, କିଆବୁଦା ବାଟରେ
ଧାଡ଼ି କି ଧାଡ଼ି ||-୭

କେତେ କେତେ ଜାତି ଚଢ଼େଇ ଦେଖେ
ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ।
ସେ ପିଲାଦିନ କି ଫେରିବ ତାର
କି ବା ଗରଜ ||-୮

ସେଇଠି ପଢ଼ି ମୋ ପାଠ ମୁଁ ଆଜି
ହେଇଛି ବଡ଼ ।
ସେ ପାଣି ପବନେ ଗଢ଼ିଛି ମୋର
ମାଉଁସ ହାଡ଼ ||-୯

ସେ ଦିନ କଥା ତୁ ପ୍ରିୟଙ୍କା ମନେ
ଦେଲୁ ପକାଇ ।
କୋଟି ଆଶିର୍ବାଦ ଘେନି ଯା ଝିଅ
ନିଜର ହୋଇ ||-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୩୦-୦୭-୨୦୧୬

ମୋ ପ୍ରେମକବିତା

ଘୋଟିବ ସଘନ ରାତି
ଅଧୁରା ଥିବ କି ସାଥୀ

ଆସ ଗୋ ଆସ ଗୋ ପ୍ରିୟା ।
ଏଇ ମନ ଦିଆନିଆ ॥୧

ଏହି ରାତି ପାହିବ କି
ଥିବ କି ଏ ପ୍ରେମପକ୍ଷୀ

କେ ଜାଣେ ପାହିବ ନାହିଁ ।
କାଲି ଦେଖା ହେବା ପାଇଁ ॥୨

ବସୁଧା ଘଡ଼ିକେ ଆନ,
ଏବେ ମୁଁ କରିବି ଗାନ

କାଲିକି ପଟାରେ କିଏ ।
ମୋ ପ୍ରେମକବିତାଟିଏ ॥୩

ନିଶୀଥରେ ବୁକୁଥରା
ବିଳପିବ ବସୁନ୍ଧରା

ବିଷାଦ ପଡ଼ିବ ଝରି ।
ସେ ଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରି ॥୪

ବାହୁନିବ ପ୍ରେମପକ୍ଷୀ -
ମହାଶୂନ୍ୟ ଯିବ ଶୁଖି

ମରଣ ଆସୁନି କିଆଁ ।
ଦେଖୁ ସେ ବିରହ ନିଆଁ ॥୫

ଲଲାଟେମୁଁ କବି

୨୦୨୦-୦୫-୧୮-୨୩;୫୫

ମୋ ଯୌବନ ଓ ରୋମାଞ୍ଚ

ଦୁରୁହ ପଚାରିଲ ପ୍ରଶ୍ନ | ଉତ୍ତର ଶୁଣ ହେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ||

ନିଜ କଥା ନିଜେ ବଖାଣି ବସିଲେ ଲୋକହସା ହେବା ସାର |
କି ଅଛି ପ୍ରମାଣ କରିବି ଆଖ୍ୟାନ ନ ଥିଲି ମୁଁ ଦୁରାଚାର || ୧||

ଯେ ଯାହା କହିଲେ, ନିନ୍ଦା-ଶ୍ରଦ୍ଧା କଲେ, ସବୁକୁ ମଣେ ପ୍ରସାଦ |
ଆବାଲ୍ୟ ଶୁଭ ମୁଁ କହି ବୁଲେ ଯଦି ହେବ ସତ୍ୟ-ଅପବାଦ || ୨||

ଏମିତି ବି ବୁହେଁ ମୋର ଯଉବନେ ହେଲନି ରୋମାଞ୍ଚଶିଳ୍ପୀ ||
ଲାଜ ଭୟ କରି ପ୍ରକାଶି ନ ପାରି ବସୁଥିଲି ମାରି ମନ || ୩||

ଜାଣିଲି ବିଳମ୍ବେ ମୋ ପ୍ରେୟସୀ ହୃଦେ ରଖିଛି ମୋ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ |
ବେଳ ଗତି ଗଲେ କି ବା ତହୁଁ ମିଳେ; ଏକାନ୍ତେ କଲି ରୋଦନ || ୪||

ହାତ ଧରି ମୋର ଯେ ହେଲା ନିଜର, ମୋତେ କଲା ପ୍ରାଣନିଧି |
ତାହାଠାରୁ ଆନ କାହାଠି ମୋ ମନ ଦେଲେ ହେବି ଅପରାଧୀ || ୫||

ଏବେ ସେ ପ୍ରତିମା ନୟନ ଭଙ୍ଗିମା ମନେ ପଡେ କେବେ କେବେ |
ସେ ବି ବିବାହିତା, ନିଶ୍ଚୟ ପତିବ୍ରତା, ସୁଖେ ରହିଥାଉ ଭାବେ || ୬||

ଧର୍ମ ଏକା ବଳ, ଧର୍ମ ହିଁ ସମ୍ବଳ, ଅଧର୍ମ ନିର୍ଜଳ ମରୁ |
ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଥାଇ ମରିଯିବା ଭଲ ବ୍ୟଭିଚାରୀ ସାଜିବାରୁ || ୭||

ନୀତିମତୀ ବୀରାଙ୍ଗନା ମୋ ପ୍ରେୟସୀ, ନ ହେଉ ସେ ବୀରାଙ୍ଗନା |
ସ୍ୱପ୍ନାନେ ଉଭୟେ ସ୍ୱଧର୍ମ ଆଶ୍ରୟେ ନ ରହିବା ବିଦ୍ୱମ୍ବନା || ୮||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୮ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୬

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ଦୀନାର୍ଥ ନିଷ୍ପେଷିତ ମୋ ବିଧାତା
 ଅଙ୍କଙ୍କ ଆଙ୍କାନୁମତେ ବିହାରୀ ।
 ଧର୍ମାଦି ତାହାଙ୍କ କରନ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ପତ୍ରାଞ୍ଜନେ ଲେଖନସୂତ୍ରଧାରୀ ॥

ପତ୍ରାଞ୍ଜନେ= କାଗଜ ଓ କାଳିରେ; ଲେଖନ-
 ସୂତ୍ରଧାରୀ= ଯେ ଲେଖିବାର କୌଶଳ ଜାଣନ୍ତି;

ନିଶ୍ୱେଷ୍ଟ ସାମର୍ଥ୍ୟବିହୀନ ଧାତା
 ଭାଟଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ନିକଟେ ବିମୁଦ ।
 ଯେ ଚାହିଁଲେ ଖଞ୍ଜି ଦିଅନ୍ତି ଲାଞ୍ଜି
 ଇଚ୍ଛା କଲେ ଶଦ୍ରିଶରୀରୁ ଶୁଣୁ ॥ 2

ନିଶ୍ୱେଷ୍ଟ= ନିରୁପାୟ; ଭାଟ= ସ୍ତ୍ରାବକ (ଏଠି
 ଲେଖକ ମାନଙ୍କୁ କହିଛି); ଲାଞ୍ଜି= ଯଥା ନୃସିଂହଙ୍କ;
 ଶଦ୍ରିଶୁଣୁ= ହାତୀଶୁଣୁ ଯଥା ଗଣେଶଙ୍କର;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ତୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by L. Kabi 202604090843

ମୋ -- ସୁନାର ଭାରତ

ଏ ମୋ -- ସୁନାର ଭାରତ,
ଘରେ -- ଘରେ ଓଷା ବ୍ରତ;
ଅନ୍ଧି -- କନ୍ଦି ଶୁଚି ସୁଧା ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ।
ଏଠି -- ସିବିଆଇ କି କାର୍ଯ୍ୟେ କହ ତ ?
ମିଛେ - ଧର୍ମ ରାଷ୍ଟ୍ର ପାପ ଖୋଜି ଶ୍ରାନ୍ତ ! - ୧

ଏଠି - ଦେଖୁ ନାରୀ ପୂଜା
ଶୁଭେ -- ଦେବତାଙ୍କ ବାଜା,
ପୂଜା -- ସଙ୍ଗେ ପାଦେ ପାଦେ ପଡ଼େ ତାଳ;
ନାରୀ -- ଅଦାଲତ ଡୁଇଁବାକୁ ଗଢ଼ିଲ,
କିମ୍ପାଇ -- ତେଲିଆଙ୍କ ମୁଣ୍ଡେ ପୁଣି ତେଲ ? - ୨

ମେଢ଼ -- ଦୁନିଆଁଟା ସାରା,
ଆମେ -- ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ବଚ୍ଛ ହୀରା,
ଦିବ୍ୟ -- ସୁଧାମୟ ଆମ ନଦୀ ଧାରା;
କିଆଁ -- ଗଙ୍ଗା ପରିଶୋଧେ ବ୍ୟୟ ମୁଦ୍ରା ?
ଶୁଦ୍ଧ - ଶୌଚାଳୟ ମୋ ଦେଶଟା ସାରା !-୩

ଏଠି -- ସଭିଏଁ ସମାନ,
ଦେଶ -- ଭେଦଭାବହୀନ;
କିଆଁ -- କୁହ କିଏ ହିନ୍ଦୁ କେ ଯବନ,
ଯେବେ -- ସବୁ ମାତ୍ର ଭାରତସନ୍ତାନ ?
ବାରଂ -- ବାର ମିଥ୍ୟା ଭେଦ ଉଚ୍ଚାରଣ !-୪

ଦୟା -- ଦାନପୁଣ୍ୟଭରା,
ଧନ -- ଧାନ୍ୟର ପସରା,
"ଗୋଟି -- ଦେଇଥିଲେ କୋଟୀ ମିଳେ" ଭଲା,
ପୁଣି -- ଗରିବଟେ କୁଆଡ଼ୁ ଆସିଲା ?
କେଉଁ -- ରାଜା ଆନେ ଗରିବଟେ ଦେଲା ??
ଗୋଟେ -- ଦୁଃଖୀ ଦେଇ କୋଟିଏ ଆଣିଲା !-
୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୮-୧୦-୨୦୧୬

ମୋତେ କୁହ ନାହିଁ କବି

ସାହସ କରିନି
କେବେ ମୁଁ ନିଜକୁ
କବି ବୋଲେଇବା ପାଇଁ ।
ଶରଧାରେ ମୋତେ
ଯେ ଯାହା କହିଲେ
ଶୁଣେ ସିନା ମଥା ନଇଁ ॥

ଖୋଲି କହି ଦିଏ
ନିଜେ ଯା ଭାବୁଛି,
ମୋର ନିଜ ପରିଚୟ ।
କରୁଛି କବିତା
ଲେଖିବା ପ୍ରୟାସ,
ବେଳେ ବେଳେ ଅଭିନୟ ॥

ଏହି ମୋ ଅନ୍ତର କଥା ।
ଉଜ୍ଜଳ ଭୂମିରେ
ଏତେ କବି ଥାଉଁ,
ମୋତେ
କବି କହିବାଟା ବୃଥା ॥

କବି ବୋଲି ଜମା
କୁହନା କୁହନା
ଦିଅନା ଦିଅନା ଲାଜ ।
କଦବା ଧାଡ଼ିଏ
ଲେଖିଦେଲେ କିଏ,
କବି ହେବା କି ସହଜ ?

ଉପନାମ ମୋର
ନୁହେଁ ମୋ ନିଜର,
ସେ ତ କୁଳ ପରିଚୟ,
ନାମ ଉପନାମ
ନ ଆଶୁ ବିଭ୍ରମ,
ଛୋଟ ମୋର ଅନୁନୟ ॥

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା ।

ବନବୀଥୀ ଗୀତିମାଳା — ୯୯

ମୋତେ ନପାରିବ ଭୁଲି

ମୋ ପରେ ଏ ପୁରେ	ପରଶି କବିତା
ହରଷେ କିଏ ରେ	ଚୋଷିବ ଯୋଷିତା !
ମୋତେ କେବେ ତୁମେ	ନ ପାରିବ ଭୁଲି;
ଖୋଜିବ — ଏ ଭୂମେ	ଆସ ଥରେ ବୁଲି ॥୧
ଅଛି ବୋଲି ପାଶେ,	ପାରୁ ନାହିଁ ଜାଣି;
ଗଲେ ପରବାସେ	ଦେଖିବ ଉଜାଣି ।
ଦିଅ ଏବେ ତାଳି	ଯେତେ ଦେବ ଗାଳି,
ଗଲେ ଏଠୁ ଚାଲି	ଝୁରୁଥିବ ଖାଲି ॥୨
ଝୁରିବେ ବାସର,	ଯାମିନୀ, ଚାନ୍ଦିନୀ,
ସରିତର ଝର,	ସମୀର, ଦାମିନୀ ।
ଏଇ ବନ ମଲ୍ଲୀ,	ଏ କାନନ ଛଲ୍ଲୀ,
ଏଇ ପୁରପଲ୍ଲୀ	ଏହି ପୁତ୍ର ତଲ୍ଲୀ ॥୩॥

MEMORIES

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି

୨୦୧୯ ମସିହା ମେ ୨୦ ତାରିଖ

MAY 20, 2019

ହାସର = ଦିବସ; ସମୀର = ପହୁନ; ଦାମିନୀ =
ବିଜୁଳି; ଛଲ୍ଲୀ = ଲତା; ତଲ୍ଲୀ = ଝୁଅ

ଯାଅ ସ୍ବଗୃହେ ଫେରି

ତୃଷ୍ଣିତ ତ୍ରାସିତ ନୟନେ କିଏ ଦେଖି ସୁନ୍ଦରୀ,
କାହା ପଥ ହଜି ଗଲା କି ଏହି ସରିତ ବାରି ? -୧

କି ଲାଗି ଅସଜ ମେଖଳା, ଆ ଗୋ ମୁକୁଳା-କେଶୀ,
ଅଳସ ମଣୀଚେ ଗଳିତ କାତ କଙ୍କଶରାଶି || -୨

ସରିତ ସଲିଳେ ସରାଗ ସବୁ ଗଲା କି ଧସି ?
ପ୍ରବିଷ ଅଧରେ ବିଧୁର ଧାନ କିମ୍ପା ଉଦାସୀ ? -୩

ଲିଭି ଲିଭି ଗଲା ପୀରତି ଦୀପ ସଳିତା ଅବା
ସଜଳ ଚକ୍ଷୁସ ଶକିତ ସଦା ଶର୍ବରାଦିବା ? -୪

ଅମା-ପୂର୍ଣ୍ଣମସୀ ବସିଛ ଏଠି ମାନସ ମାରି ?
ଝୁରିଲେ ତ ଅଶ୍ରୁ ସରେନା, ଯାଅ ସ୍ବଗୃହେ ଫେରି ||-୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା
୨୦୧୭୦୨୦-୨୦୪୭bh

ଯାଉ ବାହୁଡ଼ି

- ଲାଗନା ତା ସାଥେ ମାଆ ଗୋ ସେ ତ ଯାଇଛି ଥକି;
ଟିକି ଟିକି ଆଖି ଏଡ଼ିକି ବେଗି ଫିଟେଇବ କି ?? -୧
- ଖୋଜି ଖୋଜି ସିଏ ଶୋଇଲା ତାର ଖେଳନା ଯେତେ;
ପୁଅ ଝିଅ ନାତି ନାତୁଣି ଆଣି ଦେଲ କି ହାତେ ?? -୨
- ପରୀ କନ୍ୟା, ପାରିଜାତର ଗଛ, ସରଗ ଶଶୀ,
ଦେଲ କି ତା ମନପବନ ଘୋଡ଼ା, ଖେଳନ୍ତା ବସି || -୩
- ଦେଲ କି ଡେକିଟି କେଟେଲି, କରି ପିଆଜା ଚାହା;
ରଜା ପୁଅ ଝିଅ ଦେଲ କି ପାଣେ, କରନ୍ତା ବାହା || -୪
- ହସ ହସ ଦିଶେ ତା ମୁହଁ, ମାତା ଲାଗନା ଆଉ;
ଆଉ ଗାଆଁ ଝିଅ ସିଏ ଗୋ ଶୋଇ ଥିବ ତ ଥାଉ || -୫
- ନଈ ଆଉ ପାରି ବନସ୍ତେ ତାର ପୁରୁଣା ଘର;
ଏଠି ଆସିଥିଲା ଦେଖୁ ତା ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ସୋଦର || -୬
- ନିଦରୁ ଉଠି ସେ ଯିବ ଗୋ ଚାଲି ନଈ ସେ ପାରି;
କୁକୁମ ଅଳତା ପିନ୍ଧେଇ ଦିଅ ଯିବ ସେ ଫେରି || -୭
- ଦୁଇ ଦୁଇ ପଟ ତା ହାତେ ଦିଅ ପିନ୍ଧେଇ ଚୁଡ଼ି;
ମଥା ପାଖେ ଥୋଇ ଦିଅ ଗୋ ତାର ଛୋଟିଆ ଶାଢ଼ୀ || -୮
- ବିଛଣା ଉପରେ ତା ବସି ଖାତା ଦିଅ ମା ରଖି;
ଗୀତାରୁ ଅଧାୟେ ତାହାକୁ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇବ କି ?? -୯
- ଫେରି ଯାଅ ମାଆ ଘରକୁ ତୁମ, ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ି;
କେତେ ଦିନ ଥିବ ଛାଡ଼ି ସେ ଘର, ଯାଉ ବାହୁଡ଼ି || -୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭-୧୯୭-୦୪୪୭

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ଯାଚନା

557

ଟଳମଳ ଜଳଧାରେ
ମୋ ପ୍ରିୟପ୍ରାଣନୌକା
ଟଳି କି ପଡ଼ିବ ଦୈବାତ୍
ମନ୍ଦ ଭାଗ୍ୟପ୍ରଭାବେ ।
ହରିବ କି ଭୟ ଚିତ୍ତେ
ସନ୍ନିଧେ ଦେଇ ରକ୍ଷା
ରଣୁବ କି ତବ ସଙ୍ଗେ
ଆଶ୍ରୟେ ପୁତ୍ର ଭାବେ ॥

ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ ଗଣ: ନନମୟୟ
(ନନମୟୟୟତେୟଂ ମାଳିନୀ ଭୋଗିଲୋକୈଃ)
ବର୍ଣ୍ଣ: III III SS•S ISS ISS
(ଏଥରେ S ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣର ଓ । ଲଘୁ ବର୍ଣ୍ଣର ସୂଚକ । ବାଣ୍ଟିକ
ଛନ୍ଦୋରଚନାରେ ଗୋଟିଏ ବି ବର୍ଣ୍ଣରେ ଏ ନିୟମ ଭାଙ୍ଗିଲେ
ଛନ୍ଦୋଭଙ୍ଗ ବା meter flop 🤔)
by: L Kabi 202605041008

ଯାହା ନ ଦେଖୁବ...

ପରତେ ନ ଯିବ କିଛି
ମାନିବ ଦେଖୁଲେ ମାତ୍ର
ଏହି ପରି ମୂର୍ଖ ଜ୍ଞାନ
ନିଜର ବିବେକ ବୁଦ୍ଧି
ନିତି ଦେଖୁଅଛ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ତେବେ କି ପୃଥ୍ବୀ ଛିର,
ଯାହା ଖାଉଅଛ ତାହା
ମାନିବନି ପେଟ ଚିରି
କେହି ଦେଖୁ ପାରେ ନାହିଁ
କହୁ ଗୁରୁ, ପିଠି ଅଛି:
ନ ଦେଖୁଲେ ନ ମାନିବ
କି ଲାଗି ପଢ଼ିବ ବହି,

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନେ,
ବେନି ବିଲୋଚନେ । ୧

ଯେତେ ଶିଖୁ ଶିଖୁ,
ଦେଇଅଛ ବିକି । ୨

ଭଲ ଅସ୍ତ ଯାଏ,
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘୁରୁ ଥାଏ ? ୩

ପଶୁଛି ଉଦରେ
ନ ଦେଖୁଲେ ଥରେ । ୪

କେବେ ନିଜ ପିଠି;
ମାନିବ ନାହିଁଟି ! ୫

ଯାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ,
ଯିବ ବିଦ୍ୟାଳୟ ? ୬

୨୦୧୯୦୪୧୬୦୯୫୫

ଯାହା ଲେଖି ସାରିଲେଣି ସହସ୍ର
ବାଗୀଶ

ପୁଣି ତା ଲେଖିବି କିମ୍ବା ନୁ ବି
ଅହନିଶ ।

ଚବିଚବିଶକାର୍ଯ୍ୟେ ପୁରୁଷାର୍ଥ
କାହିଁ,

ନୁଆ ଥିଲେ ଲେଖେ ବେଶି ଲେଖି
ପାରେ ନାହିଁ ॥

ବାଗୀଶ=କବି; L Kabi

202511100819

ଯିବା ଚାଲ ସାଥୀ ବନଶ୍ରୀନ ପାଶେ
ଲୁହା ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ରଖା ଜନ୍ମବାସେ ।
ଅତି ସ୍ୱଳ୍ପ ପକ୍ଷେ ଅରେ ଚାରି ରାତ୍ରି
ଦୁହେଁ ସେଠି ହେବା ମହାମାନ୍ୟଯାତ୍ରୀ ॥ 1

ଦି ସପ୍ତାହ ଦେବା ଦୁହେଁ ବନ୍ଧୁବର୍ଗେ ।
କିଣା କାମରେ ଲାଗିବା ଏକ ସଙ୍ଗେ
ମନୋବୋଧ ହେଲେ କିଣାରେ ବିଦେଶେ
ଥଳୀରେ ଲୁଗା ଚୁଣ୍ଟିବା ବୀରବେଶେ ॥ 2

କିଣା ବସ୍ତ୍ର ମୁଣ୍ଡାଇବା କଷ୍ଟମଣ୍ଡେ
ନଚେତ୍ ଆଣିବା ଷ୍ଟେସନେ ଅଶ୍ୱପୂଷ୍ପେ ।
ବସି ଟ୍ରେନ୍ ଡବାରେ ଚଣା ଖାଇ ନେବା
କିଣା ବସ୍ତ୍ର ଗାଁରେ ଜନେ ବାଣ୍ଟି ଦେବା ॥ 3

ବନଶ୍ରୀନ= ବାଘ; ଜନ୍ମବାସ= ଚିଡ଼ିଆଖାନା;

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତ 122×4 ସୂତ୍ର:
ଚତୁର୍ଭୁଜାରେ ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତମ୍
122/122/122/122

by : LKabi 202503302233

ମୋ ପ୍ରେମଗାଥା

ଲେଖୁ ପ୍ରେମଗାଥା ପୁରିଗଲା ଖାତା, ବ୍ୟଥାକ୍ରାନ୍ତା ନିଶୀଥୁନୀ;
ନାହିଁ କେ ବନିତା ମୋ ମନ ମାନିତା, ଚିତ୍ତାଶ୍ରିତା ବିମୋହିନୀ । ୧

କାହିଁ ସଦ୍ୟସ୍ନାତା ସୁଭାବେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତା ସ୍ଥିତିସିକ୍ତା ସୀମନ୍ତୁନୀ,
ମୋ ପ୍ରେମପ୍ରସକ୍ତା ଉଦ୍ଗାଥାପ୍ରମତ୍ତା ପ୍ରୀତିପୁତ୍ରା ପ୍ରମୋଦିନୀ । ୨

ଦୃଶ୍ଟୁଳ ମୋହର ଲୋଚନୁ ଏଥର ଝରି ତାଲ ଏହି ପରି,
ମୋ ଗୀତି ଛନ୍ଦରେ ତା ପ୍ରୀତି ଗନ୍ଧରେ ଭୂମଣ୍ଡଳ ଯାଉ ଭରି । ୩

ଆକାଶେ ବତାସେ ସଦା ହା ହୁତାସେ ଜଳି ଯାଉ ମର୍ମସ୍ଥଳ;
କାଲି କେ ପ୍ରଭୁବ୍ରତ୍ତ ନ କହୁ ଏ କ୍ଷୁବ୍ରତ୍ତ ହୃଦ ଥିଲା ସୁକୋମଳ । ୪

ଆଉ ଭଙ୍ଗା ଗଜା କର୍ଦ୍ଦମ ଫୋପତା ଲୋଡା ନାହିଁ ଲୋଡା ନାହିଁ;
ନିୟମ ଶସତା ଅତତା ସଜତା ଜୋଡା ନାହିଁ ଘୋଡା ନାହିଁ । ୫

ଆସି କେ ସଜ୍ଜନ ଦେବ ଆଶ୍ଵାସନ ନାହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ ମୋର;
ବିନା ଆତମ୍ବରେ ଯିବି ଅନମ୍ବରେ, ରହି ଯିବ ହସ୍ତାକ୍ଷର । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୩୦୮୦୪୦୦

ରଖ ସାବଧାନେ

352

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଟେକିଲ ତୁମେ ଭଲ ପାଇ ମୋତେ
ସାଧୋ ଜଣାଇଲି ଶୁକାମନ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ ।
ହେଲେ ତୁମେ ତଳକୁ ଛାଡ଼ିବ କିନ୍ତୁ ଧୀରେ
ମୋ ମୃତ୍ୟୁ ନିଶ୍ଚିତ ତଳେ ପଡ଼ିଲେ ଅକସ୍ମାତ୍ ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତତିଳକା (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

SSI SII ISI ISI SS

by L. Kabi 202511031220

ସୁଧର୍ମେ ମୋ ନିଷ୍ଠା ପ୍ରଳୟଜଳକଲ୍ଲୋଳ କି ଜଣା
ସଦା ଶିଳ୍ପେ ଥାଏ କହ ନ କହ ମୋତେ ରଚୟିତା ।
କଳାର ପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥେ ବିଧି କରିଛି ମୋ କାୟକଳନା
ମଲେ କର୍ମୋତ୍ସାହେ ରଚିବ ପଦଟେ ଗୋ କବୟିତା ॥

ମୁଁ କି ଜାଣିଥିଲି ଏଠି ଅଛ ବୋଲି ସାତା କୁଜ୍ ଗୋଟିଏ ହେଲ;
ମୋ ଉପରେ ରୁଷି ଦିନରେ ନ ଆସି ଶୋଇଲେ ଦିଅ କଣେଇ || -୧

କି ଲାଗି ମୋ ବାପା ହେଲ କହ ଖପା ମୁଁ କି ହେଲି ଅମାନିଆଁ ।
ଯେବେ ଅଜାଣତେ ହେଇଥିବି ମୋତେ କରି ଦିଅ ଥରେ କ୍ଷମା || -୨

ଚେତା କି ସପନେ ଭାଳିବିନି ମନେ ପାଳିବି ଜନମ ଦିନ;
ଫେରି ଆସ ବାପା ଆଉ କିଆଁ ଖପା ନ ଥାଉ ଆମର ଧନ || -୩

କହିଲେନି କେହି ଏଇଠାରେ ଥାଇ ମୋ ପରେ କରିଛ ରାଗ;
ମାଆ ବି କହିଲା ହେଲେ ଭଲ ପିଲା କରିବ ଆସି ସରାଗ || -୪

ମାକୁଛି ମୁଁ କଥା ଯାଉନି ଅଯଥା ଖରା ବରଷାରେ ବୁଲି;
ଅଳି ଅରଦଳି ନାହିଁ ଆଗ ଭଳି ତୁମେ ବାହୁଡ଼ିବ ବୋଲି || -୫

ମାଆ ଅଛି ଏକା ହେବ କାଳେ ଥକା, ବାସନ ମୋ ଦିଏ ମାଜି;
ତୁମ ଖାତା ବହି ଦେବି ମୁଁ ସଜାଇ ଲେଉଟି ଆସିବ ଆଜି || -୬

ପୋଛି ତୁମ ଜୋତା ଆଣି ଦେବି ଛତା ଘରୁ ବାହାରିବା ବେଳେ;
ଏବେ ବାପା ଆଉ ରାଗ ରୋଷ ଥାଉ, ଫେରୁଥିବ ସଞ୍ଜ ହେଲେ ||-୭

ଆସୁଅଛି ରଜ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ସଜ ଖାଇବେ ସେ ପିଠା ପଣା,
ମୋତେ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ; ଦେବି ବାପା ଖାଇ ଶାଗ ଭାତ ବଡ଼ି ଛଣା ||-୮

ତୁମ କୁନି ପୁଅ ପଚାରୁଛି କୁହ ଆଉ କି ପାରିବି କରି;
ଆଜି ଥାଉଁ ଦିନ , ଛୋଟ କଥା ମାନ, ରଜ ଅଛି ଆସ ଫେରି || -୯

=====

ଛନ୍ଦ: କମଳୀ 06/12 112/122
ରଣବୈଜୟନ୍ତୀ

ନ ଥିଲା ଜିଗୀଷା ନ ଥିଲା ଜିଘାଂସା
କୁରୁବୃଦ୍ଧ ନେତ୍ରେ ଶରବିଦ୍ଧଭାଷା । 1

ନିଜ ନେତ୍ର ଆଗେ ଅସୁ ଶେଷ କାଳେ (ଅସୁ= ଆୟୁ)
କୁଳନାଶଦୃଶ୍ୟେ ଅବସନ୍ନ ଭାଲେ । 2

କୁଳବୃଦ୍ଧ ଭାଲେ କି ଥିଲା କି ହେଲା
ମର୍ମଭେଦି ଯାଏ ଅପସାର ବେଳା । 3 (ଅପସାର= ବିଦା)

କି ଥିଲା ବିଘାତେ ଫଳିବାର ଆଶା (ବିଘାତ= ଯୁଦ୍ଧ)
ନରରକ୍ତପାତେ ଭୁବନେ କି ଶଂସା । 4 (ଶଂସା=ପ୍ରଶଂସା)

ଝରି ରକ୍ତଗଙ୍ଗା ଭିଜିଲା ଧରିତ୍ରୀ
ଫଳ ନେତ୍ର ଅଗ୍ରେ ଘନ ଘୋର ରାତ୍ରୀ । 5

ବସୁଧାର ଅଙ୍ଗେ ନ ଦିଶନ୍ତି ବୀରେ
ଅଛି ମାତ୍ର ପୃଥ୍ବୀ ଭିଜି ନେତ୍ରନୀରେ । 6

ବିଧବା ଅନାଥ ହତଭାଗ୍ୟକନ୍ୟା
ବିକଳେ ଝରାନ୍ତି ନିତି ନେତ୍ରବନ୍ୟା । 7

ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ଧୂକ୍‌ଧୂକ୍ ଅତି ହେୟ ଶୌର୍ଯ୍ୟ
ରଣଭୂମି ଧୂକ୍‌ଧୂକ୍ ବରଣୀୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟ । 8

ଭୁଲି ଯୋଦ୍ଧା ଧର୍ମେ ରଣବୈଜୟନ୍ତୀ
କରଣୀୟ ହିଂସା- ଦ୍ଵିଷତା-ସମାପ୍ତି । 9

Lalatendu Kabi

=====

ସନାତ୍ୟଗୀତିକା - 001

ଛନ୍ଦ: ସରାବିକା [ପ୍ରସ୍ତାରେ ସ୍ଥାନ: 10/342]

ଗଣ: ଜଗଣ ରଗଣ ଜଗଣ + ଗୁ

ବର୍ଣ୍ଣ: 121/212/121+2

ମିତେ: [ଛନ୍ଦ ଲକ୍ଷଣ (ଲଘୁ+ଗୁରୁ)×5]

କବିତା: ରଣାଙ୍ଗନେ

ଅଭର୍ତ୍ତକା ବିପୁତ୍ର ଦୁର୍ଭଗା
ଘରେ ଘରେ ଭରା ମହୀ ପରେ ।
ନଦୀ ଦିଶେ କଷାୟ ନିମ୍ନଗା
ବିଷାଦ ଗୁଞ୍ଜରେ ନଦୀଝରେ ॥1॥

ଅଭର୍ତ୍ତକା= ବିଧବା; କଷାୟ= ନାଲି;

କି ଧର୍ମ ଦେଖିଲା ବସୁନ୍ଧରା
ଅସଂଖ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ବାଲ୍ୟ ଯୌବନେ ।
ଅକଥ୍ୟ ଯାତନା ଥିଲା ଭରା
ସମଗ୍ର ଭାରତେ ନିବାସନେ ॥2॥

ନିବାସନ= ବାସଗୃହ;

ତଥାପି ନାହିଁ କାର ଚେତନା
ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ସିଧା ରଣସ୍ଥଳେ;
ଅଭେଦ୍ୟ ନିଷ୍ପକାଶ ସୂଚନା
ମିଳେ ବିହାୟସେ ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ॥3॥

ନିଷ୍ପକାଶ= ଅନ୍ଧକାର;

ଅହର୍ନିଶ ପ୍ରମାଦପୂରିତା
କି ସଭ୍ୟତା କି ଲାଗି ଗର୍ବିତା ॥4॥

07 - cp /39

समच्छन्द/ସମଛନ୍ଦ: ଲୀଳା (କଳ୍ପମୁଖୀ - vv)

गण/ଗଣ: ଭଗଣ ଡଗଣ + ଗୁ

वर्ण/ବର୍ଣ୍ଣ: 211/221 + 2 (7)

ରାଜନ ହେ ରାଗ ନା

ଯାଇଥିଲି ଗ୍ରାମରେ ଛାଟମରା ବାଟରେ
ସାଙ୍ଗ ଗଲା ସାଙ୍ଗରେ ଭାଙ୍ଗିଶୁଆ ଢଙ୍ଗରେ । 1

ଗ୍ରାମଟି ସେ ଦେଖିଲା ଗୀତଟିଏ ଲେଖିଲା ।
ପାଇ ଦିନେ ଡାକରା ଦେଖି ଗଲେ ଯାତରା 2

ଗଳ୍ପ ଥିଲା - ଯୁଦ୍ଧରେ ରକ୍ତନଦୀ ମଧ୍ୟରେ
ଖୋଜି ରଜା ଖଜୁଟା ପାଇ ଗଲା ଭଗ୍ନଟା । 3

ବେଶ୍ଟି ଥିଲା ଏ ପଟେ ଧାର ଥିଲା ସେ ପଟେ
ସେଇଥିରେ ସେ ଲଢ଼ି ମୁଣ୍ଡ ଗଲା ତା ଛିଡ଼ି । 4

ଐକ୍ୟ ସିନା ରାଜ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ରଜା ଭାଗ୍ୟରେ:
ନଷ୍ଟ କଲେ ଏକତା ଭୂପ ହରାଏ ମଥା । 5

ତେଣୁ ମହାରାଜନ, ତେଜ ଘୃଣା ଭାବନ;
ହିନ୍ଦୁ ମିଆଁ ଏକତା ନୋହୁ ମଥାର ବ୍ୟଥା । 6

ଦେଲି ଦିଶା ଦେଶନା ରୋଗବଶେ ରାଗନା
ଭାଲୁଛ ଦେଶେ ନିଆଁ ରାଗିବ ମୋତେ କିଆଁ । 7

ରାଜପଦ ମାଗୁଣି

ଶାସିଲେଣି ମହା କେତେ
ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧିହୀନ ପ୍ରଭୁ,
ସିଂହାସନେ ବସାଉଛ
ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ଦେବ କି ନା
ଦେବ କି ତା ଫଳ ତୁମ୍ଭେ
ଜାଣିଛ ତ ତେଲ ମରା
ରାଜପଦ କି ବା ଦାବି
ଭାର୍ଯ୍ୟା ସହ ଅନଶନ
ଅହିଂସାରେ ଅନାହାରେ
ଅସମ୍ଭାଳ ହେବ ସ୍ଥିତି
ସାହିଭାଇ ପାର୍ଶ୍ବଜନେ
ନିତି ଦିନ ଗଣ୍ଡୋଗୋଳ
ଭାବିଛ କି ଦେବ ମୋତେ
ଏଙ୍କାଉଣ୍ଡାର କରିବ ବା
ପେଞ୍ଚ ସରି ଯିବ, ନେତ୍ର
କେଉଁ ବୁଦ୍ଧି ଆଚରିବ
ଜାଣିନ ନା ଏଙ୍କାଉଣ୍ଡାର୍-
ଆରକ୍ଷୀଙ୍କୁ ମିଳି ଥାଏ
ହାଟ ପାଟ ରାସ୍ତା ଘାଟ
ସକଳେ ଦିଅନ୍ତି ମୋତେ
ଚିଠିରେ ଲେଖୁଛି କାନେ
କୁହ ଆଜି ରଜା ମୋତେ
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଗୋବରମୁଣ୍ଡିଆ
ଅକଥାତୁଣ୍ଡିଆ ॥ ୧
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଗଧ
ମୋତେ ରାଜପଦ? ୨
ଭୋଗିବ ଗୋସାଇଁ,
ମୋର ହୁଏ ନାହିଁ ? ୩
ନ କଲେ ପୂରଣ
ହେବ ଆମରଣ ॥ ୪
ଥରେ ବସି ଗଲେ,
ମରି ମୁରା ଗଲେ ॥ ୫
ଟିହାଇ ଟିହାଇ
ରଖିବି ଭିଆଇ ॥ ୬
ଟଙ୍କାରେ ପଟାଇ,
ଆରକ୍ଷୀ ପଠାଇ ॥ ୭
ଝରି ଯିବ ପାଣି,
ଆର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତୁ ଆଣି ? ୮
ଜ୍ଞାନକଉଶଳ,
ମୋଠାରୁ କେବଳ ॥
ଯେତେ ନଗରଠି
ପ୍ରାଣଭୟେ ବଢ଼ି ॥ ୧୦
କେ କହିବ ଯାଇ,
କରିବ କି ନାହିଁ ॥ ୧୧

୨୦୨୦୦୮୦୪୧୩୫୦

ରାଜପୁଣ୍ୟସନ 383

ସିଂହାସନେ ପ୍ରବଳ ବଜ୍ରମୁଷ୍ଟିର ମଧ୍ୟେ
ଆକ୍ବର ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣ କରବୀରକରେ ବିରାଜେ ।
ଲାଗେ ସତେ କି ଘନବଲ୍ଲଭ ପୃଷ୍ଠଭାଗେ
ସାକ୍ଷାତ୍ ବରେନ୍ଦ୍ର ରଣଚଞ୍ଚଳ ଦେବରାଜେ ॥1

ଆକ୍ବର ତୁମେ ଅତୁଳନୀୟ ମହାପ୍ରତାପୀ
ତତ୍ରାପି ଅନୁରତଳେ ଜନମଙ୍ଗଳାର୍ଥୀ ।
ରାଜ୍ୟେ ତୁମେ କରିନ ପୀଡ଼ନ ଶୁଳ୍ଲ ବେଶି
ବିଦ୍ଵାନ୍ ଗୁଣୀଙ୍କୁ କରି ପାର୍ଷଦ ମାନ୍ୟ ସାଥୀ ॥2

ଧାର୍ମୀୟ ଐକ୍ୟ ରଖୁ ଶାସିଲ ଏହି ଦେଶ
ବୈବାହ ବନ୍ଧନ ବନାଇଲ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମେ ।
ସେନାର ମୁଖ୍ୟ ପଦ ରାଜପୁତେ ଧରାଇ
ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଲାଗି ରଚି ଯାଇଛ ଦୀନ୍-ଇ-ଲାହୀ ॥ 3

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତତିଳକା ତଭଜା ଜଗୌ ଗଃ
ବର୍ଣ୍ଣ: SSI SII ISI ISI SS
by LKabi 202601072328

ରାତ୍ରି-ବାସର ସନ୍ଧିରେ

ଖର-

ସନ୍ଧିତ ହୃଦ କନ୍ଦରେ

ବୁସ-

ବୁଧର ଉର୍ବରା ଗନ୍ଧରେ

ହାତେ

ତୋଳା ଟିକି ସ୍ମୃତି-ମନ୍ଦିର,

ପ୍ରୀତି-

ବନ୍ଧନେ ବାଣୀ-ବନ୍ଦୀର

||-୧||

ଭରି

ହୃଦୟ ସିନ୍ଧୁ କନ୍ଦିରେ

ଏଇ

ରାତ୍ରି-ବାସର ସନ୍ଧିରେ,

ବିହୁ

ପ୍ରଧାନ ଭାରେ ଅନ୍ଧିକା

ଶତ

ସମ୍ଭାବନାରେ ଛନ୍ଦିକା

||-୨||

ଯେବେ

ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମା ହିତାତ ସଞ୍ଜନେ

ଥୁବ

ମୃଦ୍ଘତ ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜନେ;

ହୃଦ-

ସନ୍ଦନ ଥୋଇ ମଲ୍ଲିକେ

ରଖି

ଦେଇଥିବି ଥୋଇ ତଲ୍ଲିକେ

||-୩||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୦୧୩୧୭୦୦

ପ୍ରଧାନ= reflection;
ଅନ୍ଧିକା=night; ବୁସ= water;
ବୁଧର= wet, drenched;
ଉର୍ବରା= soil; ଧୋନା= speech, voice;
ହିତାତ= morning; ସଞ୍ଜନ= joining (coming);
ମୃଦ୍ଘତ= earth; ମଲ୍ଲିକା= box (type of); ତଲ୍ଲିକା= key;

ରାତ୍ରି-ବାସର ସନ୍ଧିରେ

ଖର ସନ୍ଧିତ ହୃଦ-କନ୍ଦରେ
 ବୁସ- ବୁସ୍ତ ଉର୍ବରା ଗନ୍ଧରେ
 ହାତେ ତୋଳା ଟିକି ସ୍ମୃତି-ମନ୍ଦିର,
 ପ୍ରୀତି- ବନ୍ଧନେ ବାଣୀ-ବନ୍ଧୀର ॥ ୧ ॥

ଭରି ହୃଦୟ ସିନ୍ଧୁ କନ୍ଦରେ
 ଏଇ ରାତ୍ରି-ବାସର ସନ୍ଧିରେ,
 ବିତୁ ପ୍ରଧାନ ଭାରେ ଅନ୍ଧିକା
 ଶତ ସମ୍ଭାବନାରେ ଛନ୍ଦିକା ॥ ୨ ॥

ଯେବେ ଶ୍ରୀତ ହିତାତ ସଞ୍ଜନେ
 ଥିବ ମୃତ୍ତବ ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜନେ;
 ହୃଦ- ସନ୍ଦନ ଥୋଇ ମଲ୍ଲିକେ
 ରଖି ଦେଇଥିବି ଥୋଇ ତଲ୍ଲିକେ ॥୩॥

ବୁସ= water;
 ବୁସ୍ତ= wet, drenched;
 (ବୁସ-ବୁସ୍ତ= drenched in water;)
 ଉର୍ବରା= soil, earth;
 ବାସର=day;
 ପ୍ରଧାନ= reflecting, meditating upon,
 deep thought;
 ଅନ୍ଧିକା= night;
 ହିତାତ= morning;
 ଛନ୍ଦିକା= ଛନ୍ଦିହେଇ;
 ହିତାତ= morning;
 ସଞ୍ଜନେ= ସଂଯୋଗ (ଆଗମନ)ରେ;
 ମୃତ୍ତବ= pot of soil, earthen pot;
 ମଲ୍ଲିକା= earthenware vessel of a certain
 form;
 ତଲ୍ଲିକା= keys;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୦୧୩୧୭୦୦

ରୂପ

ବାପୀ ସମସ୍ତ ଭିତରେ ସମୁଦ୍ର ମିଳେ ନା
ସଗ୍ନଗ୍ନ ଲୋକ ସକଳେ ନୁହଁ ବିଶ୍ୱବକ୍ତ୍ର ।
ଯେତେ ବି ବାମନ ନୁହନ୍ତି ହରିସ୍ୱରୂପ
କାହାରି ରୂପ ନୁହଁ ବାସ୍ତବ ତା ଅଭେଦ ॥1॥

ବାପୀ= ଜଳାଶୟ, **ସଗ୍ନଗ୍ନ**= ଦାଢିଆ;

ଅଭେଦ= ପରିଚୟ, identity; **ବକ୍ତ୍ର**=

ଗୁରୁ;

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତତିଳକା** (ତତ୍ତ୍ୱଜା ଜଗୌ ଗଃ)

ଲଲାଟେୟ କବି 20241017

ରେଖାୟାନ ମଜାୟାତ୍ରା

ମୋ ଦେଶର ରେଖାୟାନ
କୋଣେ ବାଟ ଯାଇ ଜାଣ

ଚାଲେ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ିକା
ରହେ ଘଡ଼ି ଘଡ଼ିକା || -୧

କିଏ ଯିବ ବାପ ଘର
କିଏ ଯିବ ମାମୁଁ ଘର

କିଏ ଶାଶୁ ଘରକୁ;
ବରଷକେ ଦୂରକୁ || -୨

ଏବେ ଆଉ ନାହିଁ ଡର
ଟିକଟ କେହି ନ କର

ହଟିଲେଣି ଫିରିଙ୍ଗି;
ଆସ ଯିବା ବେରିଙ୍ଗି || -୩

ଇଞ୍ଜିନରେ ଛାତ ପରେ
ଯେ ଆସିଛ ବିଳମ୍ବରେ

ଚଢ଼ି ଯାଅ ସହଳ;
ରେଲିଙ୍ଗରେ ଓହଳ || -୪

ଚାଲି ଯିବା ଶହେ କୋଶ
ନ ରହିବ ଭୋକ ଶୋଷ

ମାତ୍ର ତିନି ଦିନରେ;
ଆଗେଇଲେ ଯାନରେ ||-୫

ଅକାଳ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ଆମେ
ଭେଟିବା ଆପଣା ଗ୍ରାମେ

ନାହିଁ ଆମ ବେଉସା;
ମାମୁଁ ଦାଦା ମଉସା || -୬

ଖସି ପଡ଼ି ଆମେ ମଲେ
ବାମା ଟଙ୍କା ମିଳି ଗଲେ

ଲାଭ ଅଛି ପ୍ରବଳ;
ମନ ହେବ ଉଜ୍ଜଳ || -୭

ଗଞ୍ଜେଇ ଭାଙ୍ଗ ମୋଦକ
ଖୋଲି ରଖ ସବୁଡକ

ଅବା ଥିଲେ ବୋତଲ;
ମଜା ନେବା ଅସଲ || -୮

ଦୁଇ ରାତି ଯାତ୍ରା ହେବ,
ଇଞ୍ଜିନି କାହୁଁ ଟାଣିବ

କରି ନେବା ସେବନ;
ନ ପଡ଼ିଲେ ଇନ୍ଦନ || -୯

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୭୩୦-୨୧୦୦ ଗଞ୍ଜେଇ

ଛନ୍ଦ: ମଧୁମାଳତୀ (14-ମାତ୍ରା) 7,7 ଅନୁ ରଗଣ

ଲେଖ କବିତା

କଳକଳ ସ୍ଵର ମଧୁମାଳତୀ,

ଲେଖ ହସିବେ ମା ଭାରତୀ ।

ତହିଁରେ ଲେଖ ମଧୁ ଗୀତିକା

ଗାଅ ଜଳାଇ ଅଗଣାବତୀ ।

ଲେଖୁଥିଲେ ତୁମ ପିତା

ଆସନ ମୋ ପାରି ଦୁଗ୍ଧ ଉଡ଼ାରି
ଲେଖନୀ ଧରିଛି ହାତେ;
ଜାଣେନା ଏ ଭାଲେ କି ଅଛି ସକାଳେ,
ବିକାଳେ, ଅକାଳରାତେ ॥୧॥
ମୋ କର୍ମ ଆଦରି ଖାତା ମୋର ଧରି
ବିଭାବରୀ ଯାଏ ବିତି;
ଲେଖେ ମୁଁ କବିତା ଜୀବନସଂହିତା,
ମରଣର ଜୟଗୀତି ॥ ୨॥
ଜଳି କ୍ଷୁଧାନଳେ ଅନିଦ୍ରା ବିକଳେ
ଲେଖୁଲେ ବାତାଟ ପଦ
ମୃତ ପତାରନ୍ତି କିଏ ଲେଖୁଛନ୍ତି
ଏ କେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥସଂପଦ ? ୩॥
ଭାଳେ ଅରେଅରେ କହିବି ଭରରେ
ଲେଖୁଥିଲେ ତୁମ ପିତା,
କହିବ ଗୋପାଳ ଲେଖୁବେ ମୋ ପାଇଁ
ଆଜ ଏଭଳି କବିତା ॥ ୪॥

ସମାପ୍ତ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮/୦୭/୨୬

ଦୁଗ୍ଧ = (ଦୁଧ+ଗଳ) ଝାଳ; ବିକାଳ = ଅପରାହ୍ଣ; ଅକାଳ = ଦୁଃଖମୟ;
ବିଭାବରୀ = ରାତି; ବାତାଟ = ବହୁଭାଷୀ;

ଲେଖି ଦିଏ ବେଳ ଆଉଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କବିତା

ସଞ୍ଜ ଗଢ଼ି ନିଶା ବଢ଼ି ତମ ହେଲେ ଘନ ।
ମନେ ପଡ଼େ ବାଲ୍ୟ କାଳ ଆଲୋଳ ଜୀବନ ॥ -୧
ମନ ଖୋଜେ ଜନନୀର ଉସଜେ ଶୟନ ।
ସେ ଦିବ୍ୟ କୋଷପେ ଚାରୁ ନିଶ୍ଚିତ ସ୍ବପନ ॥ -୨
ବାଲ୍ୟକାଳ କଳି ଗୋଳ ପ୍ରେମ ଆଲିଙ୍ଗନ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଶୀତାଂଶୁ ତଳେ ସାହିତ୍ୟ ପଠନ ॥ -୩
ଭଗିନୀ ଭାଇର ପ୍ରୀତି, ଭାତି ଭରା କଥା,
ବୋହୂଚୋରୀ, ଅନ୍ଧାକ୍ଷରୀ, ପୁଚିର କବିତା ॥ -୪
ସରିତ ସୈକତେ ନିତି କେତେ ବାଲିଘର,
ଆଜି ଗଢ଼ା କାଲି ଭଙ୍ଗା ମାଟିର ସଂସାର ॥ -୫
ବଡ଼ ଜାଡ଼େ ପାଠ ପଢ଼ା ଚାହାଳୀ ଦୁଆରେ,
ଧୂଳି ଖେଳ, ଲୁଚକାଳି ତପ୍ତ ରବି କରେ ॥ -୬
ପ୍ରଜାପତି କଳି ଧରା ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମେଳେ,
ପ୍ରସ୍ତରେ ତରଙ୍ଗ ଗଢ଼ା ପୁଷ୍ପରିଣୀ ଜଳେ ॥ -୭
ଗୁରୁଜନେ ଦୂର ଦେଖୁ ହାତ ଠରା ଠରି,
ଅଧରେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ରଖୁ ଆଖି ମରା ମରି ॥ -୮
ଜୀବନ ଯାମିନୀ ନିଶା ଘନ ଅନ୍ଧକାର,
କେ ଜାଣେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ କେବେ କି ଅଛି କାହାର ॥ -୯
ପୃଷ୍ଠତଃ ଯୌବନେ ଯିଏ କରେ କୋଳାହଳ ।
ପୁରତଃ ଉଦ୍ୟତ, ହସ୍ତେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଞ୍ଜିର ॥ -୧୦
କାହିଁ ବାଲ୍ୟକାଳ, ନଭେ ପଡ଼ଙ୍ଗ କ୍ଷେପଣ --
କି ତା' ଆଗେ ଆୟ ବ୍ୟୟ ପୋଥି ପ୍ରକାଳନ ॥ -୧୧

ଦୂର ଦେଖୁ ମରାଚିକା ସଲିଳ ସନ୍ଧାନ --
ସରି କି ତା' ହେବ ସପ୍ନ ସାଗର ସ୍ନାବନ ॥ -୧୨
ଆଶାର ପ୍ରବାହ, ପ୍ରଭା-ଉଜ୍ଜ୍ବଳ-ମାନସ,
ଅପରାଧେ ଉପଗତ ତାମସ ଦିବସ ॥ -୧୩
କାଳ ବିତେ ଛଳ, କଳି, ସମ୍ବଳ-ଆଗ୍ରହେ ।
ବିଲୁପ୍ତ ଆତ୍ମ-ଲକ୍ଷଣ ବିଗ୍ରହେ ବିଗ୍ରହେ ॥ -୧୪
ଜାୟା, ତନୁଜ, ତନୁଜା, ପୌତ୍ର, ପୌତ୍ରୀ ମୋହ ।
ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରତେ କେତେ ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ୟ, ଦୁଃସହ ॥ -୧୫
ଦୁର୍ନିବାର ସମୀରଣେ ପ୍ରହତ ବିହଗ ।
ଖୋଜି ବୁଲେ ମାତୃକୋଳ ଅଭୟ ଉଷଙ୍ଗ ॥ -୧୬
ହେ ଆଦି ଜନନୀ ଘେନ ଶତ ନମସ୍କାର ।
ଭଲ୍ଲାପେ ନୟନେ ଲେପ ନିଦ୍ରା ଉପଚାର ॥ -୧୭
ବେଳ ହେଲେ କୋଳେ ନିଅ ଆହେ ଆଦି ମାତା ।
ଲେଖି ଦିଏ ଏ ଭିତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କବିତା ॥ -୧୮
ଏ ଯାବତ ଖଞ୍ଜି ନାହିଁ ତା ଅତିମ ପଦ ।
କହି ନାହିଁ ଅନୁଭୂତ ଅକୁହା ସମ୍ବାଦ ॥ -୧୯
ଗଢ଼ି ଚାଲେ ବେଳ ନିଜ ଅଜଣା ଲକ୍ଷଣ ।
ବେଳ ଆଉଁ ସରି ଯାଉ ମୋ ଗୀତ ବିତାନ ॥ -୨୦
ଅନୁଭବ ଲିପି ଗାରେ କରି ଅନୁବାଦ ।
ଲେଖି ଯିବି ମନ ଗୁନି ଶଙ୍କା ବିସଂବାଦ ॥ -୨୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୪/୦୩/୨୦୧୭୦୧:୦୪

अहं च त्वं च राजेन्द्र
लोकनाथावुभावपि ।
बहुव्रीहिरहं राजन्
षष्ठीतत्पुरुषो भवान् ॥

ତୁମେ ବି ମୁଁ ବି ରାଜେନ୍ଦ୍ର
ଲୋକନାଥ ଦୁହେଁ ଅଛୁ;
ବହୁବ୍ରୀହିରୁ ମୁଁ, ସ୍ବାମି!
ଷଷ୍ଠୀ ତତ୍ପୁରୁଷେ ତୁମେ ।

ଗୁଣନିଧି ସାମଲଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ:-
ଏଥୁରେ ଲୋକନାଥାବୁଭାବପି ର ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ
କର ।

ବନବୀଥୀର ଆବାହନ

ଗୀତିକା ପୁଷ୍ପିକା ଧରି ତେଜି ସଂବସଥେ,
କୋଳାହଳ ପରିହରି ଆସ ବନପଥେ;

କହେ ମଳୟପବନ
ବନବୀଥୀ ଘନ ଘନ କରେ ଆବାହନ । ୧
ସଂବସଥ= ଘର, ବସ୍ତ୍ର;

ଏଇଠି ବସି ଯା ସାଥୀ ସ୍ରୋତସ୍ପତୀ ଧାରେ,
ଭରା ଏଠି ବସୁମତି ସୁଷମା ଅପାରେ,
ଦୂରେ ଶାଶୁତୀ-ଆକାଶ
ପରସ୍ପରେ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରେମ ପରକାଶ । ୨

ତଟିନୀର ଶୀତ ବାତେ ଶାନ୍ତ ଉପବନେ,
ମଉ ମଧୁକର ମାତେ ମଧୁ ଆସ୍ବାଦନେ,
ପତ୍ର ପ୍ରସାରି କଳିକା
ଚଞ୍ଚରୀକେ କହେ ତାର ପ୍ରେମ ଆଖ୍ୟାୟିକା । ୩

ନାହିଁ ଏଠି ପରିଚାର ନାହିଁ କେ ରାଜନ,
ସର୍ବଜନ ପରସ୍ପର ଆହ୍ଲାଦ ଭାଜନ,
ନାହିଁ ଅଙ୍ଗୁଣ ନିଷେଧ,
ନାହିଁ ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭେଦ । ୪

ଧାବିନୀର ଏକ ପାଖେ ଧନଧାନ୍ୟ ଭରା,
ଆଉ ପାରେ ଶସ୍ୟହୀନ ରସହୀନ ଧରା,
ଏଣେ ପ୍ରାଣ ପଲ୍ଲବିତ,
ସେ ପାଖରେ ମରଣର ଗମ୍ଭୀର ସଂଗୀତ । ୫

ଏକୂଳେ ଶ୍ୟାମଳ ଦୁର୍ବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୌସୁମୀ
ଆଉ କୂଳେ ଦାବାନଳେ ଜଜ୍ଜରିତ ଭୂମି,
ଯଥା ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଗମନେ
ଦିବସନିଶୀଥ ମଗ୍ନ ପ୍ରେମ ଆଲିଙ୍ଗନେ । ୬
ପ୍ରସିଦ୍ଧ= ଓଡ଼ା, ଭିଜା;

ଏପାରେ ଦେଖୁବ ଘନ ଦର୍ଦ୍ଦରିକ ରତି
ସେପାରେ ନୀରସ ମେଘ, ଶୂନ୍ୟ ଘଡ଼ଘଡ଼ି;
ଯହିଁ ଗଲେ ପଥ ହୁଡ଼ି
ଜଳ ବିନା କପିଞ୍ଜୀଳ ଆସିବେ ବାହୁଡ଼ି । ୭
ଦର୍ଦ୍ଦରିକ= ମେଘ, ବେଙ୍ଗ; କପିଞ୍ଜୀଳ= ଚାଟକ;

ପ୍ରବେଶିଲେ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ବସି ସାୟଂକାଳେ
ନିରେଖୁବ ଶାନ୍ତ ଶଶୀ ପ୍ରାଚୀ ଚକ୍ରବାଳେ,
ଦୂର ପ୍ରତିତୀ ଗଗନେ
ଅସ୍ତରବି ନିର୍ଗମନ ହିରଣ୍ୟ ସ୍ୟନ୍ଦନେ । ୮
ହିରଣ୍ୟ ସ୍ୟନ୍ଦନ= ସୁନାର ରଥ;

ଅକାଳେ ବିକାଳେ କେବେ କରିବ ଲୋକନ,
ବିହାୟସ ଦମ୍ପତିର ଗୃହ ଆଗମନ
ବକ୍ତ୍ରେ ଶିଶୁଭୋଜ୍ୟ ଧରି
ବିକଳେ ଦେଖୁବେ ଅର୍ଜ ପତିଥୁବ ମରି । ୯
ଲୋକନ= ଦର୍ଶନ; ବକ୍ତ୍ର= ଥଣ୍ଡ; ଅର୍ଜ= ଶାବକ;

ଥରେ ଥରେ ପତ୍ନରଥ ଭୁରୁହେ ବାହୁଡ଼ି
ଦେଖୁବ ଶାବକ ସର୍ବେ ଯାଇଛନ୍ତି ଉଡ଼ି,
ପକ୍ଷୀପିତା ଥୁବ ତୁନି,
କାନ୍ଦୁଥୁବ ପକ୍ଷୀମାତା ବାହୁନି ବାହୁନି । ୧୦
ପତ୍ନରଥ= ପକ୍ଷୀ; ଭୁରୁହ= ଗଛ;

ଏ ପାରେ ମୁଖର ଥୁବ ମଧୁର ମିଳନ,
ସେ ପାରେ ବିରହବେଶୁ କରୁଣା ନିଃସ୍ପନ୍ନ,
ବେନି ବିଭାବ ଆଦରି
ସାଗରେ ସରିତ ଧୀରେ ଯିବ ଅଗ୍ରସରି । ୧୧

ପତ୍ର ଝଡ଼ି ନବପତ୍ର ଉଠିବ ପଲ୍ଲବି,
ପ୍ରତି ଦିବସାନ୍ତେ ଥୁବ ରକ୍ତ ନବରବି,
ଭୂଷା ବିଭୂଷା ଅପାର,
ଅତଳ ମରଣଗର୍ଭୁ ଜୀବନସଞ୍ଚାର । ୧୨

ବିଭୂଷା= ବୈଦିତ୍ର୍ୟ, ଚାକ୍ଷୁଷ, splendour;
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୧୩୧୧୭୪

ବାସ୍ତବ ସୁହୃଦ୍

ଦୁଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ବାରି ଶୁଭ ମାର୍ଗକୁ ନେଉ ଥାଏ
ଘୋଡ଼ାଇ ଗୋପନକଥା ସୁଗୁଣ ପ୍ରକାଶେ ।
ପାଶେ ରହେ ଅସମୟେ ସମୟେ ଦିଏ ଯେ
ସେ ବନ୍ଧୁ ବାସ୍ତବ ବିଦଗ୍ଧ ଜନେ ବଦନ୍ତି ।

ବାରି= ବାରଣକରି, ଅଟକାଇ; **ବିଦଗ୍ଧ**=

ଜ୍ଞାନୀ; **ବଦନ୍ତି**= କହନ୍ତି,;

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତୁତିଳକା** ଡ଼ଉଜା ଜଗୌ ଗଃ

ଅନୁବାଦକ:

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202409251707

ମୂଳ::

पापान्निवारयति योजयते हिताय,
गुह्यं निगूहति गुणान् प्रकटीकरोति ।
आपद्रुतं च न जहाति ददाति काले,
सन्मित्रलक्षणमिदं प्रवदन्ति सन्तः ॥ 9 ॥

ବିଚକ୍ଷଣ ଅତୀକ୍ଷରୀ

ଆକାଶ ନିର୍ଯ୍ୟୋଷ ବତାସୁ ପରଶ ହୃତାଶୁ ସଙ୍କାଶ ହରି,
ଉଦକର ସ୍ବାଦେ ଉର୍ବରା ସୁଗନ୍ଧେ ଆସିଥିଲ ଅବତରି ! ୧॥

ଅକୃପାର ଆଶା ଅର୍ବୁଦ ବିଭାଷା ସପନ-ମଞ୍ଜୁଷାଧାରୀ,
ଅଧରେ ମାଧୁରୀ ଅକ୍ଷରା-ଚାତୁରୀ, ପ୍ରେମବନ୍ଧେ ପୁଂସ-ନାରୀ ॥୨॥

ପ୍ରଣୟାନୁରାଗେ ବିରହବିରାଗେ ଆହ୍ଲାଦେ, ବିଷାଦେ ଭରି;
ସମ୍ପଦ ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟେ ବିପଦ ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟେ ପ୍ଲବନେ ଚାଳିଲ ତରୀ ॥ ୩॥

ଭ୍ରମି ଅନ୍ଧ-ପଥେ ଦେଖୁଛ ଅଗ୍ରତେ ସର୍ଗ, ଲୟ, ମନ୍ଦୁତରୀ,
ଜୀବନ, ମରଣ ମଧ୍ୟେ ବିଚକ୍ଷଣ ଅହରହ ଅତୀକ୍ଷରୀ ॥ ୪॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୦୩୧୫୦୨୦୧

ନିର୍ଯ୍ୟୋଷ	= sound	ଶବ୍ଦ	ବିଭାଷା	= alternative,	ବିବସ୍ତ
ପରଶ	= touch,	ସ୍ପର୍ଶ	ମଞ୍ଜୁଷା	= basket,	ପାଣିଆ, ଗହ୍ମାଦି,
ସଙ୍କାଶ	= appearance, look,	ରୂପ	ଅକ୍ଷରୀ	= sound, speech,	ଧ୍ବନି, ବାଣୀ
ସ୍ବାଦ	= taste,	ରସ	ପୁଂସ	= male person,	ପୁରୁଷ
ସୁଗନ୍ଧ	= flavor, smell,	ଗନ୍ଧ	ବିରାଗ	= dislike, aversion,	ଅକ୍ଷତା, ବିମୁକ୍ତତା
ଅକୃପାର	= unbounded,	ସୀମାହୀନ	ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ	= misery,	ବୈତ୍ୟ
ଅର୍ବୁଦ	= one USA billion	ଏକ ବେକଟି	ପ୍ଲବନ	= flood,	ବନ୍ୟା

ରଜ= ଧଳି; ବିଭୂଷ= ଅଳଙ୍କାର; ରୁଷିତ= ରୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ;

စီ.အ: ၇၇၂ ၁၇/၃၈၇၅၀

ସୂତ୍ର: ଜଣେ ଜୟନ୍ତୀ ବସୁଗ୍ରହଯତିଶ୍ଚ ପୃଥ୍ବୀ ଗୁରୁଃ

ଗଣ: ଜଗଣ ସଗଣ ଜଗଣ ସଗଣ ଯୁଗଣ ଲଗୁ

ISI IIS IS•I IIS ISS IS

by **L. Kabi** 202605242355

ବିଗତ ଯୌବନେ କେମିତି ଲେଖୁବି -୨୩

ପ୍ରେମକବିତା ବି ଲେଖୁଥିଲି ପିଲାବେଳେ,
ଏବେ -- କେବେ କେବେ ମନେ ପଡ଼େ;
ମୁହଁ ଅନ୍ଧାରେ, କେବେ ବା ଶୀତ ସକାଳେ
ମୋର ପୁରୁଣା ଖାତାଟି ଏକା ଏକା କାଢ଼ି ପଡ଼େ ॥ 1

କର୍ମକଷଣ ଚାପରେ ଦିବସରାତି
ଚାରି ଦଶାବ୍ଦୀ କଲି ଅଜ୍ଞାତବାସ;
ଅବସରେ ଏବେ ବିଗତ ମୋ ଯୌବନେ,
ପୁଣି ଲେଖୁବି କବିତା, କରିଛି ଦୁଃସାହସ ॥ 2

ବାଗ୍ମେବି ମା ! ତୁମରି ଚରଣ ଧୂଳି
କାଶିତାଏ ଏଇ ବିଦାୟ ବେଳେ ଯେ ଦେଲ;
କୋଟି କୋଟି ଘେନ ପ୍ରଣାମ ଏ ଅଧମର;
ହେଲେ –
ଯୌବନ ଗତେ, ହତବସନ୍ତେ
ପାରିବି କି ଲେଖୁ ଗୀତ ମନଲାଗୁ,
ଏବେ ଯା ଲେଖୁଛି ଦିନେ କାଳେ କିଛି
ମୁଁ ଜାଣେ ସେଥିରେ କଣ୍ଠା ବହୁତ,
କାଁ ଭାଁ ଥିଲେ ଥିବ ଗୋଟେ ଅଧେ ଫୁଲ ॥ 3

ଉତ୍କଳବାସୀ ମୋ ପ୍ରିୟ ପଡ଼ୋଶୀ !
ତୁମ ମନଶୁସି କରିବାର ଅପତେଷ୍ଟା
କରୁଅଛି ଏବେ; ନ ଧରିବ କେବେ
ହେଲେ ରୁଚିହୀନ ମୋ କବିତାମାନ,
ମୁଁ ବି ସାଧାରଣ ଜନ ଗୁଣହୀନ,
କହିରଖେ ଶୁଣ, ମୁଁ ନୁହେଁ ସାହିତ୍ୟସ୍ରଷ୍ଟା ॥ 4

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୮-ଡିସେମ୍ବର-୨୦୧୪

ବିଦଗ୍ଧଲଳନା

221 / 211 / 121/ 221 + 22

(14/**2421**)

ତଗଣ ଭଗଣ ଜଗଣ ତଗଣ + ଗୁଗୁ

ବର୍ଷା ବତାସ ସରି ଆ- ସିଲା ହିଂସ୍ରବନ୍ୟା
ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳେ ଜନ ଭୟେ ଗଲେ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧି ।
ଧୀରେ ସମଗ୍ର ଧରଣୀ ଦିଶେ ହାସ୍ୟ ମଗ୍ନା,
ଏକା ବିଦଗ୍ଧଲଳନା ମଲା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ।

20240124

ବିଦ୍ୟା

ଛନ୍ଦ: ଶାଘ୍ନିକବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

ବର୍ଣ୍ଣ: 222/112/121/112••221/221+2

ବିଦ୍ୟା ଏକ ନରଞ୍ଜ ରୂପ ଅଲଗା ପ୍ରଜନ୍ମ ଯାହା ରହେ
ବିଦ୍ରୁତା ବଳରେ ସୁଖେ ନର ରହେ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମ ।
ବିଦ୍ୟା ବନ୍ଧୁ ଅଟେ ବିଦେଶଗମନେ ବିଦ୍ୟା ମହାଦେବତା
ବିଦ୍ୟା ଇଜ୍ୟ ଲଭେ ନୃପଙ୍କ ନିକଟେ ନିର୍ବିଦ୍ୟ ବନ୍ୟପ୍ରଜା ॥

ପ୍ରଥମ= ଗୁରୁ; ଇଜ୍ୟ= ପୂଜା;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 2024092600926

ମୂଳ:

विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनम्
विद्या भोगकरी यशःसुखकरी विद्या गुरूणां गुरुः ।
विद्या बन्धुजनो विदेशगमने विद्या परा देवता
विद्या राजसु पूज्यते न हि धनं विद्या विहीनः पशुः ॥

ଯେତେ ବି ଆନ୍ଧ୍ର ପଥନିନ୍ଦ୍ରୁକ ଆମ ଭାଗ୍ୟ
ଭୂକ୍ଷେପ ତେଜି ଚଳିବା ନିନ୍ଦୁତ ସ୍ୱମାର୍ଗେ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ମିଳି ଯିବେ ସମମାର୍ଗଯାତ୍ରୀ
କାଳ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସଦା, ବିପୁଳା ଧରିତ୍ରୀ ॥

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତୁତିଳକା ଚଉଜା ଜଗୌ ଗଃ

SSI SII ISI ISI SS

by L. Kabi 2026042

ବିରୁଦ୍ଧ କାବିତା

ବିରହ କବିତା **କି ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ତ।**

ସନ୍ଦେଶ ବୁଝିବା ଜନ

ସଂସାରେ ଭିରଲ, ବୁଝିବେ କେବଳ

ଦଗ୍ଧ-ଭଗ୍ନମାନ ।

ସମିଧେ ପୁବଳ ଉଠିଲେ ଅନଳ

ଜଳେ ସିନା ନିବାସନ

ମନେ ଅବଗ୍ରାହ କଲେ ଅନୁଦୀହ

ଜାଳି ଦିଏ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ ॥

ସମିଧ= କାଠ, ଜାଳେଣି; ଅବଗ୍ରାହ= ବାଧା;

ଲଲିଟେନ୍ଦ୍ର କବି 202601062338

ବିରହର ଯଦନିକା

ରେଖାଯାନ ଧୀରେ ଧୀରେ	ଦ୍ବିରେଖରେ ଯାଏ ଗତି	
ପ୍ରିୟ ମୋର ସେଇଥିରେ	ଲେଉଟିବ ଆର ଘଡ଼ି ।	୧
ମୋ ଲାଗି ଆଣିବ ସାଥୀ	ଚିକିଳି ଅଳତା ଫିତା,	
ଗୁଣ୍ଡକର ମେଞ୍ଚୁଆତି,	ଏ ହାତେ କୁଟିବି ଚିତା ।	୨
ଆଣିଥିବ ନେଳୀ ନାଲି	ହଳଦୀ ସବୁଜ ବୁଡ଼ି;	
ପିନ୍ଧି ତାକୁ ଆଜି ଖାଲି	ସପନେ ରହିବି ବୁଡ଼ି ।	୩
ଦେଖୁ ମୋତେ ସଜ ସାଜେ	କିଏ କି କହିବ କାଳେ	
ହସୁଥିବି ଲାଜେଲାଜେ	ଓଡ଼ଶୀର ଅନ୍ତରାଳେ ।	୪
ଅଗଣାରେ ଲୁଚି ଲୁଚି	ସରମେ ହସିବି ହସ	
ସପନେ ଖେଳିବି ପୁଚି	ଏ ମନ ନ ଥିବ ବଶ ।	୫
ମୁହଁ ସାରା ବୋଲି ଦେବି	ଆଣିଥିବ ପାଉଁଡର	
ଯିଏ ଯାହା କହିଲେ ବି	ଛୁଟୁଥିବ ହସ ଝର ।	୬
କି ହେବ ମୋ ହେମଗର୍ଭ	ରଜାଝିଅ ସଦନିକା,	
ଆଜି ହେବ ପ୍ରେମପର୍ବ,	ଏ ବିରହ ଯଦନିକା ।	୭

ବିଳମ୍ବିତ ବୟସରେ

ସଞ୍ଚର ଖସରା, ପୃଷ୍ଠତଃ ପସରା, ଚକ୍ଷୁଷେ ଅସରା ନୀର,
ସତ୍ତ୍ୱ ଖସରା ପିଠିରେ ପସରା ଆଖିରେ ଅସରା ଲୁହ
ଉଷାର ଈଷତ ଇସାରା ଶାବର ଅସୁରା ଆସାରେ ଦୂର || - ୧
ଉଷାର ସାମାନ୍ୟ ସଙ୍କେତ ଅସାଧୁ ଶରୀର ଆକ୍ରମେ ଦୂର

କାସାର ନୀରସ, ସଂସାର ରତ୍ନସ, ଅସାର ବୟସ ଉଭା;
ସରସୀ ନୀରସ ସଂସାର ଜହର ବି-ଅର୍ଥ ବୟସ ଉଭା
ଶାରିତ ତାରୁଣ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ-ନାଶିତ; ଶରଣ୍ୟ ସମ୍ବୃତ ଯୁବା || - ୨
ରଜିନ ଯୌବନ ବନବାସେ ମୃତ ଆଶ୍ରୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଯୁବା

ଆୟାସ ଉଷିତ ତେଜସ ସ୍ଥିତିତ ସଞ୍ଚାର ଶାସିତ ବାସ;
ଶ୍ରମ ବିଶ୍ରମିତ ଶକ୍ତି ପ୍ରଶମିତ ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବାସ
ଶିଥୁଳ ଶୋଣିତ. ମତି ବିଚରିତ, ଶାଣିତ ଅପତ୍ୟ ଆସ୍ୟ || - ୩
ଶୀତଳ ରକ୍ତ ମତି ବିଭ୍ରମିତ ଶାଶବିଆ ପୁତ୍ର ମୁହଁ

ପୁରତଃ ପୁରିତ ସ୍ଫାରିତ ପରୀତ, ପରାଭୂତ ଭୂତ ଅହ;
ସମ୍ବୁଞ୍ଜରେ ଭରା ବିସ୍ଫାରିତ ଅତୀତ, ପରାସ୍ତ ବିଗତ ଦିନ
ଅଗ୍ରତଃ ଉପ୍ଥ କୃତସ୍ତ-ନିକେତ ପଞ୍ଚଭୂତେ ପାଥ-ଦାହ || - ୪
ସମ୍ବୁଞ୍ଜେ ବିପଥ ଜୀବାତ୍ମା-ନିବାସ ପଞ୍ଚଭୂତେ ଅଗ୍ନି-ଦାହ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶାମ୍
୨୦୧୭୦୩୩୧-୦୨୩୧

ବିବେକ

ଛନ୍ଦ: ବଂଶସ୍ତୁ ଜତୌ ଜରୌ

ଜନା ନୁହେଁ ବାଳକ ସାନ ଭୂତଲେ
ଥୁଲେ ରୁଚି ଜ୍ଞାନ ବିବେକ ବର୍ଦ୍ଧନେ ।
ସୁଶାସ୍ତ୍ରବେତ୍ତା ପ୍ରଶିଧାନ୍ୟ ସର୍ବଥା
ନ ଦେଖ ଧର୍ମଜ୍ଞର କେଶଶୁଭ୍ରତା ॥ 1 ॥

20270919

ବିଶ୍ୱଧାତ୍ରୀ — ମା 368

ବ୍ରାହ୍ମ ରୂପେ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷାତ୍ରପଣେ ରକ୍ଷା
ବୈଶ୍ୟତେ ବୁଦ୍ଧୁକ୍ଷାହାରୀ,
ଶୁଦ୍ରରୂପ ଯା'ର ରଖେ ପରିଷ୍କାର
ମଳମୂତ୍ର ଦିବା ରାତ୍ରୀ,
ତୁମେ - ସେହି ମହିୟସୀ ନାରୀ,
ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣଜ୍ୟୋତି ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତି
ମାତୃରୂପା ବିଶ୍ୱଧାତ୍ରୀ ॥ ୧

ବ୍ରାହ୍ମ = ବ୍ରାହ୍ମଣ; ବୈଶ୍ୟତେ = ବୈଶ୍ୟତାରେ;
ତୁମେ ପୁଣ୍ୟପର୍ବା ତୁମେ ରତ୍ନଗର୍ଭା
ପ୍ରିୟତାମମତାମୟୀ,
ଜନନୀ-ନିଃସରା ସ୍ନେହେ ସହୋଦରା
କୃତ୍ୟ ତୁମ ନିତ୍ୟାମୟୀ ।
ତୁମେ - ନିରବଧୂ ତପସ୍ବିନୀ;
ତୁମେ ପ୍ରସାଦନା, ତୁମେ ସଂସ୍ଥାପନା,
ସମ୍ପାଦନା-ପ୍ରସବିନୀ ॥ ୨

ଜନନୀ = ମାତୃତ୍ୱ; ନିତ୍ୟାମୟୀ (ନିତ୍ୟ ଅମୟୀ) = ସର୍ବଦା
ଛଳରହିତ; ନିରବଧୂ = ଅନ୍ତହୀନ; ପ୍ରସାଦନା = ସେବା;
ସଂସ୍ଥାପନା = ସାନ୍ତ୍ୱନା;
ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୧୦୦୩୨୩୩୦

କାନୁନ୍ ଗଢ଼ା

ମିଥ୍ୟା ବିଶାଳରଚନା ଟିପି ପାପସଂଜ୍ଞା

ମିଥ୍ୟା ଅସଂଖ୍ୟ ଟିପିବା ତହିଁ ଦଣ୍ଡସାରା ।

ଅତ୍ୟଳ୍ପ ହେଉ ପଛକେ ଲଢୁ ଦଣ୍ଡ ଦୋଷୀ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କର ନା ମନୁଜଙ୍କ କାରା ॥ 1 ॥

282410201728

ବୀତହାସ୍ୟା ବସୁନ୍ଧରା

କର୍କଟ ନଗର ପଲ୍ଲିକା ସର୍ବତ୍ର
ଅଗ୍ନିରୁଣ୍ଡି-ହର୍ମ୍ୟ ଭରା
ବ୍ରତତୀ-ପୁଷ୍ପଦ- ରିକ୍ତ ଜନପଦ
ବୀତହାସ୍ୟା ବସୁନ୍ଧରା ।
ଜାଗ ବିଶ୍ୱବାସୀ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟାଭିଳାଷୀ
ବୃକ୍ଷସଂରୋପଣ କର
ହ୍ରାସ ହେଉ ପାପ ନ ଦିଅନ୍ତୁ ଶାପ
ଅନୁସନ୍ନ ବଂଶଧର ॥ 1

କର୍କଟ= market town; ଅଗ୍ନିରୁଣ୍ଡି-ହର୍ମ୍ୟ= cement building; ବ୍ରତତୀ-ପୁଷ୍ପଦ= creepers & trees; ବୀତହାସ୍ୟା= lost to smiles (fem. ସ୍ୟା); ଅନୁସନ୍ନ= yet unborn

Lalatendu Kabi 20260523|

ବନବୀଥ ଗୀତମାଳା - ୮୭

ବୀର ଡକ୍ତୁଡ଼ି ଡକ୍ତମୁଷ୍ଟି; ଭାଗ-୧

ପୋଥି ପଢ଼ି ପୂର୍ବଜନେ ଡକ୍ତକୁଡ଼ିକ ନୟନେ ବିଚାରିଲେ -- ଦସ୍ୟୁ, ଦୈତ୍ୟ ଖୋଜି ନେଲେ କଳଙ୍କିତ	ଯୋଦ୍ଧା ଥିଲେ ଜାଣି, କ୍ରୋଧିତ ଚାହାଣୀ କରିବେ ସଂହାର, ଜୀର୍ଣ୍ଣ ତୀକ୍ଷ୍ଣଧାର	୧ ୨
ମିଳି ଗଲେ ଅସହାୟ ଡକ୍ତମୁଷ୍ଟି, କ୍ଷୀଣକାୟ ଖୋଜି ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଭୁ ଦୁହେଁ କଲେ ସମାର୍ଜନ	ସାଥୀ ହେବା ବନ୍ଧୁ, ସେହି ଗ୍ରାମ ମଧୁ୍ୟ ରୁଦ୍ଧ ଗୃହ ମଧୁ୍ୟ, ଅସିରୁ ଅଳକ୍ଷୁ	୩ ୪
ଦୁହେଁ ଅସ୍ତ୍ର ତୋଳି ନେଇ ଝାଳ ବୋହି ଗଲା ସେହି ଗ୍ରାମ ଗର୍ଭଭକ୍ତ ଧରି ଆସନଟେ ଯତ୍ନ କରି	ତଉଲିଲେ ହାତେ, କାକର ପ୍ରଭାତେ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି ପୃଷ୍ଠେ ଦେଲେ ପାରି	୫ ୬
କୁଡ଼ି କହିଲେ - ମୋ ଭାଇ, ଆଜ୍ଞା କଲି, ଧର ଯାଇ ଗର୍ଭଭ ଖାଇବ ବୋଲି ନତାଘାସକୁଣ୍ଡା ତୋଳି	ତୁମେ ମୋ ଚାମୁଟା, ଗଧର ବୁକୁଟା । ବିଜୟପଥରେ, ଦେଲେ ତା ହାତରେ	୭ ୮
ବସନ୍ତେ ଧାଇଁ ଦଉଡ଼ି ଗର୍ଭଭଟି ମୁହଁ ମାଡ଼ି ତା' ସହିତ ଦୁଇ ମିତ ଝରିଲା ଦୁହିଙ୍କ ରକ୍ତ,	ଗର୍ଭଭ ପିଠିରେ, ପଡ଼ିଲା ମାଟିରେ ଖାଇଲେ କଟଡା, ଛିଣ୍ଡାଇ ଚମଡା ।	୯ ୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି ୨୦୧୧

ତୀକ୍ଷ୍ଣଧାର= ଖଣ୍ଡ; ପ୍ରଭୁ= ପୁରୁଣା; ସମାର୍ଜନ= ପୋଛା;

ବ୍ୟାକରଣବର୍ଜନ 339

ବ୍ୟାକରଣ ପୁସ୍ତକ ନିଘଣ୍ଟୁ ଧରି ହାତେ
ଜାଳ ଦୁହିତା, ସୁତ ଅବସ୍ଥରର ସାଥେ ।
ଲେଖକ-କବୀଶ୍ୱର କହନ୍ତି ନବଭାଷା -
ଭ୍ରାନ୍ତି ଉଠି ଯାଇଛି ଅନେକ ଦିନୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ॥

ନିଘଣ୍ଟୁ= ଶବ୍ଦକୋଷ, ଅଭିଧାନ; ଅବସ୍ଥର=
ଅଳିଆ, trash; ଭ୍ରାନ୍ତି= (ଲେଖାରେ) ଭୁଲ୍;

ଛନ୍ଦ: ବରସ୍ପନ୍ଦରୀ SII ISI I+IS III SS

ନାମାନ୍ତରେ ଇନ୍ଦ୍ରବଦନା, ଚନ୍ଦ୍ରବଦନା

by LKabi 202510171114

ଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବେ କବି 343

ସାମାନ୍ୟତଃ ବୋଧୂତ ଶବ୍ଦ ସାରା
ସାହାଯ୍ୟରେ ଲେଖ ପଛେ ଦି ଧାଡ଼ି ।
ବାକ୍ୟାର୍ଥ ଆଦୌ ବୁଝି ହେବ ନାହିଁ
ତେବେ ତୁମେ ଆଜିର ମାନ୍ୟ କବି ॥ 1

ବିଶେଷତଃ ଉଚ୍ଚପଦେ ଥିବେ ଯେ
ଯା ପାଖରେ ଆଶ୍ରିତ କର୍ମଚାରୀ ।
ଯା ପ୍ରଭାବେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲେ
ସେ ସର୍ବକାରୀ ଉପମାନଧାରୀ ॥ 2

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ସୂତ୍ର: ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ
ବର୍ଣ୍ଣ: SSI SSI ISI SS
by L Kabi 202510250427

ଶବ୍ଦପୁଷ୍ପ

ବହୁ ଶବ୍ଦ ଭରି ଅଛି
ଲୋଡ଼ା ମାତ୍ର ବଛା ବଛି
ଭାବ ସହ ଶବ୍ଦଙ୍କ
କବିତାଲିଖନ ସୁଖ-
ଉଦ୍ୟାନରେ ଥାଏ ଯଥା
ମାଳୀ ଜାଣେ ମାଳଗୁଚ୍ଛା
କଳାର ଚାତୁରୀ ଥିବ
ଭିନ୍ନ ମାଳା ସେ ଗୁଚ୍ଛିବ
ଆହ୍ଲାଦିନୀ କନ୍ୟା ଫୁଲ
ଅସଂଯତେ କଲେ ମାଳ
ସଜ୍ଜା ତାର ବାରମ୍ବାର
କିଛି ଫୁଲ ତୋଳି ହାର
ନ ଲାଗିବ ଯାହା କିଛି
ଉଦ୍ୟାନ କି କହୁଅଛି

ବହୁ ଅଭିଧାନେ,
ଅତି ସାବଧାନେ ॥1
ଥୁଲେ ଅର୍ଥମେଳ,
ଦାୟୀ ବାଲିଖେଳ ॥2
ଫୁଲ ଭଳି ଭଳି,
ମୃତ ଦିଏ ଦଳି ॥3
ଯେଉଁ ମାଳୀ ପାଣେ,
ଭିନ୍ନ ଅବକାଶେ ॥4
ଅତି ଅଲିଅଳି,
ହସିବ କି ଭଳି? ॥5
ଦେଖୁ ଅନୁମାନେ,
ଗୁଚ୍ଛ କାବ୍ୟତାନେ ॥6
ଥାଉ କାଲି ପାଇଁ,
କାଲି ଦେବି ନାହିଁ ॥7

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202205162220

ତୁମେ ମୋ ଶରଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରେମକାବ୍ୟେ
 ତୁମେ ମୋର ଆଶା ତୁମେ ମୋ ନିରାଶା ।
 ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରଶାଳା ଲସଡ୍ ସ୍ୱପ୍ନପର୍ବେ
 ସ୍ମରଦ୍‌ବାଢ଼ିବନ୍ଧେ ହସଛବର୍ଣ୍ଣା ॥

ଚଳଡ୍ = ଗତିଶୀଳ; ଲସଡ୍ = ଚାକ୍ଷୁକ୍ୟଯୁକ୍ତ, ନୃତ୍ୟରତ; ପର୍ବ =
 ଅଧ୍ୟାୟ; ସ୍ମରଡ୍ = ସ୍ମରି ଉଠୁଥିବା; ବାକ୍ + ନିବନ୍ଧ = ବାଣୀର
 ସଂଯୋଜନ; ହସଡ୍ + ଶବ୍ଦବର୍ଣ୍ଣା = ହସହସ...;

ଛନ୍ଦ: ଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତନ୍ ଯୁଗଣ×4

ISS ISS ISS ISS

ସୂତ୍ର: ଚତୁର୍ଭିର୍ଯ୍ୟକାରେଭୁଜଙ୍ଗପ୍ରୟାତନ୍ ।

by LKabi 202512041616

ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଓ ଲିଙ୍ଗ

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶେ ଥିବ ଲିଙ୍ଗ ଅର୍ଥେ

ଏ ଦେଶରେ ତା ଉପପନ୍ନ ଶବ୍ଦେ ।

ନିକ୍ଷିପ୍ତ ତାହା ରଚନାନୁସାରେ

ଉତ୍ପତ୍ତି କାଳେ ପ୍ରତି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟେ ॥

ଉପପନ୍ନ = ଔପତ୍ତିକ, inherent;

ରଚନା = (ଶବ୍ଦର) ସଂଗଠନ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା (ତୌ ଜଗୌ ଗଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: 221/221/121+22

L.Kabi 202410231623

କିଞ୍ଚିକାଳେ	ଶରଦୃତୁଗତେ	ହେବ ହେମନ୍ତ ଶୋଭା
ଗ୍ରାମପ୍ରାନ୍ତେ	କନକଝୁଲଣେ	ନର୍ତ୍ତତା ଭୂମିମାତା ।
ଦୁର୍ବାପତ୍ରେ	ରଜତଖଜଳେ	ମୃତ୍ତିକା ହେବ ଦିବ୍ୟା
ଶଷ୍ପଶ୍ୟାମା-	ମୃରପରିହିତା	ଏହି ପୃଥ୍ବୀ ବିମତା ॥

ଉପାୟନ= ଆଗମନ, ପହଞ୍ଚିବା; ଶରଦୃତୁ= ଶରତ୍+ରତୁ; ନର୍ତ୍ତତା= ନୃତ୍ୟରତା; ଦୁର୍ବା= ଦୁବଘାସ; ରଜତ ଖଜଳ= ରୂପା ଶିଶିର; ଶଷ୍ପ= ଶିଶୁଘାସ; ଶ୍ୟାମା= ସବୁଜ; ଅମୃର= ବସ୍ତ୍ର;

ବର୍ଷା ପ୍ରାୟ	ପ୍ରତିଦିନ ଥିଲା	ଏ ଶରନ୍ନାସଯୁଗ୍ମେ
ତେବେ ଆଶ୍ୱ-	ସ୍ଥି କିଛି ଶରଦ-	ନ୍ତେ ଜନେ ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶା ।
ଈଂରାଜୀ ତେ-	ଇଶକୁ ହିଁ ଶର-	ଚ୍ଛେଷ ଏ ସ୍ୱଳ୍ପକାଳେ
ରାତ୍ର୍ୟାକାଶେ	ସୁବିମଳ ଶର-	ଜନ୍ମ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏବେ ॥

ଶରନ୍ନାସଯୁଗ୍ମ= ଶରତ୍+ ମାସଯୁଗ୍ମ, ଶରଦୃତୁର ମାସଦ୍ୱୟ; ଶରଦନ୍ତୁ= ଶରତ୍+ ଅନ୍ତ, ଶରଦୃତୁର ଶେଷ; ଶରଚ୍ଛେଷ= ଶରତ୍+ ଶେଷ, ଶରଦୃତୁର ଶେଷ; ଶରଜନ୍ମ= ଶରତ୍+ ଚନ୍ଦ୍ର, ଶରଦୃତୁର ଚନ୍ଦ୍ର; ସନ୍ତୁଷ୍ଟ= ସମ୍ପଦ୍+ ତୃଷ୍ଣା, ଭଲ ଭାବେ ଦେଖୁ ହେବ;

ଛନ୍ଦ: ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତା

ସୂତ୍ର: ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତମୁଧୁରସନଗୌର୍ମୋ ଭନୌ ଚୌ ଗୟନ୍ତମ୍

SSS SII III SSI SSI SS

by LKabi

202510081008

ଶରୀର ଆଗେ

ଅଛି କ୍ରିୟାର୍ଥେ ତୃଣକାଷ୍ଠଲଭ୍ୟତା
ଜଳାଦି କି ସ୍ନାନର ଯୋଗ୍ୟ ପାଖରେ ।
ସୁଶକ୍ତିରେ ବା ତବ ଏ ତପଃକ୍ରିୟା
ଶରୀର ଆଗେ ସବୁ ଧର୍ମ ତା ପରେ ॥

ଛନ୍ଦ; ବଂଶସ୍ତୁତିଲଂ ନାମାନ୍ତରେ ବଂଶସ୍ତୁ
ସୁତ୍ର: ବଦନ୍ତି ବଂଶସ୍ତୁତିଲଂ ଜତୌ ଜରୌ
ଗଣ; ଜଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ରଗଣ
ବର୍ଣ୍ଣ: ISI SSI ISI SIS
by LKabi 202512011952

ମୂଳ:

अपि क्रियार्थं सुलभं समित्कुशं,
जलान्यपि स्नानविधिक्षमाणि ते ।
अपि स्वशक्त्या तपसि प्रवर्तसे,
शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ॥

-କାଳିଦାସ

ଶଶୀଶଶିଶୁ ଶାସ୍ତ୍ରଣ
ବକ୍ରତୁଣ୍ଡ ମହୋଦର ।
ଦିଅ ବିଦ୍ୟା ହର କ୍ଳେଶ
ବିଘ୍ନେଶ ନିଶ୍ଚଳେଶ୍ୱର ॥

ଲ. କବି 20250827

ଶଶୀଶଶିଶୁ= ଶଶୀଶ ବା ଶିବଙ୍କ
ପୁତ୍ର; ଶାସ୍ତ୍ରଣ= ଶାସ୍ତ୍ରର ଲିଖିତ/ପ୍ରଭୁ;
ବକ୍ର= snout, ସୁଦୀର୍ଘ ନାସିକା;

ଶାନ୍ତାର ଭାରତ ପରିଭ୍ରମଶାନ୍ତୁତ୍ତି

କଣ୍ଠେଇ ଘେନି ବିଚରା ବୁଲି ପଲ୍ଲିପଟ୍ଟୀ
ଏ ଭାରତେ ତମସରେ ଘୁଅ ମାଡି ମାଡି ।
ଶାନ୍ତା କହେ ପରମ ହର୍ଷ ଦିଏ କଥାଟି -
ସର୍ବତ୍ର ଏଠି ଅଛି ପିଣ୍ଡୁକ ଧାଡି ଧାଡି ॥ ୧ ॥

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତୁତିଳକା** (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

ପଲ୍ଲି-ପଟ୍ଟୀ= ଗ୍ରାମ-ନଗର; ତମସ= ଅନ୍ଧାର;
ଶାନ୍ତା= ଶାନ୍ତାକୁଞ୍ଜ; ପିଣ୍ଡୁକ= ପିଠା;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202410172117

ଶାରଦ ଇନ୍ଦ୍ରଚାପ 381

ପର୍ବତ ଶୀର୍ଷରେ ପଡ଼ିଥିବା ଟିକି ଟିକି ବୁକୁରା
ମୌକ୍ତିକ ଶୁଷ୍କନୀର ଗଗନେ ନବଗଠିତ ଘନେ
ଦୁଷ୍ଟର ଭଗ୍ନଦେହ ଅଧୁନା ଅତି ଅବଳ ଗଢ଼ା
ଜଞ୍ଜର ଇନ୍ଦ୍ରଚାପ କରିବେ ରୁଚିକର ନିତରାଂ ॥

ଛନ୍ଦ: ବଂଶପତ୍ରପତିତମ୍ ସୂତ୍ର:
ଦ୍ଵିତ୍ଵନି ବଂଶପତ୍ରପତିତଂ ଭରନରନଲଗା
211••212/111/2••12/111+12
by LKabi 202512311140

ଶିକ୍ଷା

ଯେତେ ଭଠି ଭପରକୁ ଚାଲ

ସ୍ପର୍ଶକୁ କେହି ଯାଇ ନାହିଁ

ପଢ଼ ଯେତେ ପାରୁଛ ପାଠ

ଶିକ୍ଷା ତ ସରିବାର ନାହିଁ ।

(୮) ମାନବ

(୧୪ - ମାତ୍ରା)

ବିଦ୍ୟାଲାଭ ହୁଏ ପ୍ରସନ୍ନ ମନୁଜେ
 ତିତେ ଥିଲେ ଧୀରତା
 ଧାନେ ବଞ୍ଚୁକଥା କର ପ୍ରଥମତଃ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାବଶେ ଆତ୍ମସାତ୍ ।
 ଯା ଶଙ୍କା ରହିଲା ପଚାରିବ ରଖି
 ବ୍ୟାଖ୍ୟାନୁରେ ନମ୍ରତା
 ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାର ନାହିଁ ସହସା
 ଚିନ୍ତା ବିନା ତତ୍ତ୍ଵଶାତ୍ ॥ 1

ମନୁଜ= ନର; ବଞ୍ଚୁକଥା= ଗୁରୁବାକ୍ୟ; ବ୍ୟାଖ୍ୟାନୁରେ=
 ଭାଷଣ ସରିଲେ;

ଜିଜ୍ଞାସା କର ଯା ଉପେକ୍ଷିତ ଗଲା
 ବକ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ବାଦଶେ
 କିମ୍ବା ବୋଧ ନ ଲାଗିଲା ପ୍ରତିକର
 ପ୍ରାଗ୍ଭବଶିକ୍ଷା ଫଳେ ।
 ନିତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଅ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲେ
 ବିଭ୍ରାନ୍ତି ଉନ୍ମୁଳନେ
 ତର୍କେ ସମ୍ମତ ଯା ବିଚାରି କୁଶଳେ
 ସଂଗ୍ରାହ୍ୟ ସନ୍ତୁର୍ପଣେ ॥ 2

ଉପେକ୍ଷିତ ଗଲା= ଛାଡ଼ି ହେଇଗଲା; ପ୍ରତିକର=
 ବିରୋଧାତ୍ମକ, opposing; ପ୍ରାଗ୍ଭବ= ପୂର୍ବପ୍ରାପ୍ତ;

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୁତ:
 ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନସଜସ୍ତତଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
 SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S
 by L. Kabi 202606060930

ଶିଖାଇଲା କିଏ

କିଏ ଶିଖାଇଲା

କିଏ ପିନ୍ଧାଇଲା

ଏ ଝିଅ ବି ଭାବେ ପିନ୍ଧିଲା ଶାଢ଼ି

ନିଟକରେ ବିନ୍ଦି,

ଅବତଂସ ପିନ୍ଧି

କହବରେ ଝରା ଆ ଦିଛି ମାତି । ୧

ନିଟକ= କପାଡ଼; ଅବତଂସ= ବାଜପୁର; କହବର= କାନ୍ଧ;

ଏତେ ସୁନାକାକୀ

ସୁକନ୍ୟା ପାଇଁ

କେବେ ହେଲେ ବିଛି ଅଭାବ ନୋହୁ;

ଥାଇ ପିତ୍ରାକରେ

ଅବା ଜାତ୍ରାକରେ

ନାଲି ଟୁବୁ ଟୁବୁ ଘାଧବ ବୋହୁ । ୨

ବାହାର ବୁଝିତା

ବା ହୃଦ କବିତା

ବାହାର ଯୋଷିତା ସେ ହେବ ପୁଣି;

ହେଉ ଯେତେ ବଡ଼

ଏବେ ତ ମୋହର

ଶରଧାର କଥା ଯାଉଛି ଶୁଣି । ୩

ଲଲାଟେୟୁ କବି ୨୦୨୧୦୪୧୩୨୨୧୯

ଶିଳ୍ପନୀ

351

ହୃଷିତ କଲୁ ମନୋଜ୍ଞା ଶିଳ୍ପନୀ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଙ୍ଗେ
ମୃଦୁ ମଧୁକରକଣ୍ଠେ ମାଧୁରୀମୁଗ୍ଧରାତ୍ରେ ।
ସହଜ ପୟରପାତେ ବେଦିକେ ବାକ୍ତରଙ୍ଗେ
ଶୁଣିଛି କଳିତଭାଷା ସୁଗୁରା ରଙ୍ଗସତ୍ତ୍ୱେ ॥

ଶିଳ୍ପନୀ= ଶିଳ୍ପକାରିଣୀ; ସଙ୍ଗ= ସାନ୍ନିଧ୍ୟ; ମଧୁକର= କୋକିଳ;
ମାଧୁରୀ= ମଦିରା; ବେଦିକା= ମଞ୍ଚ, ପେଣ୍ଡାଲ୍;
ବାକ୍+ତରଙ୍ଗ= କଥା+ଲହରୀ; କଳିତ= ଗୁଞ୍ଜାରିତ; ସୁଗୁରା=
ମାଳାଧାରିଣୀ (ସ୍ରବ୍= ମାଳା); ରଙ୍ଗସତ୍ତ୍ୱ= ନାଟକଘର;

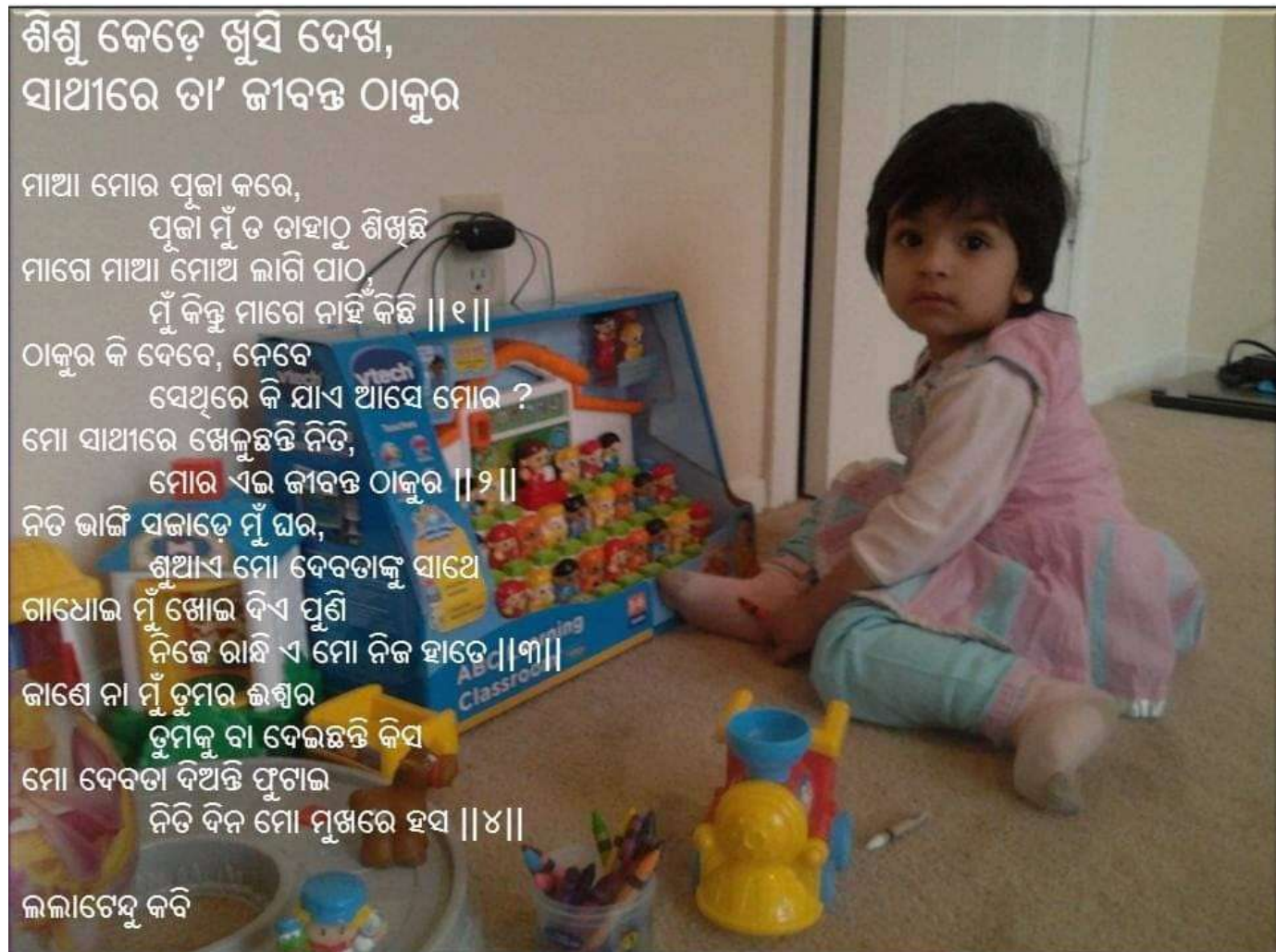
ଛନ୍ଦ: ମାଳିନୀ III III SS•S ISS ISS
ସୂତ୍ର: ନନମୟୟୟତେୟଂ ମାଳିନୀ ଭୋଗିଲୋକେଃ

by L.Kabi 202511061000

ଶିଶୁ କେଡ଼େ ଖୁସି ଦେଖ,
ସାଥୀରେ ତା' ଜୀବନ୍ତ ଠାକୁର

ମାଆ ମୋର ପୂଜା କରେ,
ପୂଜା ମୁଁ ତ ତାହାଠାରୁ ଶିଖୁଛି
ମାଗେ ମାଆ ମୋଥ ଲାଗି ପାଠ,
ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମାଗେ ନାହିଁ କିଛି ||୧||
ଠାକୁର କି ଦେବେ, ନେବେ
ସେଥିରେ କି ଯାଏ ଆସେ ମୋର ?
ମୋ ସାଥୀରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ନିତି,
ମୋର ଏଇ ଜୀବନ୍ତ ଠାକୁର ||୨||
ନିତି ଭାଙ୍ଗି ସଜାଡ଼େ ମୁଁ ଘର,
ଶୁଆଏ ମୋ ଦେବତାଙ୍କୁ ସାଥେ
ଗାଧୋଇ ମୁଁ ଖୋଇ ଦିଏ ପୁଣି
ନିଜେ ରାନ୍ଧି ଏ ମୋ ନିଜ ହାତେ ||୩||
ଜାଣେ ନା ମୁଁ ତୁମର ଇଚ୍ଛାର
ତୁମକୁ ବା ଦେଇଛନ୍ତି କିଏ
ମୋ ଦେବତା ଦିଅନ୍ତି ପ୍ରଚାର
ନିତି ଦିନ ମୋ ମୁଖରେ ହସ ||୪||

ଲଲାଟେରୁ କବି

ଶିଶୁର ପ୍ରଥମ ଦୁଃଖ

"ମଧୁର ବସନ୍ତ କାଳ ବିରାଜିଲା ଆସି
ସୁମନ ସୁଗନ୍ଧେ ଦେଖ ଭ୍ରମରଟି ମାତେ,
କହ କେତେ ଅବି ଆଉ ଏକାଟିଆ ବସି,
ଭାଇ ନାହିଁ ଆଉ ମୋର ଖେଳିବାକୁ ସାଥେ ।

-୧

ଟହ ଟହ ହସୁଅଛି ପ୍ରଜାପତି ଗୋଟି
ଜଳଜଳ ସୁରସର ସୁନେଲି କିରଣେ,
ବନ୍ଧୁ ନାହିଁ ମନ ଯାଇ ଧରିବାକୁ ସେଟି,
ମୋ ଭାଇର ମୁହଁ ଖାଲି ଆସୁଛି ସ୍ମରଣେ ।

-୨

ଲଗାଇ ଯେ ଅଳ୍ପ ଆମେ ବଗିଚାରେ ଫୁଲ,
ଫୁଟି ଦୋଳୁ ଅଛି ଧୀର ମଳୟ ବତାସେ,
ଫୁଲ ଭାରେ ତଳେ ଲୋଟି ପଡୁଅଛି ତାଳ,
କାହିଁ ସେ ଯାଇଛି, ଅରେ ତାକି ଆଶ ପାଶେ ।"

-୩

"ସିଏ ତ ଶୁଣୁନି ତୋର ମଧୁର ବଚନ,
ଯାଇଛି ସେ, ଆସିବନି ଆଉ ତୋ'ର ପାଶ ,

ସେ ଦିନ ଯେ ହସୁଥିଲା କଇଁଫୁଲ ସମ ,
ନ ଦିଶିବ ପ୍ରଥବୀରେ ଆଉ ତା'ର ହସ ।

-୪

ଦୁଇ ଦିନ ପାଇଁ ଫୁଟି ଯାଇଛି ସେ ଝଟି ,
ସୁଗନ୍ଧିତ ସମୁଦ୍ର ପ୍ରସୂନ ସମାନ ,
ଖେଳୁଛି ତାରାଙ୍କ ମେଳେ ଆକାଶରେ ଉଡି,
ସେ ଲାଗି ଏକାକୀ ତୁହି ଖେଳିବୁ ରେ ଧନ ।"

-୫

"ଛାଡି ସେ ଯାଇଛି ତେବେ ଫୁଲ ସବୁ ତା'ର,
ନେଇନି କି ପାଇଁ ପକ୍ଷୀ ଯେତେକ ସଙ୍ଗତେ ?
ତାକିବା ଯେତେ କି ସବୁ ତୁଆ ହେବ ମୋର,
ଅରେ ସେ ଆସିବ ନାହିଁ ଏ ବୀର୍ଯ୍ୟ ବସନ୍ତେ ?

-୬

ନବୀ ତଟ ଆଡେ ଆଉ ଯିବା ନାହିଁ ବୁଲି,
ବୁଲିବାନି ବିଲ, ବଣ, ସବୁଜ ପ୍ରାନ୍ତର,
କିଆଁ ଭାଇ ଆସୁ ନାହିଁ, କି ଦୋଷ ମୁଁ କଲି,
ଭଣା କିରେ ହେଲା ତୋତେ, ସେନେହ ମୋହର ?"

-୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୩ - ମାର୍ଚ୍ଚ - ୧୯୭୯

The Child's First Grief

Oh! call my brother back to me!
I cannot play alone;
The summer comes with flower and bee -
Where is my brother gone? -1
The butterfly is glancing bright
Across the sunbeam's track;
I care not now to chase its flight -
Oh! call my brother back! -2
The flowers run wild - the flowers we sow'd
Around our garden tree;
Our vine is drooping with its load -
Oh! call him back to me! -3
"He would not hear thy voice, fair child!
He may not come to thee;

The face that once like spring-time smiled,
On earth no more thou 'lt see. -4
"A rose's brief, bright life of joy,
Such unto him was given:
Go - thou must play alone, my boy!
Thy brother is in heaven." -5
And has he left his birds and flowers;
And must I call in vain?
And through the long, long summer hours,
Will he not come again? -6
And by the brook and in the glade
Are all our wandering's o'er?
Oh! while my brother with me play'd,
Would I had loved him more! -7

Felicia Hemans . 1793-1835

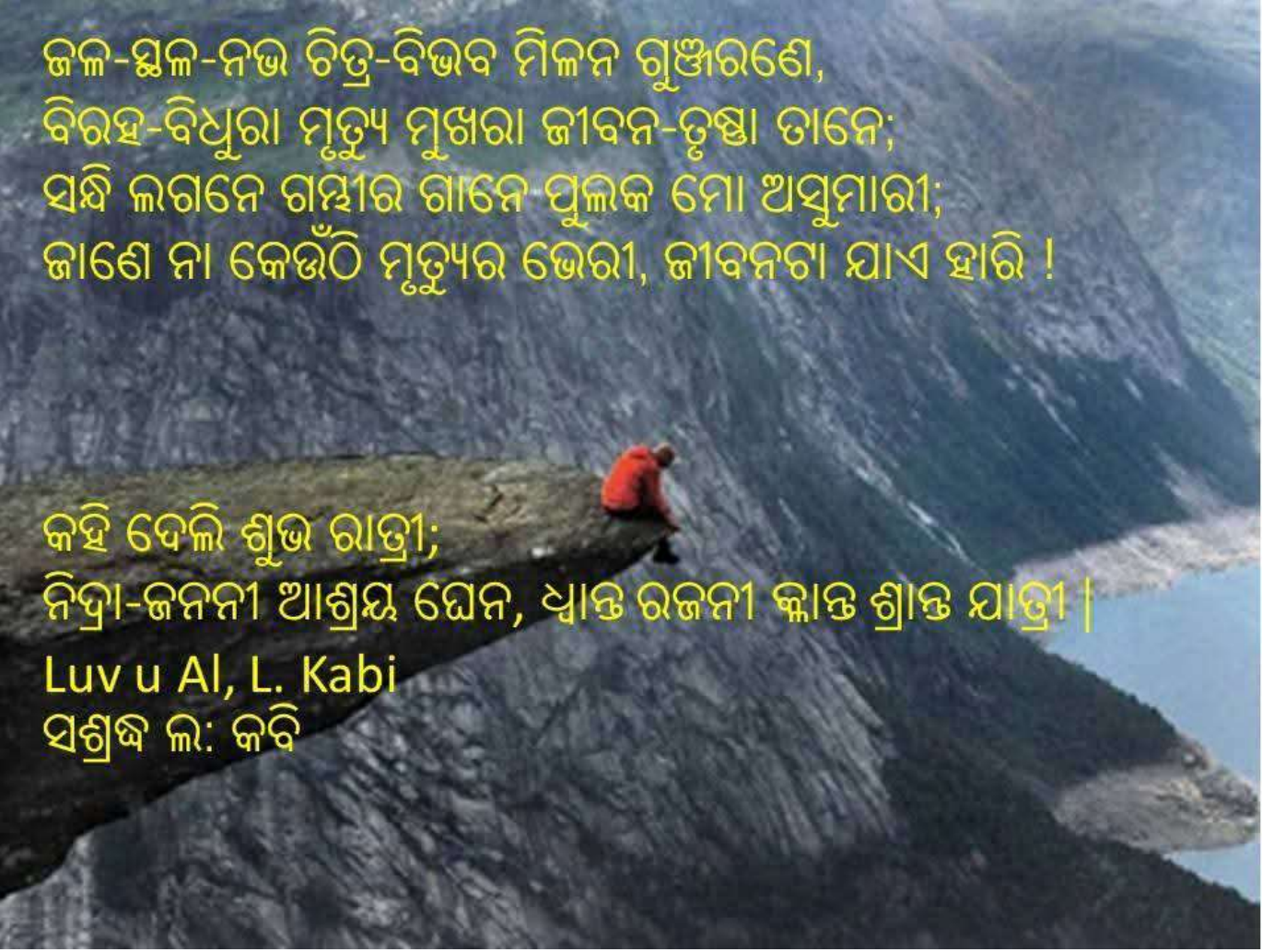
ବିଭ୍ରାନ୍ତ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ଛାଡ଼
ସର୍ବତ୍ର ରକ୍ଷା କର ଲେଖଶୁଦ୍ଧି ।
ଭାଷାର ବୈକୃତ୍ୟରୁ ଭାବନାଶ
ମିଷ୍ଟଦ୍ରର ଦ୍ରାହି ହିଁ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ॥ 1

ଅଭ୍ରାନ୍ତ ଭାଷା ମଧୁ ସର୍ବକାଳେ
ପଦ୍ୟେ କି ଗଦ୍ୟେ ରଖ ତୁମ୍ଭ ଲେଖା ।
ଯଦେ ଯିଏ ଲେଖୁଛି ସେ ହିଁ ଜାଣେ
ଗଦ୍ୟେ ବି ଥାଏ ବହୁ ମିଷ୍ଟଭାଷା ॥ 2

ଦୁର୍ଭାଷ ଯୋଗେ କବି ନାହିଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ
ଲକ୍ଷେକ ପୃଷ୍ଠା ରଚନା କଲେ ବି ।
ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଲେଖା କବି ସର୍ଜି ପାରେ
ଷଟ୍ପଦ୍ୟରେ ଉତ୍କଳଗୌରବଗ୍ରୀ ॥ 3

ଦୁର୍ଭାଷ= ମନ୍ଦଭାଷା; ଷଟ୍ପଦ୍ୟ= ଉତ୍କଳଗୌରବ ମଧୁସୂଦନ
ଜୀବନରେ ମୋଟ ଛଟି କବିତା ଲେଖିଛନ୍ତି;

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ର। SSI SSI ISI SS
ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ତୌ ଜଗୌ ଗଃ
by L. Kabi 202511071227

ଜଳ-ଛଳ-ନଭା ଚିତ୍ର-ବିଭବ ମିଳନ ଗୁଞ୍ଜରଣେ,
ବିରହ-ବିଧୁରା ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରା ଜୀବନ-ତୃଷ୍ଣା ତାନେ;
ସନ୍ଧି ଲଗନେ ଗନ୍ଧାର ଗାନେ ପୁଲକ ମୋ ଅସୁମାରୀ;
ଜାଣେ ନା କେଉଁଠି ମୃତ୍ୟୁର ଭେରୀ, ଜୀବନଟା ଯାଏ ହାରି !

କହି ଦେଲି ଶୁଭ ଯାତ୍ରୀ;
ନିଦ୍ରା-ଜନନୀ ଆଶ୍ରୟ ଘେନ, ଧ୍ବଂସ ରଜନୀ କ୍ଳାନ୍ତ ଶ୍ରାନ୍ତ ଯାତ୍ରୀ |
Luv u Al, L. Kabi
ସଂଗ୍ରହ ଲ: କବି

ଶୂନ୍ୟ ପାଦପ ତଳେ

ଶୂନ୍ୟ ପାଦପ ତଳେ
କଳରତ ବିହଗର ମେଲେ
ଆସ ମୋ ସାଥେ ବସିବ କିଏ,
ଏ ଯେ ଶତ୍ରୁବିହୀନ;
ଗୌଡ଼ୁତସ୍ତ ସମୀରଣ ଏଠି ବହେ || -୧-

ତ୍ୟକ୍ତ-ବିଭବ ମୁକ୍ତ ଜୀବନ ଆଶେ,
ତୁଷ୍ଟ-ମନସ ଲଭି କିଛିତ ପାଶେ,
ଆସ ଏଇପରି ଅଛ କିଏ,
ଏଠି ବନ୍ଧୁ-ମିଳନେ
ମୁଷ୍ଟ, ମଧୁର ସମୀରଣ ବହି ଯାଏ ||-୨-

Translation by
ଲଲିତେନ୍ଦ୍ର କବି
in ୧୯୭୮ after matric exam

"Under the greenwood tree"

(from As You Like It)

Under the greenwood tree
Who loves to lie with me,
And turn his merry note
Unto the sweet bird's throat,
Come hither, come hither, come hither:
Here shall he see
No enemy
But winter and rough weather.

Who doth ambition shun
And loves to live i' the sun,
Seeking the food he eats,
And pleased with what he gets,
Come hither, come hither, come hither:
Here shall he see
No enemy
But winter and rough weather.

BY WILLIAM SHAKESPEARE

ଶୂନ୍ୟକାରା

ଛନ୍ଦ: ପୁଷ୍ପତାଗ୍ରା (ଅର୍ଥସମବାଣ୍ଟିକ ଛନ୍ଦ)

ପାଦ 1 & 3 111/111/212/122

ପାଦ 2 & 4 111/121/121/212+2

ବିଜନ ରଜନି
ଶୁଣିବୁ କି କାରଣ
ବସିଛି ନିରତ
ନଜର ସୁଦୂରକୁ,

ଅନ୍ଧକାର ରାତି
ବୀତତନ୍ତ୍ର ଆଖି ।
ମୋ ଗବାକ୍ଷ ପାଶେ
କେ ଜଣେ ନ ଆସେ ॥1॥

ସହଜ ସରଳ
କହୁଛୁ ସିନା ତୁ ସି-
କିପରି କି ଅଛି
ସବୁ ତ ମୁଁ ଜାଣିଛି

ଭାବନାନୁସାରେ
ଧା ସିଧା କଥାରେ ।
ଏଠି ଅବ୍ୟବସ୍ଥା
ଛାଡ଼ ତୋର ଚିନ୍ତା ॥2॥

ବଜୁଛି ରଜନି
ହସି ବିତୁ ଜୀବନ
କଅଁଳ ମନ ମି-
ନ ହୁଅ ସଦା ତୁହି

ଶୋଇ ଯା ତୁ ବେଗେ
ଯାକ ତୋର ଆଗେ ।
ଛେ ନ ହେଉ ଭାରି
ମୋ କଥାକୁ ଘାରି ॥3॥

ବସତି= ରାତି;

ନିୟତି କରିଛି
ବଦଳି ନ ପାରିବୁ
ଅଳପ ସମୟ
ବିତି ଯିବ ସେ ସବୁ

ମୋ କପାଳ ଲେଖା
ତାର ଏକ ରେଖା ।
ବାକି ମୋର ହାତେ
ଶୀଘ୍ର ଏହିମନ୍ତେ ॥4॥

ଅହରହ ତୁ କି
ରଖୁଛି ମୁଁ ଖୋଲି କ-
ମନ କହୁଥିବ
ନୟନ ନିରେଖିବ

ଜାଣୁ ମୋ ନିବାସେ
ବାଟ କେଉଁ ଆଗେ ।
ଆସିବେ କିଏ ସେ
କେହି ନାହିଁ ପାଶେ ॥5॥

ଦିବସରଜନି
ପ୍ରିୟଜନ କା ମୁଖ
ମନର ମଣିଷ
ଭ୍ରମରୁ ହୁଏ କିଛି

ଆସି ଚାଲି ଯାଏ
ଏ ଘରେ ନ ଥାଏ ।
କେହି ପାର୍ଶ୍ବବର୍ତ୍ତୀ -
ଏ ପରି ପ୍ରତୀତି ॥6॥

ନିମିଳିତ କରି
ଅଜନ ଦିଶେ ଘର,
ପୁରତ ପରିତ
ଅଧନ ନିବାସନ

ନେତୁ ନିଏ ଦେଖି
ନାହିଁ କେହି ସାଥୀ ।
ଅନ୍ଧକାର ସାରା
ସେହି ଶୂନ୍ୟକାରା ॥7॥

L. Kabi 2024100719078

ଶେଷ ଅର୍ଘ୍ୟାଞ୍ଜଳି

ନିଶୀ ନିପତନେ ବସୁଧା ଅଙ୍ଗନେ
ହସିଲା କୁସୁମ କଳି,
ବିରହିଣୀ ବାଳା ମଉନେ ବାଢିଲା
ଶେଷ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି । ୧

ଶଶୀକୋଳେ ତରା ହେଲେ ଆତ୍ମହରା
ମହୋଲ୍ଲାସେ ଅନନ୍ଦରେ,
ହସିଲା ଉଦ୍ଗନା ବିଷଣ୍ଣା ଲଳନା
ବିଚ୍ଛୁପ୍ତିର ଆତ୍ମରେ । ୨

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୭୧୯୦୯୦୦

ଛନ୍ଦ: ମନୋରମ ଆଦି ଲ, ଅନୁ ଯୁ ବା ଭଗଣ

ଶେଷ ଆଶ୍ରା

ତୁମେ ମୋହର ଶେଷ ଆଶ୍ରା

ତୁମେ ଥିଲେ ତ ନାହିଁ ବାଧା ।

ଏହା ଲେଖି ଦିବସ ସାରା

ରଖିବି ପାଶେ ପୁରୁ ଖାତା ।

ଶୈଶବାତ୍ ଜରା ସର୍ବଧା

ଅଥଅ ଆଥଅ

ଶୟନ କାଳର

ବହଳ ବାସର

ଅଥଅ ଅଥଅ

ନୟନ ଚୟନ

ଗହଳ ଚହଳ

ଅଏ ଆ ଅଥଅ ଆଆ

କରେ ଯା' ସପନ ମାଳା;

ପରେ ତା' ଅନ୍ତର ଜ୍ଵାଳା ||-୧

ଏଥଏ ଅଥଅ

ଶୈଶବେ ଶୁଷ୍ଟନ

ସୈକତେ ପ୍ରସର

ଅଥଅ ଅଥଅ

କଞ୍ଚନ ସର୍ଜନ,

ଅର୍ଣ୍ଣବ ସଧର୍ମ

ଅଥାଥଅ ଆଉଅଏ

ପରାକ୍ରମ ତାରୁଣ୍ୟରେ:

ପରାହତ କାରୁଣ୍ୟରେ || -୨

ଆଥଅ ଅଥଆ

ଆଦର ଶରଧା

ପାଦତଳ ଧରା

ଅଇ ଅଇ ଆଏ

ମରି ମରି ଯାଏ

ଖସି ଖସି ଚାଲେ,

ଅଅ ଏଏ ଅଇଆଅ

ଧନ ହେଲେ ପରିଶ୍ରାନ୍ତ;

ମନ ହେଜେ--ସରିଲା ତ ||-୩

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୭ ମେ ୨୦୧୭ ରାତ୍ରୀ ୦୧ ୨୯

ଶୋକାର୍ତ୍ତ କାକ ପ୍ରତି

କାକ ରେ! କାକରେ ମୋ ଶେତରୁ ତରୁବରେ
କି ଲାଗି ଲାଗିଛି ଏ ନଗରେ ଘରେଘରେ?୧
ଶେତରୁ ତରୁବରେ= ବିଲୁରୁ ଗଛ ଯାଏ;

କାହାକୁ ଜଗାଇ ଗାଇ ଆଉ ଏତେ ଗୀତ
ଏ ଦିନରେ ନରେ ତୋ ଜୀବନ-ବନ ମିତ !୨।
ଏ ଦିନରେ= ଏୟୁଗରେ; ନରେ= ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ

ସକାଳ କାଳରୁ ବିବଶ ବସତିଟାରେ,
କହ କାରେ ଆଶି ଆସି ବସୁ ବସୁନ୍ଧରେ ।୩।
ଆଶି= ଆଶା କରି; ବସୁନ୍ଧରେ= (ଏ ଗାଁ'ର) ଭୂଇଁରେ;

ଖର୍ବଟ ବଟରେ ତୋ ବିକଳ କଳ ସ୍ମର
ତୁ ଆସୁ ଏକାକୀ କାକୀ ମରିଛି କି ତୋର?୪
ଖର୍ବଟ ବଟ= ଗାଁ ବରଗଛ; କାକୀ= ମାଇ କାଉ
୨୦୧୮୧୮୨୨୧୭୦୦

ଅସରା ସରାଗେ ଅପ୍ରମିତ ମିତ ସ୍ମରେ,
ଏ କାହା କାହାଣୀ ବୁକୁତଳ ତଳପରେ?୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୧୧୧୭୦୧

ଶୋଭା ମେଘର ନୀର, ଧେନ୍ବର ପୟଃ, ବିଦ୍ରାନ୍ତର ସମ୍ଭାଷଣେ
ତାରୁଣ୍ୟ ଲଳନା ସ୍ବର୍ଗୌରବଯୁତା, ବାସନ୍ତ ସଙ୍ଗାୟନେ ।
କୃଷ୍ଣତ୍ବେ ନୟନ, ପ୍ରବୃଦ୍ଧିରୁ ଗୃହେ ସୌରଭ୍ୟସମ୍ପନ୍ନତା
ଔଦାର୍ଯ୍ୟ ନରନାଥ ଭୂତଳଶୁଭା ଶ୍ରୀଶେଷ ତଭିନ୍ନତା ॥

ପୟଃ= ଦୁଗ୍ଧ; ବାସନ୍ତ= କୋକିଳ, ପିଅ; ସୌରଭ୍ୟ= ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ;
ସଙ୍ଗାୟନ= ମଧୁର ଗାୟନ; କୃଷ୍ଣତ୍ବ= କାଳିମା; ଶୁଭା= ବିଭା;

ଛନ୍ଦ: ଶାଞ୍ଜୁଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

(ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନସଜସ୍ତୁତାଃ ସଗୁରବଃ)

ବର୍ଣ୍ଣ: SSS IIS ISI IIS •• SSI SSI S

ଆର୍ଥାତ୍: 222/1121/121/112••221/221+2

by L Kabi 202512081130

ଶୌଚାଗାର ଅପ୍ରାପ୍ତିରେ

ଆସ ହେ ଭଉଣୀ ଭାଇ ଶୌଚାଳୟ ପାଶେ ନାହିଁ
କାନ୍ଥ ଧାରେ ଦେଖୁ ଛାଇ ସାରିବା କାମ
ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ି କାଟି ଦେବା ଦୁଇ ଘଡ଼ି
ଘରକୁ ଗଲେ ବାହୁଡ଼ି ନେବା ବିଶ୍ରାମ ।
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନେକ ଦୂର;
ପାରିବା କି ପେଟେ ଜାକି ଜଳଭଣ୍ଡାର ?-୧

ନିର୍ଜନ ସଡ଼କ ଧାରେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ କାନ୍ଥଟାରେ
ପ୍ରକୃତିର ଆହ୍ୱାନରେ ରହିବା ଛିଡ଼ା;
ପଲକଟେ ହେଲେ ଛିଡ଼ା ନିମ୍ନଗାମୀ ଜଳଧାରା
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଜର୍ଜରିତ ଧରା କରିବ ଅଣ୍ଟା ।
ଆମର ତ ଗରିବ ଦେଶ;
ଅର୍ଥ ନାହିଁ ଶୌଚାଳୟେ ହେବ ନିବେଶ ॥-୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କରି ୨୦୧୭୦୧୧୮-୦୫୫ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

:)

ଶ୍ରଦ୍ଧାସୁମନ

=====

ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସୁମନ !
ହେଉ ମା ସୁଗମ
ତୋର ପ୍ରତି ପଦପାତ,
ସଂସାର କାନନେ
ସୁପୁଷ୍ପ ଚନ୍ଦନେ,
ହୁଅ ଦିବ୍ୟ ପାରିଜାତ ॥ ୧

ଏ ପୁଷ୍ପମଞ୍ଜରୀ
ଶରଧାରେ ଭରି
ଶରଧା-ସୁନ୍ଦରୀ ହାତେ
ଜନମବାସରେ
ଶୁଭ-ଅବସରେ
ଦେଲି ଶୁଭାଶିଷ ସାଥେ ॥ ୨

ଶୁଦ୍ଧ ଥାଉ ତୋର
ରମ୍ୟ କଳେବର,
ପଦ୍ମ ସମ ଶୁଦ୍ଧ ମନ,
କହୁଥାନ୍ତୁ ଜନେ -
ଏ ତ ଆଚିରଣେ
ଶ୍ରଦ୍ଧାପୁଷ୍ପ ସୁମୋହନ ॥ ୩

ଜନକ ଜନନୀ
ବନ୍ଧୁ ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ
ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ଗୁରୁ ଜନ,
ପରମ ଆତ୍ମାଦେ
କହନ୍ତୁ ପ୍ରସାଦେ
ସତେ ଏ ଶ୍ରଦ୍ଧାସୁମନ ॥ ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି
୨୦୧୯୦୭୨୫୦୯୦୦

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏକା 341

ଗୋପୀ ସହସ୍ରେ ଯମୁନାର କୂଳେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏକା ସକଳେ ଦିଶନ୍ତି ।
ଭାବନ୍ତି ଏ କେଶବ ମୋର ଭାଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସର୍ବେ ସହସା ଭୁଲନ୍ତି ॥

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by LKabi 202510191526

ସଖି ଆସ

ଛନ୍ଦ: ଡୋଙ୍ଗ (ସଗଣ×4 ie, 112×4)

ସଖି ! ଆସ ବିଭାସ ନିବାସ ଦୁଲେ,
ଅଭିଳାଷ ବିଳାସ ପଳାଶ ପୁଲେ ।
ଶତରାତି ଅଶାନ୍ତି ବିରକ୍ତି କି ସେ,
ମତି ସନ୍ନ, ଅରଣ୍ୟ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଦିଶେ ॥1॥

ବିଭାସ= shine brightly;

ପ୍ରତି ଦଣ୍ଡକୁ ପଣ୍ଡ ବିଚଣ୍ଡିଖରା
ଅତି ଭେଷଜବେଶ ନିଦେଶଧରା ।
ପ୍ରତିପାଦନ ସାଧନ ବାଦନରେ
କି ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ ନିମଗ୍ନ ବିଲଗ୍ନ ନରେ ॥2॥

ପ୍ରତି ଦଣ୍ଡକୁ= ପ୍ରତି ନିମେଷରେ;

ପଣ୍ଡ= weakling; ବିଚଣ୍ଡି= ଉଗ୍ର;

ଭେଷଜ= healing, curing;

ନିଦେଶ= vicinity, talks;

ପ୍ରତିପାଦନ= (ନିଜ ଉକ୍ତିର) ପ୍ରମାଣ!

ବିଲଗ୍ନ= hanging, resting;

ନବଯୌବନ ବନ୍ଧନ ଛନ୍ଦନରେ
ବସ ଦେଶ ତ ଯୁଗ୍ମକ ସମ୍ଭୁଷରେ ।
ଅନୁରାଗ ବିରାଗ ସରାଗ ଚଳେ
ପ୍ରତିବିମ୍ବ ସୁଲମ୍ବ କଦମ୍ବତଳେ ॥3॥

ଯୁଗ୍ମକ= couple; ପ୍ରତିବିମ୍ବ=

ଛାଇ; ସୁଲମ୍ବ= ବହୁତ ବଡ଼;

L. Kabi 202420240125

ସୁପାର୍ ସ୍ପାର୍ ବା ବିସ୍ଫୋରକ ମହାଭାରତ୍
-୩୮/ଆଷ୍ଟାତ୍ରିଂଶ ବିସ୍ଫୋରଣ

ସଞ୍ଜୁ ଡ୍ରାଉଭର

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଙ୍ଗୁଅଛି ସଞ୍ଜୁ ଡ୍ରାଉଭର
କହିଲାଣି ଲୋପ ହେବେ ତନୟ ମୋହର । 493

କି ସାହସେ କହୁଅଛି ହାରିବେ କୌରବ,
ଦେଇଥିବେ ଟଙ୍କା କିଛି ତା ହାତେ ପାଣ୍ଡବ । 494

ପ୍ରାଣପଣେ ଭାଙ୍ଗୁଅଛି ଆମ ମନୋବଳ
ସତେ କି ମୋ ପୁଅଗୁଡ଼ା ଛେଳିଠୁ ଦୁର୍ବଳ । 495

ଶଲ୍ୟ ବୁଢ଼ା ଡ୍ରାଉଭର କଣ୍ଠୁ ଟେଙ୍କ ଟଳାଏ
ସେ ବି ଶୁଣାଉଛି ବାଣୀ କଣ୍ଠୁକୁ ପୁଳାଏ । 496

ଡ୍ରାଉଭର ଜାତିଟାକୁ ନ କର ଭରସା,
ଯୁଦ୍ଧ ଜିତେ, ନିକାଲିବି ସଞ୍ଜୁକୁ ସହସା । 497

ପ୍ରତି ପହିଲାରେ ମାଗି ନେଉଛି ଦରମା
ଶତ୍ରୁ ଗୁଣ ଗାଇବାରେ ଭିଲା ନାହିଁ ଜମା । 498

ଏହାକୁ ଗନ୍ଧେଇଲାଣି ମୋ ପାଖେ ଚାକିରୀ
ଖାଇଲେ ଚାକିରୀ ଘୃରୁ ଥିବ ଘିରି ଘିରି । 499

ଆଉ ଗୋଟେ ଡ୍ରାଉଭର ଅଧିରଥ ସୁତ
ତାର ଗୁଣ ଏହାଙ୍କଠୁ ଉନ୍ନତ ବହୁତ । 500

ଦେହ ସାରା ହେଉ ଯୁଦ୍ଧେ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା,
ଦୁର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ପ୍ରାଣମୂର୍ଚ୍ଛା ଲଢେ ସେ ବିଚରା । 501

ହେଇ ପାରେ ସିଏ ନୁହଁ ଡ୍ରାଉଭର ପିଲା,
ମାଠିଆରେ କୁଆଡୁ ତ ଭାସି ଆସିଥିଲା । 502

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

20230308

ସ୍ବାଦତୃଷ୍ଣା ଥାଇ ଚିତ୍ତେ
ଅନ୍ନ ତେଜି ଦେଲେ
କାମନାର ତ୍ୟାଗ ହେଲା
ବୋଲି ଭାବି ନେଲେ ।
ମହ୍ୟମାଂସାଶାରୁ ମାସେ
ସ୍ୟନ୍ନନୀ ଗତାଇ
ମାଂସ-ନୃତ୍ୟେ ମଗ୍ନ ଭକ୍ତେ
ଧନ୍ୟ ଛାଡ଼ିଗାଇ ॥
ସ୍ୟନ୍ନନୀ= ଲାଳ;

ସତ୍ୟ

===

ଅଭୂତ ଏ

ଖୁସି ଲାଗୁ କି

ସୃଷ୍ଟି କୋଳେ

ଅନେକ ଗୁପ୍ତ କଥା,

ଦୁଃଖ ହେଉ

କଠୋର ବାସ୍ତବତା । 1

ଗୋଟିକି ଗୋଟି

ପାରିଲେ ପିଲେ

ତଥ୍ୟପେଟି

ଆଗ୍ରହରେ ଦେଖ,

ଅଧିକ ପଢ଼ି

ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଲେଖ । 2

ସତ୍ୟଠାରୁ

ଶାନ୍ତି ପାଏ

ନିଜର ନାହିଁ,

ନାହିଁ କେ ପ୍ରିୟ ସଖା,

ଯା ମନ ଥାଏ

ସତ୍ୟ ପାଶେ ରଖା । 3

===

===

===

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202206240740

ସତ୍ୟଯୁଗର ରଜା

ଯନ୍ତ୍ରଚାଳିତ ଚନ୍ଦ୍ରକ୍ଷାଳିତ ପୁଲ୍ଲିତ ନରଗଣେ
ଦର୍ଶନ ଲାଗି ସମ୍ପତି ମାଗି ଆସିଥିଲେ ଯେଉଁ ଜଣେ;
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବତୀ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଅତି ବର୍ତ୍ତକା ଦେଖୁ ସଜା,
ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସରେ ନୃତ୍ୟ-ଆସରେ ସତ୍ୟଯୁଗର ରଜା । 1

ଟନ୍ଦ୍ର= software

ବୈଶାଖ ରାତି ବିସ୍ମୟ - ତାତି ସଂଯତ, ମୃଦୁ ତାପ;
ତପ୍ତିରୋଧକ ପୁଣି ପକ୍ଷକ-ଏତ-ସିଂହଦରଜା ବାପ ।
ଧ୍ୱନିବର୍ଦ୍ଧକ ଦେଲା ସନ୍ତୁକ - ଆସିବେ ଲାସ୍ୟରାଣୀ;
ଘନଗର୍ଜନେ ସଭା-ଅଙ୍ଗନେ ସତେ କି ଶୂନ୍ୟବାଣୀ । 2

ତପ୍ତିରୋଧକ= AC; ପକ୍ଷକ= fan; ଧ୍ୱନିବର୍ଦ୍ଧକ= mike;

କାତଦର୍ପଣେ ସାରା ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ ଦିଶୁଛି ନୃତ୍ୟବାଳା,
ସ୍ୱର୍ଗରେ କାହିଁ କଳ୍ପନେ ନାହିଁ ଏ ଭଳି ରଙ୍ଗଶାଳା ।
ବର୍ତ୍ତିସେ ଫେରି କାଳୁକୁ ଡେରି ଚାହିଁଲେ ପୃଷ୍ଠା ପାରେ
ଦିଗଦିଗନ୍ତ ଏତେ ପ୍ରଦୀପୁ ହୁଏ ନା ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ । 3

କାତଦର୍ପଣ= display screen; ବର୍ତ୍ତିସ୍= lodge;

କଳର ଚକ୍ର ମୋତିଲେ କ୍ଷୀପ୍ର ନିର୍ଗତ ହୁଏ ଜଳ
ଦାବିଲେ ସ୍ଫୁରକ ମନ୍ତ୍ର-ଉଦକ ଶୋଷେ ଲେଟ୍ରିନ୍ ମଳ ।
ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନେ ଭ୍ରାମ୍ୟକଥନେ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି କରି,
ଅନଗ୍ରସର ସ୍ୱର୍ଗକୁମର ବଞ୍ଚିଛ କେଉଁ ପରି । 4

କଳର ଚକ୍ର= water tap; ସ୍ଫୁରକ= flash;

ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନେ ଭ୍ରାମ୍ୟକଥନେ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି କରି,
ଅନଗ୍ରସର ସ୍ୱର୍ଗକୁମର ବଞ୍ଚିଛ କେଉଁ ପରି ।
ତଥ୍ୟ ମଗାଇ ସ୍ତମ୍ଭିତ ସାଇଁ - ଆବାସଥେ୍ୟ ଯା ମିଳେ
ପିଅନ୍‌ପୋଷ୍ଟର କ୍ୱାର୍ଟାରେ ତାହାର ଅଭାବ ନ ଥାଏ ତିଳେ 5

ଆବାସଥ୍ୟ= lodge;

ସତ୍ୟରାଜନ ନିଶ୍ଚିତମନ ଏବେ ଯେ ଜନ୍ମ ନେବି
ସତ୍ୟେ ଭୂପାଳ ନ ହେଇ କେବଳ କଳିର ପିଅନ୍ ହେବି ।
ଘରେ ଗାଧେଇବି ନେଟ୍ ଲଗେଇବି ବାଇକ୍ ଚଢ଼ିବି ଆଗ,
ପତିଆକୁ ହରି ଯିବି ମୁଁ ବି କି ଲାଗି ବେକାର୍ ସତ୍ୟଯୁଗ । 6

Lalatendu Kabi 20220715040

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୁଁ ବ୍ୟାପୁ ସମଗ୍ର ଦେଶେ
ଭାର୍ଯ୍ୟା ବୁଭୁକ୍ଷା ବୁଝିତା ତିତିକ୍ଷା ।
ନିଶ୍ଚେ ତୁମେ ହାରିବ ମୋରୁ ରାଜନ୍
ମୋ ପୁତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ॥

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

SSI SSI ISI SS

by LKabi 202509290114

ସନ୍ଧ୍ୟାତାରା

ଭୀଷିତ ଲଗନେ ନିଶୀଥ ଗଗନେ
ଆସି -- ତୃଷିତା ସନ୍ଧ୍ୟାତାରା,
କିଆଁ -- ଜଳାଅ ରାତ୍ରି ସାରା ।
ଦେଖୁଛ ତ ତୁମେ ଧୂସ୍ତ ରଙ୍ଗଭୂମେ
ମୋର - ଧୂମିତ ଅନ୍ଧ କାରା,
ଏ ତ -- ଈଷତ ରଶ୍ମି ଧାରା । ୧

ଭୀଷିତ= frightened; ଧୂମିତ= dark;

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଅହର୍ଷ ଶର୍ବରୀ
ବିତି -- ଯିବାରେ ବିଶ୍ୱ ପରେ,
ଏବେ -- କି ଦେବ ନିଃସ୍ୱ ନରେ !
ମେଘ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେଲେ ଆର ଘଡ଼ି
ତୁମେ -- ଚଳିବ ଅଦ୍ରି ପାରେ,
ଏକା -- ଥିବି ମୁଁ ଅନ୍ଧିକାରେ । ୨

ଅହର୍ଷ ଶର୍ବରୀ= unpleasant nights; ଅଦ୍ରି= mountain;
ଅନ୍ଧିକା= night;

ଅଭିଶପ୍ତ ଭାଲେ ଦମ୍ଭୀ ଶକ୍ରଜାଲେ
ସଦା -- ରଭସ ଆସ୍ତ୍ରାଦନ
କଲା -- ବୟସ ଆଛାଦନ !
ଶେଷ ଯାତ୍ରାରଥ ହେବ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ,
ବେଗେ -- ହେବ ମୋ ବିସ୍ଥାପନ,
କେତେ -- ଦେବ ଗୋ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ ! ୩

ଦମ୍ଭୀ=deceiver; ଶକ୍ରଜାଲ= magic; ରଭସ= poison;
ପ୍ରତ୍ୟାଗତ= arrived; ବିସ୍ଥାପନ= displacement;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୫୦୧୦୫୦୧

ସମୃଦ୍ଧା ଭକ୍ତଲେ ଭାଷା

(ପଥ୍ୟବକ୍ତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଅ.ସ.ମା.)

ପୁନଃ ପୁନଃ ପଠିଷ୍ୟାମି

ପ୍ରଶୁଶ୍ରୁନ୍ତୁ ମନୀଷିଣଃ

ସ୍ବତନ୍ତ୍ରା କୋଶଲଭାଷା

ନୋପଭାଷା କଦାଚନ

ପ୍ରୟାଗ ଦତ୍ତ ଯୋଷୀ

ମୟୂଚଭଞ୍ଜକେ ଭାଷା

ତଥୋକ୍ତଷ୍ଟା ନ ଗହିତା

ତସ୍ୟା ବିକାଶୟିଷ୍ୟାମି

ଯସ୍ବରୋନାସ୍ତି ସାଧନେ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଦକ୍ଷିଣୋକ୍ତଲସଂବାଦେ

ଭାଷା ସମୃଦ୍ଧା ତସ୍ମିନେ ।

ମାଦଳାଦି କରିଷ୍ୟନ୍ତୁ

ତଦ୍ବିକାଶଂ ସୁନିଶ୍ଚିତମ୍ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ପୁରୀଧାମେ କଥା ଶୁଦ୍ଧା

ଗ୍ରାମୀଣାପ୍ୟନୁନାସିକାଃ

ୟଥା - ସେଁ ନକୁଁଟାଁ ମଧ୍ୟେଁ

ସାଁପଟାଁ ପଞ୍ଜିକାଁ ଥିଲାଁ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 241010

କବିତା: ସମ୍ଭୋଗ

ଏ ରୁଗ୍ମ ଖଞ୍ଜି ଶୁନ ଲାଞ୍ଜିକଟା ମୁମୁର୍ଷୁ
ଦେହେ ସହସ୍ର ଗଳିତ କ୍ଷତ ଚର୍ମସାରା
ଶୂନ୍ୟୋଦରେ ବି ସରମା ପଛରେ ପ୍ରଧାବେ
କେତେ ନୃଶଂସ ମଦନ ପ୍ରହତେ ପ୍ରହାରେ ॥23
(ବା)

କି କୁର ସେ ମଦନ ମାରୁଛି ମୃତ୍ୟୁ ଅନ୍ତେ ॥

ଶୁନ= କୁକୁର; ଖଞ୍ଜି= ଲେଙ୍କୁଡୁ; ସରମା=
କୁକୁରୀ; ପ୍ରହତ= ମୃତ;

ମୁଳରଚନା ଭର୍ତ୍ତୃହରି

ଛନ୍ଦ: ବସନ୍ତଚିଳକା

SSI SII ISI ISI SS

ଲକ୍ଷଣ: ଚଉଜା ଜଗୌ ଗଃ

L. Kabi 202401151515

ସର୍ବ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଅର୍ପଣାଦି ବ୍ରହ୍ମ, ବ୍ରହ୍ମ ଅଗ୍ନିହବ୍ୟକର୍ତ୍ତା, ବ୍ରହ୍ମାହୁତି
ବ୍ରହ୍ମକର୍ମସମାଧିଷ୍ଠ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରାପ୍ତ, ବ୍ରହ୍ମେ ଗତିସ୍ଥିତି ।

ପୂଜ୍ୟ ପୂଜକ ପୂଜନ ପୂଜା-ବିଧି ପୂଜା-ଉପଚାର
ଯଜ୍ଞ ଯଜ୍ଞୀ ଯଜମାନ ଯଜ୍ଞଶେଷ ଯଜ୍ଞପରିସର,

ସ୍ତବ ସ୍ତାବ୍ୟ ସ୍ତବପାଠ ସ୍ତବଶ୍ରୋତା ସ୍ତବ-ଶ୍ରୋତେନ୍ଦ୍ରିୟ
ସ୍ତାବକ, ସ୍ତବନିର୍ଦ୍ଦୋଷେ ସ୍ତବାକାଶ, ସର୍ବ ବ୍ରହ୍ମମୟ ।

ଦ୍ରବ୍ୟଯଜ୍ଞ ତପୋଯଜ୍ଞ ଯୋଗଯଜ୍ଞ ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞ ତଥା
ସ୍ବାଧ୍ୟାୟାଦି ନାନା ଯଜ୍ଞ, ସର୍ବଯଜ୍ଞେ ସର୍ବମୟ କର୍ତ୍ତା ।

ସର୍ବଜନୋପଜୀବୀ

ଛାୟୋପଜୀବୀ ପଦମାତ୍ରଜୀବୀ

ପାଦୈକଜୀବୀ ସକଳୋପଜୀବୀ ।

ସ୍ୱୋନ୍ନେଷଣେ ପ୍ରାପ୍ତକବିତ୍ୱଜୀବୀ

କାଳେ ହୁଏ ସର୍ବଜନୋପଜୀବୀ **॥2.1**

ଅନୁବାଦ:

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202410302230

ଅର୍ଥାତ୍:

(ଅତୀତର ମହାନ୍ ମହାନ୍ କବିଙ୍କ) ଛାୟାକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି, (ତାଙ୍କର) ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପଦକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି, ପୁଣି ଗୋଟିଏ ପାଦ ମାତ୍ରକୁ (ଅଥବା ଏ) ସମସ୍ତକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି (ଲେଖୁ ଲେଖୁ) ନିଜର ଉନ୍ନେଷଣ ବା ବିକାଶ ଫଳରେ କବିତ୍ୱପ୍ରାପ୍ତି କରି କାଳକ୍ରମେ କବି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହେଉଯାଏ ।

ଛନ୍ଦ: SIS IIS SIS S

ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପଦ୍ମଧାରୀ
ଦିବ୍ୟଭାବସମୁଦ୍ଘୋଷକାରୀ ।
ନ୍ୟାୟଶକ୍ତିପୁଣ୍ୟତାପ୍ରହରୀ
ଶ୍ରୀପଦେ ନତ ଏ ଦେହଧାରୀ ॥ 1

ସର୍ବବିଦ୍ୟ ତୁମେ ସର୍ବଲୋକେ
ସର୍ବଲବ୍ଧ ସଦା ସତ୍ୟ ପାଶେ ।
ସର୍ବମଙ୍ଗଳସଂବାଦକର୍ତ୍ତା
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରସମୁଦ୍ଧାରକାରୀ ॥ 2

ଦେବ ମୋ ମାନସେ ବୋଧଶକ୍ତି
ଦୀନଦୁଃଖଜନେ ଶୁଦ୍ଧରକ୍ତି ।
ସର୍ବଜୀବ ପରେ ପ୍ରୀତିପୂର୍ଣ୍ଣା
ହେଉ ମୋ କବିତା ପାପହାରୀ ॥ 3

(ଶଙ୍ଖ ଦିବ୍ୟତାର ଚକ୍ର ନ୍ୟାୟର ଗଦା
ଶକ୍ତିର ଓ ପଦ୍ମ ପୁଣ୍ୟତାର ପ୍ରତୀକ ।)
ସର୍ବବିଦ୍ୟ= ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟର ଜ୍ଞାତା;
ରକ୍ତି= ଅନୁରକ୍ତି, ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା;

ଦୁଃଖଲୋକେ ଦେବତାଃ ସନ୍ତି
ପ୍ରାଣିନଃ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳେ ।
ଦୈତ୍ୟାଶ୍ମରନ୍ତି ପାତାଳେ
ସର୍ବଲୋକେଷୁ ଗର୍ଭଭାଃ ॥ ୧ ॥
ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧୦୬୨୮

ଏକୈକମସ୍ତି ମସ୍ତିଷ୍ଠଂ
ସଂଗ୍ରହାୟ ଶିରେ ଶିରେ ।
ବୁଧୈସ୍ତୁତ୍ର ଧୃତା ବିଦ୍ୟା
ମୃତୈର୍ବା ଗୋବରସ୍ତୁପନ୍ ॥ ୨ ॥
ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧୦୬୨୯

ଅର୍ଥାତ୍:

ସ୍ୱର୍ଗରେ ଦେବତା, ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପାତାଳରେ
ରାକ୍ଷସ ଥିଲେ ହେଁ ଗଧ ସର୍ବତ୍ର ଥାନ୍ତି ॥ ୧ ॥
ସଂରକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତି ମସ୍ତକରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖା
ମସ୍ତିଷ୍ଠ ଅଛି । ତହିଁରେ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବିଦ୍ୟା ଓ ନିର୍ବୋଧ
ଜନ କୁଡ଼ କୁଡ଼ ଗୋବର ସଂରକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ॥ ୨ ॥

Lalatendu Kabi VP

27 Oct at 01:18 • 🌐

ସର୍ବେ ଏକସଙ୍ଗେ ଥିଲେ
ଗାଧଡ଼ୁଲହରେ,
ଭଞ୍ଜରିବ କିଏ ଯାଇ
ସେ ଜଳେ ଅପରେ?
ମୂର୍ଖ ଗୁରୁକାର ମୂର୍ଖ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ , ତହୁଁ ବଳି
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

କବିତା: ସର୍ବେ ରହନ୍ତୁ ଆନନ୍ଦେ

ଛନ୍ଦ: ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (ଅର୍ଦ୍ଧସମ ମାତ୍ରିକ ଛନ୍ଦ)

ସର୍ବେ ରହନ୍ତୁ ଆନନ୍ଦେ
ମୋତି ଖା କୁକୁଡାବେକ

କରନା ଶବ ଆହାର
ମସଲା ତେଲରେ ରାନ୍ଧି

ନିଶାନ୍ତେ ଛାଗଳେ ମାରି
ମିଆଁ ଟାଙ୍ଗିବ ଯେ ଛାଗ

ସର୍ବକାର= ସରକାର;

ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଦିବା ମଧ୍ୟେ
ପୁଳାଏ ପେଟରେ ଆଉଁ

ମରୁ ଆପେ ଅବା ମାର
ମାରିଲେ ବି ଶବାହାର

ଧର୍ମରେ ପ୍ରବଳ ଜ୍ଞାନ
ମୁଖପୁସ୍ତକରେ ଯାଇ

ତୁମେ ହିଁ କାହୁଆ ନେତା
ତୁମ ନିନ୍ଦା କରେ ଯେ ସେ

ଆନ କେ ଥାଉ ବା ନାହିଁ
ତୁମେ ରକ୍ଷକ ଏ ଦେଶେ

କାଟ ଛେଳିଙ୍କ ଗର୍ଦନ
ଜିନ୍ଦା ମାଛଙ୍କ ଭର୍ଜନ ।

-1-

ସୁହସ୍ତେ ମାରି ଜୀବକୁ
ପେଟମଧ୍ୟେ ଲୁଚାଇ ଦେ ।

-2-

ଛପାଇ ସର୍ବକାରଠି
କିଣ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଯାବତ ।

-3-

ରକ୍ଷା ତାହାର ସାରିବ
ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମନ୍ଦିରେ ପଶ ।

-4-

ଶବ ଜୀବନ୍ତ ହେବ କି
ଆପେ ମଲେ କି ଭିନ୍ନତା ।

-5-

ତୁମଠାରେ ମୁଁ ଦେଖୁଲି
ମାରୁ ଆ ଧର୍ମଭାଷଣ ।

-6-

ତୁମେ ହିଁ ଧର୍ମରକ୍ଷକ
ଦୋଶଦ୍ରୋହୀ ଅଧାର୍ମିକ ।

-7-

ଆନନ୍ଦେ ରହି ଥା ତୁମେ
ତୁମେ ଧର୍ମଙ୍କ ଭୂତଳେ ।

-8-

ବାଣୀପୁତ୍ର 202207121736

ସଂସାର ଧର୍ମ

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତତିଳକା** (ତଉଜା ଜଗୌ ଗ୍ଠ)

ବର୍ଣ୍ଣ: 221/211/121/121 + 22

ସର୍ବେ ବିମଗ୍ନ ନିଜ ଭୂଷଣ ବେଷ ସାଜେ
ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସବିଶେଷ ବିଶସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟେ ।
ସମ୍ପୂରଣାର୍ଥ ପୁରୁଣା ପ୍ରଣୟାଭିଳାଷ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟରା ବି ମକରନ୍ଦ ସୁଗନ୍ଧ ପାଶ ॥1॥

ବ୍ୟବସ୍ଥା= ବନ୍ଧ; **ବିଶସ୍ତ**= ସୁକୀର୍ତ୍ତିତ;

ସମ୍ପୂରଣ= ଘେଟରେ ଠୁସିବା; **ଇନ୍ଦ୍ରିୟରା**=

ବଡ଼ ଜାତିର ମହୁମାଛି; **ମକରନ୍ଦ**= ମହୁ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

20241031831

ସହଳ ଆସିବ ଫେରି

ଆଗେ ବା ବତାସ ଦୋହଲିବ ବାସ ଅଦିନ ଆସୁଛି ଘେରି
ଘୋଟିବ ବରଷା ବୁଡି ଯିବ ରସା ସହଳ ଆସିବ ଫେରି ॥ 1

ଲେଖୁବ ଚିଠିରେ ଫେରି ଏ କୁଟିରେ ଛୁଟିରେ ଆସିବା ତିଥି
ମୁହିଁ ଅଭାଗିନୀ ଥିବି ଏକାକିନୀ ଦିନ ଗଣି ନିତି ନିତି ॥ 2

ଘର ଚଉପାଶ ଘଞ୍ଚ ହେବ ଘାସ ଉଠିଲାଣି କେରି କେରି,
ଦନ୍ତୁଶୁକ ଭୟ କରିବ ଅଥୟ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ ଫେରି ॥ 3

ତୁମେ ଗଲେ ଦୂରେ ଏକା ମୁଁ ଏ ପୁରେ ଆତୁରେ କାଟିବି କାଳ
ଉଦାସ ମତିରେ ସାରିକା କତିରେ ଦେଖୁଥିବି ମୋତି ମାଳ ॥4

ଝୁରି ଝୁରି ଧନ ହାରିବି ଜୀବନ ଜମା ନ କରିବ ଡେରି
ବିରହ ବେଦନା ନରକ ଯାତନା ସହଳ ଆସିବ ଫେରି ॥ 5

ବାଣୀପୁତ୍ର 202301120926

ସାଧୁବାଦ

ସାଧୁବାଦ ଜଣାଇଲି
ମୁଁ ତ ନୁହଁ କବି, ତେଣୁ
ସାହିତ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖୁ
ବିଗତଯୌବନେ କାୟା
ରାତ୍ର ନ ସରୁଣୁ ନେତ୍ର
କି ଭାବେ ପାରିବି ଲେଖୁ
ଦିବସ ଅବଶ ଲାଗେ
ଜଳି ପୋତି ଯାଉଥାଏ
ଭାରତୀ ମା ପ୍ରୀତି ରଖୁ
କବିତା ଲଳିତା ରହୁ,
ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାରେ ସେ ଲାଗି
ସିନ୍ଧୁ ଗର୍ଭେ ସତେ କି ସେ
ବୀତସର୍ତ୍ତ ସେ ଅମୃତ
ଘନ ଯଥା ବିଞ୍ଚେ ଘନ
ସାନନ୍ଦ ମୋ ଭ୍ରାତା ବନ୍ଧୁ
ଆହ୍ଲାଦେ ତେଜିବି ଧରା

ବନ୍ଧୁ ଅନୁହୀନ,
ଭାବନାରେ ଦୀନ; ।୧॥
କରୁଛି ଲିଖନ,
ଲାଗେ ଅବସନ୍ନ ! ୨॥
ଯାଉଅଛି ଲାଗି,
ନ ରହିଲେ ଜାଗି ।୩॥
ଭବ କ୍ଳେଶ ଘେନି,
ଜୀର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ବେନି ।୪॥
ଏତିକି ଭାବନା,
ଦେଖେ ସମ୍ଭାବନା ।୫॥
କରେ ଅନ୍ୱେଷଣ
ମୁକ୍ତା ଆହରଣ ।୬॥
ଚାଲିଛି ବିତରି,
ଅର୍ଣ୍ଣବରୁ ହରି ।୭॥
କର ତା ଗ୍ରହଣ,
ଆସିଲେ ମରଣ ।୮॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୮୦୫୧୦୪୫

ହେଉ ସ୍ତୋତ୍ର କଥା ଶିଶୁଙ୍କ କବିତା
ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମାନ୍ୟ ବା
ଏକା ତଥ୍ୟ ଥରେ ହିଁ ଲେଖିବ ପୁନ-
ର୍ସଂସ୍ଥାପନ ବ୍ୟର୍ଥତା ।
ଭାଷାଶୁଦ୍ଧି ବଳେ ପ୍ରକାଶିବ ଜନେ
ସୁସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଭାବନା
କେବେ ହେଁ ରଖ ନାହିଁ ପାଠକମନେ
ବୈକଳ୍ପସମ୍ଭାବନା ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୂତ୍ର:
ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନସଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S
by L. Kabi 2026043012046

ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ ଗର୍ଭେ ଅଛି

ଲୋତକ କେବଳ

ସେ ଲାଗି ସାଗର ଜଳେ

ଲବଣ ପ୍ରବଳ ।

ବିରହାଶୁ ଝରେ ବିଶ୍ୱେ

ଜଳ ଦେବା ପାଇଁ

କବି ଜାଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ

କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ॥

ସୁତାତାତାବୁଭାବପି

ନିସ୍ତୀମ ସାଗର ସାରା ନିଶ୍ଚିଙ୍କ ମକର
ଦୁସ୍ତୁହ ଏ ରୌଦ୍ର ଗତେ ନିଶ୍ଚୀଳ ଖଚର ।
ସୁତାତାତାବୁଭାବପି ନିଶ୍ଚେଷ ସୁଯୋଗ
ସୁତାନେତ୍ରେ ଚକ୍ଷୁରାଗ ତାତେ ଚକ୍ଷୁରୋଗ ॥

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:-

ନିସ୍ତୀମ= ଅସୀମ;

ନିଶ୍ଚିଙ୍କ= ଶଙ୍କାହୀନ;

ମକର= କୁମ୍ଭୀର;

ନିଶ୍ଚୀଳ= ଦୁଷ୍ଟ;

ଖଚର= ଦୈତ୍ୟ;

ସୁତାତାତୋ+ ଭାବପି

(=ସୁତାତାତୋ+ ଭାବୋ+ ଅପି)=

ଝିଅ (ସୁତା) ଓ ବାପ (ତାତ) ଭାବରେ (ଭାବୋ) ହିଁ (ଅପି);

ନିଶ୍ଚେଷ= ନିରୁପାୟ;

ଚକ୍ଷୁରାଗ= କଳ୍ପଳ;

ଆନେ= ଅନ୍ୟକୁ (ଦୁଇ ବାପକୁ);

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୨୪୦୪୦୪୦୪୦୪

L. Kabi

202404040404

ଦୃଷ୍ଟ ବିକଟୋଜ୍ଜଳ ଅନଳ ପଥ ପାରେ
ଆଶିଷର ଓଦନ ଝରେ ଅଧରଧାରେ ।
ତେଜ କବି ବିଭ୍ରମ- ବିମିଶ୍ର କଟୁଭାଷା
ଜାଗୁ ତବ ନିର୍ଭ୍ରମ ସୁଶବ୍ଦପଦଦିସ୍ତା ॥

ଦୃଷ୍ଟ= ଦିଶୁଛି; ବିକଟ-ଉଜ୍ଜଳ= ବିକଶିତ ଓଡିଶା; ଓଦନ=
ଜଳ; ବିଭ୍ରମବିମିଶ୍ର= ତୁଟିମିଶ୍ରିତ; ନିର୍ଭ୍ରମ= ତୁଟିରହିତ; ପଦ=
କବିତାର ପଦ; ଦିସ୍ତା= ଦେଇ ଯିବା ଇଚ୍ଛା!

ଛନ୍ଦ: **ବରସୁନ୍ଦରୀ** ପ୍ରସ୍ତାରେସ୍ଥାନ 14/3823

(ନାମାନ୍ତରେ ଇନ୍ଦୁବଦନା, ଚନ୍ଦ୍ରବଦନା)

ସୂତ୍ର: ଛୌ ସ୍ତୌ ଗୌ (ପିଙ୍ଗଳସ୍ୟ)

ଭୋ ଜସନକାର ଗଗ ଇନ୍ଦୁବଦନା ସ୍ୟାତ୍ (ବାଗୁଲୁଭେ) ଗଣ:

ଭ ଜ ସ ନ ଗୁଗୁ ବର୍ଣ୍ଣ: SII ISI IIS II SS

by **L. Kabi** 202604210802

=====

କବିତା: ସୁଷୁପ୍ତିଗର୍ଭରୁ ଛନ୍ଦ: ନିଷେବିତା

14 -vp /9526 ଯତି: 8, 6

ଗଣ: ଜଗଣ ଭଗଣ ଡଗଣ ରଗଣ

ବର୍ଣ୍ଣ: 121/211/22•1/212+21 (14)

=====

ନିଶଢ଼ ଶର୍ବର, ନିଦ୍ରା-
ସୁଷୁପ୍ତି ଗର୍ଭରୁ ପୃଥ୍ଵୀ
ବିଶ୍ଵନ୍ୟ କର୍ବଟ, ଚିନ୍ତା-
ନିଶା ଗଡେ ମରି ପାରେ

ନିମଗ୍ନ କାନ୍ତାର
କରେ ମୃଦୁଶ୍ଵାସ
ବିଦଗ୍ଧ ସଞ୍ଚାର
ମହାବଳୀ ଆଶ ॥1

କି ଲାଗି ଏ ତରୁପତ୍ର
ସତେ ନ ପାହିବ ରାତ୍ରୀ
କି ଲାଗି ଏ ମୃଦୁ କଞ୍ଚ
ହୁଏ ପ୍ରତେ ନିଶି ଅନ୍ତେ

ପ୍ରଭୀତ ଏ ରାତି
ନ ହେବ ଉଦ୍ୟୋତ ।
ପ୍ରବାହ ସଂପ୍ରାପ୍ତି
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଉପାତ ॥2

ଉଦ୍ୟୋତ= ଆଲୋକ;

ବିନିଦ୍ର ଚାହିଁଛି ଆଶେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧ୍ଵଂସ ପୂର୍ବେ
ସର୍ବେଶ୍ଵରୀ ସାଧନମାର୍ଗେ
ନିରାପଦେ ରଖୁ ପାରେ

ତୁ ନେତ୍ର ଉନ୍ମେଷି -
କିଏ ଗୁଣୀ ପୁତ୍ର
ସଭିଜ୍ଞ ଆଶ୍ଵେଷି
ସମଗ୍ର ସଂସାର ॥3

Kabi 20221203

ସୁସାହିତ୍ୟର ମୂଳମନ୍ତ୍ର

ଶୈଶବେ ସାହିତ୍ୟ ଯାହା ବି ପଠିତ
ଭୁଲିଗଲେ ସେ କି କବି,
ଭାଷାଶୁଦ୍ଧି କରି ଉଚ୍ଚଭାବ ଧରି
ପ୍ରୀତିପ୍ରଦ ଆଙ୍କ ଛବି ।
ଅକ୍ଷରାୟୋଜନ ଶିଶୁବ୍ୟାକରଣ
ଜ୍ଞାନ ଯାଇଥିଲେ ଭୁଲି,
ପଠିତପାବନ ଠୁଙ୍କିଦେବେ ଧନ
କାନମୁଣ୍ଡ ଯିବ ଫୁଲି ॥ 01

ସେ ଭଳି ପାହାର ନ ହେଉ କାହାର
ଆହାର ବିଧାତାଠାରୁ,
ଗୋରୁଗଧପ୍ରାୟେ ଯେ କୁଟାଣ ଖାଏ
ରକ୍ଷୀଠୁ ପକେଟମାରୁ ।
ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଲାଠି ବଞ୍ଚିଛି ଯାହାଠି
ସେ ଜାଣେ ତା କେତେ କାଟେ
ଭୋଗିଲେ ଜାଣିବ ତୁମେ ବି ଭଣିବ
ଯିବି ନାହିଁ ମନ୍ଦ ବାଟେ ॥ 02

ଖଣ୍ଡା ବଦଳରେ ଦଣ୍ଡା ଧରି କରେ
ସମରେ କି ବୀରପଣ
ଶିରସ୍ତ୍ରାଣ ନାହିଁ ହାଣ୍ଡି ଓଲଟାଇ
କି ବା ମସ୍ତକରକ୍ଷଣ ।
ଡ୍ରୋନ୍ ତୋପ କମାଣ ବଦଳେ କି ଧନ
ଗୁଲେଲ୍ ଯୋଗେ ହେବ ଯୁଦ୍ଧ,
ପାଉଁଶ ସାହିତ୍ୟ ଗଢୁଅଛି ନିତ୍ୟ
ବାକ୍ୟ ଯଦି ନୁହେଁ ଶୁଦ୍ଧ ॥ 03

ସୂତ୍ରବିହୀନ ରକ୍ଷାବନ୍ଧନ

ଏହି ସାନ ଭାଇ

ମୋ ଆଙ୍ଗୁଠି ଖାଇ

ରାତି ଯାକ ପାଇଁ ଆଉ ମୋ ପରିତଃ,

ହେଲେ କାଲି ବଡ଼

ଏ କୁନି ମାଙ୍କଡ଼

ମୋ ଜୀବନଝଡ଼ କରିବ ଦୂରିତ ॥ ୧

ନାହିଁ ସିନା ରାକ୍ଷୀ

ତାର ମନଲାଗୁ

ହାତ ମୋର ଚାଖୁ ହେବ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ,

ବେନି ସୁତସୁତା,

ହୃଦେ ଥିଲେ ଗୁଳ୍ମା

ରେଶମର ସୂତା ନିରର୍ଥ ନଗଣ୍ୟ ॥ ୨

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୮୦୪୧୦୧୦

ସେ କବିତା ମରିବନି କେବେ

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ମୋ ଆଖିର ଲୁହଧାରା

ତୁମ ବନ୍ଧେ ଟଣିଲା ଯେ ରେଖା

ଜିନ୍ଦଗତୀ ହେବନି ତା'

ଇତିହାସେ ନ ରହିବ ଲେଖା ।-୧-

ମୋ ଅନ୍ତର ବ୍ୟାକୁଳତା

ଛୁଇଲା ଯେ ହୃଦୟ ତୁମରି

ଜାଣିବେନି କେହି ତୁମ

ଅଶ୍ରୁ ତହୁଁ ଝରିଲା କିପରି । -୨-

ତୁମ ପାଇଁ ବସି ଖାଲି

ରଚିଯିବି ଅସଂଖ୍ୟ କବିତା,

ଯିବା ଆମେ, ରହିବ ସେ -

ମିଳନର ଅବିନାଶୀ ଚିତା । -୩-

ସେ କବିତା ଗାଇବ ଯା'

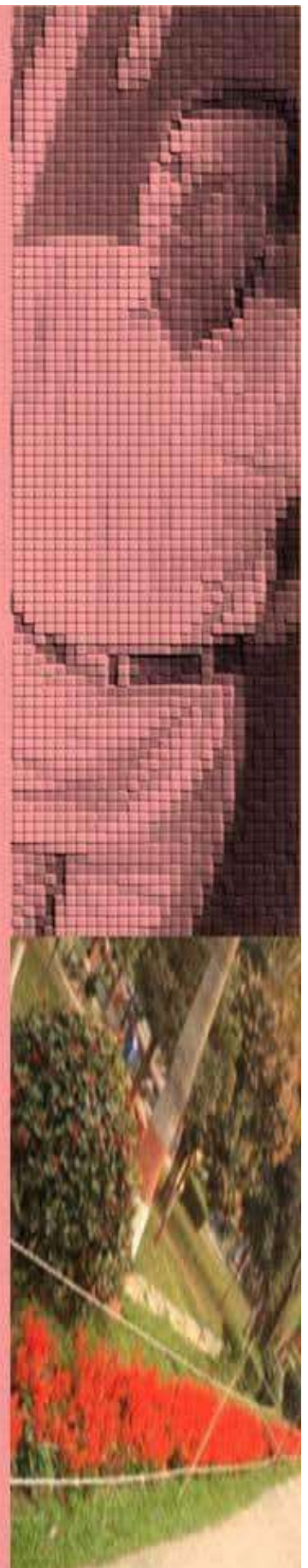
ନ ପାରିବ ପୋଛି ତା' ସମୟ

ଆମ ପ୍ରେତବନ ପରେ

ବହୁ ଯେତେ ବିଷ୍ଣୁତ ମଳୟ ।-୪-

୨୨ ଅପ୍ରିଲ ୧୯୭୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ସେଇ ସ୍ଵପ୍ନଟି କୁହ

(ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି ୨୦୧୭୦୭୦୩-୧୦୩୦)

ସେ କଥା କହନା କରି ଆନମନା
ଯେ ଦିଏ ଆଖିରେ ଲୁହ
ଯେଉଁ ସ୍ଵପ୍ନଟି ଦେଖିଲ ଏ ରାତି
ସେଇ ଗନ୍ଧଟି କୁହ ॥ ୧ ॥

ଯେଉଁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଆଖି ପତା ଥରେ
ଓଠରେ ଉଛୁଳେ ହସ
ମୁଖମଣ୍ଡଳେ କମ୍ପନ ଖେଳେ
ସେଇଥିରେ ଅଛି ରସ ॥ ୨ ॥

ଯେଉଁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ବନ୍ଧ କୁହରେ
ସନ୍ଦନ ଯାଏ ଖେଳି,
ସ୍ଵପ୍ନ ଶିହରେ ମାଟି ଗନ୍ଧରେ
ମଧୁ ମୁଚ୍ଛନ୍ନ ମେଲି ॥ ୩ ॥

ରାତି ଯାଏ ବିତି, ସେଇ ସ୍ଵପ୍ନଟି
ଦେଖିଲ କି ନାହିଁ କୁହ;
ଯଦି ଦେଖି ନାହିଁ କଥା ମାନି ଯାଅ,
ଆଉ ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଶୁଅ ॥ ୪ ॥

ସ୍ଵପ୍ନରେ କବି ଦେଖି ନୁଆ ଛବି
ଲେଖିବ ନୂତନ ତାନେ
ମଦିରାମଧୁର ଗୁଞ୍ଜନ ଗୀର
ଦେଇ ଯିବ କାନେ କାନେ ॥ ୫ ॥

ସ୍ମୃତି ଓ ଆଧୁନିକ କବି

ସ୍ମୃତି କାହା ଚିତ୍ତାକାଶେ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରିକା,
ଭୀମରୂପ କାହା ପାଶେ ଘନ ବିଭୀଷିକା ॥୧
କିଏ ଦେଖେ ସ୍ମରଣରେ ମଧୁରମିଳନ;
କେ ଶୁଣେ ବିଧୁର ସ୍ୱରେ ଆକୁଳ କ୍ରନ୍ଦନ ॥ ୨

୨୦୨୦୦୭୩୦୧୭୦୦

କି ଲେଖିବେ କବିକୁଳ ବିଚାରି ବିକଳେ,
"ସ୍ମୃତି ଏକ ରୂପାଙ୍ଗନ" ଲେଖିଲେ ସକଳେ ॥୩
ଗ୍ରାମେଗ୍ରାମେ ପୁରେପୁରେ କବିଙ୍କ କୁଟୀରେ,
ଚାଲିଅଛି ରୂପାଙ୍ଗନ- ଗଢା ଧୀରେଧୀରେ ॥୪

୨୦୨୦୦୭୩୦୦୦୩୫

ସୁମିଳିଙ୍ଗ ବାଚକ ସ୍ମୃତି- ଶବ୍ଦ କହେ ପାଠ,
ବହି ନ ଦେଖନ୍ତି କବି, ନ ବସିଲେ ଛାଟ ॥୫
ଜଣେ ଯା ଲେଖିଲା ସର୍ବେ ଚାଲିଲେ ଉତାରି,
କବି ନ ଭାବିଲେ ଜନ୍ମ ପୁରୁଷ କି ନାରୀ ॥୬

୨୦୨୦୦୭୩୦୨୩୧୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ସ୍ମୃତିମଧୁ

ନ ବାଜୁ ମୋ ପାଶେ ଶଙ୍ଖ ଶିଙ୍ଖା ଭେରୀ ତୁରୀ,
କେହି ତ ପ୍ରବାସେ ମୋ ଲାଗି ମରୁଛି ଝୁରି । ୧
ନ ଆଉ ଏ ଘରେ ପୁଲ ସଜ୍ଜା ଜାତି ଜାତି,
ସେ ତ ଉଜାଗରେ ମୋ ଲାଗି ବିତାଏ ରାତି । ୨
ମୋ ପାଶେ ନାହିଁ ତ ପ୍ରେମସିନ୍ଧୁ ସମୀରଣ,
କରୁଥିବ ମିତ ଗୀତ ମୋର ଗୁଞ୍ଜରଣ । ୩
ଜାଣି ଏ କାନନ ପତ୍ରପୁଷ୍ପପକ୍ଷୀହୀନ,
ଥିବ ତା ଆନନେ ଅଶ୍ରୁସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଚିହ୍ନ । ୪
ନ ଥିଲେ ଲିଖନ ସେ ହେବ ମୋ କୁଳବଧୂ
ବିତୁ ଏ ଜୀବନ ଆହରି ସେ ସ୍ମୃତିମଧୁ । ୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯-୦୭-୧୮/ ୨୦:୩୫

07/39 କବିତା: ସ୍ରୋତବତୀଧାବିତା

ସମସ୍ତଙ୍କ: ଲୀଳା (କଳ୍ପମୁଖୀ - vv)

ଭଗଣ ତଗଣ + ଗୁ ବର୍ଣ୍ଣ: 211/221 + 2 (7

=====

ସେତୁର ଶେଷେ ସିନା

ଆସିଛି ରେଖାରଥୀ,

ଶେଷ କି ଜାଣେ କଦା,

ସ୍ରୋତବତୀ ବାର୍ବତୀ ? 1 ॥

ସେତୁ= ପୋଲ, ବ୍ରିଜ୍; ରଥୀ= ଯାନ;

ରେଖାରଥୀ= ଟ୍ରେନ୍; ବାର୍ବତୀ:: ନଦୀ;

ଭେଟିବ ରତ୍ନାକରେ,

ନିର୍ଝରଧାରା ବହେ;

ପ୍ରେମ ବିମତ୍ତା ଯିଏ,

କା ବଚନେ ସେ ରହେ? 2 ॥

ରତ୍ନାକର= ସମୁଦ୍ର;

ଲଙ୍ଘିଛି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସେ

ଭୂରିଣ ଯାତ୍ରାପଥେ,

ହାରି ନ ଯାଇ କ୍ରମେ

କଣ୍ଠକ ନାନାମତେ । 3 ॥

ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ= ବାଧା, ବିଘ୍ନ; ଭୂରିଣ= ନିନାବିଧ;

କ୍ରମେ= ଅତିକ୍ରମ କରେ;

ଭୀତି ନ ପାଏ ଜମା

ଦେଖୁ ଶିଳା ବର୍ତ୍ତନେ,

ଶାନ୍ତି ନ ହେଲେ ତୃଷା

କ୍ଷାନ୍ତି ନ ନେବ କ୍ଷଣେ । 4 ॥

ବର୍ତ୍ତନ= ରିସ୍ତା; କ୍ଷାନ୍ତି= ନିବୃତ୍ତି;

ସ୍ରୋତର ଆଦ୍ୟନ୍ତ କେ

ଜାଣି ନ ପାରେ ଲବେ;

କେବଳ ସେ ତା ବୁଝେ

ଯେ ବିହରେ ଆର୍ଜବେ । 5 ॥

ଆର୍ଜବ= ନିଷ୍ଠା, sincerity;

ବାଣୀପୁତ୍ର 202204192257

ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁ କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛୁ ରେ?

ମୁଁ ତ ଅଛି ପାଶେ ପାଶେ
ତୋ ହିତ ଦେଖିବା ଆଶେ;
କହ ଧନ କାନ୍ଦିଲୁ କି ପାଇ,
କିଏ
କହିଲା ମୁଁ ଏ ଜଗତେ ନାହିଁ ?-୧

ବହୁ ଦିନ ଅଛି ବାକି,
ତୋ ହାତ ପରଶା ତାଖି
ଦେଖିବି ମୁଁ ତୋର ବାହାଘର,
କେତେ
ଝଟକିବ ତୋ ସାଥେ ତୋ ବର ॥ -୨

ଦେଖିବି ତୋ ଶାଶୁଘର,
ତହୁଁ ଶରଧା ଆଦର
ଝରଝର ଝରିବ ତୋ ପରେ;
ମୋତେ
ଚିଠିରେ ଲେଖିବୁ ଥରେ ଥରେ ॥ -୩

ହେବେ ତୋର ପୁଅଝିଅ,
ଯତନେ ରଖିବୁ ଧୂଆଁ
ସୁନା ଦେହ ନ କରିବୁ ଚୂନା,
ଖୋଲା
ମନ କେବେ ନ କରିବୁ ଉଣା ॥ -୪

ହସ ମଜା କଥା କହି
ସହଳ ଯିବୁ ରେ ଶୋଇ
ନ ଦିଶୁ ସେ ଅଲୋଡ଼ା ସପନ,
ସଦା
ସୁଖଭରା ହେଉ ତୋ ଶୟନ ॥ -୫

ସକାଳୁ ଉଠିବୁ ଯେବେ
ମନ ହେଲେ କେବେ କେବେ
ମୋ ସାଥେ ଗପିବୁ ବସି ବସି;
ତୋତେ
ଭାଳି ଦେବି ଆଶିଷ-ସରସୀ ॥ -୬

ଲଲାଟମୁ କବି

୦୧-୦୯-୨୦୧୭ (୧୫-୦୩)

ସ୍ଵପ୍ନଗର୍ଭା ସମ୍ବୋଧିନୀ

ମିଳିଛି ଅମୃତ୍ୟ	ଗଳାମାଳି ତୁଲ୍ୟ	ଲଳିତା କଳିକାଟିଏ;	
ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତର	ସେ ହେଉ ନିଜର	ତା ପରି ନ ଥିବ କିଏ	୧
ପାରିଜାତ ପୁଲ	ସେ ଅମୃତମୃତ	ବିରଳ ସରଗ ଦେଶେ,	
ଅତି ପାଶେ ଥରେ	ମିଳନ୍ତା ସତରେ	ପ୍ରେମକନ୍ୟା ହେମବେଶେ	୨
କହନ୍ତା ମୋ କାନେ	ତା ମଧୁ ଆନନେ	ସଦା ଥିବ ତୁମ ସାଥେ,	
ବରଷାଝଡରେ	ଶିଶିରଜାତରେ	ଗ୍ରୀଷମନିବାସପାତେ	୩
ପ୍ରଭାତେ ବାସରେ	ଦିବସନାଶରେ	ଦୁଷ୍ଟକାଶ ଦୋଷାଗମେ;	
ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ଠୁରେ	ନିରନ୍ତ୍ର ଶର୍ବରେ	ଶିଖାସ୍ତନ ଉଷାୟନେ	୪
ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର	ଥିବି ମୁଁ ତୁମର	ତୁମ ସାଥେ ବସୁନ୍ଧରେ	
ଉତ୍ତାଳ ସାଗରେ	ମଉ ଜଳଧରେ	ନିରମୁଦ ନୀଳାମ୍ବରେ	୫
ମୋ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭା	ଜଗତଦୁର୍ଲଭା	ପ୍ରେମ-ଉର୍ମି-କଲ୍ଲୋଳିନୀ	
ନିଃଶୂନ୍ୟ ଜୀବନେ	ନିୟୁତ ଦହନେ	ସ୍ଵପ୍ନଗର୍ଭା ସମ୍ବୋଧିନୀ	୬
ନିୟତି ନିୟମ	ବିମତି ବିଷମ	ପରାତ୍ମମୁଖ ଅବକାଶେ;	
ସତେ କି ଜୀବନ	ହେବ ସମାପନ	ପରସ୍ପର ପରବାସେ	୭

ହେମ= ସୁନା; ଦିବସନାଶ= ଦିନଶେଷ; ଦୁଷ୍ଟକାଶ ଦୋଷା= ଅନ୍ଧାରିଆ ସଞ୍ଜ;
ନିଷ୍ଠୁର= ରାତି; ଶର୍ବର= ଅନ୍ଧକାର; ଶିଖାସ୍ତନ= କୁକୁଡାତାଳ; ବଲ୍ଲଭ= ପ୍ରେମିକ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୫୨୯୦୩୫୧

ହଜିଲା ପ୍ରେମକବିତା

କେତେ ଗୀତ ଲେଖା ଥିଲା ସୁବନ୍ତୁ ପଠାରେ
ବନ୍ୟାଜଳ ଆସିବାରେ ଯାଇଛି ଉଭେଇ ।
କିଏ ଲେଖି ଥିଲା କିଛି ସଉଦା ଚିଠାରେ
ସାଙ୍ଗରେ ଖଣ୍ଡିଆଭୂତ ନେଇଛି ଉଡେଇ ॥ 1

କବିତା କେ ଗୁନ୍ଥିଥିଲା ସିଲେଇ ସୁତାରେ
ଠୁଙ୍ଗାବାଲା ନେଇ ତାକୁ ସାରିଲାଣି ବିକି ।
କେତେ ମିଠା ପ୍ରେମଗୀତ ପ୍ରେମିକାଖାତାରେ
ବାପା ଭାଇ କରି ଦେଲେ ଚିରି ଟିକି ଟିକି ॥ 2

କିଏ ତା ବିରହଜ୍ୱାଳା ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି
ରାତି ସାରା ଆଖି ନୀରେ ଭିଜାଇ ଭିଜାଇ ।
ଚମକି ଭାବୁଛି ଏ କି କଲି ନ ବିଚାରି
ପ୍ରେମଗୀତି ଶେଷସ୍ଥୁତି ଦେଲି ମୁଁ ହଜାଇ ॥ 3

ପ୍ରେତ ବି ଖୋଜି, ନ ପାଇ ପ୍ରେୟସୀକୁ ତାର
ଲେଖି ଥିଲା ପ୍ରେମଗୀତ ଶୂନ୍ୟକଳେବରେ ।
ହଜି ଗଲା ଜଳସ୍ରୋତେ ଅଙ୍କା ତାର ଗାର
ଯା ଲେଖିଲା ସମୀରଣେ ମୁକ୍ତ ଅନମ୍ବରେ ॥ 4

ଏହି ପରି ହଜି ଅଛି ଗ୍ରନ୍ଥ ପରେ ଗ୍ରନ୍ଥ
ଯେବେଠାରୁ ଲେଖିଲାଣି ମନୁଷ୍ୟ କବିତା ।
ଠୁଳାଇଲେ ହୁଆନ୍ତା ସେ ପର୍ବତ ପର୍ବତ
ଯହେ ରଖ ଲେଖା ତବ ତତୟବନିତା ॥ 5

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202514262125

ହରି ଆସ ଛନ୍ଦ: 10/192

ଗଣ: ନନର ଗଃ

ବର୍ଣ୍ଣ: 111/111/212+2

ହରିତ ବନର	ରୁକ୍ଷମାଳେ
ହରି ତବ ନର	ରୁକ୍ଷ କାଳେ ।
ବନଜ-ରଜନ-	ବାସ ଆସ
ବନଝର-ଜନ-	ବାସ ପାଶ ॥୦

ରୁକ୍ଷମାଳ= ବୃକ୍ଷରାଶି; ରୁକ୍ଷ କାଳ= କ୍ରୁର
ସମୟ; ବନଜରଜନ= ହଳଦୀରଞ୍ଜିତ;
ବାସ= ବସ୍ତ୍ର; ବନଝରଜନ= ଝରଣା କୂଳିଆ
ଲୋକ; ବାସ= ଘର;

L. Kabi 202411011111

ହର୍ମ୍ୟାଙ୍ଗନ

ଏ ବକ୍ତ୍ରେ ବା ଚଳଦଳ ବିକଶେ
ଏ ପଦ୍ମେ କି ଭ୍ରମରଜ ବିଳସେ ।
ସଂସ୍ଥା ନିଷ୍କାରଣ ତବ ତରୁଣୀ
ମିଥ୍ୟା ସାରା ପରିସର ସରଣି ॥

ବକ୍ତ୍ରେ = ସମ୍ବୋଧନ;; ଚଳଦଳ = ଅଶ୍ରୁ;
ପରିସର = ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ; ସରଣି = ଜଳକ୍ଷେତ୍ର;

by LKabi 202412231123

ଛନ୍ଦ: ଭ୍ରମରବିଳସିତମ୍ ମୃତ୍ୟୌ ନୃତ୍ୟେ ଗ୍

SSS SII III IS

LKabi 2024-12-23/11:23

ହସ ଶଳା

ଦକ୍ଷପ୍ରଜାପତି ଛେଳି ଶିବଙ୍କ ଶୁଶୁର
ତାକୁ ହାଣି ଖାଇବାକୁ ରହିଥା ଆତୁର
ଏହି ସିନା ଭକ୍ତିଭାବ ଦୟାନିଦର୍ଶନ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସମକ୍ଷେ ଧର୍ମନିଷ୍ଠାପ୍ରଦର୍ଶନ । 1

ସିଂହବାଘ ଦୁର୍ଗାମ୍ବିକା ମାତାଙ୍କ ବାହନ
ମାର ନର ସେ ଜୀବଙ୍କୁ ଘେରାଇ ଅରଣ୍ୟ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଅବତାର ଜଳଚର ମୀନ
ତତଲା କଡାରେ ଜିନ୍ଦା ଭାଜ ପ୍ରତି ଦିନ । 2

ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଅଛି ଏକ କୂର୍ମ ଅବତାର
ଖାଇବୁ ଦର୍ଶନମାତ୍ରେ କରୁଥା ସଂହାର
ସବୁ ସାରି ଶୁଣାଇବୁ ପୁରାଣକାହାଣୀ
ଭୂତ ପ୍ରେତ ନିଶାଚର ପିଣାଚ ତାହାଣୀ । 3

ବଳରାମ ହଳଧର ଅନ୍ୟ ଅବତାର
କଳାବିଧାନରେ ମାର ତାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରହାର ।
କରୁଥାନ୍ତୁ ପଥଧାରେ ତାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନ
ଶୀତରାତି ପାଣି ଛାଟି କର ବିତାଡନ । 4

ଲଗାଇ ଦେ ହିନ୍ଦୁ-ମିଆଁ ବିଭେଦ କନ୍ଦଳ
ଜିତି ଯିବୁ ନିର୍ବାଚନ - ଅନାୟାସ ଫଳ
ବୁଦ୍ଧ ପଣ୍ୟ ଉପାଦାନ ଶିକ୍ଷା ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଗତି
ଧର୍ମ ନାମେ ଖାଲି ପେଟେ ନାଚ ମୂଢମତି । 5

ଅନାହାରେ ଶୁଖି ପିତା ହେଲାଣି ଆତୁଲ
ଉଡଉଥା ଧର୍ମଧ୍ବଜା - ଦୁଟାଣୀ ଅତୁଳ ।
ହସି କହୁଥୁବୁ ମୋତେ ଲାଗୁଛି ବଢିଆ
ହସ ଶଳା କହି ଯମ କେଞ୍ଚିଲା ଭଳିଆ । 6

ହେଉ ଥା ଦୁନିଆ ଦାଣ୍ଡେ ନିତି ଲୋକହସା
କହିବ ଗୋଦିମିତିଆ - ମିଳୁଛି ପ୍ରଶଂସା ।
ବିଶ୍ୱସାରା ପକାନ୍ତୁ ତୋ ମୁଖ ସାରା ଛେପ,
ଘୋଡାଇ ଗୋଦିମିତିଆ ମାରୁଥାଉ ଲେପ । 7

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ହ 202308071007

ହାତୀ ଓ ମୌସା

ଛନ୍ଦ: ଉପେନ୍ଦ୍ରବନ୍ତା (ଜତଜା ଗୟାଗୁମ୍ଫା)
121/221/121+22

କରୀନ୍ଦ୍ର ପାଦେ ମକରନ୍ଦ କାନ୍ଦେ
ଯଥା ନିଜ ପ୍ରାଣର ସନ୍ନ ଆଶେ ।
ମଥା ଫଟାଏ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏବେ
ତଥା ଚ ମୌସାଙ୍କର ନାଗ ଫାଶେ ॥1

କରୀନ୍ଦ୍ର = ଗଜରାଜ; ମକରନ୍ଦ = ପଦ୍ମ;
ସନ୍ନ = କ୍ଷୀଣ; ମୌସା = ଏକ "ସ୍ୱପ୍ନୋଷିତ
ଅଯୋନିସମୂତ" ବାଈଆ ବୁଢ଼ା;

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି 202411272150

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

ହେଉଥିଲେ ସବୁ କାମ

ଚିଠିରେ ଚିଠିରେ

କି ଲାଗି ବୁଲନ୍ତା ଯମ

ମଇଁଷି ପିଠିରେ ॥ ୧

ଚିଠି କଲେ ଲୁଚି ଜନେ

ନିରେଖୁବେ ମଜା,

ଏ କଥା ଭଲକି ଜାଣେ

ମରଣର ରଜା ॥ ୨

ତେଣୁ ସେହି ଶୂନ୍ୟଦେହୀ

ଗହନ ରାତିରେ

ଆୟୁ ଶେଷେ ମାଡି ବସେ

ମଣିଷ ଛାତିରେ ॥ ୩

ବାଣୀପୁତ୍ର

ସାରା ବର୍ଷେ ତିନିଶହ ପରେ ପଞ୍ଚଷଷ୍ଠି ପ୍ରକାରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାନେ ଉପଗତ ହୁଏ ଏକ ସଦ୍ୟସ୍ନ ବର୍ଷ ।
କେତେ ତାହା ସ୍ମରୁଥିବ କିଏ, ସ୍ମରଣେ ରକ୍ଷଣାର୍ଥ
ପଞ୍ଚୀକାରୀ ରଖି ଭଲ ଜଣେ ହେବି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟେଶ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାନ= dawm; ସଦ୍ୟସ୍ନ= new;
ପଞ୍ଚୀକାରୀ= clerk; କାର୍ଯ୍ୟାଳୟେଶ= officer;

ଛନ୍ଦ: ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତା

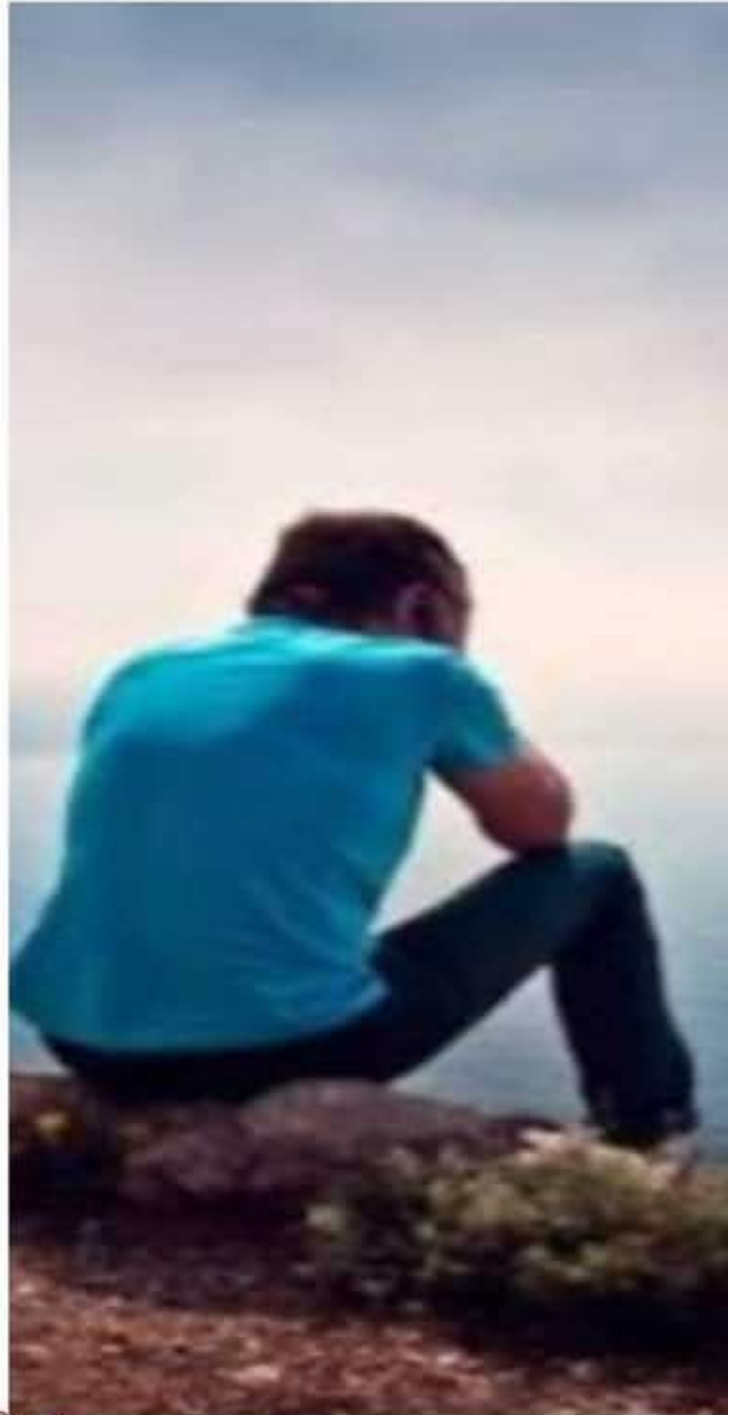
ସୂତ୍ର: ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତାମୁଧୁରସନଗୌର୍ମୋ ଭନୌ ଚୌ ଗୟୁଗ୍ମନ୍
SSS SII III SSI SSI SS

L Kabi

202604141822

.ହେବି କି ବୈରାଗୀ.

ଲେଖୁ ବସିଗଲେ ମେଦିନୀ ଦୋହଲେ
ମାଟି ଖସେ ପାଦତଳ,
ଉଠିଲେ ଆକାଶେ କୋଟିଏ ଆଭାସେ
ଦୁଃମତ ଖଦ୍ୟୋତ ଦଳ ।୧
ମୋ ଗୀତି ମଞ୍ଜରୀ ସେ ପ୍ରୀତି ବଲ୍ଲରୀ
ଆଗ ପରି ହୁଏ ନାହିଁ!
ସେଲାଗି କି ପ୍ରିୟା ଏତେ ଅମାନିଆଁ
ଧରାଛୁଆଁ ଦିଏ ନାହିଁ ।୨
ଲାଗେ ଅରେଅରେ ବସି ମୋ ପାଶରେ
ଅଛି ମୋ ଅଭିସାରିକା;
ନୟନ ଉନ୍ମେଷି ଚାହିଁଲେ ଅନ୍ତେଷି
ମିଛ, ସବୁ ପ୍ରହେଳିକା ।୩
ଆଉ କେତେ କ୍ଷଣ ବାକି ଏ ଜୀବନ
ଏ ଭାବେ କି ଯିବ ସରି?
କେବେ ଦିବ୍ୟଭୂଷା ମୋ ପ୍ରେମ ମଞ୍ଜୁଷା
ଲେଉଟିବ ସୁନା ପରୀ ।୪
କି ଅବା ତା ଲାଗି ହେବି ବଇରାଗୀ
ଜାଗି ଜାଗି ବିଭାବରୀ?
ନ ଥିଲେ ସେ ଭାଲେ କି ଭାବେ ସଂସାରେ
ସ୍ୱଭାବେ ବାହିବି ତରୀ?୫

.ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି. .୨୦୧୮୦୭୩୧୧୮ ୪୯.

ହେମନ୍ତ କାଳେ ଯଥା 021

ବାଗ୍ନେବାଙ୍କ ନିବାସ ହେଉ ବଦନେ
ସନ୍ତାଣେ ପଦ ତୋର କେଶବ ନିଜେ
ସୁସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରଭବେ ସମନ୍ତ ରଖୁ ସେ
ମର୍ମେ ଥାର ସୁଶବ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣକବିତା

ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଅନ୍ତଃସୁଲେ
ଯହେ ଚଳାନ୍ତୁ ପ୍ରିୟେ ।
ଚିତ୍ରେଣ ବସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜଳେ
କଲ୍ୟାଣବାଞ୍ଛାଟିଏ ॥ 1

ଚିତ୍ରେଣ= ଚନ୍ଦ୍ର; ଅଞ୍ଜଳ= ବସ୍ତ୍ରର ଶେଷାଂଶ;

ବାଣୀ ତୋହର ଥାର ଲୋକହିତରେ
ବିଦ୍ୟା ତୋ ନିପୁଣା ପ୍ରିୟେ ରହୁ ସଦା
କର୍ମେ ସ୍ନେହ ତଥା ଦୟାସମୃଦ୍ଧୟେ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠଶ୍ରେଷ୍ଠଗୁଣପ୍ରଣସ୍ତି ଲଭୁ ଥା

ପ୍ରଜ୍ଞାନଳପ୍ରୋଦ୍ଧିତା
ସତ୍ୟାର୍ଥସଂଶ୍ଳେଷଣେ ।
ସ୍ୱର୍ଗାଙ୍ଗନାତୁଲ୍ୟତା
ସଂନମ୍ରବାକ୍ୟାର୍ପଣେ ॥ 2

ସଂଶ୍ଳେଷଣ= ଏକତ୍ରୀକରଣ; 202512081130

ତୋ ଆୟୁ କ୍ରମଶଃ ବହୁ ପ୍ରିୟତମେ
ବର୍ଦ୍ଧିଷୁ ପ୍ରିୟତା ଲଭ ପ୍ରତିପୁରେ
ପାପିଷ୍ଠଙ୍କର ଭୀତିବର୍ଦ୍ଧନ ତୁ ହେ
ବିଦ୍ରେଷୀ ତବ ନାଶ ଯାନ୍ତୁ ସକଳେ

ହେମନ୍ତଭୌତୀ ଯଥା
ହେମନ୍ତଖଦ୍ୟୋତବତ୍ ।
ହେମନ୍ତବାରୀ ଯଥା
ହେମନ୍ତକାନ୍ତାରବତ୍ ॥ 3

ଭୌତୀ= ରାତ୍ରି; ଖଦ୍ୟୋତ= ସୂର୍ଯ୍ୟ; ବାରୀ= ଜଳ; ବିଦ୍ରେଷୀ= ଶତ୍ରୁ; କାନ୍ତାର= ପଦ୍ମ;

ସାକ୍ଷାତ୍ କଳ୍ପଲତା ହୁଅ ସୁଭୁବନେ
ନିତ୍ୟ ସ୍ତୈର୍ଯ୍ୟଧରା ମହୋଦଧିବରା
ତର୍କେ ଧୀରମନେ ବିଚାରି ବଚନେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ହୁଅ ସର୍ବକାଳବଳୟେ

ବିଦ୍ୟୋଜ୍ଜ୍ୱଳା ଶିଳ୍ପିନୀ
ତୁଲ୍ୟା ସୁମାର୍ଗେ ରତା ।
ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟସଂବର୍ଦ୍ଧିନୀ
ସୌଧର୍ମ୍ୟ-ନିର୍ବିରୁଦ୍ଧା ॥ 4

ବିଦ୍ୟୋଜ୍ଜ୍ୱଳା= ବିଦ୍ୟାରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା; ଶିଳ୍ପିନୀ= କଳାକାରିଣୀ; ମହୋଦଧିବରା=
ସମୁଦ୍ରର ସ୍ତ୍ରୀ ନଦୀ; ବଳୟ= ଅଞ୍ଚଳ; ସୌଧର୍ମ୍ୟ= ସାଧୁତା; 202501101010

ଶିରେ ସିନ୍ଦୂରାଭା ତିମିର ଘନକେଶେ ଦୁଧିହରା
ମୁଖଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ଯା ମଧୁଚିତ୍ରେ ଧରି ରଖେ ।
ସଦା ପ୍ରଜ୍ଞାଦୀପ୍ତା ରହୁ ତୁ ନିଜ ବିଦ୍ରୁଷିବିଭବେ
କୃତାର୍ଥ ପ୍ରାଣେ ବ- ଞ୍ଜିବି ମୁଁ ତବ ସିନ୍ଦୂର ଝଲକେ ॥ 5

ତିମିର= କଳା; ବିଦ୍ରୁଷ= ବିଦ୍ରୁଷା; 202512112007

ଦୋଷା ତୋହର ପାର ଶକ୍ତି ବିପଦେ
ମେଧା ସୁକ୍ଷ୍ମ ଜଳେବରେ ବ୍ୟବସିତା
ସଜ୍ରାମେ ରହି ଶକ୍ତି ନିତ୍ୟ ହୁଅ ଯା
ସର୍ବବ୍ୟାପକ ହେଉ ଶୌର୍ଯ୍ୟ ଲଳନା

ପାଶୀ ଯଥା ପ୍ଲାବନେ
ଦୁର୍ବା ମରୁତାବନେ ।
ସଂସାର ସମ୍ମୋହିନୀ
ହେ ସର୍ବସନ୍ଦର୍ଶିନୀ ॥ 6

ଦୋଷା= ବାହୁ; ପାଶୀ= ପଥର; ପ୍ଲାବନ= ବନ୍ୟା; ମେଧା= ଧୀମତ୍ତା; ଦୁର୍ବା= ଦୁବ;
ମରୁତ+ ଧାବନ= ବାୟୁପ୍ରବାହ; ଶୌର୍ଯ୍ୟ= ବୀରତା; ସନ୍ଦର୍ଶିନୀ= ଶିକ୍ଷାଦାତ୍ରୀ;

by LKabi; ; 202512151515

ଛନ୍ଦ:

ପଦ ୧ରୁ ୪ ଓ ୬ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍
(ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନସଜସ୍ତୃତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍)

SSS IIS ISI IIS SSI SSI S

ପଦ ୫ ଶିଖରିଣୀ

(ସୂତ୍ର: ରସୈଃ ରୁଦ୍ରେଶ୍ୱିନ୍ନା ଯମନସଭଲାର୍ଗଃ ଶିଖରିଣୀ)

ISS SSS III IIS SII IS

by L Kabi

